

I. kapitola

SAMOSPRÁVA MESTA

Aj tento rok uvítali obyvatelia mesta tradičným novoročným ohňostrojom, ktorý sa začal o 00,30 po polnoci na Námestí SR. Všetci sme Nový rok 2005 očakávali s obavami, ale aj nádejou, že sa možno stane zázrak a všetko sa v tejto krajine na dobré obráti.

V sprievodnej dokumentácii prikladám organizačný poriadok MsÚ v Bytči, v ktorom sú spomenuté jednotlivé oddelenia a ich vedúci a zamestnanci.

Podrobnosti SD č.: 1 / 2005

Štruktúra zamestnancov MsÚ:

1. Mestský úrad :

úradníci	31
upratovačky	2
vodič	1
hlavná kontrolórka	1
údržbár	1

2. Mestská polícia :

policajti	8
-----------	---

3. Knižnice:

Úradníci	4
Upratovačka	1

4. Kultúrne domy: 5

5. Tribúna / štadión/

upratovačka	1
správca	1
kurič	1

6. Starostlivosť o starých občanov:

rozvoz stravy	2
kuchárka	1

7. Penzión Jesienka:

upratovačka	1
-------------	---

8. Opatrovateľská služba:

opatrovatelia	85
---------------	----

9. Aktivačná činnosť: 3

Podrobnosti SD č.: 2 / 2005

Organizačno – správne oddelenie:

1. počet celkových podaní	3487
2. počet spisov / rozhodnutí/	237
3. najčastejší druh podaní	

- vystavenie rodných, sobášnych a úmrtných listov
- správy o povesti
- žiadosti o súčinnosti pri exekúcii
- žiadosti o pridelenie sociálnych bytov
- žiadosti o ubytovanie v Jesienke
- žiadosti o sociálnu starostlivosť
- žiadosti o výpis z registra trestov
- žiadosti o uzavretie manželstva
- potvrdenia o trvalom pobyte
- overovanie podpisov

Podrobnosti SD č.: 3 / 2005

Oddelenie správy majetku a regionálneho rozvoja:

1. počet celkových podaní 1443

2. počet spisov o rozhodnutí 397

3. najčastejší druh podaní :

- povolenia o prevádzke a časoch predaja
- pridelenie súpisného čísla domu
- zvláštne užívanie verejného priestranstva
- ohlasovanie, odstraňovanie a údržba porúch na mestskom majetku

Keď sme prerábali strechu nášho rodinného domu, tiež sme žiadali o povolenie k zvláštnemu užívaniu verejného priestranstva, pretože sme stavebný materiál museli načas uložiť pred domom na chodníku. V SD prikladám tlačivo o povolení a o vyplatení poplatku mestu.

Podrobnosti SD č.:4/ 2005

Podrobnosti SD č.:5a,b/ 2005

Podrobnosti SD č.:6/ 2005

Rozpočet mesta.

Príjmová časť: Príjmy bežného rozpočtu: 81 163 000,-Sk

Keďže som vlani rozpísala podrobne príjmy, ktoré mesto získalo, tento rok som vybrala iba tie najvyššie položky príjmov.

- daň z príjmov FO zo závislých činností	51 000 000
- bežné transfery na aktivačnú činnosť	99 000
- bežné transfery na sociálnu výpomoc	70 800
- daň zo stavieb a pozemkov	10 600 000
- daň za zábavné hracie prístroje	1 240 000
- daň za užívanie verejných priestranstiev	170 000
- poplatky za zber, prepravu a zneškodnenie TKO	5 620 000
- poplatky za predaj výrobkov, tovaru a služieb	4 108 100
- príjmy z prenajatých nebytových priestorov	1 813 400
- poplatky za jasle, materské školy a školské kluby	1 900 000
- príjmy kapitálového rozpočtu	8 900 000
- príjmové finančné operácie	18 800 000

V SD prikladám komentár k návrhu rozpočtu na rok 2005 s podrobným rozpisom príjmov od jednotlivých objektov, organizácií atď.

Podrobnosti SD č.: 7a,b,c,d / 4 strany/

Ďalej prikladám porovnanie príjmovej časti rozpočtu za rok 2004 a 2005. V tomto výkaze o plnení sú tiež podrobne rozpísané jednotlivé objekty, ktoré platili dane a poplatky mestu.

Podrobnosti SD č.: 8a,b / 2 strany/

V SD sú tiež dokumenty a VZN (Všeobecné záväzné nariadenia) Mesta Bytča o dani z nehnuteľností a o podmienkach určovania a vyberania daní. V nariadení sa podrobne uvádza čo je základ dane z pozemku, čo je sadzba dane a ako ju mesto vypočíta; čo je daň zo stavieb, aká je jej ročná sadzba a konkrétny rozpis za čo sa vyberá (čo všetko pod túto daň spadá); daň z bytov; oslobodenie od dane a záverečné ustanovenia.

Podrobnosti SD č.: 9 (1, 2, 3, 4, 5 strán)

Výdavková časť.

Keďže tento rok všetky poplatky za energie stúpili, zvýšili sa aj výdavky MsÚ. Uvádzam výpis niektorých položiek rozpočtu na rok 2005. Sú to predpokladané výdavky vychádzajúce z roku 2004.

- výdavky na teplo (knižnica, Jesienka, sociálne byty, práčovňa .....)	1 834 972
- výdavky na el. energiu (rovnaké objekty + KD a Svadobný palác)	1 235 250
- výdavky na plyn (tribúna, svadobný palác, MsÚ, KD, MŠ, ŠJ...)	1 806 473
- výdavky na vodné a stočné (tie isté objekty ...)	1 013 210
- predpokladané výdaje na zrážkové vody	131 429
- predpokladané výdaje na revízie mestského majetku	164 000

Podrobnosti SD č.: 10 a, b, c, d, e / 2005 (5 strán)

Podrobnosti SD č.: 11 a, b, c, / 2005 (3 strany)

Predpokladané výdavky na opravu a údržbu mestského majetku:

- Bytča	768 000
- Hrabové	125 000
- Hliník	75 000
- Pšurnovice	85 000
- Malá Bytča	128 000
- Mikšová	155 000
spolu	1 281 000

Podrobnosti SD č.: 12 a, b, c, d / 2005 (4 strany)

Poistenie majetku	71 468
Rekonštrukcia mestského majetku	540 000

Podrobnosti SD č.: 13 / 2005

Podrobnosti SD č.: 14 / 2005

Výdavky oddelenia správy majetku a regionálneho rozvoja (poistenie, znalecké posudky, fond opráv, Jarmok 2005, vývoz odpadu, správne poplatky ...)	986 166
---	---------

Podrobnosti SD č.: 15 / 2005

Predpokladané výdavky na FOZ (patria sem kultúrno – spoločenské akcie v meste, publikácia o Bytči, pohľadnice mesta, spevácky zbor v Pšurnoviciach, turistická mapa Bytče, novoročný ohňostroj, družba s poľským Opocznom, športové hry, mesiac úcty k starším, Deň detí, matiek, Kung – fu, Záhradkári – výstava, ZŠ Ul. Mieru – 40. výročie, spolok ochrany zvierat, požiarnici – 130. výročie...
Spolu: 405 000

Podrobnosti SD č.: 16 / 2005

Komentár k návrhu rozpočtu zahŕňa podrobnosti o nákladoch na čistenie a údržbu MK; prevádzku mestského trhoviska, verejné osvetlenie, mestský rozhlas, verejné WC, plaváreň ...

Podrobnosti SD č.: 17 a, b / 2005

V návrhu na rozpočtové náklady je konkrétne s finančnými položkami rozpísané to, čo bolo v predchádzajúcom komentári.

Spolu: 13 380

Podrobnosti SD č.: 18 a, b, c / 2005

Napokon v SD uvádzam výkaz o plnení rozpočtu, v ktorom sú uvedené výdavky za rok 2004 a predpokladané výdavky bežného rozpočtu za rok 2005.

	Spolu:	92 925 000
Výdavky kapitálového rozpočtu	Spolu:	32 566 000

Podrobnosti SD č.: 19 / 2005 (12 strán)

Podrobnosti SD č.: 20 / 2005 (2 strany)

Výdavky bežného rozpočtu (matrika)

321 300

Finančné prostriedky na zabezpečenie matriky poukazuje mestu MV SR (Ministerstvo vnútra). Štátom poskytnuté peniaze nepokryjú všetky potrebné náklady matriky, preto zostávajúce výdavky musí matrike poskytovať mesto z vlastného rozpočtu. Jedná sa najmä o položku platy a odmeny. Celkom mesto tento rok doplatilo sumu 329 300,- Sk

Podrobnosti SD č.: 21 a, b / 2005

I keď bol máj – lásky čas, svadbám tento rok veľmi neprial. Na Slovensku sa totiž traduje, že manželstvá uzavreté v máji nebývajú najšťastnejšie. Od začiatku roka do konca apríla bolo v žilinskom kraji uzavretých 144 manželstiev. Za celý rok to bolo 526 párov mladomanželov.

Novinári sa na túto tému pýtali mladých ľudí na uliciach, či súhlasia s možnosťou rozviezť manželstvo na základe dohody, bez súdnych pojednávaní. Samozrejme iba v prípade, ak sa manželia dohodnú o rozdelení majetku a starostlivosti o deti. Väčšina opýtaných súhlasila s touto možnosťou, pretože sú presvedčení, že by sa veci okolo rozvodu zjednodušili.

Podrobnosti SD č.: 22 / 2005

Pracovníčky matriky mi vysvetlili, že matriky sú vlastne verejnými listinami, do ktorých sa zapisujú skutočnosti, dôležité z hľadiska osobného stavu osôb narodených, zosobášených alebo zomretých na území nášho mesta. Pôvodne vznikli ako najzákladnejšie formy evidencie obyvateľstva pre potreby cirkví. V 16. storočí bolo povinnosťou každého farára zapísať mená pokrstených, ich rodičov a dátum krstu.

Dnes sa do knihy narodení zapisuje dieťa, ktoré sa narodilo v konkrétnom matričnom obvode . V prípade narodenia sa v dopravnom prostriedku (autobuse, lietadle) je rozhodujúce miesto narodenie tam, kde vyložili dieťa z daného dopravného prostriedku. V sobášnej matrike sú uvedené okrem mien snúbencov aj priezvisko, na ktorom sa manželia dohodli a ktoré budú po sobáši používať.

V knihe úmrtí zaznamenáva matrikár každé úmrtie v obvode nášho mesta, ako i nájdenie mŕtvol, ak sa nezistí kde došlo k úmrtiu.

Voľakedy matrikári zapisovali aj významné udalosti zo života obce (požiare, povodne, zemetrasenie, vojny ...). Dnes túto úlohu vykonáva kronikár obce.

O tom, ktoré mená sú najobľúbenejšie, som písala vlani. Pretože sa v tomto smere nič nezmenilo, zameriam sa teraz na inú stránku pri tvorbe mien. Často sa stávalo, že keď mali rodičia pripravené meno pre očakávaného chlapca a narodilo sa dievča, dostalo toto už pripravené meno: Jozefína, Pavla, Štefánia, Petra ...Preč sú tie časy, keď sa deťom dávali rýdzo slovenské mená. Niektoré mená sa už úplne strácajú. O mená ako Gašpar, Adolf, Albert, Svätopluk, Mikuláš, Agáta, Dorota, Žofia, Amália a podobné nie je záujem. Voľakedy bežné meno Vincencia sa už nevyskytuje ani v našom kalendári.

Čoraz častejšie rodičia vyberajú deťom cudzie a exotické mená. Už desiaty rok je u nás povolené dávať deťom aj tri rodné mená. V úradnom styku však musia používať len prvé v poradí. Zásadne nemožno dávať mená domácke, skomolené, zdrobneliny. Ani súrodenci nesmú mať rovnaké mená. Muž musí mať mužské a žena ženské krstné meno. Univerzálne pre obe pohlavia je len meno René. Občas sú aj kuriozity, keď je rovnaké aj krstné meno aj priezvisko (Peter). Je určite neprijemné ak sa niekto volá Pretrhnutá a dajú jej meno Blanka. Priezvisko si ľudia môžu zmeniť iba zo závažných dôvodov, napr. ak je meno smiešne, hanlivé, alebo inak výstredné. Je to ale drahý špás, pretože okrem iného je treba zmeniť aj všetky doklady.

Po svadbe nie všetky mladuchy prevezmú manželovo priezvisko. Niektoré si nechajú aj meno za slobodna, alebo ženích sa chce volať po manželke. V Bytči robí matrikárku pani Kulíšková.

Podrobnosti SD č.: 23 / 2005

Údaje z evidencie matriky v roku 2005.

Sobáše	79 (manželstvá, ktoré boli uzavreté aj mimo nášho mesta)
Narodenia	147
Úmrtia	102
Prihlásených	106
Odhlásených	133

Podrobnosti SD č.: 24 / 2005

Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ)	330 700,- Sk
Mesto prispieva z rozpočtu aj tejto inštitúcii.	
Financie boli použité najmä na :	
energie, vodné – stočné, špeciálny materiál	13 000
špeciálne palivo, oleje a kvapaliny	23 000
servis, údržbu a výdavky s tým spojené	30 000
pneumatiky	20 000
poistenie vozidiel DHZ	32 000
údržba budov	95 000
cestná daň	20 000
odmeny, príplatky	27 000

Podrobnosti SD č.: 25 / 2005

Sociálne zabezpečenie a služby.

Z dôvodu fiškálnej decentralizácie začalo mesto tento rok zabezpečovať opatrovateľskú službu z rozpočtových prostriedkov pridelených vo forme „ výnosu dane z príjmov poukázaných územnej samospráve“ zo štátneho rozpočtu SR. Finančné prostriedky na opatrovateľskú službu v roku 2005 boli rozpočtované pre 106 opatrovaných občanov. Túto službu vykonávalo 92 opatrovateliek z toho 2 profesionálne.

Opatrovateľská služba	4 717 000,- Sk
-----------------------	----------------

Podrobnosti SD č.: 26 a / 2005

Dávky v hmotnej núdzi	200 000,- Sk
------------------------------	--------------

Sú to najmä peniaze pre sociálne slabšie rodiny na školské pomôcky, učebnice, štipendiá a stravu.

Podrobnosti SD č.: 26 b / 2005

Štátne sociálne dávky	70 800,- Sk
------------------------------	-------------

Mesto Bytča je osobitný príjemca rodinných prídavkov a sociálnych dávok pre rodinu Kišoňovú. Z uvedených dávok sa uhrádzajú nevyhnutné výdavky na bývanie (nájomné, inkaso, uhlie, odvoz odpadu...), zabezpečuje sa strava a školské pomôcky pre deti. Keby mesto neprevzalo túto starosť, všetky peniaze, ktoré, by rodina dostala, by pretiekli dolu hrdlom a deti by nemali čo jesť, ani si čo obliecť.

Podrobnosti SD č.: 26 c / 2005

K výdavkom na sociálne služby patria aj tie, ktoré mesto vynaložilo na penzión Jesienka. Konkrétne sa minuli na: platy zamestnancov, energie, čistiace a iné prostriedky, údržbu a poistenie budovy ....

Spolu	2 029 000 ,- Sk
-------	-----------------

Podrobnosti SD č.: 27 a / 2005

Zariadenie opatrovateľskej služby v Predmieri

23 000,- Sk

Mesto sem poskytuje peniaze zo svojho rozpočtu, pretože aj tu sú umiestnení naši občania.

Podrobnosti SD č.: 27 b / 2005

Samostatnou kapitolou v rozpočte sú finančné výdavky na Mestský úrad 16 751 200,- Sk

Konkrétne uvádzam len využitie tých najvyšších položiek:

• poštové a telekomunikačné služby	470 000,-
• interiérové vybavenie	108 000,-
• výpočtová technika	100 000,-
• všeobecný materiál	224 000,-
• knihy, časopisy, noviny	60 000,-
• nehmotný majetok	18 300,-
• údržba výpočtovej techniky	120 000,-
• údržba budovy + chata	460 000,-
• nájomné za dopravný prostriedok	84 600,-
• mimosúdne vyrovnanie	1 500 000,-
• špeciálne služby	374 000,-
• poplatky, odvody, dane	130 000,-
• stravovanie zamestnancov	342 000,-
• atď	

Podrobnosti SD č.: 28 a, b / 2005

Samostatnú kapitolu v rozpočte mesta tiež má **Mestská Polícia**.

Predpokladaný návrh rozpočtu bol rozpočítaný pre 8 príslušníkov polície, administratívu, vozidlá, energie a podobne.

• Náklady na mzdy	1 911 000,-
• Náklady na odvody	580 000,-
• Sociálny fond	30 000,-
• Občerstvenie pre členov regionálnej sekcie	7 000,-
• Príplatky na stravovanie	150 000,-
• Ošatenie, obuv, výstroj	71 200,-
• Prevádzka motorového vozidla	105 000,-
• Náklady na administratívnu činnosť	153 000,-
• Výpočtová technika, elektronika	24 000,-
• Ostatné materiálno – technické vybavenie	29 500,-
Spolu	3 060 900,-

Návrh na rozpočet vypracoval náčelník MsP Peter Majstrík.

Podrobnosti SD č.: 29 a, b, c / 2005

Správa o činnosti Mestskej polície.

V roku 2005 príslušníci MsP v Bytči zaznamenali 1 559 priestupkov a 11 trestných činov. Najviac priestupkov (50) boli spáchané proti majetku (čiže krádeže); 49 priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu; 48 priestupkov proti verejnému poriadku (boli to porušenia nariadení mesta); 47 priestupkov proti verejnému poriadku všeobecne; 30 priestupkov súvisiacich s alkoholom a inými omamnými látkami; 22 priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej dopravy a 21 iných priestupkov.

V správe sú ďalej vypracované tabuľky s podrobným uvedením jednotlivých porušení zákonov, výška uložených pokút, porušenie nariadenia o skládke odpadu, stavebného zákona a podobne. Pre porovnanie sa v správe tiež uvádza počet priestupkov :

Za rok 2004	1 442
Za rok 2005	1 559

Suma za blokové pokuty sa tiež zvýšila:

Rok 2004 125 000,-
Rok 2005 215 300,-

Ďalšia tabuľka porovnáva počet priestupkov v meste a v jeho prímestských častiach:

Obec	r. 2004	r. 2005
• Bytča	1 348	1445
• Hrabové	15	34
• Mikšová – Beňov	14	11
• Malá Bytča	10	9
• Pšurnovice	12	11
• Hliník nad Váhom	43	49

Počet spáchaných priestupkov podľa miesta trvalého bydliska páchatel'a:

Miesto trvalého bydliska	r. 2004	r. 2005
• Bytča	342	403
• Hrabové	16	40
• Mikšová – Beňov	8	19
• Malá Bytča	8	14
• Pšurnovice	13	31
• Hliník nad Váhom	47	55
• Ostatní z okresu Bytča	231	284
• Ostatní mimo okresu Bytča	705	627
• Nezistené trvalé bydlisko	72	86

Zaznamenané trestné činy v roku 2005:

Počet trestných činov 11
Ich odstúpenie PZ SR 11
Zadržaní páchatelia 5

Počet prijatých oznamov od príslušníkov PZ SR, občanov a anonymných oznamov.

Prijaté oznamy	z toho priestupky
Spolu 260	119
Od PZ SR 41	14
Anonymné oznamy 40	23

MsP zamestnávala tento rok 8 príslušníkov. Počas celého roka predkladal náčelník MsP primátorovi mesta mesačné správy o činnosti. Ak došlo k závažným činom, informoval ho okamžite. Tento rok použili naši policajti prvý raz služobnú zbraň na odplašenie túlajúceho sa psa (vĺčiaka), ktorý útočil na deti a neskôr aj na policajtov

MsP dostala od občanov oznámenie o dvoch samovraždách obesením. Proti 7 osobám použili policajti donucovacie prostriedky, aby ich mohli predviesť na útvár k výsluchu. Zadržali 5 páchatel'ov trestných činov. Na útvár MsP predviedli 40 osôb, aby zistili ich totožnosť, alebo aby vysvetlili spáchaný čin.

Tento rok pri svojich obchôdkach chytili 41 túlavých psov, pričom 30 bolo vrátených majiteľom a 11 odovzdali Spolku na záchranu zvierat v Považskej Bystrici. Doručili 13 poštových zásielok z Okresných súdov, 3 zásielky z Okresnej prokuratúry a 5 exekučných poštových zásielok do vlastných rúk. Zabezpečovali verejný poriadok pri kultúrno – spoločenských a športových podujatiach na území mesta.

V októbri sa príslušníci MsP zúčastnili II. Ročníka streleckej súťaže o Putovný pohár primátora mesta Dolný Kubín. Súťažili v športovej strelbe na terč a figurínu. Naše mesto reprezentovali: Jozef Kamas, Róbert Pistovčák a Miroslav Jurgoš. Obsadili 7. miesto z desiatich zúčastnených družstiev Žilinského kraja. V kategórii náčelníci MsP obsadil P. Majstrík 3. miesto.

Spolupráca MsP a PZ SR bola realizovaná viacerými stretnutiami, kde sa účastníci dohodli o spoločnom postupe pri kontrolách objektov v meste a prímestských častiach. Jednou z takýchto kontrol bola aj akcia „ Mládež a alkohol“. Ďalej spolupracovali pri identifikácii motorových vozidiel a pri totožnosti osôb s trvalým pobytom v Bytči. Naši policajti boli v stálom telefonickom kontakte s operačným oddelením PZ v Žiline. Spolupracovali tiež s príslušníkmi Hasičského a záchranárskeho zboru, pracovníkmi zdravotníctva a členmi Spolku na záchranu zvierat.

Podrobnosti SD č.: 30 a – ch / 2005 (správa – 5 strán)

Podrobnosti SD č.: 31 a, b, c (rozpočet – 3 strany)

Dane mestu. Mesto ako správca dane od 2. januára oznámilo občanom, že Národná rada SR schválila zákon o miestnych daniach, ktorý upravuje aj zdaňovanie nehnuteľností novými položkami. Sú to daň z pozemkov, zo stavieb a bytov. Na základe tohto zákona sa v meste zmenil počet daní a zmenili sa aj tlačivá na priznanie daní. Preto mesto vyzvalo všetkých vlastníkov nehnuteľností, aby od 2. I. do 28. II. 2005 podali mestu nové daňové priznania. Podanie priznaní sa netýkalo tých daňovníkov, u ktorých sa za rok 2004 nič nezmenilo. V SD uvádzam tabuľku z tlače o tom, aké sú nové dane. V prílohe je reč aj o prímestských častiach Bytče.

Podrobnosti SD č.: 30 a, b, c / 2005

Novoročné stretnutie starostov. Obce regiónu Bytča a regionálne združenie PRO EUROPA začali vypracovávať projekt informačného systému. Na spomínanom novoročnom stretnutí sa starostovia obcí Bytčianska a prednosta Okresného úradu v Žiline zhodli na tom, že projektom chcú prilákať do nášho regiónu turistov a zahraničných investorov. Vďaka tomuto projektu budú mať aj všetky obce Bytčianska možnosť napojiť sa na internet. Informácie na webových stránkach by priebežne dopĺňali a aktualizovali aj v cudzích jazykoch. Projekt bude financovaný zo štrukturálnych fondov EÚ.

Podrobnosti SD č.: 31 / 2005

Grantový systém. Mladí poslanci mestskej rady Peter Bologa a Martin Filek prišli s návrhom projektu, ktorého cieľom je finančne podporiť aktivity na území mesta smerujúce k skvalitneniu života jej občanov. Dlhodobé ciele systému sú: zlepšiť životné prostredie mesta a okolie, podporiť kultúru a šport, podporiť zmysluplné trávenie voľného času mladých ľudí, zapojiť občanov do zveľaďovania svojho mesta, zabezpečiť transparentnosť v rozdeľovaní mestských financií. Granty boli vypísané v 4 oblastiach:

- Kultúra
- Vzdelávanie
- Sociálna a zdravotná oblasť
- Šport

Podmienky na získanie grantu:

- Žiadateľom môže byť fyzická alebo právnická osoba, organizácia, inštitúcia
- Aktivity musia byť na území mesta, alebo prímestských častí
- O súťažných projektoch rozhodne odborná komisia
- Mesto poskytne na realizáciu projektu maximálne 75% finančných prostriedkov
- Uchádzať sa možno formou žiadosti a dodržať termín podania

Podrobnosti SD č.: 32 a / 2005

V SD prikladám ešte výzvu autorov projektu k poslancom MsZ v ktorej navrhujú finančnú čiastku 300 000,- Sk na grantový systém z rozpočtu mesta. Vyzývateľmi boli už spomínaní M. Filek, P. Bologa a Róbert Mendel.

Podrobnosti SD č.: 32 b / 2005

MsZ na svojom jesennom zasadnutí schválilo grantový systém vo výške 335 000,- Sk. V prvom a druhom kole komisia rozdelila na projekty 164 900,- Sk. Uzávierka tretieho kola bola 28. októbra a záujemcovia sa v ňom uchádzali o ďalších 170 100,- Sk.

Podrobnosti SD č.: 32 c / 2005

Ponukové konanie. Mesto Bytča vyhlásilo ponukové konanie na odpredaj prebytočného hnutelného majetku formou predloženia ponúk v zalepenej obálke. Ponuky bolo treba odovzdať do 20. IV. 2005. Predmetom ponuky bolo auto NISSAN PATROL 260 a WAGON – sanitka.

Podrobnosti SD č.: 33 / 2005

Odkazová schránka. Na jar sa na budova MsÚ objavila odkazová schránka určená pre poslancov Mestského zastupiteľstva. Bol to jeden z pokusov, ako zvýšiť záujem verejnosti o veci, ktoré sa ich týkajú. Každý z nás mal od toho dňa možnosť vyjadriť svoj názor, uviesť pripomienky k práci poslancov, predložiť svoje návrhy, námety, pripomienky a požiadavky týkajúce sa fungovania mesta.

Podrobnosti SD č.: 34 a, b / 2005

Sprejerstvo – grafity. Jednou z boľačiek našej doby sa stalo sprejerstvo. Začiatkom roka prijal parlament SR novelu zákona, podľa ktorej bude toto maľovanie a striekanie na steny domov a iné objekty trestný čin. Dokonca prichytený sprejer môže ísť za mreže až na 3 roky. Nie je to len slovanská záležitosť. Precestovala som takmer celú Európu a skoro všade som sa s touto „ľudovou tvorbou“ stretla. Pochybujem, že sa to bude dať vyriešiť sankciami. Skôr si myslím, že pre mladých ľudí (väčšinou to robia oni) sa v obciach majú vyhradiť plochy, na ktorých môžu beztrešne realizovať svoju výtvarnú tvorivosť. Takto to riešia napríklad Francúzi.

Verejno prospešné práce (VPP) – aktivačná činnosť. Služi uchádzačom o zamestnanie a je založená na dohode s úradmi práce v obciach. Ľudia, ktorých sa to týka vykonávali potom menšie obecné služby organizované obcou. Úrady práce poskytujú týmto pracovníkom mesačný príspevok maximálne do výšky 10 % z minimálnej celkovej ceny práce. Aj MsÚ v Bytči zamestnáva v rámci VPP ľudí a na ich činnosť vypláca 162 000,- Sk. V Bytči vďaka tejto činnosti sú ulice a sídliská vždy čisté trávniky pokosené a pohrabané, papiere nikde nevidno. Skrátka je tu poriadok.

Podrobnosti SD č.: 19 / 2005

Podrobnosti SD č.: 35 / 2005

Uzavretie chodníkov. 28. XI. Navrhli Technické služby mesta MsZ uzatvoriť chodníky mesta. Nedali sa používať, pretože veľké množstvo snehu, ktorý museli vyhrňať z vozovky na chodníky sa postupne kopilo. V návrhu bolo vymenovaných 21 ulíc celých a častí ďalších ulíc. Uzávierka chodníkov bola nutná nielen kvôli snehu ale aj poľadovici.

Podrobnosti SD č.: 36 / 2005

Pyrotechnické výrobky. Pred Vianocami upozornil MsÚ občanov na platné predpisy pri používaní pyrotechnických výrobkov. Kto porušil tieto predpisy, hrozila mu pokuta vo výške 1 000,- Sk. Ďalej sa vo výzve uvádzalo kde a kedy sa nesmú tieto výrobky používať. Zdôraznili najmä blízkosť nemocníc, kostolov, detských zariadení, domov dôchodcov, škôl, športových podujatí a iné.

Podrobnosti SD č.: 37 / 2005

Plat primátora. MY ŽN zo dňa 24. – 30. októbra priniesli článok s nadpisom „Koľko zarábajú primátori?“. V článku sa redaktor pokúšal vypočítať platy všetkých primátorov Žilinského kraja. Podľa článku sa plat primátora dá vypočítať z priemerného platu bežného občana s koeficientom podľa počtu obyvateľov mesta. Zastupiteľstvo môže ešte jeho plat zvýšiť až na dvojnásobok. Okrem toho ešte môžu poslanci odsúhlasiť primátorovi odmeny až vo výške 50 % súčtu jeho plátov za celý rok. Takto vyšpekulovali redaktori plat nášho primátora na 40 365,- korún mesačne. Spolu s odmenami a zvýšením to malo byť až 66 603,- Sk. Nikto si nezisťoval, či táto suma je ozaj pravdivá alebo nie.

Podrobnosti SD č.: 38 / 2005

Zasadnutia Mestského zastupiteľstva. (MsZ).

MsZ zasadalo tento rok 5 krát a mimoriadne ešte 2 krát.

4.II.2005 16 poslancov prerokovalo na svojom mimoriadnom zasadnutí jedinú otázku: Prestavba kultúrno – spoločenského centra.

V uznesení napokon schválili zriadenie záložného práva na nehnuteľnosť polyfunkčného objektu na Treskoňovej ulici v prospech Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja, aby toto zabezpečilo nájomný charakter bytov. Spomínané byty sú priamo v budove a boli čiastočne vybudované zo štátnej dotácie. Poslanci schválili pokračovanie vo výstavbe.

Podrobnosti SD č.: 39 a, b, c, d / 2005 (zápisnica)

24. II. 2005 17 poslancov rokovalo o otázkach :

- návrh rozpočtu mesta na rok 2005
- správa o majetku mesta a podnikateľskej činnosti
- správa komisie výstavby a územného plánovania
- doplnok a zmena Štatútu mesta Bytča
- správa komisie vzdelávania , kultúry, mládeže a športu
- rôzne

V prvom bode finančná komisia doporučila zväziť položku „ rekonštrukcia MsÚ“; podnikateľská komisia doporučila vytvorenie oddychovej zóny v lokalite Hlinický potok , rekonštrukciu športového areálu a napokon doporučila vytvoriť finančnú rezervu vo výške 500 tisíc korún na nepredvídateľné výdavky mesta. Komisia kultúry doporučila schváliť 300 000,- Sk na grantový systém a 16 000,-Sk na Mestskú ligu malého futbalu. Napokon MsZ schválilo rozpočet Mesta vo výške 127 151 000,- Sk.

MsZ ďalej schválilo :

- Odpredaj časti pozemkov M. Gácikovi (na prístup k rodinnému domu)
- Odpredaj pozemku na Treskoňovej ulici Ing. Drgoncovi
- Odpredaj 2 – izbového bytu Marte Dolinajcovej na Ul. Mieru do osobného vlastníctva a 3- izbového bytu Anne Saláškovej na Hurbanovej ulici
- Vrátenie sumy 205 918,- Sk p. Bachoríkovi preinvestovaných v kine Tatra

MsZ neschválilo:

- Finančný príspevok 10 000,- Sk CVČ na organizáciu podujatia „Stretnutie s Mikulášom“ a doporučilo im použiť peniaze z vlastných rozpočtových zdrojov
- Žiadosť ZŠ Ul. Mieru o zmenu poplatkov na prenájom telocvični
- Odpredaj pozemkov K. Blaškovej na Brezovej ulici
- Finančný príspevok na náklady spojené s napojením kanalizácie bytového domu na Gaštanovej ulici
- Finančný príspevok na obnovu fasády domu č.26 na Námestí SR Ing. Kopečnej
- Vydanie súhlasu k zabratiu poľnohospodárskej pôdy na stavbu „ Základňová stanica“ Ing. D. Vazalovej

Doplnok a zmena Štatútu Mesta Bytča.

Štatút bol doplnený najmä o ustanovenie týkajúce sa zverejňovania nových návrhov nariadení vyvesených na úradnej tabuli a nariadení o hlavnom kontrolórovi.

- podnikateľská komisia navrhla zrušiť „ Komisiu vzdelávania...“ a začleniť jej agendu a členov do iných komisií, ktoré prevezmú aj časti jej názvu.

Iné: MsZ schválilo:

- Zaradenie Združenia chovateľov poštových holubov do klubov pôsobiacich na území mesta
- Komisiu, ktorá bude schvaľovať príspevky v grantovom systéme
- Rozhodnutie o hmotnom investičnom majetku bývalého kina Tatra, ktorý bude zošrotovaný
- Odpredaj motorového vozidla NISSAN
- Termíny ďalších zasadnutí MsZ
- Uzavrieť zmluvu na užívanie Tribúny (futbalového štadióna) s J. Masarykom na dobu neurčitú

MsZ neschválilo:

- uzavretie nájomnej zmluvy na prenájom hotelovej časti Tribúny na dobu určitú
- transformáciu ZŠ na ulici Lániho na cirkevnú Rímskokatolícku ZŠ

MsZ vzalo na vedomie:

- Štatistický výkaz mestskej knižnice za rok 2004
- Informáciu o uskutočnených jednaniach so sprostredkovateľskou firmou o možnosti výstavby závodu na montáž dielov pre cca 200 zamestnancov
- Správu o kontrolnej činnosti, za rok 2004 predloženú hlavnou kontrolórkou

Podrobnosti SD č.: 40 / 2005 (28 strán)

Podrobnosti SD č.: 41 / 2005 (oznam v rozhlase)

16. III. 2005 14 poslancov rokovalo na mimoriadnom zasadnutí o žiadosti Rímskokatolíckej cirkvi farnosť Bytča na poskytnutie financií vo výške 500 000,- Sk, aby mohli reštaurovať renesančný oltár v Kostole Všetkých svätých v Bytči na Námestí SR. V uznesení MsZ schválilo 250 000,- Sk z rozpočtových prostriedkov mesta

Podrobnosti SD č.: 42 a – d / 2005 (4 strany)

21. IV.2005 14 poslancov rokovalo o :

- záverečnom účte mesta
- o otázkach predložených komisiami
- rôzne

MsZ schválilo:

- záverečný účet mesta za rok 2004 a vzalo na vedomie stanovisko hlavnej kontrolórky a správu nezávislého auditora Ing. J. Majchráka
- odpísanie pohľadávok J. Masaryka vo výške 56 222,- Sk (za nájom a energie na Tribúnu)
- splátkový kalendár úhrad energií J. Masarykovi v mesačných splátkach 50 000,- Sk na úhradu hotelovej časti Tribúny
- finančný príspevok 2 089,- Sk J. Marcišovi za vodu spotrebovanú na mestskom trhovisku. (Brali si ju predávajúci z jeho krčmy).
- Finančný príspevok 15 000,- Sk sociálnemu zariadeniu Kľúč ako úhradu za elektrickú energiu
- Odpredaj pozemkov v Pšurnoviciach P. Palkovi za 100,- Sk/ m2
- Odpredaj pozemku o výmere 357 m2 firme SPP (plynári)
- Zriadenia prevádzky Pohostinstvo pánom Š. Mikolášom v nebytových priestoroch na Červeňanského ulici
- Ponuku p. Ing. Arch. Klaudie Chodelkovej na vypracovanie štúdie fasád domov na Námestí SR v cene 121 700,- Sk.

MsZ neschválilo:

- odpustenie poplatku dane z nehnuteľností Považskému múzeu
- zníženie poplatku dane z nehnuteľností na rok 2005 Ministerstvu obrany SR
- zníženie poplatku dane z nehnuteľností na rok 2005 Občianskemu združeniu Biblické centrum v Plevníku . (Bola to daň za synagógu).
- Odpustenie dane za psov J. Bačíkovi . Mesto mu doporučilo využiť grantový systém.
- Odpredaj časti pozemkov v areáli Zámok PhDr. Márii Tonkovej na úpravy nádvorja a zápis pozemku do Zoznamu národných kultúrnych pamiatok.
- Poskytnutie finančných prostriedkov na obnovu strechy na synagóge Občianskemu združeniu Biblické centrum
- Vydanie kladného stanoviska Mesta p. B. Šťastnému z Kotešovej na výstavbu polyfunkčného domu v Bytči

MsZ vzalo na vedomie: pozastavenie a zrušenie niektorých uznesení z minulosti.

Rôzne. MsZ schválilo:

- vydanie kladného stanoviska k zriadeniu súkromného CVC p. Miroslavovi Takáčovi
- odpredaj auta NISSAN spoločnosti RESCUE a jeho vyradenie z hmotného investičného majetku mesta
- finančný príspevok 35 000,- Sk na nákup a dovoz rýb MO Slovenského rybárskeho zväzu , aby mohli ryby vypustiť do riečky Petrovičky na Námestí SR.
- Odkúpenie pozemkov do vlastníctva mesta na vybudovanie mestskej komunikácie
- Odpredaj domu č. 1277 formou verejnej ponuky za 123 004,- Sk
- Umiestniť schránku na budove MsÚ , ktorá bude slúžiť ako poslanecká podateľňa pre verejnosť.

Podrobnosti SD č.: 43 / 2005 (zápisnice – 22 strán)

Podrobnosti SD č.: 44 a – f / 2005 (uznesenia)

30. VI. 2005 13 poslancov rokovalo o :

- žiadosti Združenia POBYS
- verejnej ponuke na predaj domu č. 1277
- plnení rozpočtu za I. štvrťrok 2005
- otázky komisií
- správe o činnosti MsP za rok 2004
- rôzne

V uzneseniach poslanci schválili:

- žiadosť združenia POBYS (organizátora Medzinárodnej šesťdňovej motocyklickej súťaže) Súťaž sa konala v dňoch 13. – 18. IX. 2005. Združenie žiadalo mesto o vydanie stanoviska k vyznačenej trase pretekov prechádzajúcich cez územie nášho mesta.
- Odpredaj domu č. 1277 na Námestí SR M. Rakúsovi za 155 000,- Sk
- Plnenie rozpočtu za I. štvrťrok 2005 v príjmovej a výdavkovej časti
- Úpravu rozpočtu k 30. VI. 2005 v príjmovej časti vo výške 467 000,- Sk a výdavkovej časti 469 500,- Sk právne subjekty (ZŠ) v príjmovej časti 34 709 000,- Sk
- Fyzická inventarizácia majetku KTR s. r. o Bytča v hodnote 11 783 407, 24 Sk. Vypracovanie znaleckého posudku, účtovných operácií, výročných správ, presun hlavnej stanice, pravidelné zvolávanie valného zhromaždenia a rozvoj televízie vzdušnou cestou.
- Všeobecné záväzné nariadenia mesta, v ktorých sa určuje spôsob a metodika poskytovania dotácií právnickým a fyzickým osobám a podnikateľom; pridelovanie peňazí pre žiadateľov grantových projektov.
- Finančný príspevok na el. energiu pre Dom nádeje v Mikšovej vo výške 10 000,- Sk
- Dokončenie stavby nebytových priestorov v Tribúne mesta. Jedná sa o kolkáreň a futbalové ihrisko. Práce vykonajú budúci nájomníci: Slovenská asociácia Kung – Fu a Občianske združenie Atlas
- Kúpenie prenosného chladiarenského zariadenia pre potreby pohrebných služieb mesta a mestských častí
- Odpredaj pozemkov v Mikšovej p. P. Hívešovi za 200,- Sk / m2
- Využitie lokality medzi sídliskom a čističkou odpadových vôd v M. Bytči na komplexnú a individuálnu výstavbu
- Presťahovanie kancelárií MsP do priestorov bývalej okresnej vojenskej správy v budove Jesienky
- Doplnenie VZN mesta o udržiavanie čistoty, ochrane zelene a o udržiavanie verejných priestranstiev mesta
- Nákup práčky pre hádzanársky oddiel za 49 900,- Sk

- predĺženie nájomnej zmluvy na prenájom sociálneho bytu p. R. Gálikovej na Bottovej ul., M. Žilinčárovi na Námestí SR., J. Kulíškovi na Lombardinioh Ul., L. Dobošovej na Sakalovej ul.
- Návrh termínu na ďalšie zasadnutie MsZ
- predaj pozemku na Lúčnej ulici p. J. Kozákovi za 1,- Sk/ m2
- odpustenie poplatku za hrobové miesto na dobu 20 rokov pre vlastníkov pozemku pri cintoríne v Mikšovej
- dohodu uzavretú medzi mestom Bytča a Doprastavom na dočasné uskladnenie prebytočného materiálu zo stavby Diaľnica na pozemkoch mesta
- dohodu uzavretú medzi mestom a spoločnosťou BILLA o náhrade stavebných nákladov na opravu mestských komunikácií

MsZ neschválilo:

- poskytnutie finančného príspevku vo výške 138 000,- Sk na realizáciu povrchovej úpravy fasád domov na Sakalovej ulici p. Voloníkovi
- odpredaj domu č. 634 v Bytči J. Gálovi
- odpredaj objektu č. 84 v Mikšovej (bývalá MŠ)
- vypracovanie projektu inžinierskej siete k pozemku v Hliníku pani. Mudrákovej
- ponuku súkromnej bezpečnostnej služby CERBEROS zo Žiliny na pripojenie sa jej zabezpečovacej techniky na objekty v meste

MsZ vzalo na vedomie:

- správu o činnosti MsP za rok 2004
- upozornenie primátora mesta na dodržiavanie zákona č. 153
- plán kontrolnej činnosti na II. polrok 2005 predložený hlavnou kontrolórkou Ing. D. Múdrú

Podrobnosti SD č.: 45 / 2005 (zápisnica – 22 strán)

Podrobnosti SD č.: 46 a – g / 2005 (uznesenia – 7 strán)

Podrobnosti SD č.: 47 / 2005 (oznam rozhlasu)

29. IX. 2005 na zasadnutí MsZ rokovalo 17 poslancov o :

- plnení rozpočtu Mesta Bytča za I. polrok 2005
- otázkach komisií
- vyhodnocovacej správe škôl a školských zariadení v Bytči
- rôzne

V uznesení MsZ schválilo:

- plnenie rozpočtu mesta za I. polrok 2005 v príjmovej a výdavkovej časti
- odpísanie nedoplatku za užívanie bytu v Jesienke po nebohom Viktorovi Hološovi vo výške 1 211,- Sk
- odpredaj spoluvlastníckeho podielu mesta záhradkárskej osade za cenu 10,- Sk / m2
- pracovnú verziu architektonicko – technického návrhu na riešenie fasád domov na námestí predloženú manželmi Ing. Arch. Chodelkovcami
- umiestnenie dopravnej značky obmedzujúcej rýchlosť áut na Rázusovej ulici
- prísediach na Krajskom súde v Žiline – Ing. Dušana Urbana a Martu Kratochvílovú
- VZN mesta o vývoze a nakladaní s odpadom
- Odpredaj pozemku pod 16 – bytový dom (pri ihrisku) za cenu 1,- Sk / m2

MsZ neschválilo :

- finančný príspevok p. Vladovi Hujíkovi na vydanie knihy povestí Javornický tulák
- finančný príspevok na výsadbu zelene a položenie chodníkovej dlažby pri 16 – bytovom dome na Sakalovej ulici

- predaj pozemku p. Jozefa Bodlalu na Gaštanovej ulici
- predaj chodníka cca 25 m2 nachádzajúceho sa na Treskoňovej ulici pani M. Ačjakovej
- ponuku ASTOR Slovakia na uverejnenie reklamnej propagácie mesta v cestovnom lexikóne na rok 2006 . Jedna strana mala stáť 24 000,- Sk
- zmenu dopravného značenia – Povolenie parkovania áut na Sakalovej ulici

MsZ vzalo na vedomie :

- vyhodnocovaciú správu škôl a školských zariadení pripravenú Mgr. M. Ďurikovou za školský. rok 2004 / 2005

Podrobnosti SD č.: 48 / 2005 (15 strán zápisnice)

Podrobnosti SD č.: 49 a, b, c / 2005 (uznesenia)

24. XI. 2005 rokovalo 14 poslancov MsZ o :

- plnení uznesení MsZ z dní 30. VI. a 29. IX. 2005
- plnení rozpočtu z III. Štvrťroku 2005
- otázkach komisií
- rôzne

MsZ schválilo:

- plnenie rozpočtu mesta za III. Štvrťrok 2005 v príjmovej časti celkom 74,36 % a vo výdavkovej časti 59,39%
- úpravu rozpočtu vo výdavkovej časti zvýšením 989 200,- Sk a v príjmovej časti zvýšenie o 989 200,- Sk
- sociálnu výpomoc vo výške 5 000,- Sk na kúpenie časti kuchynskej linky a postelí pre deti E. Pozlátkovej. Neschválili jej zaplatenie stavebného materiálu na strechu a opravu múru. Rodina mala taký schátralý dom, že sa im zrútila strecha a zničila vnútorné zariadenie.
- VZN o pravidelných časoch predaja v obchodoch
- Kúpnu zmluvu mesta a Slovenskej správy ciest na kúpenie pozemkov o výmere 596 m2 za 390,- Sk / m2
- Vykonanie geologického prieskumu pozemku , na ktorom sa bude stavať spomínaný 16 – bytový dom pri ihrisku
- Zvýšenie poplatku užívateľom na príjem Káblovej televízie zo 130,- Sk na 150,- Sk mesačne
- zvýšenie rozpočtovej položky – šport (TJ Tatran Hrabové) o 25 000,- Sk

MsZ neschválilo:

- finančný príspevok na vydanie publikácie Súpis pamiatok mesta a okresu Bytča z Pamiatkového úradu SR (pretože to zákon nedovoľuje)
- preplatenie nákladov spojených s rozšírením inžinierskych sietí, preplatenie elektro- materiálu v lokalite Hliník vo výške 84 793,- Sk pánovi Barčákovi

MsZ vzalo na vedomie:

- plnenie uznesení zo zasadnutí MsZ zo dní 30. VI. a 29. IX. 2005

V prílohe k zasadnutiam MsZ schválilo rozdelenie normatívnych finančných prostriedkov pre školské zariadenia. Úprava rozpočtu pre školské zariadenia na rok 2005.

1.) ZŠ Ulica mieru – bežné výdavky:

- osobné náklady	16 712 000,- Sk
- prevádzkové náklady	3 988 000,- Sk
- spolu	20 720 000,- Sk
- z rozpočtu mesta	308 000,- Sk
- Školský klub detí	780 000,- Sk

2.) ZŠ Ulica E. Lániho – bežné výdavky:	
o - osobné náklady	11 200 000,- Sk
o prevádzkové náklady	2 249 000,- Sk
o spolu:	13 449 000,- Sk
o Školský klub detí	405 000,- Sk
3.) Základná umelecká škola – bežné výdavky:	
- osobné náklady	4 992 000,- Sk
- prevádzkové náklady	447 000,- Sk
- spolu	5 439 000,- Sk
4.) Centrum voľného času – bežné výdavky:	
- osobné náklady	2 284 000,- Sk
- prevádzkové náklady	484 000,- Sk
- spolu	2 768 000,- Sk
5.) Materské školy – bežné výdavky:	13 473 000,- Sk
- kapitálové výdavky	369 000,- Sk
6.) Školské jedálne	
- bežné výdavky	4 640 000,- Sk

Podrobnosti SD č.: 50 / 2005 (zápisnica – 11 strán)

Podrobnosti SD č.: 51 a, b / 2005 (uznesenia)

Podrobnosti SD č.: 52 / 2005 (príloha)

15. XII. 2005 17 poslancov MsZ rokovalo o :

- návrhu rozpočtu Mesta Bytče na rok 2006
- návrhu novelizácie VZN mesta :
  - podmienkach určovania a vyberania daní z nehnuteľností
  - o miestnych daniach a odpadkoch za odpad
  - o poskytovaní dotácií a peňažných výpomocí z rozpočtu mesta
- rôzne

MsZ schválilo:

- Rozpočet mesta na rok 2006 v príjmovej časti 160 114 000,- Sk a vo výdavkovej časti 160 114 000,- Sk
- Mesačnú odmenu hlavnej kontrolórke vo výške 15 % z platu
- Odmenu primátorovi mesta vo výške 30 % súčtu plátov za obdobie roku 2006
- Niektoré úpravy v rozpočte mesta na rok 2006, vo výške 8 568 200,- Sk

Vo výdavkovej časti	796 900,-
Kapitola FO Kínex	+ 120 000,-
Kapitola Hliník	+ 70 000,-
Kultúrny dom Hliník	+ 10 000,-
Kapitola Pšurnovice	+ 218 000,-
Kapitola M. Bytča	+ 65 400,-
Kultúrny dom M. Bytča	+ 18 000,-
Kapitola Hrabové	+ 18 000,-
Chodníky E. Lániho	+ 112 500,-
Ul. Malobyčianska	+ 175 000,-
- VZN o podmienkach vyberania a určovania dane z nehnuteľností na území mesta za rok 2006
- VZN o miestnych daniach a poplatkoch za odvoz komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu
- VZN o poskytovaní dotácií a návratných finančných výpomocí z rozpočtu mesta
- Prenájom káblov v hodnote 99 917,- Sk kúpených z financií mesta na KTR

- grantové projekty doporučené komisiou 8. XI. A 29. XI 2005
- predĺženie nájomnej zmluvy v sociálnych bytoch do 15. VI. 2007 rodine M. Žilinčiara a A. Rakovanovej
- predĺženie nájomnej zmluvy v sociálnych bytoch do 31. III. 2006 rodinám L. Dobošovej a J. Kulíškovi. Ak rodiny neuhradia nedoplatky do decembra 2005 musia odovzdať byty do 31. XII. 2005

MsZ neschválilo:

- Odpustenie poplatku za nájom v období od marca do októbra 2005 Okresnému výboru Požiarnej ochrany Bytča
- Odpustenie poplatkov za spotrebu elektrickej energie, tepla vodného a stočného v prenajatých nebytových priestoroch Okresného výboru Požiarnej ochrany v Bytči

MsZ vzalo na vedomie : správu k návrhu rozpočtu mesta na rok 2006 prednesenú hlavnou Kontrolórkou

Podrobnosti SD č.: 53 / 2005 (zápisnica – 8 strán)

Podrobnosti SD č.: 54 a, b, c / 2005 (uznesenia)

K sprievodnej dokumentácii prikladám brožúrku s názvom Bytča. Úvod , v ktorom je spomenutá história mesta a okolia je písaná v slovenskom, anglickom, francúzskom, nemeckom a poľskom jazyku. Na druhej strane je farebná fotografia leteckého pohľadu na Bytču zo severu. Na tretej strane sú farebné fotky mesta a jeho prímestských častí. Na 4., 5., a 6. strane sú . dobové listiny a texty k vývoju Bytče. 7. a 8. strana sú venované renesančnému zámku a svadobnému palácu. Na 9. strane sú fotky ZUŠ a interiérov reštaurácie Palatín. Od 10. strany po 14. stranu sú fotky a komentáre k mestu a jeho častiam. Na 14. a 15. strane sú fotografie farského kostola s jeho najzaujímavejšími interiéromi. 16. strana je venovaná pamiatkam židovskej kultúry v meste a 17. strana umelcovi Stanislavovi Bírošovi. Na 18. a 19. strane sú zobrazené moderné kostoly v Hrabovom a Mikšovej. Od 20. až po 27. stranu sú fotky a texty zaoberajúce sa súčasným životom v meste.

Podrobnosti SD č. : 55 / 2005

Ďalej k SD prikladám 4 pohľadnice zobrazujúce mesto v rôznych ročných obdobiach a z rôznych uhlov pohľadu. Všetky sú farebné.

Podrobnosti SD č.: 56 a, b, c, d, / 2005

II. kapitola

Š T Á T N A   S P R Á V A

Daňový úrad.

Začiatkom januára oznámil DÚ všetkým daňovým subjektom v meste, ktoré používajú svoje motorové vozidlá na podnikanie, prípadne v súvislosti s podnikaním, že sú v zmysle zákona o miestnych daniach povinné podať daňové priznanie k dani z motorových vozidiel a výšku priznanej dane v termíne do 31. I. 2005 aj zaplatiť.

Podrobnosti SD č.: 57 / 2005

DÚ prostredníctvom mestského rozhlasu oznámil všetkým daňovým subjektom, že dňa 10. III. 2005v zasadačke DÚ v Bytči vykoná poučenie podnikateľov a fyzických osôb k vyplneniu a podaniu daňového priznania za rok 2004 a k novele zákona o dani z príjmov v znení neskorších predpisov platných od 1. I. 2005

Podrobnosti SD č.: 58 / 2005

Zvýšené úsilie vynakladali v predvianočnom období pracovníci DÚ , pretože viac ako inokedy kontrolovali používanie elektronických pokladní (ERP) pri predaji tovarov a služieb. Zamerali sa najmä na vianočné trhy, predaj vianočného tovaru v obchodoch ale aj v reštauráciách. Pre MY ŽN podala informácie riaditeľka DÚ v Bytči pani Alžbeta Kramárková (na snímke v SD). Úradníci sa podľa jej slov často stretávajú zo strany verejnosti s nevráživosťou, hoci jej zamestnanci kontrolami chránia kupujúcich pred reklamáciami. Ak obchodník nepoužíval ERP hrozila mu pokuta od 10 do 100 tisíc korún. Ak sa to stalo opakovane, správca dane mohol zastaviť činnosť jeho obchodu. Pokutu dostal aj v prípade, keď pokladník nedal zákazníkovi pokladničný blok. Pokuta bola vo výške 10 tisíc, a pri opakovaní nedostatku až 50 tisíc ,- Sk.

Podrobnosti SD č.: 59 / 2005

Štátna polícia.

Štátna polícia. Dnes už je všetkým jasné, že sprievodným znakom slobody je viac trestných činov. So zmenou režimu prišli aj k nám nové druhy trestných činov. Po páde hraníc (vstupom do EÚ) sa stalo Slovensko tranzitnou krajinou pri pašovaní drog. Začali vznikať organizované skupiny zločincov, ktoré medzi sebou bojujú o teritórium, vôbec nie vyberaným spôsobom. Žiaľ pri mnohých takýchto prestrelkách doplácajú svojim zdravím a životom nevinní nezainteresovaní chodci alebo diváci.

Kým v roku 1989 bolo zistených necelých 50 – tisíc trestných činov, v roku 2004 ich už bolo viac ako 130 – tisíc. Podľa oficiálnych štatistík bola objasnenosť trestných činov na konci éry komunizmu 88 %, tento rok iba 39 %. Dodatočne sa podarilo kriminalistom objasniť 5 000 skutkov. Suverénne najviac vzrástla majetková kriminalita. Zo 16 – tisíc prípadov v roku 1989 na 77 – tisíc v roku 2004.

Pre informáciu o typoch zločinných skutkov vyberám informácie, ktoré poskytlo verejnosti Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Žiline v týždenníku Región Žurnál zo dňa 10. III. 2005.

- Policajný vyšetrovateľ v Žiline obvinil z krádeže vlámaním 4 Kysučanov. V júli až decembri sa vlámali do výroby mäsa a zobrali 60 kg klobás.

- Pri krádeži v Hypermarkete TESCO v Žiline bola zadržaná maloletá Bulharka. Pretože nebola prihlásená ona ani jej teta (u ktorej bývala) boli obe vyhostené zo SR.
- Policajný vyšetrovateľ v Liptovskom Mikuláši obvinil z pokusu krádeže otca aj syna. Obaja sa spolu vlámali do predajne potravín.
- Polícia pátrala po neznámom páchatelovi, ktorý založil požiar v modlitebni Evanjelickej cirkvi v Liptovskom Mikuláši.
- Vyšetrovateľ v L. Mikuláši obvinil z krádeže dvoch mladistvých bratov, ktorí sa pravidelne vlámali do predajni v okolí mesta.
- Martinský vyšetrovateľ obvinil z ublíženia na zdraví 22 – ročného muža. Obvinený v noci napadol doma svojho 50 – ročného otca.
- Vyšetrovateľ v Martine obvinil z výtržníctva 40 – ročného muža. Obvinený opitý výtržník sa hrubo správal na Úrade práce, nadával zamestnancom a rozbíjal nábytok.
- Martinský vyšetrovateľ obvinil z násillia 49 – ročného muža z Turčianskych Teplíc. Vyhrážal sa svojej 28 – ročnej dcére, že ju zabije. Sudca rozhodol o jeho vzatí do väzby.
- Žilinskí policajti zadržali dvoch 12. a 13. – ročných lupičov. Táto dvojica 16. III. žiadala od 12. – ročného chlapca mobilný telefón. Jeden z lupičov vytiahol na chlapca nôž a nútil ho aby povedal aj PIN kód telefónu. Pretože sa jedná o maloletých páchatelov, trestné stíhanie v ich prípade je podľa zákona neprípustné.

Podrobnosti SD č.: 60 / 2005

Úplatky. Čoraz častejšie sa tento rok vyskytlo stíhanie štátnych úradníkov za branie úplatkov a zneužívanie právomoci. Polícia v marci obvinila dvoch zamestnancov ministerstva hospodárstva, ktorí od apríla do decembra 2002 žiadali od jednej firmy úplatok 271 – tisíc korún. Sľubovali zaň spoločnosti prednostné získanie finančného grantu. Obvineným hrozí päťročné väzenie.

Podrobnosti SD č.: 61 / 2005

Dopravné nehody. Od pondelka do piatku v týždni od 21. – 28. III. 2005 sa na cestách v našom kraji stalo 81 dopravných nehôd. Pri nich sa ťažko zranila 1 osoba a 13 ľudí utrpelo ľahšie zranenia.

Havárie spôsobené vysokými štátnymi činiteľmi pod vplyvom alkoholu boli tento rok stále častejšie. Slovom: „ bol som v šoku , mal som otras mozgu a táto poľutovaniahodná udalosť nesúvisí s výkonom mojej služby“, sa obhajoval špeciálny sudca J. Hrubala pred novinármi a verejnosťou fakt, že po havárii, ktorú spôsobil, sa odmietol podrobiť dychovej skúške a neskôr aj krvnej skúške na prítomnosť alkoholu v krvi. Jeho konanie podľa mňa s výkonom jeho služby úzko súvisí. Ako právnik, ktorý ovláda všetky právne predpisy tohto štátu, by mal poznať aj dôležitý fakt pri jazde autom. Vodič auta, ktorý spôsobil dopravnú nehodu a odmietne sa podrobiť skúške, je políciou posudzovaný rovnako, ako keby pil. Slušný sudca nemá čakať na žiadnu výzvu, aby po takomto prešľape odstúpil zo svojej funkcie. Lenže slušný sudca musí spĺňať nielen odborné ale aj prísne morálne kritériá. Pretože už len tieň trestného činu spôsobeného sudcom, vrhá nepriaznivé svetlo na celý sudcovský stav.

Europasy. Od začiatku apríla začali pracoviská Krajského úradu PZ vydávať záujemcom „ europasy“. Každý občan dostal na požiadanie nový cestovný pas vo formáte EÚ. Nový cestovný pas má bordovo – červenú farbu a niekoľko ochranných prvkov. Zároveň však aj naďalej platili staré cestovné pasy až do ukončenia ich platnosti. Na pracoviskách PZ sa od 1. V. 2004 vydávali aj vodičské preukazy európskeho formátu. O nový cestovný pas SR mohli požiadať aj tí, ktorým ešte stále platil starý pas. Podľa novely zákona o cestovných dokladoch môžu vlastniť od 1. I. 2005 slovenskí občania maximálne dva cestovné doklady rovnakého druhu.

O nový „ europas“ musel záujemca požiadať len osobne. Pri žiadosti o pas musel žiadateľ predložiť doklad o totožnosti (občiansky preukaz, rodný list a pod.) a priložiť kolok v určitej hodnote. Ďalej sa musel podrobiť nasnímaniu tváre na elektronickú fotografiu. Pri pasoch vydaných do 30 dní občan starší ako 15 rokov potreboval kolok v hodnote 1 000,- Sk. Pri pasoch pre deti od 5 – 15 rokov bol potrebný kolok za 400,- Sk a pre deti do 5 rokov kolok za 250,- Sk. Ak chcel niekto mať vybavený pas do dvoch dní, musel zaplatiť štvornásobok základného poplatku.

Obyvatelia Bytče nemuseli za vydaním pasu chodiť do Žiliny, pretože im ho vystavili aj tu v meste 2x do týždňa.

Počet žiadostí o nový pas sa proti porovnateľným obdobiam v minulých rokoch zvýšil viac ako 4 násobne. Mnohí ľudia čakali do apríla s vybavením nového pasu, aby dostali europas. Zvýšený záujem sa prejavil dlhými radmi čakajúcich na pasových oddeleniach. V niektorých okresoch záujem stúpol až 7 – násobne. Polícia preto rozšírila počet stránkových dní. V okrese Bytča vydávali pasy v pondelok, stredu a piatok.

Do členských krajín EÚ sa dá cestovať aj na občiansky preukaz. Jedná sa o 9 krajín. Od 1. I. platí zákon, že svoj cestovný pas musí mať každé dieťa staršie ako 5 rokov. Deti do 5 rokov musia byť zapísané v pasoch svojich rodičov.

Podrobnosti SD č.: 62 a, b / 2005

Jastrab. Počas dopravnú – bezpečnostnej akcie Jastrab bolo v našom kraji zapojených 1021 policajtov a 129 osôb z vojenskej polície, obecných polícií, colnej správy a z radov dobrovoľných strážcov poriadku. V priebehu akcie polícia zistila 4341 dopravných priestupkov. Pokuty policajti dali za 4001 priestupkov v celkovej sume 3 479 000,- Sk. 213 priestupkov vyriešili dohovorom a 127 oznámili na dopravné inšpektoráty. Vodiči spáchali celkom 3952 priestupkov. Najčastejším porušením pravidiel bolo prekročenie rýchlosti (2659). Pozitívnu dychovú skúšku na alkohol zistili u 49 vodičov a 4 odmietli vykonať dychovú skúšku. Porušenia pravidiel cestnej premávky sa dopustilo aj 49 cyklistov a chodcov.

Podrobnosti SD č.: 63 / 2005

Nezvestný. V októbri nahlásil Rudolf Hvorečný na OO PZ v Bytči, že je nezvestný jeho 53 – ročný brat Ondrej. Bol nezamestnaný, slobodný a býval so svojou matkou. Nezvestný odišiel z domu 26. X. k rieke Váh, kde mal byť výlov rýb. Polícia preto žiadala občanov, aby prípadné poznatky o pohybe nezvestného oznámili na linke 158.

Podrobnosti SD č.: 64 / 2005

Tragédia. 4. XI. 2005 večer sa v Bratislave odohrala tragédia, ktorá oslovila nás všetkých. Oslovila najmä ľudí z nášho kraja, pretože obeťou bol Žilinčan. Siedmimi bodnými ranami zavraždili 19 – ročného Daniela zo Žiliny, ktorý v hlavnom meste študoval na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského. V sanitke cestou do nemocnice zomrel. „Skíni“ (prívrženci hnutia Skinheads) ho napadli len preto, že mal dlhé vlasy a na pleciach gitaru. Hneď na druhý deň polícia futbalový štadión bratislavského Slovana, kde ku skalným fanúšikom patria aj skíni. Hoci desiatich predviedli na výsluch a našli u nich bodné zbrane a boxeri, neskôr ich prepustili. V krátkom čase bol toto už tretí útok skínov v Bratislave, žiaľ tento skončil smrťou nevinného chlapca.

Podrobnosti SD č.: 65 / 2005

Francúzsko. Akoby sa začiatkom novembra prehnal Európou duch zla a násilia. Vo Francúzsku mladí vandali zapálili takmer 1 300 áut a podpálili desiatky budov po celej krajine, ale najmä v Paríži. Polícia v malých skupinách prenasledovala výtržníkov. Voči zúrivosti mladíkov bola bezmocná. Nepokoje sa šírili z parížskych predmestí do ďalších siedmich miest. Neboli to len oblasti kde sa grupujú arabskí emigranti, ľudia s nízkymi príjmami a vysokou nezamestnanosťou. Autá a budovy horeli aj v pokojných mestách. Vláda dlho mlčala. Minister vnútra podporený väčšinou Francúzov hovoril o spodine. Trvalo dlho, kým sa nepokoje podarilo potlačiť. Pomohlo aj vyjednávanie a ústupky.

Podrobnosti SD č.: 66 / 2005

Odhalený vlamač. Polícia v novembri zaistila páchatel'a, ktorý mal za september a október na svedomí 4 krádeže vlámaním. Bol ním 19 – ročný Ivan S. z Bytče. Začiatkom septembra vykradol autobus odstavený v Rajci. Ukradol z neho 8 tisíc korún. Na druhý deň vykradol v Rajci predajňu nábytku, kde vzal 13 600,- Sk. V predposledný septembrový deň už šarapatil v trafike v Bytči. Pri jej vykradaní mu pomáhal aj maloletý komplic

Spôsobili škodu za 72 – tisíc korún. V Rajci sa mu asi zapáčilo, pretože sa tam o pár dní znovu vrátil, aby vykradol obchod a odniesol si 10 000,- Sk , keď ho konečne zatkli.

Ako vo filme. Na ceste medzi Martinom a Žilinou sa 4. XII. Odohrala naháňačka na autách ako vo filme. Páchatelmi v ukradnutom unikajúcom aute boli 13. a 14. roční chlapi. Keďže sú ešte maloletí nenesú trestnú zodpovednosť. Stíhanie v ich prípade museli zastaviť a chlapcov odovzdali ich rodičom.

Podrobnosti SD č.: 67 / 2005

Polícia radí. V týždenníku Región Žurnál č. 51 zo dňa 22. XII. 2005 radila polícia ako sa ľudia majú správať pri vianočných nákupoch, aby neboli okradnutí. Dozvedeli sme sa, že máme byť opatrní najmä v hustej skupine ľudí. Radili nám ako si máme uložiť peňaženky, mobily, kabelky, peniaze a aby sme si nenechávali nákupy v nákupných vozíkoch. Nemáme si nechať v aute

Doklady, kabelky, peniaze a mobilné telefóny. Máme si dať pozor na kľúče od bytu a čo máme urobiť , keď nám ich ukradnú.

V predvianočnom období polícia eviduje väčšie množstvo ublíženia si na zdraví, pri domácky vyrobených výbušnínach, preto nabádala verejnosť k opatrnosti.

Podrobnosti SD č.: 68 / 2005

Koniec vlámačkám. Od 9. januára začali v Bytči a okolí vyčíňať vlamači, ktorí sa zameriavali najmä na cigarety a alkohol. Do začiatku februára vykradli minimálne tri predajne potravín, tri chaty a jednu krčmu. Začali krčmou a potravinami v Hliníku a pokračovali v meste. Koncom roka boli zatknutí.

Podrobnosti SD č.: 69 / 2005

Dôchodková reforma štátu. Od 1. I. 2005 sa na Slovensku spustil tzv. 2. pilier nového dôchodkového systému. Od uvedeného dátumu až do 30. júna 2006 sa mohla väčšina občanov rozhodnúť, či bude svoj budúci starobný dôchodok poberať z jedného alebo z viacerých zdrojov, tzv. pilierov dôchodkového systému. Poistenci mali aj možnosť rozdeliť si odvody medzi Sociálnu poisťovňu (1. pilier) a svoj osobný dôchodkový účet (2. pilier). Mohli tiež prispievať, tak ako doteraz výlučne do Sociálnej poisťovne, čím využívali len 1. pilier.

Vstup do 2. piliera bol dobrovoľný. Mohol sa doň zapojiť každý občan SR v aktívnom veku, okrem zamestnancov silových rezortov (policajtov, colníkov, profesionálnych vojakov) a občanov, ktorí boli v roku 2005 poberateľmi invalidného dôchodku zo Sociálnej poisťovne a nikde nepracovali. Do 2. piliera sa museli povinne zapojiť len občania, ktorí ešte nikdy neboli dôchodkovo poistení v Sociálnej poisťovni (študenti, ktorí zavŕšili v roku 2005 16 rokov a menej) a to iba vtedy, keď sa prvýkrát zamestnajú.

Výhodou vstupu do 2. piliera bolo to, že dôchodok súhrnne mohol byť vyšší, ako keby poistenec zostal iba v 1. pilieri. Bolo to preto, že peniaze na osobnom dôchodkovom účte mohli nielen sporiť, ale aj investovať. Na to, aby sa tak stalo musel poistenec sporiť niekoľko desiatok rokov. Zároveň peniaze na osobnom účte sa stali osobným majetkom a mohli sa teda dediť. Podrobnosti okolo nových systémov dôchodkového sporenia uvádzam v SD.

Podrobnosti SD č.: 70 / 2005

Denná tlač z 29. III. priniesla informácie ING správcovskej spoločnosti o podrobnostiach dôchodkového sporenia. Informácie prichádzali v seriáli článkov. V nich sa hovorilo o tom, kto môže sporiť, podľa akých kritérií si môže záujemca vyberať spomedzi množstva dôchodkových správcovských spoločností (DSS), z akých zdrojov bude dostávať svoj budúci dôchodok, ako treba vstúpiť do DSS, čo sa stane po podpise zmluvy s DSS atď.

Podrobnosti SD č.: 71 / 2005

Od roku 2006 má v podstate každý muž a od roku 2015 každá žena odísť do dôchodku v 62 rokoch svojho života. Tak to vyplýva zo zákona o sociálnom poistení. Ľudia, ktorých sa to týka s hrôzou v očiach počúvajú, že v časovom rozpätí 10 – 15 rokov sa dôchodkový vek bude zvyšovať a to na 65 rokov pre obe pohlavia. Posúvanie veku odchodu do dôchodku je totiž jedným zo základných spôsobov znižovania nárokov na objem vyplácaných dôchodkov. Tlač priniesla 23. IV. Podrobné vysvetlenie rozdielov medzi dôchodkovými systémami.

Od januára 2005 sú u nás 2 dôchodkové systémy. Každý poistenec patrí do jedného z nich:

- **Priebežný systém** funguje oddávna. Spočíva v tom, že všetko poistné na starobný dôchodok – 18 % hrubej mzdy – občan odvedie Sociálnej poisťovni, ktorá vzápätí peniaze rozdeľuje dôchodcom.
- **Zmiešaný (dvojpilierový) systém:**
  - 1.) 1. pilier - je to, čo nazývame priebežným systémom, len doň neplynie všetko poistné na starobný dôchodok.
  - 2.) 2. pilier – je časť poistného (9 % hrubej mzdy plynie do 2. piliera) Je to tzv. kapitalizačný alebo sporivý pilier. Poistenec si na dôchodok sporí v dôchodkovej správcovskej spoločnosti, ktorá obsah jeho účtu zhodnocuje (investuje).
  - 3.) 3. pilier – dôchodca nemusí byť odkázaný len na peniaze z jedného alebo druhého dôchodkového systému. Zabezpečiť sa na dôchodok môže aj doplnkovým dôchodkovým sporením, teda dobrovoľne. Toto štát daňovo zvýhodňuje.

Podrobnosti SD č.: 72 a, b, / 2005

Sociálna poisťovňa nestíha vybavovať nápor žiadateľov o predčasný starobný dôchodok. Žiadosti našich občanov evidovali od 1. júla a v decembri ešte mnohí nemali výmer na dôchodok. Tak sa žiadatelia ocitli aj na pol roka úplne bez finančných prostriedkov. Mnohým navyše zamestnávateľ odmietol vyplatiť odstupné.

Vojsko.

Vojsko. Povinná základná vojenská služba sa pomaly blíži k svojmu záveru. Podľa pôvodného zámeru by sa mala úplne zrušiť na konci roka 2006. Pokiaľ nebude platný zákon o vojenskej službe zmenený, tento rok sa už nič nezmení. V januári už odvedenci rukovali a ďalších to čakalo v marci. V roku 2005 sa konali odvody do leta. Týkali sa ročníkov 1985, ktorý vojenská správa minulý rok neukončila a starších brancov, narodených pred rokom 1985. U týchto prebiehali prehliadky ich zdravotného stavu.

V lete začali odvádzať ročník 1986. Medzitým boli Okresné vojenské správy zrušené. Odvody vo všetkých okresoch Žilinského kraja vykonávala Územná vojenská správa. Jej dve komisie chodili do jednotlivých okresov, kde vo vlastnej odvodovej miestnosti (v Bytči je to zasadačka na MsÚ) vykonali odvod brancov. Tento rok sa nič nezmenilo ani na výkone civilnej služby.

Členovia komisií upozornili cez médiá brancov, aby odvody nepodceňovali. Ak sa niekto sústavné vyhýbal odvodu, vojaci to riešili v spolupráci s políciou.

Podrobnosti SD č.: 73 / 2005

V stredu 19. I. 2005 poctil svojou návštevou 5. pluk špeciálneho určenia v Žiline nový náčelník generálneho štábu ozbrojených síl SR generálmajor Ľubomír Bulík (rodák z Bytče). Na pôde žilinských kasární ho privítal veliteľ 5. pluku pplk. Ľubomír Šebo. Súčasťou programu návštevy náčelníka generálneho štábu bola aj ukážka materiálneho vybavenia a výzbroje, ako aj regeneračného strediska v žilinskej posádke.

Podrobnosti SD č.: 74 / 2005

Profesionalizácia ozbrojených síl na Slovensku je tento rok v plnom prúde. Pred 2 rokmi vznikli regrutačné strediská, ktoré mali za úlohu získavať mladých ľudí pre prácu v ozbrojených silách. Šéfkou takéhoto strediska v Žiline je kpt. Dana Šintajová. Úlohou strediska je propagovať ozbrojené sily a získať pre ne technicky zdatných a jazykovo vybavených mladých ľudí. O záujemcov veru nie je núdza. Na jedno miesto (resp. funkciu) majú pre chlapcov až štyroch záujemcov. Až 10 dievčat má záujem o 1 miesto. Záujemcovia sa musia zúčastniť výberového konania.

Tento rok robili nábor na najnižšiu funkciu – vojak, slobodník, desiatnik a začali rozbiehať systém kariérneho postupu. Uchádzač o funkciu nemusel mať absolvovanú povinnú vojenskú službu. Od 1. I. nevykonávali nábor a výberové konania z civilu. Nových príslušníkov vyberali výlučne z rezortu vojska. Čiže boli to profesionálni vojaci, ktorí v rámci ozbrojených síl slúžia v armáde minimálne 2 roky.

V Martine vznikla Základná výcviková škola pre tých, ktorí ešte neabsolvovali povinnú vojenskú službu. Uchádzači o profesiu v armáde v škole vykonajú trojmesačnú náhradnú službu.

Podrobnosti SD č.: 75 / 2005

Zbraňová amnestia. Čím rýchlejšie sa blíži koniec zbraňovej amnestie (14. IV.) tým prichádza na kontrolu neprihlásených zbraní. Obyvatelia ich prinášajú na útraty Policajného zboru SR. Cieľom tejto akcie bolo znížiť počet nelegálne držaných zbraní a uľahčiť identifikáciu zbraní použitých pri páchaní trestnej činnosti. V našom kraji držiteľia zbraní odovzdali celkom 124 dlhých, krátkych guľových a brokových zbraní. Najviac ich odovzdali v okrese Žilina (33). Polícia zároveň urobila znalecké skúmanie zbraní a ich novú evidenciu.

Podrobnosti SD č.: 76 / 2005

Vojenčina sa končí. Poslední vojaci strihajú meter. Koncom druhého decembrového týždňa odišli do civilu poslední vojaci základnej vojenskej služby v SR. Branná povinnosť sa ale úplne neskončí ani po profesionalizácii armády. V určitých situáciách môžu byť mladí muži povolani do armády aj v budúcnosti. Pôjde hlavne o pomoc pri živelných pohromách alebo ekologických katastrofách. Armáda bude evidovať brancov do ich veku 45 rokov.

Po odchode vojakov základnej služby do civilu, by armáda mala mať 24 500 vojakov. Cieľom ministerstva obrany je, aby desatina z nich boli ženy. V tabuľke SD prikladám súhrn informácií o tom, aká bola na Slovensku dĺžka vojenskej služby od roku 1918 až do 22. XII. 2005. Do roku 1918 trvala vojenská služba najdlhšie 2 až 3 roky. Najkratšia bola od roku 2004 – iba 6 mesiacov. Tabuľka hovorí aj o brannej povinnosti v štátoch Európy, kde najkratšia branná povinnosť je v Rakúsku (7 mesiacov) a najdlhšia je stále v Rusku (2 roky).

Od 23. XII. 2005 boli v slovenskej armáde len profesionáli. Posledných 214 mladých mužov v tento deň skončilo 6 – mesačnú službu a odišlo do civilu. V spomínanej tabuľke sa uvádza na čo majú vojaci v armáde nárok. Reč je o nástupnom plate (od 15 380 ,- Sk), preplatenie cestovných a iných nákladov (dovolenka, bezplatné rekreácie ....).

Podrobnosti SD č.: 77 a, b, c / 2005

Slovenský plynárenský priemysel (SPP). Mimoriadne odpočty stavu plynomerov vykonávali jeho pracovníci od 3. – 16. I. 2005. Pretože plyn znova zdražel, urobila SPP fyzické odpočty prostredníctvom poverených pracovníkov vybavených identifikačnou kartou. O presnom termíne odpočtu sme boli všetci informovaní prostredníctvom Ms rozhlasu.

Spoločnosť preto zdvorilo žiadala (cez tlač a rozhlas) všetkých, ktorých sa to týkalo, aby v spomínanom čase umožnili zástupcom SPP prístup k hodinám (meraciemu zariadeniu). Ak pri odpočte nebol nikto doma, nechal pracovník SPP korenšpodenčný lístok v poštovej schránke, ktorý odberateľ plynu vyplnil a zaslal poštou na náklady SPP. Ak ani takto nezískali potrebnú informáciu, spotrebu plynu odhadli na základe odpočtov z predošlých období.

Pri odpočte sme všetci dostali informačný leták, cenové tarify pre rok 2005, kontaktné údaje o zákazníkych centrách a ďalšie informácie súvisiace s odberom plynu.

V januári prepočítali mesačné preddavky na základe poslednej skutočnej 12 – mesačnej spotreby plynu. Táto spotreba sa vynásobila príslušnou cenou danej novej tarify a vydělila sa číslom 12. Každý z nás dostával štvrťročne faktúru, na ktorej si mohol skontrolovať aj odber aj sumu, ktorú za plyn zaplatil.

Cenové tarify pre domácnosti:

- - veľkosť odberu od 0 – 200m³/ mes. 21,06 Sk
- od 200 do 1 700 m³ - 119,24 Sk
- od 6 500 do 60 000 m³ - 271, 86 Sk

Podrobnosti SD č.: 78 / 2005

Úrad práce.

Pracovné možnosti. Od 1. – 9. I. 2005 odznela v Ms rozhlas výzva, ktorú dala odvysielat' stavebná firma JMS. Firma prejavila záujem o murárov, tesárov, vodárov a kúrenárov. Záujemcovia mohli nastúpiť do práce od polovice januára.

18. II. tiež vysielal rozhlas pracovné ponuky. Ohlásit' sa mohli záujemcovia o brigádu do ČR a tiež ženy, ktoré mali záujem o brigádu do skladu ovocia a zeleniny na Slovensku.

Záujemcovia o chmeľovú brigádu v ČR sa hlásili do 22. III. na telefón alebo mobilný telefón u pani Begáňovej.

Stavebný podnikateľ 13. IV. Ohlásil, že príjme do práce aj na živnostenský list murárov na strojové omietnutie stavieb. Prácu vykonávali na Slovensku.

Kto mal záujem o prácu pri zavádzaní chmeľu v ČR (oblasť Žatec) mohol sa prihlásiť pred 5. V. 2005. Brigáda trvala 2 týždne.

Spoločnosť BILLA vyhlásila konkurz v novovzniknutej filiálke v Bytči na pozície skladníka a vedúci filiálky. Konkurz sa uskutočnil 26. V. 2005 v priestoroch MsÚ.

Aj v auguste sa záujemcovia na brigádu do Čiech mohli prihlásiť. Jednalo sa o zber chmeľu a jabĺk.

Ponuky na prácu v ČR neprestávali. V auguste a septembri tu bola výzva na brigádu pri počítači a zbere jabĺk, na zber ovocia a zeleniny, na zber chmeľu a prácu na poľnohospodárskych strojoch. Aj túto brigádu ako ostatné organizovala p. Begáňová.

V októbri sa v Čechách zbierala čínska kapusta. Aj k nej bola zorganizovaná brigáda.

NOSLUŠ, s. r. o. pracovno – personálna agentúra hľadala 9. VI. pre Bytču operátora / u ako brigádnikov. Ich náplňou práce bolo poskytovanie informácií. Ponúkli im plat 44 Sk / hod. + odmeny. Podmienkou bolo ukončené stredoškolské vzdelanie, alebo štúdium na vysokej škole.

Podrobnosti SD č.: 79 / 2005

Vo februári pracovná agentúra Študent servis v Prešove ponúkla záujemcom dlhodobú brigádu na pozície administratívny pracovník a operátor. Miestom výkonu práce bola Bytča. Podmienky prijatia boli ukončené stredoškolské vzdelanie, znalosť strojopisu a pravopisu, a čiastočne anglického jazyka.

Podrobnosti SD č.: 79 a / 2005

V júli hľadala montážna firma v Ostrave pracovníkov : zvárača, klampiara a zámočníka. Kontakt bol na mobilný telefón.

Podrobnosti SD č.: 79 b, / 2005

Spoločnosť KIA mala 10. XI. prijatých viac ako 300 slovenských zamestnancov. Do konca roka zvýšili ich počet na 900 a počítajú z ich ďalším zvýšením v roku 2006. Do novembra organizovala spoločnosť stretnutia s uchádzačmi o zamestnanie. Nábory pokračovali aj celý november. Aj mnohí Bytčania navštívili Náborové centrum spoločnosti ŽA INVEST, ktoré je súčasťou projektu výstavby automobilového parku KIA / HYUNDAI.

Toto centrum zabezpečovalo konkurzy s uchádzačmi o prácu, ich selekciu a následné odporúčanie zamestnávateľovi. Náborové centrum poskytovalo aj poradenstvo, pomohlo zorientovať sa a vypracovať žiadosť o prijatie do zamestnania.

Podrobnosti SD č.: 80 / 2005

Nezamestnanosť. 19. IV. 2005 sa v Mestskom kultúrnom stredisku v Kysuckom Novom Meste uskutočnilo prvé verejné stretnutie pre všetkých záujemcov, ktorí chceli v regiónoch Kysúc a Bytčianska nezištne prispieť k riešeniu nezamestnanosti, chudoby a sociálnych problémov. Stretnutie zorganizoval Fond sociálneho rozvoja SR a pozval naň pracovníkov sociálnych komisií v mestách a obciach, starostov, zástupcov ÚP a VÚC, zamestnávateľov, všetky charitatívne organizácie a združenia starajúce sa o ľudí so zdravotným postihnutím a aktívnych občanov zo spomínaných regiónov.

Hlavným bodom stretnutia bol vznik zastrešujúcej neziskovej organizácie. Chceli vytvoriť partnerstvo sociálnej inklúzie, ktoré sa bude na dobročinnnej báze venovať ľuďom na okraji spoločnosti a vytvárať spoluprácu medzi verejným, súkromným a tzv. tretím vládnym sektorom.

Podrobnosti SD č.: 81 / 2005

Vietor – ÚP. Avizovaná celoslovenská akcia Vietor neobišla ani náš región. Okresy Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto si vzali „na paškál“ kontrolóri úradov práce s cieľom urobiť koniec nelegálnej práci. Zamestnanci ÚP sa v spomínaných troch mestách nestretli s väčším odporom. Po zhodnotení akcie vyšlo najavo, že takmer 39 – tisíc pracovných miest nahlásili do Sociálnej poisťovne (SP) zamestnávateľa. Kontrolóri v čase od 4. – 15. IV . vykonali na Slovensku takmer 4– tisíc kontrol, z toho 177 v našom regióne. Akcia bola vopred medializovaná, takže neprekvapilo, že čísla nelegálnych zamestnancov neboli až také vysoké. Pri kontrolách nešlo totiž ani tak o pokuty a sankcie. Akcia mala skôr preventívny a výchovný charakter. V spomínaných troch okresoch zaznamenali 5 subjektov a 6 osôb, ktorých sa týkalo nelegálne zamestnávanie. 4 osoby z toho mali síce pracovnú zmluvu, ale neboli prihlásení v SP a zvyšné dve osoby nemali ani pracovnú zmluvu.

Podrobnosti SD č.: 82 / 2005

Nezamestnanosť. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR zverejnilo pravidelné informácie o vývoji nezamestnanosti na Slovensku za mesiac apríl. V Bytči bol počet nezamestnaných v marci 12,55 % a v apríli 10,80 %. Najmenšia nezamestnanosť v kraji bola v Žiline 6,42 % a najväčšia bola v Turčianskych Tepliciach 12,87 %. Celkovo na Slovensku bola situácia v marci 12,71 % a v apríli 11,87 % nezamestnaných. Je to 368 590 ľudí hľadajúcich prácu. Z krajov bol na tom najhoršie kraj Banská Bystrica s 18 %.

Nezamestnanosť stúpa a klesá podľa mesiacov roku. Od januára do októbra sa znižuje a v novembri a decembri sa zvyšuje. Najväčší problém s umiestnením na trhu práce mali absolventi učňovských škôl a stredných odborných škôl. Najľahšie sa zamestnali vysokoškolsky vzdelaní ľudia a gymnazisti.

Podrobnosti SD č.: 83 / 2005

Výberové konanie. Žilinský samosprávny kraj (ŽSK) vyhlásil 17. XI. 2005 výberové konanie na obsadenie funkcie riaditeľa Domu dôchodcov a Domova sociálnych služieb pre dospelých v Bytči. Tieto domovy sú v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK. Uchádzači museli mať ukončené vysokoškolské vzdelanie, minimálne 3 – ročnú prax v práci s ľuďmi, občiansku a morálnu bezúhonnosť, riadiace schopnosti, museli byť komunikatívni, flexibilní atď. Záujemcovia museli odovzdať prihlášky do 25. XI. na úrad ŽSK.

Podrobnosti SD č. 84 / 2005

Ponuky pracovných miest. Štrukturálny cenzus firiem SR ponúkal prácu elektrikárom , ktorí mali platnú vyhlášku č. 718. Uprednostnili živnostníka, ale firma nevyhlúčila ani dočasného brigádnika. Podmienkou prijatia bola dobrá pracovná disciplína.

Podrobnosti SD č.: 85 / 2005

Začiatkom roka ponúkala severoírska pracovná agentúra ORION PROJECT SERVICES prácu v automobilovom priemysle. Podmienkou prijatia bola aspoň minimálny prax v spomínanom priemysle. Záujem mali najmä o zváračov, lakírnikov, stolárov, maliarov, montérov, sklárov, autoelektrikárov a iné profesie. Prácu ponúkali aj ženám. Znalosť anglického jazyka bola vítaná.

Podrobnosti SD č.: 86 / 2005

Rekvalifikačné kurzy. Na základe regionálneho plánu vzdelávania a prípravy pre trh práce 2005 aj v našom okrese pokračovali v prvých troch mesiacoch roka rekvalifikačné kurzy pre nezamestnaných , ktorí boli evidovaní na ÚP. Minulý rok tento úrad evidoval okolo 200 nezamestnaných. Tento rok pre nich pripravili kurzy zamerané na základy podnikateľskej činnosti, odborníkov strážnej a bezpečnostnej služby, kurz zvárania, jednoduchého a podvojného účtovníctva, aranžovania kvetov, obsluhy vysokozdvížných vozíkov, opatrovateľskej starostlivosti a kurz základov obsluhy výpočtovej techniky.

Podrobnosti SD č.: 87 / 2005

Slovenská sporiteľňa. Ponúkla v januári svojim klientom možnosť nákupov v obchodoch za platobnú kartu. Sporonákup karta tak umožnila nakupovať 24 hodín denne na Slovensku i v zahraničí.

Slovenská sporiteľňa ponúkala niekoľko druhov nákupov:

- na splátky bez ručiteľa
- bez účtu v banke
- bez poplatku na bezhotovostnú kartu
- bez obmedzenia denného limitu
- bez preukázania účelu, na ktorý peniaze použijeme

Podrobnosti SD č.: 88 / 2005

Banky.

Banky. Už 12 prípadov falošných bankoviek našej i zahraničnej meny zaznamenala polícia v Žilinskom kraji. Vlni odhalili 20 výrobcov falzifikátov. Prudko narastá i trestná činnosť falšovania o pozmeňovania verejných listín. Falzifikáty bankoviek majú čoraz vyššiu kvalitu. Páchatelmi sú najčastejšie študenti, ktorí ich robia pomocou počítačov. Trestno – právnu zodpovednosť si neuvedomujú, pričom falšovanie sa trestá odňatím slobody na 2 až 8 rokov, alebo vysokou peňažnou pokutou. Najvyšší výskyt falzifikátov zaznamenali policajti v zmenárňach, v obchodoch, reštauráciách, baroch a hoteloch.

Podrobnosti SD č.: 89 / 2005

V SD prikladám kurzy valút našej NBS (Národnej banky Slovenska). Ide o porovnanie našej meny k euru, českej korune, USD, anglickej libre a iným menám.

Podrobnosti SD č.: 89 a / 2005

Všeobecná úverová banka. (VÚB). 16. VI. 2005 otvorila VÚB svoju skrášlenú pobočku v Bytči. Bytča je už ich 9 redizajnované odbytové miesto. U nás má banka veľmi dobrú polohu, ale priestory, ktoré boli v starej pobočke neboli celkom vhodné pre klientov. Preto sa vedenie banky rozhodlo pobočku zrekonštruovať a spríjemniť prostredie pre klientov. Nová úprava budovy má teraz rovnaký štandard ako v hociktorom veľkom meste SR.

Klient je partnerom zamestnancov a preto upravili priečky tak, aby s ním nejednali spoza pultov a skiel. Nová úprava prispieva k zlepšeniu komunikácie pracovníkov banky a klientov.

Podrobnosti SD č.: 90 / 2005

Úroky na vkladných knižkách začali od novembra rásť. VÚB zvýšila úroky z termínovaných vkladov približne o pol %. Ak parlament schváli zvýšenie príspevku do Fondu ochrany vkladov, pridajú sa k VÚB aj ostatné banky so zvyšovaním úrokov, čím samozrejme získa klient.

Podrobnosti SD č.: 90 a / 2005

Anonymná vkladná knižka. Typ tzv. anonymných vkladných knižiek v súlade s európskou legislatívou, zanikol koncom roka 2003 a slovenské banky ho prestali úročiť. Banky vyzvali v septembri cez médiá klientov, aby si zostatky zo spomínaných knižiek vybrali do konca roku 2006. Po tomto termíne banky prevedú zostávajúce peniaze na účet Štátnej pokladnice. Preto je výber najlepšie hneď.

- Noviny oboznamujú čitateľov, kedy je vkladná knižka anonymná. Rovnaké podmienky ako pre knižky platili aj pre anonymné vkladové listy
- Ďalej oboznamujú, kam peniaze vložiť, aby sa zhodnocovali. Uvádžali rôzne druhy vkladných knižiek, kombináciu sporenia a poistenia s garantovanou ročnou úrokovou mierou 3 %.

Podrobnosti SD č.: 91 / 2005

Návrhy na euromincu. 13. XI. 2005 začala uverejňovať naša tlač vyobrazenia návrhov na euromincu SR. Verejnosť mohla týždeň hlasovať, ktorý z návrhov je najlepší. V roku 2009 by mala vstúpiť do platnosti peňažná mena EÚ – euro na Slovensku. Eurobankovky sú v celej eurozóne rovnaké. Líšia sa však mince. Jednu stranu majú spoločnú, na druhej sú národné motívy jednotlivých členských štátov. O tom ako budú vyzerat' slovenské euromince, sme mohli hlasovať do 20. XI. 2005. Predložených bolo 10 návrhov, pričom mince budú v 8 nominálnych hodnotách.

S mincami so slovenským motívom budeme môcť platiť od gréckych Atén po portugalský Lisabon. Postupom času sa mince v Európe pomiešajú tak, že švédsky turista na Kréte dostane výdavok s vyobrazením nášho Kriváňa, alebo iného slovenského symbolu.

Podrobnosti SD č.: 92 a, b, c, d / 2005

Čoraz viacej ľudí ruší svoje vkladné knižky a termínované vklady a svoje peniaze ukladá do podielových fondov. Tie dokážu zarobiť za rok aj niekoľko desiatok percent. O tom, či sa oplatí nechať peniaze na vkladnej knižke priniesol článok denník SME z 21. XI. 2005

Podrobnosti SD č.: 93 a, b / 2005

Naše banky zarábajú čoraz viac peňazí. Za prvý štvrtrok tohto roka zarobila väčšina z nich viac ako v rovnakom období vlani. Banky si za prvé 3 mesiace polepšili asi o ¾ miliardy a dosiahli zisk 3,748 miliardy korún. Percentuálne je to rast zisku o 24 %. Viac ako polovicu zisku si medzi sebou delia 3 najväčšie slovenské banky: VÚB, Slovenská sporiteľňa a Tatra banka. Zisky bánk tvoria úroky a poplatky, ktoré banky vymáhajú od nás – klientov

Podrobnosti SD č.: 94 / 2005

V decembri oslávila ČSOB (Československá obchodná banka) 5. výročie svojho vzniku. Pri tejto príležitosti ponúkla klientom zvýhodnené stavebné sporenie, v ktorom usporia tisíce korún a môžu vyhrať osobné auto FIAT PUNTO.

Podrobnosti SD č.: 95 / 2005

Euroregión Beskydy.

Cezhraničná spolupráca. 23. januára sa ŽSK úspešne predstavil na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu SLOVAKIA TOUR 2005. Bol to tento rok už XI. ročník a konal sa v Bratislavskej INCHEBE od 20.- 23. I. 2005 Na tomto veľtrhu sa predstavil aj náš mikroregión – okolie Bytče. Účastníkmi boli takmer všetky európske ale aj vzdialenejšie exotické krajiny. Sprievodné výstavy sa týkali gastronómie, poľovníctva, športu, filmov o cestovaní či fotografií. Náš kraj patrí množstvom prírodných, kultúrnych a historických pamiatok k najbohatším na Slovensku. V oblasti cestovného ruchu má teda čo ponúknuť. Takmer v každej expozícii sa našli typické prvky toho – ktorého mesta , alebo regiónu. Boli to ľudové kroje a remeslá, ochutnávali sa typické jedlá a nápoje.

Podrobnosti SD č.: 96 a, b / 2005

V SD prikladám brožúrku s názvom : „ 50 naj mikroregiónu“. Na 25 stranách autori predstavujú pozoruhodnosti okresu Bytča, ale aj niekoľkých poľských miest, ktoré sú neďaleko našich hraníc. Publikácia bola vydaná v rámci projektu PHARE CBC, pod titulom :“ Cezhraničný turistický produkt založený na Naj oblasti“. Tento sprievodca bol vydaný s finančnou podporou Európskeho spoločenstva. Z Bytče sú v nej predstavené slovom a obrazom: Bytča zámok, kostol, podchod pod Vážsky kanál, Hrabové – kaštieľ, mauzóleum Popper, Hlboké – nový kostol, Hlbocký vodopád, cykloturistika regiónu, Hvozdnica - nový kostol a ostatné obce okresu.

Podrobnosti SD č.: 97 / 2005

Ďalej prikladám mapu Bytčianskej kotliny pod erbom „ Matúšovho kráľovstva“.

Podrobnosti SD č.: 98 / 2005

Obec Súľov – Hradná vydala tento rok tiež brožúrku pod názvom „ Súľovské skaly“. Je to sprievodca po náučnom chodníku Súľovských skál. V ňom slovom i obrazom predstavujú autori flóru i faunu Súľova, Súľovský hrad, zvláštne modelované skaly typické pre túto lokalitu.

Podrobnosti SD č.: 99 a, b, c / 2005

Núdzová linka. Núdzová linka 112 je na Slovensku v prevádzke od polovice roka 2003 a je súčasťou integrovaného záchranného systému, ktorý sa buduje už od roku 1991. Jeho základnou filozofiou je integrovať systémy operátorov do jedného strediska, niektoré zásahové zložky do jedného centra výjazdu a tiež organizovať jednotlivé zásahy. Núdzové linky zastrešujú krajské úrady (KÚ). Pre Bytču je teda platná linka v Žiline. Na jej sprevádzkovanie mesto nedostalo žiadne peniaze, a tak ju vytvorili z rezerv krajského úradu. Stálo to 2,5 milióna Sk. Linka má novú ústredňu, ktorá umožňuje dátový prenos medzi jednotlivými zložkami. Od jej vzniku prijali operátori 600 – tisíc hovorov, čiže za jednu zmenu to bolo až 800 volaní. Operátori sú zamestnanci KÚ. Keď im napr. zavolajú, že sa stala dopravná nehoda, ako prvé zistia, kde sa stala a či je tam niekto zranený alebo nie. Okamžite potom vyšlú na miesto rýchlu zdravotnú pomoc, policajtov a keď je treba, ta aj hasičov.

Bohužiaľ sa často stáva, že ľudia volajú zbytočne, len tak pre zábavu, čím blokujú linku. Najčastejšie to robia deti, ktoré často pritom ešte aj oplzlo nadávajú.

Podrobnosti SD č.: 100 / 2005

Poist'ovne.

Nová poisťovňa. Česká poisťovňa na Slovensku oznámila v marci verejnosti, že v Bytči otvorila novú pobočku na Treskoňovej ulici (vedľa predajne Jednota). Otváracie hodiny boli od 8,00 – 18,00 hod.

V júni poisťovňa WUSTENROT a cestovná kancelária Lenka, sídliaca v trafike Lenka, ponúkla stavebné úvery, kreditné karty, životné a neživotné poistenie WUSTENROT ; KREDIT SWIS a cestovné poistenie. Cestovná kancelária zároveň ponúkla lacné dovolenky do celého sveta.

V júli začala pôsobiť v meste pobočka kancelárie poisťovní CREDIT SERVIS a WUSTENROT. Poisťovne fungujú v trafike Lenka, vedľa pracovne. Zaujímavosťou v nej mohli získať výhodné úvery, hypotéky, životné a neživotné poistenie, dôchodkové zabezpečenie, zákonné a havarijné poistenie áut, ako aj ostatné peňažné poradenstvo.

Štátny archív.

Archív v Bytči patrí medzi najvýznamnejšie na Slovensku. Teší sa veľkej návštevnosti bádateľov zo Slovenska i zo zahraničia. Archív vznikol na základe vládneho uznesenia v roku 1954. Plne začal fungovať až 2. V. 1955. V roku 2002 bol prijatý zákon, ktorým sa zmenila terminológia zo Štátneho oblastného archívu sa stal Štátny archív. Od roku 1990 je jeho riaditeľkou Jana Kurucárová. Od začiatku pôsobí v priestoroch Bytčianskeho zámku. Veľmi vďačnou témou pre návštevníkov je rozsudok nad Jurajom Jánošíkom. Uchováva tu listy, ktoré vlastnou rukou písala Alžbeta Báthoryová. O nej bude slávny slovenský režisér Juraj Jakubisko natáčať v priestoroch zámku svoj film. Písomnosti týkajúce sa prvého slovenského prezidenta Jozefa Tisu sú uchovávané v Slovenskom národnom archíve v Bratislave. V Bytči sa nachádza len matrika so záznamom o jeho krste.

Riaditeľka často prijíma klientelu zo zahraničia, pre ktorú sa robí najmä genealogický výskum. Najviac prichádzajú bádatelia zo Spojených štátov amerických, Kanady, Nemecka a Anglicka, ale aj zo strednej Európy. Záujem o archív majú aj mnohí vedci, spisovatelia, historici a dejepisci. S nimi sa archívne materiály dostali až do Japonska a Južnej Ameriky.

Podrobnosti SD č.: 101 / 2005

Už som spomínala, že archív sídli medzi starobylými múrmi zámku, ktoré chránia písomné pamiatky zo severozápadného Slovenska za posledných 7 storočí. Pergamenom vyhovuje, že dokumenty sú v kamennej budove, lebo sú v prostredí, kde sa "narodili a prežili celý život". Sú uskladnené v škatuliach zo špeciálnej lepenky, ktorá zabraňuje prenikaniu prachu a iných vonkajších vplyvov. Archív má územnú kompetenciu Žilinského a sčasti Trenčianskeho kraja. Do archívnej kompetencie teda patrí aj oblasť Oravy, Liptova, Turca, ba aj Trenčianska oblasť. V súčasnosti spravuje 586 fondov a zbierok, čo predstavuje viac ako 5 361 bežných metrov archívneho materiálu. Najstaršia písomnosť pochádza z r. 1263. Uložená je vo fonde rodu Záborských a je to listina Bellu IV. Najmladšie písomnosti sú vo fondoch orgánov a organizácií, ktoré zanikli po roku 1989 v súvislosti s transformáciou ekonomiky Slovenska.

Súčasťou archívu je aj bádateľňa, ktorú môžu navštíviť domáci i zahraniční bádatelia. V jej priestoroch môžu študovať a nahliadnuť do archívnych dokumentov. Štúdium archívnych materiálov je bezplatné. Študujúcim je k dispozícii aj príručná knižnica. Knižničný fond má 12 460 zväzkov a obsahuje diela z oblasti histórie archivárstva, histórie práva, filozofie, sociológie a iné. Záujem návštevníkov je veľký. Návštevné hodiny bádateľne sú od pondelka do štvrtka. Piatok je vyhradený pre exkurzie, výstavy a podobne.

V archíve prevažujú písomné pramene, ale nachádzajú sa tu aj rôzne fotografie, filmy a zvukové dokumenty. Najviac písomností je v maďarčine.

Archív zamestnáva 16 zamestnancov, ktorí pripravujú nový portál, na ktorom budú sprístupnené archívne pomôcky, a niektoré dokumenty. Budú na internete Ministerstva vnútra SR, kde majú archívy svoju propagáciu.

Podrobnosti SD č.: 102, 103 / 2005

Štatistika.

V apríli niektorí z nás dostali do poštových schránok letáčik, ktorý nás oboznámil o podujatí EU SILC 2005. Bolo to prvé európske harmonizované zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach. Táto štatistika sa konala vo vybraných domácnostiach na Slovensku. Štatistika trvala od začiatku apríla do konca júna 2005. Vykonával ju Štatistický úrad SR prostredníctvom poverených pracovníkov – opytovateľov, ktorých povinnosťou bolo preukázať sa osobitným poverením.

Cieľom zisťovania bolo získanie porovnateľných údajov o životných podmienkach obyvateľov Slovenska a Európskej únie.

Podrobnosti SD č.: 104 a / 2005

Štatistický úrad SR sa 6. VI. obrátil aj na MsÚ so žiadosťou o pomoc pri informáciách týkajúcich sa spomínanej štatistiky. V žiadosti sa uvádza, že cieľom tohto zisťovania je vytvoriť spoločný rámec na systematickú tvorbu štatistík krajín EÚ o príjmoch a životných podmienkach domácností. Táto štatistika bude novým zdrojom údajov o životnej úrovni a štruktúre chudoby v krajinách EÚ.

V rámci projektu sa uskutočnilo pilotné a hlavné zisťovanie. Na Slovensku bolo vybraných 306 obcí, medzi nimi aj Bytča. Pilotné zisťovanie prebiehalo v Bytči od 1. do 30. apríla a hlavné zisťovanie od 16. V. do 16. VI. 2005.

Všetky informácie a názory, ktoré v rámci zisťovania členovia domácností poskytnú, boli anonymné a použité výlučne na štatistické účely.

Podrobnosti SD č.: 105 a / 2005 (žiadosť a oznam)

Podrobnosti SD č.: 105 b / 2005 (oznam o propagácii; plagát)

Podrobnosti SD č.: 105 c / 2005 (podrobné informácie)

Ďalšie podrobnosti o štatistike. Vybraných bolo teda 306 obcí Slovenska a v nich 6 000 domácností. V Žilinskom kraji vybrali 30 obcí a z nich 720 domácností. Opytovateľ s členmi domácnosti vyplnil štatistické dotazníky, ktoré obsahovali údaje o domácnosti ako celku a o jednotlivých členoch zvlášť. Za ochranu údajov zodpovedal Štatistický úrad SR. S vyplnenými dotazníkmi sa zaobchádzalo tak, aby nebolo možné domácnosť ani jednotlivých členov z nej identifikovať.

Podrobnosti SD č.: 105 c / 2005

Rozdiely v platoch. Tempo rastu reálnych miezd je na Slovensku nevyrovnané. Zhruba o 8 % rástli v prvom polroku platy v Košickom, Bratislavskom a Trnavskom kraji. Ale o polovicu menej v Prešovskom. Práve ten má už tradične najnižší priemer v platoch. Podľa Štatistického úradu SR je celoslovenský priemer 16 381 korún mesačne.

Veľmi dôležité je pre regióny príchod nových investorov, ktorí prinášajú nové pracovné miesta a s nimi aj novú infraštruktúru. Hoci rozdiely medzi jednotlivými oblasťami Slovenska a skupinami obyvateľstva sú na prvý pohľad výrazné z hľadiska svetového má pomerne nízku príjmovú nerovnosť. Dokonca OSN v správe o ľudskom rozvoji nás zaraďuje v EÚ medzi najrovnostárskejší štát.

V Žilinskom kraji je priemerná mzda 14 086 Sk a nezamestnanosť 16,2 % . V Bratislavskom kraji je priemerná mzda 22 421 Sk a nezamestnanosť 5,4 %.

Podrobnosti SD č.: 106 / 2005

ŽSK – VÚC. Prestrihnutím pásky bolo 20. X. 2005 otvorené nové sídlo Žilinského samosprávneho kraja. Všetci zainteresovaní boli radi, že konečne VÚC je pod jednou strechou a úrad začal hneď fungovať. Dovtedy jednotlivé jeho zložky boli po Žiline roztrúsené na troch – štyroch miestach. Nové sídlo reprezentuje celú občiansku verejnosť kraja.

Výsledkom práce VÚC bolo 11 prijatých koncepcií rozvoja ŽSK vo všetkých oblastiach, ktoré patria do jeho pôsobnosti.

Opitý poslanec za volantom. Člen parlamentu SR, poslanec a kandidát na župana Bratislavy J. Cuper šoféroval svoje auto 15. XI. opitý a havaroval. Narazil do havarovaného auta a do dopravnej značky. Výsledok opakovanej dychovej skúšky bol viac ako 2 promile alkoholu v krvi. Policajti mu okamžite zobrali vodičský preukaz, ale vzhľadom na poslaneckú imunitu mu ho o chvíľu vrátili. Ani pokutu nedostal. Iný občan by ju bol zaplatil do výšky 15 000,- Sk.

Cuper nebol prvý a tento rok ani posledný poslanec, ktorý šoféroval opitý. Ministerstvo spravodlivosti pripravovalo v novembri návrh, aby imunita poslancov chránila iba v prípade výrokov v parlamente.

Podrobnosti SD č.: 107 / 2005

Osamelí ľudia. Slovenskí demografi tento rok zistili, že každý šiesty dospelý obyvateľ Slovenska žije sám a že jednočlenných domácností je takmer 6 – krát viac ako pred 40 rokmi. Považujú to za prejav „nového rodinného správania sa“, ktorým Slovensko napodobňuje moderné európske spoločnosti. Hoci sobášov u nás pribúda, pribúda aj rozvodov, neúplných rodín, mimomanželských spoluzití, či detí narodených mimo manželstva. Sociológovia a psychológovia to odôvodňujú individualizáciou spôsobu života a ľudskou prázdnotou. Na Slovensku našťastie zatiaľ prevažujú úplné rodiny s deťmi.

Kým v roku 1961 bolo domácností s jedným členom čosi vyše 100 tisíc, začiatkom 90. rokov to už bolo 400 tisíc a pri poslednom sčítaní ľudu v roku 2001 ich už bolo 620 tisíc. Ide o 3 skupiny ľudí. Sú to :

- Mladí, ktorí sa osamostatnili
- Rozvedení, ktorí sa nechcú opäť viazať
- Osamelí seniori – najmä vdovy

Do SD prikladám tabuľku, v ktorej sú rozdelené domácnosti podľa druhu od r. 1961 – 2001.

Podrobnosti SD č.: 108 a, b / 2005

Koncoročné stretnutie pracovníkov sociálnych zariadení. 13. XII. Sa v úrade ŽSK stretli riaditelia zariadení sociálnych služieb (ZSS) na koncoročnej porade so zástupcami ŽSK. Predmetom stretnutia boli hlavne otázky týkajúce sa elektronického prepojenia ZSS s úradom ŽSK. Ďalšou otázkou bolo pridelenie dotácií ZSS z lotérií a iných hier.

Elektronické prepojenie využíva nový ekonomický a účtovný program. Nový spôsob prúdenia informácií medzi zriaďovateľom (ŽSK) a subjektom (ZSS) by mal priniesť rýchlejší, efektívnejší a operatívny postup pri spracovaní údajov, dokladov, písomností atď. Na porade bola za Bytču prítomná Dr. Lobotková, ktorá tu zastupovala Sociálny dom služieb „ Kľúč „.

V roku 2005 bolo v ZSS vykonaných 6 kontrol. Našli sa domovy bez problémov i s nedostatkami. Za rok 2005 dostalo oddelenie Sociálnych služieb ŽSK 14 sťažností na prácu niektorých zariadení. Z nich 12 sťažností bolo neopodstatnených

Podrobnosti SD č.: 109 / 2005

Súhrn správ. Pod názvom : „ Taký bol rok 2005 v našom regióne“ vydal týždenník MY ŽN zo dňa 9. I 2006 súhrn najdôležitejších udalostí, ktoré sa nejako dotkli obyvateľov nášho kraja.

Január.

- V Bytči na Švecovej ulici neznámi páchatelia 5 x vystrelili na otca 3 detí.
- Žilínčania boli šokovaní, pretože na Solinkách a Hlinách vyčíňal sexuálny maniak , ktorý sa pokúsil zneužiť 8 – ročné dievčatko.

Február.

- V Kotešovej, Veľkom Rovnom a Hliníku zaznamenali niekoľko vlámaní sa do obchodov.
- V šoubiznise Žilinu zviditeľnili jej rodáci Miro Jaroš a Tomáš Bezdeda, keď niekoľko finálových večerov kraľovali v speváckej súťaži Slovensko hľadá Super Star. Aj všetci mladí Bytčania im držali palce.

Marec.

- V LOTE sa šťastie usmialo na 3 Bytčanov, ktorí spolu vyhrali 12, 5 milióna korún.
- V Žilinskom kraji zrušili 4 školy v prírode. Z toho v našom okrese Kolárovičkú.

Apríl.

- Všetci katolíci ťažko niesli, že zomrel pápež Ján Pavol II.
- Super Star vrcholila a majitelia pohostinstiev, pubov, ale aj diskoték pociťovali silný úbytok zákazníkov počas piatkových večerov.

Máj.

- Máj sa niesol v znamení samovrážd. Maturantka Andrea sa otráвила liekmi, 55 – ročná Andrea vyskočila z okna, 18 – ročná Eva sa pokúsila obesíť na novinovom stánku, 24 – ročný Karol sa zabil, keď vyskočil z 9. poschodia vysokoškolského internátu.
- V máji padlo rozhodnutie, že kórejská dedina vyrastie v Krasňanoch.

Jún.

- Nový pápež Benedikt XVI. vymenoval za nového diecézneho biskupa v Nitre Viliama Judáka z Kysúc.
- Pri príležitosti 5. výročia narodenia zmenili Žilinské noviny názov. Od 20. júna sme ich kupovali pod menom MY ŽN.

Júl.

- Ďalší zahraničný investor ohlásil začiatok výstavby v našom kraji. Začalo sa stavať v Strečne za 900 miliónov korún.
- Počas letných búrok zabil blesk 59 – ročného Alojza z Radôstky.

August.

- V Jablonovom okradli starenku o celoživotné úspory.

September.

- V Žilinskej nemocnici – v Hniezde záchrany našli ďalšieho chlapčeka Matúša.

Október.

- V katastri obce Turie spadlo ultraľahké lietadlo s maďarskou posádkou, ktorá pád prežila.
- Slávnostne otvorili ďalšiu výstavbu diaľničného úseku Hričovské Podhradie – Strážov v dĺžke 8,6 km.

November.

- Obvineniam z prijímania úplatkov čelil policajt zo Žilinského krajského PZ Teodor B.
- Zo žilinskej väznice chceli ujsť 5 väzni. Nepodarilo sa im to.
- Celým Slovenskom otriasla nezmyselná smrť 21 – ročného Daniela Tupého zo Žiliny, ktorého v Bratislave zavraždili pravdepodobne skinheadi.
- Počas novembra zahynulo na cestách nášho kraja 16 ľudí.
- Na konci mesiaca sa uskutočnili voľby do ŽSK. Do 2. kola postúpili dvaja kandidáti na župana Juraj Blanár a Jozef Tarčák.

December.

- Z druhého kola županských volieb vyšiel víťazne Juraj Blanár.
- Mnohé obce kraja zastihla počas vianočných sviatkov snehová kalamita
- Viac ako 100 výjazdov mali žilinskí aj bytčianski hasiči kvôli snehovej kalamite

Podrobnosti SD č.: 110 / 2005

III. kapitola

PRIEMYSEL, PODNIKANIE, OBCHOD

Projekt.

Žilinská regionálna a obchodná komora (ŽROK) získala začiatkom roka od EÚ finančnú podporu na realizáciu projektu s názvom „Hospodárska spolupráca Slovenska a Poľska a ich zvýšenie konkurencieschopnosti v EÚ.“ Zámerom projektu bolo , vytvoriť dlhodobý systém cezhraničnej spolupráce podnikateľov nášho regiónu s regiónom v Bialsku Bialej.

Prvou aktivitou projektu bola prezentácia firiem oboch príhraničných oblastí na ekonomickom fóre. Prezentácia sa uskutočnila 30. – 31. III. 2005 v Žiline a Rajeckých Tepliciach. Účastníci projektu vzápätí vytvorili w w w – stránku, na ktorej môžu záujemcovia vyhľadávať potenciálnych odberateľov a dodávateľov . Na tejto internetovej stránke možno nájsť ešte mnoho iných užitočných informácií.

Podrobnosti SD č.: 111 / 2005

Seminár. Začiatkom marca bolo v Žiline ďalšie stretnutie s podobným zameraním. Tentoraz sa tu stretli predstavitelia ŽROK so zástupcami Ruskej federácie. Počas krátko stretnutia prejavila aj slovenská aj ruská strana záujem o spoluprácu a účasť na partnerových trhoch. Naši podnikatelia na ruských a Rusi na našich – konkrétne na trhoch severného Slovenska (Žilinského a Trenčianskeho kraja). Ruské obchodné združenie má záujem informovať našich podnikateľov o možnostiach podnikania v Rusku podľa jednotlivých odvetví. Jednalo sa najmä o cestovný ruch, spotrebný priemysel, obchod atď.

Na seminári, ktorý sa konal v Žiline, získali záujemcovia cenné informácie o možnostiach a podmienkach založenia si firiem, o zamestnávaní pracovníkov, ich financovaní atď.

Podrobnosti SD č.: 112 / 2005

Investor z Belgicka. Prvý priemyselný park v okrese Bytča začal vyrastať na ploche 11 ha medzi obcami Predmier – Hlboké – Jablonové. Spoločnosť DHOLLANDIA CENTRAL EUROPE tu bude vyrábať hydraulické plošiny pre automobily. Belgická spoločnosť je jedným z najväčších výrobcov nákladných hydraulických plošín v Európe. Na Slovensku založili svoje centrum v Žiline, z čoho máme my všetci úžitok.

Podrobnosti SD č.: 113 / 2005

KINEX.

Strojárska fabrika Kinex , a. s. neodmysliteľne patrí k Bytči. Samotná strojárska výroba v tomto meste má takmer 100 ročnú tradíciu, pretože prvá zmienka o strojárskej spoločnosti v meste je z roku 1906. O histórii firmy písať nebudem, písala som o tom už neraz.

Kinex sa výrobou a odbytom špecializovaných dvojradových guľkových ložísk zaradil postupne medzi ich najväčších výrobcov a exportérov na Slovensku. Výrobky podniku sú vo väčšine parametrov porovnateľné s ložiskami svetových výrobcov. Fabrika vďaka schopnému manažmentu úspešne prešla procesom privatizácie. Od roku 1992 je firma Kinex akciovou spoločnosťou. Zamestnáva viac ako 2000 ľudí a významnou mierou prispieva k riešeniu nezamestnanosti v bytčianskom regióne. Firma motivuje ľudí ku kvalitnej práci a väčším výkonom.

Pravidelne, raz do mesiaca, je Deň otvorených dverí u generálneho riaditeľa Ing. Miloša Fischera. Ktorýkoľvek zamestnanec tu má dvere otvorené. Samozrejmosťou sa tiež stala voľba najlepších zamestnancov roka, najlepších zlepšovateľov a stretnutia vedenia s bývalými zamestnancami.

Aktuálny výrobný program sa ustálil na nasledovnom sortimente:

- Meradlá pre strojárenskú výrobu a remeselníkov
- Vratidlá – nástroje na rezanie závitov
- Dvojradowé guľové a kombinované ložiská pre textilný priemysel
- Dvojradowé guľové a kombinované ložiská pre vodné čerpadlá spaľovacích motorov
- Dvojradowé guľové a kombinované ložiská pre uloženie stredu bicykla

Tento sortiment sa vyrába v jednotlivých hospodárskych strediskách a exportuje sa do rôznych kútov sveta.

Priemerný počet zamestnancov v roku 2005. Akciová spoločnosť Kinex poskytla prácu 1300 ľuďom z Bytče a okolia. Priamo v bytčianskom závode bolo zamestnaných 1262 zamestnancov a v závode Kováčňa Považská Bystrica ďalších 38 ľudí.

Kinex spolupracoval v roku 2005 so zákazníkmi z :

- Ameriky
- Západnej Európy
- Východnej Európy
- Ázie
- Českej republiky
- Slovenska

Podrobnosti SD č.: 114 / a, b, c, d, e / 2005

10. I. 2005 oznámil Kinex, že hneď prijme do práce prevádzkovú pracovníčku do závodnej jedálne. Požadovali ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou (odbor ekonomika, spoločenské stravovanie, potravinárstvo alebo hotelová škola), vodičský preukaz a základy práce s počítačom.

Podrobnosti SD č.: 115 /2005

Závod sa neustále rozrastá. Pred 4 rokmi sa rozšíril o výrobný závod v Skalici. O rok neskôr sa spoločnosť Kinex Bytča stala majoritným vlastníkom (80 % akcií) výrobného podniku Kinex – KLF Kysucké Nové Mesto a obe sú členmi skupiny HTC Holding.

Podrobnosti SD č.: 116 / 2005

V apríli znovu závod oznámil, že prijme do pracovného pomeru vývojového pracovníka konštrukcie. Medzi požiadavkami bolo vysokoškolské vzdelanie, 1 rok praxe v odbore, technické skúsenosti, práca s počítačom, znalosti anglického jazyka a zmysel pre tímovú prácu.

Podrobnosti SD č.: 117 / 2005

V júli opäť ponúkali prácu. Tentoraz to bolo pre zamestnanca do odboru informatiky. Vo výzve boli uverejnené aj podmienky prijatia, najmä odborná znalosť v oblasti operačných systémov.

Podrobnosti SD č.: 118 / 2005

Z internetu som získala niekoľko stránok o podniku Kinex. Zaoberajú sa :

- História spoločnosti
- Kontrolou v oblasti kvality
- Základnými víziami vzdelávania:

- Podnikové vzdelávanie
- Vzdelávanie v zručnosti líniového manažmentu
- Rozvoj normy ISO 14 000
- Jazyková príprava pracovníkov

Účasť vrcholového a stredného manažmentu na odborných konferenciách
Vzdelávanie na zvýšenie povedomia zamestnancov
Zácvik a zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov

Program výchovy a vzdelávania uvádza 8 bodov.
Podrobnosti SD č.: 119 / 2005

Motivácia zamestnancov zahŕňa :

- Motivačný program
- Kultúrno – spoločenskú oblasť
- Deň otvorených dverí
- Voľby najlepších zamestnancov
- Voľby najlepších zlepšovateľov
- Humanitný čin roka
- Spoločné podnikové rekreácie
- Zdravotná a sociálna oblasť
- Šport

Podrobnosti SD č.: 120 / 2005

Ďalej závod predstavuje svoje najvýznamnejšie výrobky a podrobne uvádza ich technické parametre.
Jedná sa o :

1. Meradlá a meracie pomôcky
2. piestne čapy
3. špeciálne dvojradowé guľkové ložiská
4. jednoradowé ložiská

Podrobnosti SD č.: 121 a, b, c, d / 2005

V tlačových správach informuje závod o voľných pracovných miestach a o novinkách. Tento rok ňou bolo ložisko pre uloženie stredu bicykla B 231.

Podrobnosti SD č.: 122 a, b / 2005

V tlačových správach ďalej uvádzajú umiestnenie podniku v hodnotení slovenského týždenníka TREND z roku 2002. Podľa neho bol závod v roku 2001 podľa výšky tržieb na 93 mieste z 200 priemyselných podnikov v SR. Spoločnosť Kinex získala 16. apríla 2002 ocenenie „ Najlepší experiment republiky.“

Podrobnosti SD č.: 123 / 2005

Výstavy a veľtrhy. Žiaľ podarilo sa mi zohnať iba rok 2003. V SD prikladám tabuľku, podľa ktorej sa podnik v roku 2003 zúčastnil na 10 výstavách a prehliadkach v zahraničí aj doma.

Podrobnosti SD č.: 124 / 2005

M A K Y T A , a . s .

Makyta Púchov , ktorej súčasťou je aj závod v Bytči, patrí v súčasnosti medzi najvýznamnejšie podniky odvetvia textilnej výroby v SR. Táto pozícia je založená na viac ako 60 – ročnej tradícii výroby odevov . K 1. IV. 1994 sa spoločnosť transformovala odkúpením vlastníckych práv od FNM SR (Fond národného majetku SR) na akciovú spoločnosť.

Makyta je 22. najväčším zamestnávateľom medzi priemyselnými podnikmi a 59. najväčším vývozcom v rámci SR. Je zároveň najväčším výrobcom dámskej konfekcie v SR a druhým najväčším podnikom v rámci textilnej a odevnej výroby v SR.

Hlavným výrobným programom je teda výroba dámskych odevov a konfekcie s podielom 86,7% ale aj výroba poťahových sedačiek do automobilov.

Podrobnosti SD č.: 125 a, b / 2005

Makyta – materský závod v Púchove ponúkla aj pre Bytču možnosť zamestnať sa vo výrobe autosedačiek pre renomované automobilové firmy ako sú: VW ; AUDI ; RENAULT ; CITROEN a PEUGEOT. Firma ponúkla možnosť zamestnať sa na základe riadnej pracovnej zmluvy v závode technickej konfekcie v Púchove.

Jednalo sa o prácu:

- v profesii krajčír, respektíve šička
- v dvojzmennej prevádzke
- s možnosťou kvalifikačného zaškolenia sa

Podnik tiež ponúkol bezplatnú autobusovú prepravu do a zo zamestnania.

Podrobnosti SD č.: 126 / 2005

Podnikové noviny zamestnancov Makyty TVORIVOSŤ v májovom čísle uverejnili vyhodnotenie najlepších zamestnancov za I. štvrťrok 2005. Navrhnutých bolo 15 zamestnancov na morálne a finančné ocenenie. Medzi najlepších z Bytče patrili:

- Majster: Veronika Šmídová
- Krajčírka: Maria Malíková
- Elektromechanik: Martin Adamík

Nadácia Makyty. Jej dôležitou platformou je všestranná pomoc a podpora nadaných žiakov, učňov, študentov – detí zamestnancov podniku. Podpora sa poskytovala formou štipendií, podporou vyučovania cudzích jazykov alebo materiálnym a technickým vybavením vybraných škôl. Správna rada, ktorá zasadala 18. III. 2005 rozhodla okrem iného aj o udelení štipendií na vysokoškolské štúdium. 20. XII. 2005 odovzdala nadácia rukou Ing. Ivana Dlugoša (z Bytče) osobný počítač manželom Micháľkovcom.

Podrobnosti SD č.: 127 / 2005 (Tvorivosť č. 2)

Seminár. Aj tento rok sa zamestnanci zúčastnili 2 – dňového seminára, ktorý pripravil dlhoročný partner a dodávateľ firma PFAFF a AMANN. 19. a 20. apríla prezentovali v Púchove absolútne novinky v oblasti šijacej techniky a nití. Prvý deň bol venovaný najmä mechanikom a technikom, ktorí sa priúčali montáži a inštalácii strojov potrebných na prezentáciu. Na druhý deň prišli na rad odborné prednášky a napokon bola samotná prezentácia, na ktorej si účastníci seminára priamo vyskúšali prednosti nových strojov.

Podrobnosti SD č.: 128 / 2005 (Tvorivosť č. 2)

Metodické dni. Úroveň kvality v závode Bytča sa zaoberali aj tzv. Metodické dni. Uskutočnili sa v marci a analyzovali dosiahnuté výsledky kvality a negatívne vplyvy, ktoré sa na nich podieľali. Najväčší prínos pre zúčastnených bol ten, že metodické dni boli adresné a veľmi konkrétne. V období prvých troch mesiacov roka 2005 závod vykázal straty na akosti v celkovom objeme 295 000 Sk. Závod v Bytči mal reklamáciu na výrobok RICO VEROZ . Závodu vrátili na opravu každý 58 – my výrobok, čo je 1,71 %. V konkerne je teda najlepšia kvalita výroby v Bytči.

Podrobnosti SD č.: 129 / 2005 (Tvorivosť č. 2)

V časopise Tvorivosť ma zaujal aj článok, v ktorom sa hovorí o tom, aký výmer daní za priemyselné stavby platí Makyta Mestu. Za rok 2004 to bolo 26,25 Sk / m².

Za rok 2005 to bolo 34,10 Sk / m²

Nárast oproti minulému roku bol o 29,9 %.

Podrobnosti SD č.: 130 / 2005

Vo Vianočnom čísle uvádza časopis články zamerané na bilancovanie a sviatočnú atmosféru blížiacich sa sviatkov. V čísle 6 sa uvádza ročná účtovná uzávierka a podnik poďakoval pracovníkom, ktorí odchádzajú do dôchodku. Článok Dalibora Majerčíka, riaditeľa závodu v Bytči, hodnotí prácu závodu za uplynulý rok 2005. Okrem iného konštatoval, že znovu v závere roka došívajú zamestnanci výrobu obchodných vzoriek. Napokon poďakoval všetkým za vynaložené úsilie a kvalitnú prácu.

Zákaznícka hra. S veľkým úspechom sa stretla hra, ktorú pre svojich klientov pripravila a. s. Makyta pod názvom "Vianoce s Makytou". Do hry o 100 zaujímavých cien sa zapojilo 7500 zákazníkov. Výhercov vyžrebovali 16. decembra 2005 v Púchove. Výsledky žrebovania uverejnili na internete.

Podrobnosti SD č.: 131 / 2005

Vianočná prezentácia. Tentoraz ju podnik Makyta usporiadal v Bratislave. Módna prehliadka bola veľmi vydarená. Prezentovala prierez celoročnou tvorbou značky Makyta. Hostia – predstavitelia verejného a spoločenského života ocenili kvalitu výrobkov letných kostýmov, kompletov pre mladé i zrelejšie ženy. Absolútnu dokonalosť dosiahla firma v ponuke spoločenských šiat a kostýmov. Na tlačovej konferencii diskutovali predstavitelia manažmentu so zástupcami médií.

Podrobnosti SD č.: 132 / 2005 (Tvorivosť č. 6)

Jubileum. 1. III. 2005 inzeroval podnik v médiách reklamu pri príležitosti 66. výročia založenia Makyty. Závod zároveň ponúkol novú kolekciu dámskych šiat jar – leto 2005.

Podrobnosti SD č.: 133 / 2005

Rozšírenie výroby. 18. IV. 05 rozbehla Makyta v rámci rozširovania svojich výrobných kapacít, výrobu autosedačiek pre automobilky : PEUGEOT, AUDI, HONDA a BMW. V spolupráci s rakúskou firmou EYBL rozbehli nový projekt výroby ďalších autosedačiek v závode Žilina. Pri tejto príležitosti ponúkla firma pracovné miesta v profesii krajčír – resp. šička, kožušník, brašnár, čalunník, majster technickej kontroly a tréner vyučujúci odbor krajčírstvo. Záujemcovia mohli nastúpiť ihneď. Prijímali aj pracovníkov nevyučených v daných odboroch – sami si ich vyučili.

Podrobnosti SD č.: 134 / 2005

Dňa 4. VII. 2005 ponúkla firma do prenájmu priestory svojich prevádzok v Bytči a iných mestách, kde mala svoje pobočky.

Podrobnosti SD č.: 135 / 2005

Predajňa Makyty, ktorá dlhé roky sídlila na námestí sa na jeseň presťahovala do priestorov patriacich k budovám závodu.

PIVOVAR POPPER.

Z internetovej stránky pivovaru som vybrala fakty, o ktorých som už písala v minulosti. Teraz ich dokladám v sprievodnej dokumentácii s podrobnosťami.

Jedná sa o :

- Ocenenia pivovaru za kvalitu – Slovak Gold v r. 1999. Pivo dostalo cenu za čistú karamelovú vôňu.
- Ocenenie „ Zlatý kosák 2000 „ získané na veľtrhu Agrokomplex Nitra. Ocenené bolo fľaškové pivo za dizajn.
- Zlatá medaila „ Pivo Českej republiky v roku 2001
- Strieborná medaila „ Česká pivná pečať „ v roku 2001

Podrobnosti SD č.: 136 a, b, c, d / 2005

Katalóg piva Popper. V súčasnosti sú prvé vo svojom portfóliu 2 obchodné značky Popper a Palatín. Obe sa viažu k majiteľom „Zámockého pivovaru“.

Pod názvom Popper sa dnes vyrába široký sortiment 10°, 11, 5° a 12° svetlé pivo, ako aj 10° a 11,5° tmavé pivo. Špecifické je ale 16° tmavé pivo Palatín, ktoré získava množstvo ocenení doma i v zahraničí.

Na trh sa piva expedujú v 0,5 litrových fľašiach, v 30 a 50 litrových sudoch a v 0,33 a 0,5 litrových plechovkách ako aj v 5 litrových „párty“ sudoch.

Osobitnú zmienku si zaslúžia najmä bytčianske tmavé piva, ktoré sa vyrábajú v 3 druhoch, čo je najbohatší sortiment v rámci slovenských pivovarov.

Ďalej v SD prikladám katalóg našich pív, v ktorom sa podrobne rozoberá ich charakteristika, stupňovitosť, množstvo alkoholu, balenie a trvanlivosť. Jedná sa konkrétne o 6 druhov pív.

Podrobnosti SD č.: 137 a, b / 2005

ENERGETIKA

Pohonné látky. V SD uvádzam cenníky pohonných látok na trhu a pomer slovenskej koruny k iným menám; ďalej kurzy devíz a valút v komerčných bankách a v Národnej banke Slovenska.

Podrobnosti SD č.: 138 / 2005 (10 stránok)

Slovenská plynárenská spoločnosť (SPP) . Dianie na svetových trhoch , kde neustále rastie cena ropy a ropných produktov, klesá hodnota slovenskej koruny vo vzťahu k americkému doláru, vplýva negatívne aj na ceny zemného plynu. Nakupovaný plyn je v dôsledku týchto negatívnych faktov žiaľ stále drahší. Preto sa cena plynu pre domácnosti od 1. X. znovu zvýšila v priemere o 20,11 %. Naša vláda na rozdiel od českej ani len prstom nepohla, aby svojim občanom pomohla. Zmeny cien so sebou priniesli aj nutnosť vykonať mimoriadne odpočty plynomerov. Preto pracovníci SPP chodili od 1. – 10. októbra do domácností , aby vykonali odpočty plynu.

V priebehu septembra SPP každého zákazníka písomne informovala o nových cenách plynu a o novej výške preddávkovej platby. Pri odpočtoch plynomerov zisťovali spotrebu plynu každého odberateľa za obdobie platnosti starých cien.

SPP upozornila prostredníctvom tlače svojich zákazníkov, aby si dávali pozor na podvodníkov, ktorí sa vydávajú za plynárov a inkasujú platby v hotovosti. Zdôraznili, že nikto z pracovníkov SPP neinkasuje platby v hotovosti. Tieto praktiky boli zrušené v roku 2004.

Podrobnosti SD č.: 139 / 2005

Zisky SPP. Dominantný prepravca a predajca plynu na Slovensku firma SPP dosiahol za minulý rok zisk 21,6 miliardy Sk. Štát z toho získal na dividendách 9,84 miliardy Sk. Do štátneho rozpočtu ešte podnik zaplatil 5,4 miliardy Sk. Zisk SPP sa oproti predchádzajúcim rokom zvýšil o 5,6 %. Pretože ľudia volili iné alternatívy kúrenia a začali tiež šetriť a odhlasovať plyn, predaj plynu poklesol o 0,3 miliardy m³. V súčasnosti má na Slovensku prístup k zemnému plynu 96 % obyvateľstva.

Podrobnosti SD č.: 140 / 2005

Šetrenie energie. Energetici prostredníctvom médií radia zákazníkom ako ušetriť čo najviac energie v domácnosti. Niektoré rady sú ozaj kuriózne. SPP radí zákazníkom v 55 zákazníckych centrách. Často si svojimi radami protirečia, pretože plynári si chcú udržať zákazníkov, aby neprešli ku konkurenčným zdrojom energie. Energetici ponúkali svoje bezplatné rady aj na internetových stránkach, billboardoch a inde.

Podrobnosti SD č.: 141 / 2005

Alternatívne zdroje kúrenia. Vykurovať domácnosť začína byť luxusom, preto ľudia šetria kde sa len dá. Ale my tu na severe ťažko ušetríme, keď vykurovacie obdobie trvá od októbra často až do mája. Čoraz viac domácností preto začalo kúriť drevom. V SD prikladám porovnanie

ročných nákladov na vykurovanie rôznym druhom paliva, v ktorom je jednoznačne najlacnejšie drevo. Ročná spotreba na kúrenie v korunách je:

- Drevo 14 000 Sk,-
- Plyn 42 000 Sk,-
- Elektrina 51 000 Sk,-

Toto porovnanie platilo pre starý dom, kde je ročná spotreba cca 97,2 GJ. Novostavba, alebo dobre zateplený dom spotrebuje ročne 54 GJ. V spomínanom dome je cena za :

- Drevo 8 000 Sk,-
- Plyn 24 000 Sk,-
- Elektrinu 30 000 Sk,-

Ceny elektriny vypočítali z priemeru cien všetkých distribučných spoločností v nízkej tarife. Ceny a spotreba sa samozrejme líši podľa regiónu.

Čoraz viac domácností si vymieňa kotly na kúrenie z plynových na kotly na tuhé palivo. Najlacnejší z nich je na obyčajné drevo – 16 000,- Sk; elektrický kotol stojí – 20 000,- Sk a plynový – 24 000,- Sk. Pretože náklady pri výmene kotlov sú vysoké, ich výmena stojí od 80 do 100 tisíc korún. Napriek tomu sa to vyplatí.

Podrobnosti SD č.: 142 / 2005

Pokles niektorých cien. V apríli zlacneli potraviny, dovolenky, odevy a fotografická technika. Naopak výrazne narástli ceny pohonných látok a energií. Cenová hladina sa tak v porovnaní s minulým rokom zvýšila až o 2,7 %. Smerom hore zamierili aj ceny v zdravotníctve či vo vzdelávaní. V SD prikladám podrobný pohyb cien toho čo zlacnelo (7 položiek) a toho čo zdraželo (19 položiek).

Podrobnosti SD č.: 143 / 2005

O B C H O D Y

BILLA. Začiatkom mája vyhlásila v našom meste firma BILLA , že 12. V. sa uskutoční výberové konanie pre jej filiálku, ktorá sa onedlho otvorí. Konkurz bol na miesta vedúci filiálky, vedúci oddelení, hlavný pokladník a hlavný skladník. Konkurz sa uskutočnil v priestoroch zámku.

25. VII. sa na mestskom úrade konalo ďalšie výberové konanie na pozície predavačka a skladník. V auguste už veľkopredajňa BILLA naplno fungovala. Spočiatku ponúkali zákazníkom výhodné zľavy rôzneho tovaru. Dokonca pri nákupe nad 200 korún, dostal každý zákazník malý darček zadarmo. (Keď vtáčka chytajú, pekne mu spievajú). Už som spomínala, že obchodný dom BILLA postavili na mieste bývalého autobusového nástupiska a ešte ostalo miesto aj na nové nástupisko.

Podrobnosti SD č.: 144, 145, 146 / 2005

Autocentrum Minárik. Aby ľudia viac kupovali české autá ŠKODA, tento predajca po celý rok inzeroval svoje akcie. Pre lepšiu predstavu uvádzam v SD niektoré z nich. Vo februári napr. inzerovali „Aciu Bernardín“. V nej pri kúpe auta Škoda Fabia v hotovosti, ponúkli zľavu 40 000,- Sk; OCTAVIA TOUR so zľavou 50 000,- Sk. Pri kúpe na leasing bola Fabia so zľavou 20 000,- Sk a OCTAVIA so zľavou 30 000,- Sk.

Autocentrum v Bytči na Kolárovskej ulici ponúkalo ešte tieto služby:

- Predaj aj iných vozidiel, nielen z firmy Škoda
- Výkup a predaj ojazdených vozidiel
- Leasing a kompletne poistenie priamo v autosalóne
- Predvážacie jazdy
- Kompletne servisné služby
- Predaj náhradných dielov a príslušenstva priamo od výrobcu

V apríli autosalón Škoda ponúkal pri nákupe klimatizáciu zadarmo a najnižšie ceny v regióne. Akcia bežala od 1. IV. A jednalo sa o všetky modely Škoda. Ďalej ponúkali non – stop zásahové vozidlo, odťahovaciu službu, odvoz a dovoz nového vozidla, internet v čakárni a pod.

Podrobnosti SD č.: 147 a, b, c, d / 2005

Pestovatelia na tržnici. Najväčšiu ponuku predaja svojich výpestkov ponúkali po celý rok na tržnici pestovatelia a záhradkári. Svoj tovar ponúkali podľa sezóny. Začali predajom jahôd (59,- Sk /kg), čerešní (40 ,- Sk / kg) , jarného šalátu, novej cibuľky a reďkovky (10,- Sk/ kg). Postupne sa objavili šalátové uhorky (30,- Sk / kg); karfiol (35,- Sk/ kg); jarné jablká (18,- Sk/ kg); chren celý (60,- Sk/ kg); broskyne (35,-Sk/ kg); melón (175,-Sk/ kg); rajčiny (34,-Sk/ kg); paprika (36,-Sk/ kg); mak (96,- Sk/ kg) alebo šúpané orechy (180,-Sk/ kg).

Pred Vianocami ponúkali vianočné oplátky a trubičky za 10-15,-Sk/ kg.

Včelár ponúkal svoj domáci med od júla až do decembra. Predával med agátový, lipový a horský.

Na jeseň ponúkali šľachtiteľské stanice a záhradkári predaj ovocných stromčekov, kríčkov drobného ovocia a ruže.

V decembri je neodmysliteľný predaj vianočných kaprov za 89,-Sk/ kg.

Podnikatelia na tržnici. Okrem svojich výpestkov ponúkali zákazníkom podnikatelia aj akciový predaj oblečok na posteľnú bielizeň, ponožiek, diek do postelí, oblečenia, obuvi. Pozastavila som sa nad tým aké drahé sú dnes montérky. Len samotné montérkové nohavice stoja 130 – 150 ,- Sk. Predávali tiež dekoračné látky, obrusy, záclony, koberce a paplóny za výhodné ceny ale asi pochybnej akosti.

Textil a odevy.

Koruna. Medzi tými, ktorí majú hlbšie do vrecka, je táto predajňa veľmi obľúbená. Môžu si tu nakúpiť oblečenie a obuv od veku novorodenca až po seniora. Koruna ponúka dámske spodné prádlo už od 29,-Sk; tričká od 50,-Sk hore; sandále od 90,-Sk hore; podprsenka tu stojí 70 – 80,- Sk hore. V ostatných obchodoch ju pod 150,- Sk nekúpime. Obchod Koruna sídli v podchode pri Jednote oproti staronovej lekárnii.

Podrobnosti SD č.: 148 / 2005

Odevy a hračky. Od 8. XII. Otvorili nový obchod v pasáži. Ponúkali v ňom oblečenie na voľný čas, športové oblečenie pre deti, čiapky, rukavice, šály, rôzne doplnky , drobnosti a hračky. Predajňa sídlila v podchode vedľa predmerskej pekárne.

Podrobnosti SD č.: 149 / 2005

Second – hand SECÁDO so sídlom v bývalom kultúrnom dome, vo februári pozýval občanov na veľký výpredaj obuvi a šatstva. Pri kúpe 1 kusa so zľavou 50 % , dostal zákazník aj 1 ks zadarmo (samozrejme podľa vlastného výberu). Okrem spomínaného obchodu z druhej ruky, ich bolo v meste ešte oveľa viac. V týchto obchodoch radi nakupujú aj tzv. „ fajnšmekri“ , ktorí tu často objavujú značkové oblečenie ušité z veľmi kvalitnej látky.

Podrobnosti SD č.: 150 / 2005

Bazár – komis. Na ulici E. Lániho v budove pošty otvorili predajňu, ktorá ponúkala predaj použitého športového tovaru. Predávali lyže, sánky, hokejky, lyžiarske palice a iný tovar. Jeho majiteľ bol Jaroslav Bušovský zo Súľova.

Podrobnosti SD č.: 151 / 2005

Spodná bielizeň. V budove bývalého kina bola koncom jesene otvorená nová špecializovaná predajňa. Ponúkali v nej dámsku a pánsku spodnú bielizeň, špeciálne termo - prádlo, kojeneckú a detskú bielizeň a pyžamá. Vedúcou bola Petra Hrabovská a obchod niesol meno FEMME.

Podrobnosti SD č.: 152 / 2005

Š – Market. Július Šálek pozýval v novembri zákazníkov do svojej novootvorenej predajne . Predávali v nej dámske , pánske a detské odevy. Š – Market sídlil v uličke oproti čistiarni.

Podrobnosti SD č.: 153 / 2005

LUMAJA a PINOCHIO. Obchod s textilom LUMAJA a detský obchod PINOCHIO sa presťahovali na jeseň do nových spoločných priestorov bývalej predajne zeleniny vedľa sporiteľne. Oba obchody sa zamerali najmä na detský textil, odevy a obuv.

Podrobnosti SD č.: 154 / 2005

SEVEN DAYS. Tento obchod začiatkom februára pozval zákazníkov na Valentínsku akciu, pri ktorej si mohli kúpiť všetko so zľavou 10 %. Akcia trvala do 14. II. Sídlili v jednom z podchodov na námestí. V apríli oznámili totálny výpredaj, pri ktorom ponúkli nohavice len za 149,- Sk a ostatný tovar za 99,- korún. Výpredaj urobili preto, že obchod v máji zmenil majiteľa aj adresu. Po zmenách sídlil na námestí vedľa Jednoty dolu v podchode.

Podrobnosti SD č.: 155 a, b / 2005

Obchod a čistiareň. Obchod pani Puškárovej na námestí v Pasáži rozšíril svoje služby o čistenie šatstva, bielizne a kobercov. Zberňa zabezpečila kvalitné chemické čistenie kožuchov, kabátov, oblekov, kožených odevov, silne znečisteného pracovného oblečenia, pranie posteľnej bielizne a pod.

Podrobnosti SD č.: 156 / 2005

DIANA. V januári ponúkol zákazníkom svadobný salón DIANA na Ul. S. Sakalovej novú službu. Bola ňou možnosť požičať si šaty na prvé sväté prijímanie a birmovku.

Podrobnosti SD č.: 157 / 2005

Spoločenská móda. Súkromná podnikateľka Jana Dodeková otvorila 18. XI. predajňu Spoločenská móda, v ktorej ponúkala na predaj dámske a pánske spoločenské šaty, obleky, košele a doplnky.

Podrobnosti SD č.: 158 / 2005

Krajčírsky salón sídliaci na námestí nad zmenárňou (pri sporiteľni) oznámil, že tento rok rozširuje svoje služby o požičovňu spoločenských šiat na plesy a iné slávnostné príležitosti.

Potraviny.

VITA. Novootvorená predajňa VITA ponúkala v septembri nákup potravín zdravej výživy. Zákazník si mohol kúpiť aj potraviny vhodné pre diabetikov a bezlepkové potraviny pre celiatikov. Predajňa sídlila na Ul. Sakalovej a patrila spoločnosti GASTROINT.

Podrobnosti SD č.: 159 / 2005

Ovocie – zelenina. Kamil Mičušík predajňa ovocia a zeleniny predával na jeseň kapustu na zimné uskladnenie. Jej cena bola 7,- Sk / kg. V predajni kapustu aj porezali.

Liehovar – Bytča Hliník. Oznámil, že zápis do poradovníka na pálenie pestovateľského ovocia sa začal od 17. X. v pálenici Bytča – Hliník.

Pálenica Plevník – Drienové prišla s tým istým oznamom, ibaže oni zápis na pálenie začali už 14. októbra. Na každých 5q kvasu, museli záujemcovia udať meno a adresu jednej domácnosti.

Podrobnosti SD č.: 160 / 2005

Predajňa vína. 19. XII. Bola otvorená predajňa sudového vína a keksíkov v bývalom kultúrnom dome.

Hostince, bistrá, reštaurácie..

Reštaurácia ROYAL v Hliníku oznámila v máji verejnosti, že má v prevádzke aj tenisové kurty. V reštaurácii po celý rok ponúkali špeciality z diviny.

Bistro Primátor. 2.VI. bol otvorený hostinec Bistro Primátor na Červeňanského ulici oproti cintorínu. V bistre ponúkali pri jeho otvorení ochutnávku exportného piva „Primátor“, ktoré získalo na našich i medzinárodných prehliadkach mnohé ocenenia.

Hostinec **VOLANS** – Denný bar. Hostinec sídlil pri zámku (bývalá Hološka). Majiteľ Jozef Voloník na jar oznámil otvorenie novej prevádzky. Denný bar ponúkal svoje služby – realizáciu spoločenských podujatí na objednávku. Išlo najmä o rodinné oslavy, svadby, kary, promócie, firemné akcie, konferencie, školenia, semináre a obchodné stretnutia.

Podrobnosti SD č.: 161 / 2005

Pohostinstvo „Kino“. V bývalej budove kina otvorili v decembri novú krčmu. V budove bol okrem spomínanej krčmy aj obchod s kvetmi a textilom.

PIZZERIA TOMBA. V októbri srdečne pozývali verejnosť do svojich priestorov na príjemné posedenie majiteľa pizzerie Tomba. Sídlila vedľa Záhradkárov oproti poliklinike. Ponúkali pizzu pripravenú tradičným talianskym spôsobom, urobenú priamo pred očami zákazníka. Ďalej sme si mohli u nich vychutnať denné menu v hodnote 75,- korún. Pizzeria prijímala aj telefonické objednávky. 2. XII. Usporiadali Mikulášsku akciu, na ktorej ponúkali pizzu podľa výberu + 2 dcl džúsu za 99,- korún. K tomu ešte zákazníci dostali sladké mikulášske prekvapenie zadarmo.

Podrobnosti SD č.: 162 / 2005

Reštaurácia Šport – Petrovice. V júli majiteľa reštaurácie pozvali bytčiansku verejnosť na posedenie pri country hudbe pod holým nebom. Posedenie sa konalo 9. VII. na ihrisku v Petroviciach. Okrem občerstvenia, ponúkali aj grilovanú klobásu, ryby a varené párky.

Niečo veľmi podobné iba v inom čase (15. X. a 12. XI.) usporiadala reštaurácia Šport v kultúrnom dome Petrovice. Príjemnú zábavu opäť podfarbila dobrá country hudba, pretože do tanca vyhrávala skupina „Zálesáci“.

Reštaurácia usporiadala aj Silvestrovskú zábavu, len pre uzatvorenú spoločnosť. Ako občerstvenie ponúkali aj domácu kapustnicu a fľašu šampanského. Na počúvanie i do tanca znovu hrala skupina „Zálesáci“.

Podrobnosti SD č.: 163 , 164 / 2005

Iné predajne.

Papiernictvo – Rodina oznámilo pred Vianocami, že bude otvorené aj v Striebornú a zlatú nedeľu. V ozname , ktorý odvysielal miestny rozhlas, zaželali majitelia papiernictva všetkým obyvateľom veľa zdravia a šťastia v novom roku.

Podrobnosti SD č.: 165 / 2005

Papiernictvo Peters. 7. II. otvorilo papiernictvo novú predajňu na námestí č. 20. Zákazníci si v ňom mohli kúpiť kancelárske aj školské potreby a čistiace prostriedky. Majitelia ponúkali výrazné zľavy a nízke ceny tovarov.

Podrobnosti SD č.: 166 / 2005

Obchody s elektronikou. Týchto obchodov je v meste viac, ale najvýraznejší z množstvom reklamy je obchod EURONICS na Treskoňovej ulici (v budove Jesienky). Celý rok od februára do decembra ponúkali výhodné nákupy. Napríklad automatickú práčku GORENJE za 9 990,- Sk televízor PANASONIC za 13 999,- Sk; DVD prehrávač za 2 690,- Sk a iný tovar.

Podrobnosti SD č.: 167 a, b, c, d / 2005

Obchody s elektronikou sa sťažovali na výrazný pokles predaja hudobných nosičov. V celej krajine sa predaj znížil o 19 % a trhy klesli o 11 %. Čo je na Slovensku 200 miliónov korún. Pokles v počte predaných nosičov bol spôsobený hlavne zníženým podielom tzv. prémiového predaja (teda zlacneného tovaru) a to až o 90 %. Aj predaj zahraničného tovaru sa v počte predaných kusov znížil o 16 %. Všetko spôsobujú tzv. piráti. Mieru pirátstva na Slovensku odhaduje fonografická federácia na 45 %. Ide najmä o nelegálne napaľovanie a internetové pirátstvo.

Podrobnosti SD č.: 168 / 2005

Sviatočné SMS – ky. Slováci sa pre operátorov Slovac Telecomu stali významnými zákazníkmi, pretože poslali na Vianoce 26 miliónov SMS správ v hodnote 70 mil. Sk. Táto suma je v skutočnosti oveľa vyššia, pretože nezahŕňa predplatené SMS správy v rámci paušálov. Všetci sme totiž toho názoru, že poslať SMS správu je omnoho lacnejšie, ako poslať list, pohľadnicu alebo nedajbože telegram alebo zatelefonovať. Na Slovensku sú 2 operátori: ORANGE a T – MOBILE. Zákazníci ORINGE odoslali tento rok o pätinu správ ako v minulom roku a 4,5 násobný nárast zaznamenali u zákazníkov T – MOBILE.

Podrobnosti SD č.: 169 / 2005

Stavebniny Ivan Papánek na Hlinickej ceste ponúkali v apríli výrazné zľavy na krytiny, izolácie, lepidlá a omietky.

Podrobnosti SD č.: 170 / 2005

STAVOARTIKEL – stavebniny za kanálom pri moste na Makov dodávali po celý rok kompletný stavebný materiál, poradenstvo, rozpočty na stavbu, ponúkali rozvoz materiálu a zľavy až do 30 %.

Podrobnosti SD č.: 171 / 2005

Parquetové štúdio JAMONT. V budove bývalého kina bolo otvorené parquetové štúdio JAMONT. Predajňa ponúkala laminátové „plávajúce podlahy“. Pri príležitosti jej otvorenia ponúkli zákazníkom výhodné akcie, pri ktorých zadarmo pridali k nakúpenému tovaru aj bočné lišty a podložku. Umožnili aj nákup na splátky už od 300,- Sk mesačne.

Podrobnosti SD č.: 172 a, b / 2005

Nábytok MAX. Predajne nábytku sú v meste viaceré. Okrem „Krásy domova“ na námestí, bola v marci otvorená nová predajňa v bývalom kultúrnom dome pod menom MAX.

Nábytok na Sakalovej ulici pri Makyte inzeroval predaj nábytku, kuchynských štúdií, vstavané skrine, službu zariadiť byt. V SD prikladám inzerát, v ktorom sú uvedené ceny za dvere na objednávku.

Podrobnosti SD č.: 173 / 2005

Nábytok DASING. Na jar otvorila svoju predajňu firma DASING na Treskoňovej ulici v budove Jesienky.

Plastové okná. Dopyt po nich stále rastie pre ich výhody a estetický vzhľad. Predajňa na Sakalovej ulici dovážala plastové okná z firmy OKNOPLAST – KRAKOW. Je to popredný výrobca plastových okien v Európe. Má totiž prestížny nemecký a anglický certifikát kvality IFT a ISO 9001. Ponúkali 7 ročnú záruku na profil, kovanie a sklo. Okná sú výhodné pre svoje termo-izolačné vlastnosti, ktoré znižujú náklady na vykurovanie, rýchlu montáž okien i žalúzií.

Podrobnosti SD č.: 174 / 2005

Firma DORADO Bytča ponúkala žalúzie. Nielen ich predaj ale aj montáž a servis. Predávali 4 druhy žalúzií: medziokenné, interiérové, na plastové a euro okná a vertikálne. Vyrábali aj sieťky proti hmyzu troch typov: pevné, dverové a navíjateľné. Prednostne uspokojili objednávky zákazníkov z Bytče a okolia.

Podrobnosti SD č.: 175 / 2005

Inzeráty – reklama. V SD prikladám stránky z reklám a inzerátov, kde sú uverejnené druhy jednotlivých tovarov v jednotlivých mestách na Slovensku. Ďalej ponuky tovarov z firmy TRIANGEL a KINEKUS, ktoré ponúkajú nádoby na zaváranie, rôzne pomôcky pri varení, pečení a zaváraní, tovar drogerie a nábytku. Pri každom tovare je uvedená aj jeho cena.

Podrobnosti SD č.: 176 a, b, c, d, e / 2005

Farby – laky. Predajňa farby – laky na Štúrovej ulici ponúkala rôzne odtiene farieb na maľovanie exteriérov a bytov.

Podrobnosti SD č.: 177 / 2005

Fotoateliér M. Nahrание videokaziet z birmovky a prvého svätého prijímania, zo svadby a inej spoločenskej alebo rodinnej udalosti si mohli zákazníci objednať vo Fotoateliéri M, na ulici Sakalovej oproti novej poliklinike.

Podrobnosti SD č.: 178 / 2005

Trafika. Na námestí v priestoroch bývalej videopožičovne (v rade s predajňou Jednota), bola v lete otvorená nová trafika. Ponúkala tabak, cigarety, časopisy a telefónne karty do mobilných telefónov.

Domáce potreby – Dzurcová. Prestažovali sa na druhú stranu námestia bližšie k Slovenskej sporiteľni. Na jeseň oznámili, že v spolupráci s firmou KINEKUS ponúkajú v akcii tovar „ako od babičky“. Jednalo sa najmä o zaváraninové poháre, viečka hrnce i s teplomerom, gulášové misky, demižóny a iný tovar do kuchyne, domácnosti, na chatu i na grilovanie do záhrady.

Predajňa domácich potrieb bola aj pri rieke neďaleko zámku. V júni ponúkali predaj kvetináčov vo všetkých veľkostiach za znížené ceny. Kvetináče boli vyrobené nielen z plastov, ale aj z porcelánu, kameniny a iných hmôt v rôznych veľkostiach a tvaroch.

Darčeková predajňa. Sídliť na námestí v priestoroch bývalej pivárne. Ponúkali hračky, darčeky, sviečky, vianočné ozdoby a iné predmety podľa sezóny. Okrem iného aj zábavnú pyrotechniku.

Podrobnosti SD č.: 179 / 2005

Služby.

Kaderníctvo. V máji oznámilo kaderníctvo sídliace v Pasáži na námestí zmenu otváracích hodín. Okrem iných služieb ponúkali zákazníkom predĺžovanie a melírovanie vlasov. Zákazníci mohli platiť aj na splátky a platobnými kartami. Zákazníci píšeme preto, lebo čoraz viac mužov vyhľadáva služby kaderníctiev, kde si nechávajú farbiť a ináč upravovať vlasy.

PRETTY WOMAN. Kaderníctvo otvorili v októbri na Hlinkovej ulici. Kadernický salón ponúkal všetky nadštandardné služby najmä dievčatám a mladým ženám

Kadernický salón JANE, oznámil, že v decembri otvoril svoju prevádzku v bývalej budove kina na 1. poschodí. Ponúkal najmä pánske, dámske a detské strihanie a ostatné kadernícke služby.

Kozmetický salón BELLA bol otvorený 16. II. na ulici Sakalovej. Robili v ňom manikúru, pedikúru, modeláž nechťov a depilácie.

Salón TIMA. Aj kozmetický salón TIMA, ktorý sídlil pri budove bývalého kina poskytoval podobné služby.

Solárne a kozmetické štúdio. Otvorili v decembri v budove bývalého kina. Zákazníkom ponúkali ošetrovanie pleti s prírodnou francúzskou kozmetikou, ktorú si tu mohli hneď aj kúpiť. Solárium bolo otvorené denne, aj cez víkend. Aj tu predávali záujemcom kvalitnú solárnu kozmetiku pre extra silný efekt opálenia.

Ďalšie **kozmetické solárium** bolo na ulici Kragujevackých Martýrov. V júli ponúkali výhodné ceny a akcie.

ORIFLAME. Vo februári pozývalo centrum kozmetiky ORIFLAME v Bytči všetky kozmetické poradkyne, predavačky a zákazníčky na stretnutie s regionálnym manažérom firmy do priestorov mestskej knižnice.

Týždenník Žilinsko – Bytčiansko pravidelne uverejňoval inzeráty a reklamy firiem a podnikateľov. Redakcia oznámila všetkým, že riadkovú inzerciu neprijímajú v redakcii ale v určených zberniach. V SD uvádzam ich adresy. Pre Bytču a okolie bola zberňou pekáreň MIRA na námestí.

Týždenník už 7 rokov ponúka svoje služby podnikateľom, organizáciám a obchodníkom. V októbri mal na svojej titulnej strane podrobnú mapku nášho regiónu, na ktorej boli uvedené mestá i obce, do ktorých sú noviny dovážané. Redakcia zabezpečila, že na požiadanie bol inzerát a reklama boli uverejnené na ktoromkoľvek mieste Slovenska.

V októbri hľadali noviny študentov do databázy náhradných kolportérov pre oblasť Žiliny a Bytče. Hľadali spoľahlivých a zodpovedných mladých ľudí, ktorí by pravidelne doručovali inzertné noviny do všetkých schránok vo svojom distribučnom regióne. Študenti museli mať minimálne 15 rokov a ochotu roznášať noviny aj cez víkendy. V SD prikladám zoznam obcí a miest, a prihlasovací kupón na službu kolportéra.

Podrobnosti SD č.: 180, 181, 182 / 2005

IV. kapitola

POLNOHOSPODÁRSTVO A LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Obmedzenie vstupu do lesov. Obvodný lesný úrad v Žiline rozoslal 14. III. všetkým obecným úradom a lesným správam oznam, v ktorom s okamžitou platnosťou obmedzuje do 15. IV. vstup všetkým občanom na pozemky v poľovných revíroch nachádzajúcich sa v 46 katastrálnych územiach. V SD sú všetky podrobne vymenované. Medzi nimi figuruje aj MsÚ v Bytči a poľovné združenia v našom okolí ako je Súľov, Štiavnik, Kolárovice, Veľké Rovné, Veľká Bytča a Hliník, Kotešová atď.

Spomenuté obmedzenia a zákaz vstupu do lesov sa netýkali osôb, ktoré v daných lokalitách vykonávajú pracovné povinnosti súvisiace s lesným hospodárstvom a poľnohospodárstvom, alebo činnosti spojené s poľovníctvom a starostlivosťou o lesnú zver.

Obvodný lesný úrad svoje rozhodnutie odôvodňuje tým, že po kontrole stavu lesnej zveri zistili, že táto trpí nepriaznivými vplyvmi a tým je veľmi oslabená.

Nepriaznivé vplyvy sú:

- Mimoriadne vysoká prikrývka snehu, ktorá im znemožňuje pohyb
- Rušenie zvierat pri kŕmidlách
- Rušenie zvierat pri paši
- Stresovanie oslabených zvierat preháňaním

Zákaz platí aj preto, že v tomto období diviacia zver „kladie mláďatá“ a ľudia ju pritom rušia. Občania si zvykli chodiť po horách a zbierať zhodené parožie vysokej jelenej zveri. Toto je neoprávnený a trestný zásah do výkonu práva poľovníkov.

Podrobnosti SD č.: 183 a, b / 2005

Zákon o lesoch. Len máloktorý zákon, ktorý vydala táto vláda je rozumný a prijateľný. Hoci za posledných 30 rokov pri ťažbe v lese neumrel ani jeden turista, hubár, ochranár alebo orientačný bežec, podľa nového zákona majú u nás ľudia zákaz vstupu do lesa, v ktorom sa ťaží drevo. Ochránári tvrdia, že zákon vracia Slovensko do čias socializmu. Stačí ak pôjdete lesom, kde ťažba prebieha v druhej doline, nepočujete píly, nič vás neohrozuje, drevorubači sú od vás 1 ½ kilometra už ste porušili zákon o lesoch. Pritom sa na Slovensku ťaží celý rok asi v polovici lesných porastov.

Zákon takto dáva možnosť vlastníkovi lesa požiadať o zákaz vstupu a nemusí pritom špecifikovať svoje rozhodnutie.

Podľa údajov inšpektorátov bezpečnosti práce, zahynulo pri práci v lesnom hospodárstve za posledných 30 rokov viac ako 500 ľudí zamestnaných štátom, vojskom, lesmi alebo živnostníkmi.

S novým zákonom o lesoch teda nesúhlasí nikto, ani súkromní vlastníci lesov, lesnícka komora, ani ochranári, ani verejnosť. Každý nesúhlasí z iného dôvodu. Všetci žiadajú prezidenta republiky, aby zlý zákon nepodpísal. Ak tak urobí, napadnú zákon aj ochranári aj majitelia lesov pred Ústavným súdom. Jedným prekáža, že do lesa nesmú chodiť, a druhým presný opak. Takéto problémy mali byť prediskutované pred prijatím zákona, keď sa mohli všetky zainteresované strany dohodnúť.

Vlastníci lesov napríklad navrhovali, aby sa návštevníci v lese mohli pohybovať iba po vyznačených chodníkoch a na zber lesných plodov, by si museli vopred pýtať súhlas od majiteľa.

Ochranári zákona vyčítajú, že dovoľuje rúbať les aj v chránených oblastiach, že sa dovoľuje rúbať čoraz viac, že sa povoľujú tzv. holoruby, ktoré boli doteraz zakázané, a že zákon dáva štátnym úradníkom rozsiahle právomoci.

Minister poľnohospodárstva a lesného hospodárstva odpovedal, že: že sa ťažba nenavýšuje, holoruby sú povolené len tam, kde je prirodzená obnova porastu nevhodná a zákon zavádza pokuty vo výške až 3 mil.,- korún za protizákonnú ťažbu.

Uvediem ďalšie zákazy kontroverzného zákona.

Zakazuje sa:

- Vykonávať v lese terénne úpravy
- zakladať otvorený oheň
- stavať posedy
- jazdiť po lese akýmkoľvek motorovým vozidlom (okrem vyznačenej trasy)
- rušiť pokoj
- zbierať nadmerné množstvo semien a vyberať semenáčky
- manipulovať s látkami nebezpečnými pre les
- pásať hospodárske zvieratá
- voľne púšťať psos, alebo iné domáce zvieratá
- vstúpiť do lesa, kde sa ťaží

Podrobnosti SD č.: 184 a, b / 2005

Zníženie stavu diviakov. MsÚ a poľovné združenia v našom okolí dostali 15. VII. prísyp od Obvodného lesného úradu v Žiline, v ktorom sa hovorí, že sa rozhodli vo veci zníženia denzity (stavu) diviačej zveri. Čiže povolili poľovačku na diviačiu zver v revíroch Bytča, Kolárovice a Predmier. Úrad uložil užívateľom uvedených revírov, vykonať úpravu a zníženie stavu diviačej zveri formou spoločnej poľovačky. Poľovačka sa má uskutočniť v dňoch 24. VII. a 31. VII. V listine sú všetkým ostatným lokalitám určené dátum a hodiny začiatkov poľovačiek.

Poľovnícke spoločenstvo Bytča malo určený deň 24. VII. Poľovníci sa stretli v katastri obce Petrovice – na dolnom konci a poľovačka sa začala o 8,00 hod. Druhýkrát sa stretli 31. VII. v lokalite Petrovice – Pri križi, a poľovať začali od 8,00 a skončili o 12,00 hod.

Poľovnícke združenie Tetrov Kolárovice (do ktorého patrí mnoho našich poľovníkov), usporiadalo poľovačku 24. VII. v Kolároviciach. Poľovníci sa ráno stretli na autobusovej zastávke „ U Dvoráka „.

Pre potreby týchto poľovačiek a ďalšieho lovu v roku 2005 upravili plán chovu a lovu diviačej zveri.

Plán je takýto :

1. Poľovný revír Bytča – 5 ks diviačej zveri (lanštiak – minuloročný) , a 5 ks mladých diviakov
2. Poľovný revír Kolárovice – 5 ks lanštiak a 5 ks mladej zveri
3. Poľovný revír Predmier – 5 ks lanštiak a rovnako 5 ks mladej zveri

V čase spoločnej poľovačky prikázal úrad použiť minimálny počet poľovných psos a to najmä väčších plemien – duričov. Dôvodom bolo minimalizovať durenie a preháňanie jelenej a najmä srnčej zveri a ich mláďat.

Dôvodom týchto poľovačiek boli rozsiahle škody na poľnohospodárskych plodinách, ktoré nahlásili lesní hospodári v revíroch Pšurnovice, Predmier, Petrovice a Hvozdnica. Najväčšie škody boli v čase od 15. V. do 6. VII. Zver sa zhluchovala do skupín a tým boli škody väčšie. Keby poľovné združenia tento lov nespravili, museli by poľnohospodárom zaplatiť škody, ktoré zver spôsobila.

Lov diviačej zveri je vo všeobecnom záujme, ktorým je okrem iného aj nepretržitý monitoring zdravotného stavu diviakov a potreba jej zníženia v súvislosti so šírením klasického moru ošípaných v SR.

Podrobnosti SD č. 185 a / 2005

Zároveň poslal Obvodný lesný úrad (OLÚ) všetkým obecným úradom a poľovným združeniam žiadosť. Mali upozorniť svojich občanov, aby sa v čase lovu v týchto lokalitách radšej nezdržovali a obmedzili najmä rekreačnú návštevu lesa a zber húb.

Podrobnosti SD č.: 185 b / 2005

Súťaž. Chovatelia koní Bytča – Pšurnovice usporiadali v auguste III. ročník farmárskej súťaže v zručnosti a v ovládaní konských záprahov. Súťaž sa konala pod záštitou primátora mesta dňa 13. VIII. v sobotu na ihrisku v Pšurnoviciach. Divákom i súťažiacim vyhrávala hudba a dostali aj občerstvenie.

Nájom. Spoločnosť K & TEN COMPANY , s.r.o. Žilina v októbri oznámila, že bude vyplácať nájom pôdy na bývalom družstve Bytča – Družstevná ulica. Nájom vyplácali v dňoch 18. a 19. X. Spoločnosť požiadala nájomníkov, aby si k vyplácaniu priniesli aj doklady o predchádzajúcom vyplatení nájmu a nájmné zmluvy.

Vlastníctvo lesov. Skoro každá rodina na Slovensku vlastní kus alebo kúsok lesa – aj keď o tom možno ani nevie. Využívanie lesa sa musí podľa zákona riadiť platným lesným hospodárskym plánom. V ňom je popísaný vek, zásoba a rozloha lesov. Povinnosťou majiteľa lesa je dozrieť na činnosť v lese prostredníctvom odborného lesného hospodára. Tento musí mať ukončené vysokoškolské lesnícke vzdelanie a najmenej 3. ročnú prax.

Majiteľ si na lesnom pozemku nemôže robiť, čo sa mu zachce. Nemôže napríklad vyrúbať väčšie množstvo dreva ako povoľuje plán. Rovnako si nemôže z dovolenky v zahraničí priniesť sadenice exotických stromov a zasadiť ich do svojho lesa.

V súčasnosti je priemerná cena dreva približne 1 500 korún za m³. Samozrejme cena závisí od druhu a kvality dreva a od ponuky a dopytu na trhu.

Majiteľ sa musí starať aj o zdravotný stav lesa . Les môže aj prenajať štátnym lesom alebo iným neštátnym subjektom (družstvu, mestu, obci, urbariátu a iným ...). Aj poľovné zväzy si radi prenajímajú les. Najatraktívnejší je na prenájom dubový les v čase rubnej zrelosti. Rubná zrelosť duba sa pohybuje od 140 – 160 rokov.. Žiadaný je aj les smrekový a bukový. Výnos lesa získajú často až potomci majiteľa. Prenájom ovplyvňuje veková štruktúra lesa, druh drevín v ňom a kategória lesa.

Podľa posledných údajov (november 2005) ministerstva pôdohospodárstva u nás samostatne hospodári v lesoch okolo 2800 pozemkových spoločenstiev. Podstatou činnosti spoločenstiev je združovať spolumajiteľov lesa, ktorí vedľa akú výmeru vlastní, ale nevedia, kde sa ich časť nachádza. Podielové spoluvlastníctvo je nedeliteľné a nemožno ho zrušiť. V prípade smrti podielníka jeho časť automaticky prechádza na potomkov.

Slovo urbariát vzniklo zo slova urbár – kniha , v ktorej boli zapísaní poddaní pracujúci na poliach a v lesoch panstiev. Po zrušení nevoľníctva sa im dala do vlastníctva časť lesov. Takto sa podiely z lesov dedili na potomkov.

Časti lesov vlastníla aj šľachta, ktorá sa rovnako ako jej poddaní zhromažďovala do združení, ktoré sa nazývali napr. komposesoráty alebo želiare. Povinnosťou urbariátu je prenajímať lesný pozemok a hospodáriť na ňom tak, aby boli výnosy podielníkov čo najvyššie. Mnoho podrobností k tejto téme priniesol denník SME z 18. XI.

Podrobnosti SD č.: 186 / 2005

Poľovné revíry. Poľovných revírov je na Slovensku 1792. Z toho režírne revíry Úradu Lesov SR je 135; revíry ostatných organizácií (napr. vysokej školy lesníckej a poľnohospodárskej) 22. Neštátne subjekty majú 64 revírov. Poľovné združenia majú prenajaté 1390 revírov a ostatných prenajatých revírov je 181.

Pre každý revír je určené, koľko v ňom má byť zveri. Keď je jej viac, lesný úrad schváli lov. Len čo početnosť zveri klesne pod predpísaný minimálny stav, ďalej sa už nesmie loviť. Ak sa napriek tomu ďalej loví, je to trestný čin pytlíctva.

Poľovníci zo zahraničia k nám chodia loviť za poplatok. Poľovnícke združenie si tým kompenzuje časť nákladov na správu revíru. Na Slovensku je okolo 55 – tisíc poľovníkov. Lovia najmä jeleniu, srnčiu a danieliu zver. Poľovníci tvrdia, že revíry o ktoré sa starajú nie sú ziskové. Lukratívne sú vraj iba pre tých, čo sa snažia vyrábať ich, vystrieľať zver, či rozpredať povolenia na lov.

O práve poľovania rozhodujú vlastníci pozemkov a lesov. Drobní vlastníci vytvárajú spoločenstvá a scelený revír prenajímajú najmenej na 10 rokov poľovnému združeniu či firme. Okrem malých a drobných sú aj veľké revíry kontrolované štátom. 135 patrí Lesom SR.

Podrobnosti SD č.: 187 / 2005

Poľnohospodárske školstvo. Vývoj poľnohospodárstva na Slovensku nenapreduje tak, ako by si slovenský občan želal. Práve neistá budúcnosť a zánik väčšiny poľnohospodárskych družstiev odradili žiakov základných škôl a ich rodičov od rozhodnutia stať sa študentmi stredných poľnohospodárskych škôl (SPOŠ). Ďalším faktom, prečo v posledných rokoch nie je záujem o spomínané školy je boom gymnaziálneho štúdia. Niektoré deti sa aj napriek slabším študijným výsledkom rozhodli ísť študovať na gymnázium. Tým tieto typy stredných škôl získali väčšie finančné prostriedky na 1 žiaka.

Určitá averzia proti stredným poľnohospodárskym školám pramení aj z toho, že verejnosť nie je dobre informovaná. Už dávno neplatí, že absolvent tejto školy svoje vedomosti uplatní iba vo sfére pestovania plodín alebo pri chove úžitkových zvierat. Získané vzdelanie na SPOŠ je také rozsiahle, že jej absolventi môžu smelo konkurovať svojim spolužiakom z gymnázií a môžu sa uchádzať o štúdium na vysokých školách.

Ochranári sa súdili. Nie je na Slovensku ojedinelý prípad, že sa inšpektori Slovenskej inšpekcie životného prostredia súdia s mestskými či štátnymi lesmi kvôli porušeniu zákona o ťažbe alebo odstraňovaní kalamitného dreva. Príčinou sú rozdielne pohľady rezortu ŽP a lesníkov. Podľa zákonov ŽP, by mala každá inštitúcia pred ťažbou dreva nahlásiť svoje konanie ministerstvu ŽP.

Podrobnosti SD č.: 188 / 2005

V. kapitola

V Ý S T A V B A

Rozpočet. Stavebný úrad v Bytči dostáva finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu. Konkrétne z Krajského stavebného úradu v Žiline v sume 290 000,- Sk. Lenže tieto peniaze mestu nepokryjú všetky náklady, preto musí zvyšok hradiť z vlastného rozpočtu. Je to suma 384 800,- Sk.

Podrobnosti SD č.: 210 / 2005

Bežný rozpočet:

Oprava a údržba MK a chodníkov spolu	7 750 000,-
Z toho Bytča	5 550 000,-
Hrabové	300 000,-
Hliník	800 000,-
Pšurnovice	500 000,-
Malá Bytča	300 000,-
Mikšová	300 000,-

Podrobnosti SD č.: 211 / 2005

Kapitálový rozpočet :

Spolu	32 566 000,-
Softwer pre MsÚ	380 000,-
Štrukturovaná kabeláž	40 000,-
Rekonštrukcia prízemnia budovy MsÚ	120 000,-
MsÚ spolu	540 000,-
Veľká Bytča spolu	29 730 000,-
Pešia zóna (námestie – zábradlie pri rieke)	1 500 000,-
Námestie – chodníky	320 000,-
Plaváreň – hygienické zariadenie	800 000,-
Kultúrne a spoločenské centrum	20 000 000,-
Dostavba kanalizácie Ul. Sakalovej	500 000,-
Zastrešenie hádzanárskeho ihriska – I. etapa	6 000 000,-
Okružná ulica – inžinierske siete	610 000,-
Hrabové – plynofikácia KD	150 000,-
Pšurnovice – plynofikácia	46 000,-
Malá Bytča – plynofikácia MŠ	100 000,-
Mikšová – plynofikácia	2 000 000,-

Podrobnosti SD č.: 212 / 2005

Pšurnovice:	
Dlažba – KD	30 000,-
Nepredvídané opravy	5 000,-
Odkopanie zeminy – korýtka KD	100 000,-

Voda KD + PZ	25 000,-
Kuchyňa	15 000,-

Podrobnosti SD č.: 213 / 2005

Oddelenie správy majetku a regionálneho rozvoja – výstavba

Geodetické plány a práce	120 000,-
Znalecké posudky	40 000,-

Podrobnosti SD č.: 214 / 2005

Štátny fond rozvoja bývania (ŠFRB)

V roku 2004 bol na mesto prenesený výkon štátnej správy v oblasti ŠFRB. Finančné prostriedky naň zasiela mestu Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR. Pre rok 2005 to bolo 270 000,- Sk. Mesto muselo chýbajúce financie z tohto fondu uhradiť zo svojho rozpočtu. Celková suma 287 800,- Sk. Spomínaná suma bola uhradená najmä na platy a odmeny.

Podrobnosti SD č.: 215 a / 2005

Ďalšie finančné prostriedky minulo mesto na rozvoj bývania a bytové priestory . Peniaze minuli na vodné a stočné, údržbu budov, nájomné, všeobecné služby. Spolu 325 900,- Sk

Podrobnosti SD č.: 215 b / 2005

Investičná výstavba.

Pracovník Odd. výstavby pri MsÚ p. Rumana mi poskytol údaje o investičnej výstavbe v roku 2005 realizovanej mestom .

Bytča stavala nielen doma, ale aj v prímestských častiach v celkovom rozpočtovom náklade 11 600 000,- Sk. Veľkú pozornosť venovali zástupcovia mesta oprave a údržbe všetkých komunikácií. Ich povrch bol veľmi poškodený v dôsledku poklesu podkladných konštrukcií vozovky, výtlkov, rozkopávkami pri opravách a udržiavaní inžinierskych sietí a pod.

Medzi prioritné boli zaradené ulice: Červeňanského, Sakalovej I. a II. časť, cesta pri novej bytovke pred štadiónom, Pšurnovická a Malobyččianska ulica, MK v Pšurnoviciach I. a II. časť, MK Hliník, Mikšová a Hrabové (oprava rýh po rozkopoch). Urobili najmä živičné úpravy s asfaltovým a betónovým krytom. Tieto úpravy urobila firma STRABAG Praha. Zodpovední kontrolóri skonštatovali, že práce boli vykonané vo veľmi dobrej kvalite a bez závad.

Ďalšou časťou stavebných úprav bola oprava chodníkov na uliciach : Červeňanského, Hlinická, Moyzesova, Lániho a Štefánikova. Tieto práce urobila firma PREFA Bytča – Hrabové. Na opravy použili betónovú dlažbu MAJA. Túto dlažbu vyrába práve PREFA Hrabové.

Osobitnou kapitolou investičnej výstavby boli kapitálové výdavky v rozpočtovom náklade v sume 26 574 000 ,- Sk. Z nich sa urobili stavby:

- ❖ Zábradlie pri rieke Petrovička na námestí (dodalo mestu úplne inú tvár)
- ❖ Sociálne zariadenia na kúpalisku (Družstevná ulica)
- ❖ Kultúrne a spoločenské centrum Bytča
- ❖ Kanalizácia na ulici Sakalovej
- ❖ Opravy na Okružnej ulici
- ❖ Plynofikácia KD v Hrabovom
- ❖ KTR Bytča

Tieto stavby boli veľmi potrebné a prospešné pre život obyvateľov mesta a jeho okolia. Bytči stále chýba stánok pre kultúrne a spoločenské vyžitie sa, najmä našim mladým , ale aj všetkým ostatným vekovým kategóriám. Potrebujeme miesto, kde by sme sa mohli stretávať, sebarealizovať sa v kluboch, zabávať sa a organizovať rôzne podujatia. Práve touto stavbou je dnes ešte rozostavané ale dúfajme, že v roku 2006 dokončené Kultúrne a spoločenské centrum (oproti Jesienke).

Podrobnosti SD č.: 216 / 2005

Uvádžam niektoré štatistické údaje z Oddelenia výstavby.

Zamestnanci oddelenia vydali:

- ❖ 64 rozhodnutí o rozkopoch miestnych komunikácií.
- ❖ 3 rozhodnutia o inom užívaní MK a ich uzávierke
- ❖ 2 kolaudačné rozhodnutia špeciálneho stavebného úradu
- ❖ 4 určenia o dopravnom značení v meste
- 17 rozhodnutí o povolení umiestniť reklamy , informačné a propagačné zariadenia
- ❖ 93 oznámení k hláseniam drobných stavieb, stavebných úprav a udržiavacích prác

Stavebný úrad v Bytči vydal:

- ❖ 20 rozhodnutí o umiestnení stavby
- ❖ 80 stavebných povolení
- ❖ 60 povolení na užívanie stavby

To je spolu 160 rozhodnutí v správnom konaní.

Ponukový list. V apríli prišiel na MsÚ ponukový list, v ktorom obyvateľom mesta ponúkal Ing. V. Sirotiak svoje odborné vedomosti pri projektovaní stavieb, ich rekonštrukcii, nadstavby a pod.

Podrobnosti SD č.: 217 / 2005

Lacný stavebný materiál z Poľska.

Na nákupy do susedného Poľska si už Slováci zvykli chodiť a chodia tam radi už desiatky rokov. Cez víkendy je na hraničných prechodoch (najmä pred sviatkami) plno. V prepĺnených autobusoch a osobných autách sa vracajú so svojimi úlovkami z trhov. Najviac vezú ratanový nábytok, košíky, koberce, vetrovky, topánky , kávu, kurence a vždy cukríky – KROWKY. Cena ja cena. Mnohé výrobky z poľských trhov majú cenu iba jednej tretiny ceny v našich obchodoch. Pritom kvalita je tá istá, pretože naši obchodníci chodia nakupovať tiež do Poľska – ibaže vo veľkom. Niektorý tovar sa oplatí priviezt' aj z poľských obchodov, ale úplne najvýhodnejší je v súčasnosti stavebný materiál. Aj keď naši stavbári tvrdia, že ten poľský je menej kvalitný.

Materiál na zateplenie domu od 200 250 m2 stojí na Slovensku asi 100 – tisíc Sk a z Poľska od 60 – 80 tisíc Sk. Ak človek dobre hľadá, tak sa lacnejšie dá kúpiť aj v poľských obchodoch. Napr. pri kúpe kamery JVC za 1 399 zlotých možno ušetriť za rovnakú u nás až 4 000,- Sk. Do toho je zarátaná samozrejme aj cena benzínu na cestu. Preto tí skúsenejší odporúčajú dotankovať plnú nádrž v Poľsku. Auto s dieslovým motorom môže na plnej nádrži ušetriť 200 korún.

Neďaleko hraničného prechodu Oščadnica – Zwardoń je mesto Zywiec. V tomto meste to vyzerá ako na obrovskom výpredaji stavebného materiálu a sanity. Všetko je to situované v blízkosti hlavného cestného ťahu.

Podrobnosti SD č.: 218 / 2005

Povolenie na výkopové práce. MsÚ odd. výstavby udelili v máji povolenie na rozkop cesty na ulici S. Sakalovej, pretože sa tam opravovala kanalizácia.

K povoleniu si mesto stanovilo podmienky:

- ❖ Aby rozkopané miesto dala firma do pôvodného stavu do 4. VII.
- ❖ Aby bol povrch vozovky upravený živičným krytom
- ❖ Rozkop museli urobiť tak, aby nebola ohrozená bezpečnosť chodcov
- ❖ Miesto rozkopu muselo byť označené a v noci osvetlené

Spolu to bolo 8 dôležitých podmienok.

Podrobnosti SD č.: 219 / 2005

Stavebný ruch. Nosným pilierom výstavby bola tento rok výstavba kultúrneho strediska. Starý kultúrny dom bol postavený ešte v roku 1940 a bol v reštitúcii vrátený cirkvi. Preto mestské zastupiteľstvo rozhodlo o investícii 25 mil. Sk na výstavbu nového kultúrneho stánku, v ktorom sa bude sústreďovať klubová činnosť, bude tam kino a sála na divadelné a iné vystúpenia. V máji sa začala rekonštrukcia zábradlia na námestí okolo rieky Petrovičky. Nové zábradlie nielenže nenarušilo historický ráz mesta, ale ho naopak vyzdvihlo.

Veľmi potešujúce je aj to, že v lete začala rekonštrukcia nádvorí Svadobného paláca zo 16. storočia. Rozhodlo sa o tom na aprílovom stretnutí predstaviteľov VÚC s nórskou

veľvyslankyňou na Slovensku pani Brit Lovset. Rekonštruuje sa nádvorie, začali s novou výsadbou zelene, vybudovali parčík za palácom. Táto stavba nemá len lokálny ale aj nadregionálny význam.

Bytčania, ktorí radi nakupujú sa potešili otvorení nového nákupného supermarketu BILLA. S jeho výstavbou sa začalo v apríli a otvorili ho koncom augusta.

Všetci sa tešíme, že okolo Bytče sa stavia diaľnica. Pri takejto veľkej stavbe sú aj nevýhody. Zvýšila sa premávka stavebných strojov priamo cez mesto. Sme trpezliví, lebo vieme, že je to iba dočasné. Diaľnica obíde mesto a jej obchvat sa dal do prevádzky koncom roka.

Podrobnosti SD č.: 220 / 2005

Výstavba bytov. V októbri sa ozval z rozhlasu oznam o tom, že záujemcovia o výstavbu bytov v osobnom vlastníctve sa majú dostaviť do zasadačky na MsÚ. Na tomto stretnutí sa záujemcovia mohli dohodnúť o podmienkach a podrobnostiach svojho bývania.

Obnova námestia. MsÚ informoval verejnosť, že od 14. X. sa môže oboznámiť s pracovnou verziou návrhu architektonického riešenia fasád domov na námestí. Informácie s podrobnou dokumentáciou boli zverejnené na tabuli pred budovou úradu. Podrobnejšie informácie podával pracovník odboru výstavby p. Rumana.

Správa z tlače. Na Slovensku sa stavia najintenzívnejšie od čias povojnovej výstavby a od industrializácie v 50. rokoch minulého storočia. Vláda vraj výrazne podporuje stavbu diaľnic a inováciu železníc. Za prvé 3 štvrťroky u nás vyrástli stavby za 81 miliárd Sk, čo bolo o šestinu viac ako vlni v rovnakom období. Stavbu diaľnic a modernizáciu koľajníc platí vláda zo štátneho rozpočtu a z fondov EÚ. Čiže boom stavebníctva platíme my slovenskí a európski daňoví poplatníci. Významní zadávatelia stavieb sú najmä veľkí investori, ktorí na Slovensku stavajú svoje závody – väčšinou automobilové. Rýchlo, v porovnaní s vlašajškom zhruba o 14 % , rastie aj bytová a domová výstavba. S potešením teraz chodím po uliciach mesta, najmä po Dostojevského a Rázusovej, kde sa staré domy, takmer zrúcaniny, menia na pekné moderné vilky. Kto nestavia a neprestavuje, ten určite zatepluje svoj dom. Ceny energií rapídne stúpli a tak majitelia domov šetria ako sa len dá.

Podrobnosti SD č.: 221 / 2005

Rekonštrukcia vodovodu. Severoslovenská vodárenská spoločnosť Žilina oznámila, že z dôvodu rekonštrukcie vodovodného potrubia a nového prepojenia na jestvujúce potrubie, bola dňa 18. XI. odstavená voda na 6 uliciach (SNP, Dostojevského, Okružnej, Kvetnej, F. Kráľa a J. Kráľa.).

BILLA. Obchodné centrum BILLA postavili na pozemkoch SAD. Časť pozemkov zmodernizovala SAD na nové nástupisko a druhú časť tvorí samotný obchod s parkoviskom pre zákazníkov. Supermarket zabezpečuje predaj potravín , drogistického tovaru, lahôdok, ovocia a zeleniny, mäsových výrobkov a pod. Predajňa je samoobslužná. Súčasťou požiadavkám modernej predajne zodpovedá aj jej vybavenie počítačovými pokladňami , bezbariérovým vchodom s automaticky sa otvárajúcimi vchodovými dverami.

Podrobnosti SD č.: 222 / 2005

Diaľnica D1. Úsek diaľnice Vrtižer – Hričovské Podhradie povedie aj cez kataster mesta Bytča. Jej začiatok tvorí mimoúrovňová križovatka napojená na cestu I / 16. Celková dĺžka úpravy je 12,904 km. Diaľnica je široká 26,5m a je prispôbená rýchlosti 120 km / h. Tomu zodpovedajú aj všetky jej technické parametre.

Začiatok diaľnice aj s príľahlou časťou nadúrovňovej križovatky je u nás situovaný na poľnohospodárskej pôde medzi železnicou a Váhom. Druhá časť križovatky je na ploche ohraničenej lesnou cestou a poľom. Obe časti križovatky sú prepojené predĺženou vetvou, ktorú križuje železničná trať a cesta I / 16.

V kilometri 9,170 je druhá mimoúrovňová križovatka Bytče. Má funkciu napojiť naše mesto na diaľnicu a zároveň prepojiť diaľnicu s miestnymi komunikáciami. Spomínaná preložka tvorí obchvat mesta. K vybaveniu stavby patrí aj malé odpočívadlo pri Predmieri. V ňom sú hygienické zariadenia, občerstvenie, parkovacie plochy atď. Z odpočívadla ja krásny výhľad na Súľovské skaly.

Podrobnosti SD č.: 223 / 2005

50 % zamestnancov Doprastavu pracujúcich na diaľnici muselo v marci ostať doma pre silné mrazy a napadaný sneh. Preto nemohli na diaľnici pokračovať betonárske práce.

VI. kapitola

DOPRAVA

Rozpočet mesta súvisiaci s dopravou a opravou mestských komunikácií.

Finančné prostriedky na výkon opráv pozemných komunikácií poskytuje štát – konkrétne Krajský úrad pre cestnú dopravu v Žiline. Na rok 2005 bola rozpočtovaná čiastka 3 600 000,- Sk.

Cestná doprava – údržba MK	spolu: 7 573 000,- Sk
- rutinná štandardná údržba	
- úprava po prekopoch na infraštruktúru	100 000,- Sk

Podrobnosti SD č.: 18 a, b; 19; 20; 189 a, b / 2005

Preťaženie ciest. Financovanie za údržbu ciest II. a III. triedy v Žilinskom kraji a teda aj na Bytčiansku, majú tento rok zabezpečiť poplatky za preťažené kamióny. Ich hmotnosť začal kontrolovať ŽSK. Verejnosti to oznámil riaditeľ úradu ŽSK Ján Dreisig. Začali spolupracovať s políciou a zmodernizovali systém váh. Riaditeľ úradu dopravy ŽSK je presvedčený, že keď začne fungovať Národná diaľničná spoločnosť (NDS), ktorá bude vyberať mýto, ťažké autá budú pri preprave naším územím používať hlavne cesty II. a III. triedy (aby ušetrili peniaze za poplatky).

Od 1. I. 2004 prešli cesty II. a III. triedy do vlastníctva samosprávnych krajov. V našom kraji je to spolu 1428 km ciest. 1/3 z toho tvoria úseky v nevyhovujúcom až havarijnom stave. Zastupiteľstvo ŽSK preto odsúhlasilo projekt obnovy povrchu vozoviek vo výške 500 miliónov korún. Víťazom verejnej súťaže sa stala firma Doprastav, a. s. Bratislava.

15. III. bola za účasti médií slávnostne podpísaná Zmluva o obnove povrchu vozoviek cestnej siete ŽSK. Podpísali ju predseda VÚC J. Tarčák a obchodný riaditeľ Doprastavu K. Hlaváč. Model obnovy pochádza zo zahraničia. Jeho cieľom bolo v čo najkratšom čase skvalitniť vozovky. Predseda VÚC mal ťažkú hlavu z toho, ktoré úseky sú najhoršie (najviac poškodené), ako polátať na nich diery a pod. ŽSK bude splácať úver 10 rokov. S realizáciou projektu sa začalo 1. V. a skončilo koncom októbra.

Všetko sa začalo vykonaním analýz na zistenie stavu vozoviek II. a III. triedy. Oprava týchto vozoviek bola dlhé roky odsúvaná, aby sa mohli opravovať cesty I. triedy. Dlho sa im nedostávalo primeranej údržby a poveternostné podmienky (na severe Slovenska tvrdé) dokonali svoje dielo. Experti zistili, že takmer 35 % ciest je v zlom až havarijnom stave. Rozpočet, ktorý sa doprave v ŽSK prideliť (160 mil. korún) nestačil ani na ich základnú rekonštrukciu.

Hlavné kritériá výberu na rekonštrukciu boli: stav povrchu vozovky, intenzita dopravy, počet obyvateľov, zaťaženosť ciest, dôležitosť a význam z hľadiska dostupnosti. Po tejto analýze sa ukázalo, že najviac zlých ciest je v okrese Liptovský Mikuláš a najlepšie sú v Turčianskych Tepliciach. Bytčiansko skončilo v tejto analýze kdesi uprostred.

Ďalším dôležitým problémom v našom kraji bol váženie nákladných áut (malých i veľkých) a osobných áut. Ešte v roku 1995 pripravila Slovenská správa ciest koncepciu váženia áut vo vnútri štátu i na hraniciach. Podľa tejto koncepcie sa žiadne motorové vozidlo presahujúce stanovený hmotnostný limit nedostalo cez hranice do našej republiky. Ak bolo auto preťažené, musel jeho vodič buď vyložiť časť nákladu, alebo zaplatiť pokutu za preťaženie a tým poškodenie komunikácií. Legislatíva toto nariadenie zrušila. A to len preto, že úradníci na ministerstve dopravy zabudli pri negociačných rozhovoroch s EÚ požiadať o prechodné obdobie v tejto oblasti. Po vstupe do EÚ totiž nové členské krajiny museli v súlade s európskou legislatívou váhy zrušiť. Okrem Slovenska všetky vstupujúce štáty požiadali o prechodné obdobie.

Aj preto koncom júna zvolal ŽSK odbornú konferenciu na túto tému. Pozvaní boli všetci zainteresovaní (aj z našej samosprávy) , aby spolu dohodli konkrétne kroky. Bez tohto opatrenia môžu byť čerstvo opravené cesty v našom kraji o pár rokov opäť zničené a 800 miliónov by tak vyletelo hore komínom.

Od 1. I. 2004 ŽSK prevzal kompetencie v oblasti údržby ciest II. a III. triedy a investície do nich , čo v praxi znamenalo výstavbu a opravy takmer 1430 km ciest . Jednalo sa o 309 km ciest II. triedy a 1119 km ciest III. triedy. K tomuto dátumu prevzal od štátu aj 470 pracovníkov piatich organizácií Slovenskej správy ciest v našom kraji. Ministerstvo dopravy k tomuto dátumu pracovalo zodpovedne a okrem nevyrovnaných majetkových pomerov pozemkov pod komunikáciami, neprenieslo na samosprávne kraje väčšie dlhy. ŽSK patril v celoštátnych štatistikách medzi kraje s najhorším stavom ciest. Poškodených tu bolo 35 % ciest. Kompetentní dospeli k záveru, že bez zlepšenia povrchov vozoviek sa náš kraj bude ťažko rozvíjať aj v iných odvetviach. Zastupiteľstvo ŽSK schválilo na ich opravu úver 800 mil. korún, ktoré hneď preinvestovali na cesty v najhoršom stave v celkovej dĺžke 300 km.

Podrobnosti SD č.: 189 b / 2005

Pracovné rokovanie starostov. Na podnet primátora Bytče bolo 16. III. zvolané pracovné rokovanie starostov obcí okresu Bytča v oblasti dopravy. Rokovanie sa uskutočnilo na Obecnom úrade vo Veľkom Rovnom. Zúčastnil sa ho aj predseda VÚC J. Tarčák a vedúci dopravy ŽSK D. Škerda. Ten informoval prítomných o podpísaní zmluvy na obnovu povrchov ciest II. a III. triedy medzi ŽSK a Doprastavom . Spolu sa dohodli na výbere úsekov , ktoré treba prednostne rekonštruovať.

Tohtoročná náročná zima si vyžiadala vysoké finančné náklady na veľmi poškodené povrchy vozoviek. Náš primátor Ing. Korec žiadal predstaviteľov VÚC aby sa na obnovu ciest prideliло viac peňazí ako bolo v pláne (viac ako 500 mil. Sk).

Riaditeľ Slovenskej správy ciest (SSC) informoval prítomných o pripravovaných akciách na cestách I. triedy v okrese Bytča. Spomenul riešenie križovatky (pri cintoríne) v Bytči a iné úpravy a opravy. Ďalej oboznámil starostov s úpravou ciest v súvislosti s výstavbou diaľnice a jej mostných objektov. Všetci podporili požiadavku Ing. Korca o vylepšení cestnej siete aj formou pôžičiek. Predseda VÚC Tarčák prisľúbil spoluprácu.

Prítomných zaujímala aj problematika letiska v Dolnom Hričove. Dozvedeli sa o procese jeho transformácie a zmene jeho vlastníka. Náš primátor pripomenul, že všetci starostovia v oblasti majú veľký záujem na tom, aby letisko fungovalo.

Zo stretnutia vyšlo rozhodnutie zvolať jednanie s NDS a so správcom toku a mostných objektov.

Podrobnosti SD č.: 190 a / 2005

Výsledkom rokovania bolo aj to, že sa zvýšila suma na opravy ciest na 800 mil. Sk. Od júna zrenovovali v mestách a obciach kraja vyše 300 km ciest čo je približne 1 565 402 m² vozoviek. Dodávateľom stavieb bol Doprastav a. s. Bratislava. Z 212 cestných úsekov v 11 okresoch kraja bolo najviac opráv v Liptovskom Mikuláši a najmenej v okresoch Bytča a Kysucké Nové Mesto. V našom okrese sa zatiaľ urobili len najnutnejšie opravy ako napr. vyčistenie úsekov či spojovací postrek. Stavbu a opravy ciest financovali z bankového úveru s dobou splatnosti 10 rokov v štvrtročných splátkach.

Podrobnosti SD č.: 190 b / 2005

Zimná údržba ciest. Tejto zimy ju zabezpečovali dodávateľské firmy. Starali sa aj o cesty II. a III. triedy. Niektoré úseky ciest sa takto čistia už od roku 1992 . Od roku 2005 sa údržba ciest pomocou dodávateľských firiem vykonáva na celom území kraja – aj v Bytči a okolí. Na základe verejných súťaží vybrali 5 dodávateľov. Podmienkou bolo okrem iného aj zamestnať doterajších pracovníkov Slovenskej správy ciest. Niektorí starostovia z toho mali obavy. Ale ako sa neskôr ukázalo, v Bytči toto opatrenie funguje na výbornú. Cesty sú upravené a bezpečné.

31. I. dostal MsÚ v Bytči od Správy a údržby ciest v Žiline žiadosť , v ktorej sa hovorí o výkone zimnej údržby ciest. Údržba je sťažená a často znemožnená na ceste parkujúcimi vozidlami. Popri takto parkujúcom aute neostáva dosť široký jazdný pruh pre cestárske vozy s radlicami.

MsÚ preto požiadal majiteľov takto parkujúcich áut, aby si ich preparkovali inde, aby mohli byť cesty očistené od snehu. V prípade opakovaného porušenia tejto žiadosti, Správa ciest sa obráti na Policajný zbor, aby zavádzajúce auto odtiahli.
Podrobnosti SD č.: 191 / 2005

Uzávierka chodníkov. MsÚ schválil vo februári Technickým službám žiadosť o povolenie na uzávierku chodníkov počas zimy. Jednalo sa konkrétne o chodníky na 17 uliciach mesta a na Námestí SR okolo rieky Petrovičky. Príčinou uzávierky chodníkov bolo to, že napadalo priveľa snehu a ten museli denne vyhrňať na chodníky. Termín uzávierky bol od 5. II. do 31. III. Ľudia museli chodiť po ceste. Mesto prehlásilo, že zavedie opatrenia na bezpečnosť a zdravie chodcov.

Podrobnosti SD č.: 192 / 2005

Poškodzovanie dopravných značiek. Prejavy vandalizmu badáme dnes aj na dopravnom značení. Motoristi a ostatní účastníci cestnej premávky ostanú často v pomykove. Niektoré dopravné značky sú počmárané, niektoré sú úplne nečitateľné a niektoré majú úplne zmenený význam.

Stretneme sa s dopravnou značkou, ktorá hlási povolenú rýchlosť 60. Lenže značka je prečiarknutá červenou čiarou, čo hovorí o tom, že 60 – tka končí, hoci to vôbec nie je pravda. Podľa hovorca krajského riaditeľstva PZ zo zákona o premávke na pozemných komunikáciách vyplýva, že „pokiaľ je dopravná značka poškodená do takej miery, že nie je zrozumiteľná, čitateľná, jednoznačná a úplná, takáto značka neplatí a musí sa vymeniť“. Jej náhradu má zabezpečiť správca komunikácie. O cesty I. triedy sa stará Slovenská správa ciest a cesty II. a III. triedy kontroluje VÚC. Výmena značiek je ale vec financií. VÚC (Odbor dopravy) robí kontrolu značiek každý rok po skončení zimného obdobia. Súbežne robia túto kontrolu aj jednotlivé okresné riaditeľstvá PZ. Kontrolu urobia, ale to ešte neznamená, že vymenia aj značky. Vandalov by mala odradiť litera zákona. Ak ich pri tom prichytia, môžu dostať 3 roky väzby alebo dosť vysoký peňažný trest. Krajská ani iná polícia však ešte žiadneho záškodníka pri tejto činnosti nechytala.

Podrobnosti SD č.: 193 / 2005

Pomoc horským osadám. Ani bohatá snehová nádielka neoddelila od sveta osady okolo Plání. Tunajší chatári a chalupári (mnohí z nich sú Bytčania) sa poskladali na nákup nafty pre skúseného traktoristu Juraja Šebeňu, ktorý v zime prístupovú cestu k osade preoráva od snehu. Dvaja z chatárov V. Hudec a P. Murín prichádzali do osady na snežných skútroch, čo tiež zabezpečilo dobrú prichodnosť cesty aj do najťažšie prístupnej časti osady. Dôležité bolo aj to, že pomáhali s nákupmi aj dvom v osade trvale žijúcim obyvateľom. Prístupová cesta z doliny do osady meria 1,5 kilometra. Ďalšie cesty cez osadu a do jej vzdialenejších častí majú ďalší km.

Podrobnosti SD č.: 194 / 2005

Víkend na cestách okresu Bytča. Prerinbaba nadelila koncom januára poriadnu kopy snehu. Radosť z nej mali najmä deti a lyžiari. Čo však poteší jedného, nemusí potešiť druhého. Pracovníci redakcie ŽN spolu s príslušníkmi PZ vyrazili 22. I. na cesty, aby sa na vlastnej koži presvedčili, ako sú prejazdné cesty bytčianskeho okresu.

Na kontrolu si vybrali cestný úsek zo Žiliny k hraničnému priechodu v Makove. Cesty ich príjemne prekvapili. Napriek sústavne padajúcemu snehu, boli cesty prepluhované a v dobrom stave. Vozovka od Žiliny až po most v Bytči bola dokonca úplne bez snehu, aj keď bola mokrá. Najudržiavanejší úsek bol od Bytče po koniec Kolárovc. Dobré cesty sa ale skončili na hranici Bytčianskeho okresu (čo našim cestárom slúži ku cti). V okrese Čadca žiadne auto alebo traktor so snehovým pluhom nestretli.

Zhrnutie celej akcie bolo, že bytčianski cestári zvládli svoju úlohu na výbornú.

Podrobnosti SD č.: 195 / 2005

Zrážka s rýchlikom. V pondelok 17. II. večer na železničnom priecestí pri Hornom Hričove narazil rýchlik do dvoch áut. Na železničnom priecestí chránenom svetelným zariadením najprv uviazol na koľajniciach SEAT INKA, na pomoc mu prišiel okoloidúci vodič na Mercedese, ktorý sa ho svojím autom snažil z koľaj vytláčiť. Kolízii s uhaňajúcim rýchlikom už nebolo možné zabrániť.

Obaja vodiči opustili svoje autá, aby si zachránili život. Výsledok kolízie bol zdemolovaný predok rušňa so škodou 200 000,- Sk. Škody na oboch autách spolu boli 400 000,- korún. Prípacom sa zaoberala žilinská dopravná polícia.

Dopravná nehoda v Hlbokom. Dopravná nehoda pri ktorej sa pri obci Hlboké zrazili dve osobné a jedno nákladné auto si takmer vyžiadala jednu obeť na živote. Veľa nechýbalo, aby unikajúce chemické látky zamorili životné prostredie. Vodič Škody Fabia vybočil z jazdného pruhu, kde sa minul s protiúdcim autom. Za ním idúci vodič ťahača s návesom z Litvy, strhol riadenie doľava a zachytil Škodovku. Náraz bol taký silný, že vymrští Škodu na krajinu, kde ostala stáť. Náves ťahača sa šmýkal stredom vozovky ešte asi 30 metrov v smere na Bytču. Pritom sa mu roztrhla pravá palivová nádrž. Okrem nafty bol na vozovke vytečený aj motorový olej. Pred zastavením narazil náves do druhého stojaceho auta BMW. Pri nehode bol ťažko zranený vodič Škody Fabie. Ostatní účastníci dopravnej nehody mali obrovské šťastie. Manželia z BMW z českou poznávacou značkou vyviazli bez vážnejších zranení. Rovnako aj vodič ťahača z Litvy. Na vozovku ale vyteklo asi 500 l nafty a 20l oleja, ktoré boli rozliate na ceste v dĺžke asi 150 m. Na likvidáciu unikajúcej nafty použili hasiči z Bytče viac ako 7 vriec absorbčnej látky. Pracovníci Správy ciest ešte posypali miesto nehody jemnou kameninou. Počas nehody bola doprava odklonená na Kotešovú a doprava bola zdržaná na viac ako 2 hodiny. Polícia pri vyšetovaní žiaden alkohol v krvi vodičov nezistila.

Podrobnosti SD č.: 196 / 2005

Poplatky. 1. III. nadobudol platnosť zákon o podmienkach prevádzky vozidiel na pozemných komunikáciách. Zákon sa okrem iného dotýka aj vydávania osobitných označení vozidiel a preukazov k týmto označeniam pre ťažko zdravotne postihnutých občanov odkázaných na individuálnu prepravu a pre lekárov, ktorí poskytujú zdravotnú starostlivosť. Osvedčenia a preukazy vydávali príslušné krajské úrady. Pri podaní žiadosti o vydanie osobitného označenia zaplatil žiadateľ 100,- Sk. Od poplatku mohol byť oslobodený len ten, kto si iba predlžoval platnosť preukazu. Ak došlo k zničeniu, strate alebo k poškodeniu preukazu, jeho opätovné vydanie stálo 30,- korún.

Žilinské letisko. Už neraz v posledných rokoch sa začalo nad žilinským letiskom blýskať na lepšie časy. Naposledy v roku 2002, keď sa stala majoritným vlastníkom letiska Slovenská investičná a realitná spoločnosť (SIRS). Táto získala 30-ročnú zmluvu na majetok letiska. Spoločnosť uzavrela zmluvu z ČSA podľa ktorej mali v marci začať pravidelné lety Žilina – Praha.

Na Slovensku nič nie je jednoduché. Vo februári 2004 dozorná rada podala žalobu na ŽSK, štát a leteckú spoločnosť na vypovedanie zmluvy. Spoločnosť vo februári robila rozsiahle rekonštrukcie budovy, ktorú kúpila od Aeroklubu a kde bude terminál letiska. Záujem o lety do Žiliny je evidentný a nie len z Prahy. Terminál dokončili a skolaudovali do 1. júna. Na letisku vybudovali aj bezpečnostné opatrenia. ŽSK si presadzuje právo na vlastníctvo dráhy. Leteckej spoločnosti sa to zdá správne, pretože v tom vidí pozitívny prínos pre celé okolie.

V roku 2004 prešli všetky malé letiská na území SR do vlastníctva VÚC, alebo miest. Preto predseda ŽSK požiadal ministra dopravy o prevod aj letiskovej infraštruktúry do majetku VÚC. Vznikla tak letecká spoločnosť so 100 % účasťou štátu. Začiatkom decembra 2005 podpísal predseda ŽSK a minister dopravy dohodu o prechode letiska do majetku ŽSK. Úlohou nového majiteľa je starať sa o prístávaciu dráhu a údržbu budov. Získali stroje na odstraňovanie snehu, na kosenie trávy a údržbu kanalizácie.

Podrobnosti SD č.: 197 / 2005

Napriek rôznym sporom pokračuje Letisko Žilina v rozlietavaní regiónu. 1. jún nebol len dňom detí ale aj dňom budúcnosti letiska. V ten deň sa uskutočnil technický let Českých aerolínií. Z Prahy prileteli predstavitelia ČSA na pracovné stretnutie so zamestnancami spoločnosti Letisko Žilina a. s. Spoločne vyskúšali prevádzku letiska a obsluhu lietadla. Koncom júna sa dokončili stavebné práce na termináli a cestná infraštruktúra. Bolo to v marci 1981, keď do Žiliny priletel linkou ČSA z Prahy posledný cestujúci. Odvtedy boli 2 pokusy obnoviť letecké spojenie Žiliny so svetom. Podarilo sa to až 15. júla 2005, keď nový terminál privítal 12 cestujúcich a časť delegácie, ktorá priletela z Prahy, aby oficiálne otvorila letecké spojenie so Žilinou. Terminál vybudovali za 4 a pol mesiaca. Na slávnosti bol prítomný aj minister dopravy SR, primátor Žiliny, zástupcovia štátnej správy a rôznych firiem. V našej lokalite sa takto skombinoval biznis s cestovným ruchom.

Veľmi dôležitý je aj prístup k európskym koridorom E 50 a E 75 cestných ťahov. Minister dopravy SR v príhovore povedal, že štát vlastní 34 % akcií letiska, a je ochotný ich previezť na mesto Žilina a leteckú spoločnosť, ak títo predložia kvalitný projekt na jeho využitie. Primátor mesta J. Slota hneď zareagoval, že mesto má viac než len jeden projekt na využitie letiska.

Lietadlo bude na linke Praha – Žilina a späť premávať raz denne (každý deň okrem soboty) s kapacitou 46 cestujúcich a s možnosťou prepravy nákladu. Zo Žiliny do Prahy sa takto dá dostať už za 1 hodinu. Je to v súčasnosti najmodernejší typ ATR 42. Na letisku sa zdrží 45 minút a poletí späť. Spoj odlietal z Prahy o 12,25. hod. a priletel do Žiliny o 13,30 hod. Zo Žiliny potom odlietal o 14,15 hod. Spiatočná letenka do Prahy a späť stojí od 1990 korún, čo je len o 500,- Sk viac ako cesta vlakom. K cene letenky treba prirátať aj letiskové poplatky. V Prahe potom cestujúci môžu presadnúť na ďalšie spoje do ostatných štátov Európy. Napríklad zo Žiliny do Londýna, Bruselu a Paríža stojí letenka od 2 890,- Sk.

Predošlé majetkové spory sa napokon vyriešili tak, že Letisková spoločnosť odovzdala majetok letiska novej spoločnosti - samosprávnej a štátnej akciovej spoločnosti pod názvom Letisko Žilina, a. s. Vláda mala záujem na tom, aby strategickým partnerom letiska bolo mesto Žilina.

Podrobnosti SD č.: 198 a, b / 2005

Podrobnosti SD č.: 198 c / 2005

Otvorením pravidelnej linky sa splnili štvrtstoročné želania obchodných cestujúcich, manažérov ale aj turistov, ktorým sa v Prahe otvoria brány do celého sveta. Aby sa tak stalo, bolo nutné zrekonštruovať letiskovú halu, pristávaciu dráhu, inštalovať moderný radarový navigačný systém, aby lietadlá mohli pristávať aj v noci alebo za nepriaznivého počasia. Do renovácie investovalo Letisko Žilina, a. s. 50 mil. Sk; za 10,5 mil. ho odkúpili od Slovenského Aeroklubu. Väčšinovým akcionárom je teraz Slovenská investičná a realitná spoločnosť, mesto Žilina a ďalší menší akcionári. Náklady na druhú etapu modernizácie si vyžiadali asi 50 mil. Sk.

V blízkej dobe ráta letecká spoločnosť aj s ďalšími linkami, ktoré bude prevádzkovať česká strana v spolupráci s leteckou spoločnosťou Tatra Air. Na prevádzku letiska prispieva ŽSK, ministerstvo dopravy a mesto Žilina.

Letisko neustále skvalitňuje svoje služby. Koncom júla začal z autobusovej stanice v Žiline premávať autobus, ktorý cestujúcich s letenkami do Prahy, bezplatne prepraví na letisko. Počká na linku, ktorá priletí a odvezie z nej pasažierov do mesta. Je to medzinárodný štandard. Pokiaľ budú voľné miesta, môžu sa v tomto špeciálnom autobuse odviezť za poplatok aj obyvatelia dedín po trase Žilina – Dolný Hričov. Nesmie to byť ale na úkor cestujúcich s letenkami.

Podrobnosti SD č.: 198 d / 2005

Anketa – letisko. Redaktori ŽN, BN sa opýtali poslancov ŽSK a primátorov miest na ich názor o letisku. Predseda ŽSK považuje leteckú linku za dôležitú. Problém videl v majetkovom vysporiadaní sa majiteľov. Pozemky letiska patrili napr. Vysokej škole dopravnej v Žiline.

Primátor Bytče (P. Korec) sa prikláňal k názorom väčšiny poslancov VÚC, ktorí jednoznačne odsúhlasili leteckú linku. Je veľmi potrebná pre tento región.

Všetci ostatní poslanci sa zhodli v potrebe, ba nutnosti funkčného letiska, ale problémy sa točili ako vždy okolo toho, kde vziať na jeho fungovanie peniaze.

Podrobnosti SD č.: 198 e / 2005

Predaj letiska v Bratislave. Tento rok nás všetkých rozrušila ďalšia kauza a síce predaj letiska M. R.Štefánika v Bratislave zahraničným firmám. Spomínané letisko je naším hlavným a najväčším medzinárodným letiskom. Leží 9 km od centra mesta na ploche 477 ha. Má výhodnú polohu v stredo európskom regióne.

Letisko ponúka 14 leteckým spoločnostiam spojenie do 60 miest Európy, blízkeho východu a Afriky. V roku 2004 prešlo letiskom asi 894 tisíc pasažierov (čo je nárast o 86 % oproti minulosti). Za prvé mesiace roku 2005 letisko vybavilo 256 683 cestujúcich (čo je zas o 82 % viac v porovnaní s minulým rokom).

Takéto úspešné a pre nás dôležité letisko naša slávna vláda predáva rakúskym leteckým spoločnostiam. Môže sa stať, že po kúpe nášho letiska ho Rakúšania odstavia na vedľajšiu kofaj ako konkurenta ich letisku vo Wiedni.

Podrobnosti SD č.: 199 a / 2005

Najväčšie lietadlo. Keď už spomínam letiská a lietadlá, nedá mi nespomenúť, že 27. IV. vzlietlo z Parížskeho letiska najväčšie dopravné lietadlo na svete AERBUS A 380. Stroj môže prepraviť 800 ľudí, je vybavený kasínom, knižnicou a barmi. Lieta v 3 km výške a má 6 člennú posádku. Lietadlo je dlhé ako 8 autobusov a na odpútanie sa od zeme potrebuje silu 3 500 áut. Nedaj Boh aby takéto lietadlo spadlo.

Podrobnosti SD č.: 199 b / 2005

Diaľnica. Uplynul práve rok a diaľnica sa priblížila k Bytči. Práve pred rokom v máji 2004, začali pod kopcom Vrtižer pri Predmieri a pri moste cez Váh v Bytči prvé práce trasy D1 Bratislava – Žilina v dĺžke 12, 904 km. Pri stavbe sa stretli 3 závody Doprastavu a závod Váhostav ako dodávateľia. Robotníci a technici pracujúci na diaľnici našli v našom meste vhodné ubytovacie a stravovacie služby. Miestni ľudia rýchlo pochopili, že nová stavba je tu aj pre chlapov z nášho regiónu. Dnes tento úsek stavby zamestnáva 500 ľudí, z toho takmer polovica je domácich. Štáb stavby sídli v Predmieri. Doprastav začal stavbu vo Vrtižeri výstavbou mimoúrovňovej križovatky, ďalej budujú 2 hlavné mosty a ďalších 15 inundačných mostov. Čo je 17 mostov rôznej dĺžky. Najdlhší z nich má 700 m. Preto treba toľko mostov, lebo trasa vedie cez povodie rieky Váh, jeho starým korytom. V čase zvýšenej hladiny rieky býva celé okolie zaplavené vodou.

Podrobnosti SD č.: 200 a / 2005

Po roku výstavby sa takmer na nepoznanie zmenilo koryto Váhu pri bytčianskom moste. Tok rieky lemuje v solídnej výške ľavostranný múr. Vlni tu preinvestovali 500mil. korún a tento rok tu urobili 4 x toľko roboty za 2 miliardy Sk. Do konca roka postavili hrubé stavby všetkých mostných objektov, vrátane mostoviek. Robotníci pracujú 7 dní v týždni, pri zemných prácach v 3 zmenách. Niet divu, že sa nám zdá práve tento úsek okolo Bytče najúspešnejší.

Začiatkom júna prišla na tento úsek diaľnice ministerská kontrola a minister dopravy bol nadmieru spokojný. Spomenul, že sa tu buduje 4 prúdová diaľnica za 4,5 miliardy Sk. Problémy nastali iba v Považskej Bystrici, kde výstavbu brzdia majitelia pozemkov. Výstavba diaľnice v našom okolí bude hotová do roku 2006 s výnimkou úseku v P. Bystrici. Tam bude diaľnica v 10 km úseku prerušená a premávka presmerovaná na starú cestu.

Podrobnosti SD č.: 200 b / 2005

Otvorený nový úsek. Mesto Bytča oznámilo koncom roka občanom, že preložka cesty č. II / 507, ktorá vedie z M. Bytče na most cez Váh bola otvorená do prevádzky dňa 9. XII. Národnou diaľničnou spoločnosťou Bratislava. Týmto dňom bola nákladná doprava z centra mesta presmerovaná na spomínanú preložku. Krásna hladká cesta vedie zdomo poza Kinex a Makytu k mostu cez Váh. Boli sme sa tam prejsť a cesta a jej riešenie na mňa veľmi zapôsobili. Cestu okamžite objavili a vo sviatočné dni (keď je premávka menšia) aj využili mladí ľudia na kolieskových korčuliach a bicykloch.

Ojazdené autá. ŽN priniesli v jednom z aprílových čísiel článok o nákupe a dovoze ojazdených áut. Nie každý si môže dovoliť kúpiť nové auto. Preto mnohí privítali napr. tabuľku o tom aké autá sa dajú kúpiť do 100 a aké značky áut do 200 – tisíc korún. Tabuľka uviedla názvy áut a počet najjazdených kilometrov. Do 100 tisíc Sk sa dali kúpiť staršie autá vyrobené v rokoch 1989 – 1996, tie drahšie boli vyrobené v rokoch 1988 – 2001. Samozrejme tabuľky uviedli iba výber z množstva áut, ktoré v súčasnosti možno kúpiť v autobazároch, ktoré stoja popri cestách všade po Slovensku.

Článok uviedol aj to, čo sa zmenilo v legislatíve. Napríklad za dovoz staršieho auta ako 6 rokov bolo treba zaplatiť poplatok 50 – tisíc Sk. Od marca 2005 klesla výška poplatku na 2000,- Sk. Pribudol ale poplatok 3000,- Sk do recyklačného fondu a ďalšie správne poplatky zhruba za 12,- tisíc korún.

Článok upozorňoval vodičov a záujemcov o ojazdené autá, čo si treba všímať pri dovoze auta zo zahraničia. Napr. či je auto typovo schválené v EÚ , či je importér schopný vydať certifikát konformity (tento stojí 100 Eur). Ďalej nasleduje presný postup krokov, ktorý treba urobiť, aby bolo vlastníctvo auta oprávnené, aby vodič získal od štátu správne doklady a rôzne potvrdenia.

Podrobnosti SD č. 201 / 2005

Železnice SR. V júni dostal MsÚ v Bytči, ako jeden z mnohých na trati Púchov – Žilina žiadosť od železníc SR na zverejnenie oznamu v mestskom rozhlase. Takto oznámili občanom dôchodcom – bývalým zamestnancom železníc (a ich rodinným príslušníkom), ktorí sú držiteľia železničných preukazov, že železnice vydali nové preukazy. Preto pracovníci železníc žiadali všetkých, ktorých sa to týka, aby priniesli nové farebné aktuálne fotografie. Nové preukazy boli zhotovené na báze bezkontaktných čipových kariet.

Podrobnosti SD č.: 202 a, b / 2005

Železničná stanica v Bytči požiadala občanov mesta a prímestských častí o vyjadrenie, pripomienkovanie a návrhy k cestovnému poriadku Železníc SR, k autobusovým spojom ku vlakom na stanicu a späť. Svoje pripomienky sme mali odovzdať na podateľni MsÚ, alebo priamo na stredisku Železnice SR v Žiline do 20. IX.

Podrobnosti SD č.: 203 / 2005

Autobusová stanica. Celú jar a leto nastupovali cestujúci do autobusov na uliciach Lániho a Štefánikovej, pretože bývalá autobusová stanica bola veľké stavenisko. Na stavenisku vyrastalo obchodné centrum BILLA a pri ňom nová autobusová stanica. Náhradné nástupištia boli označené tabuľami cieľových staníc.

Slovenská autobusová doprava Žilina oznámila cestujúcim v Bytči, že od 16. októbra bola otvorená do prevádzky nová autobusová stanica pri nákupnom stredisku BILLA. Rozmiestnenie stanovišť zverejnili formou vývesiek v autobusoch a na informačnej tabuli pri MsÚ. K oznamu je priložený aj orientačný plán autobusovej stanice s rozpisom jednotlivých stanovišť.

Stanicu začali budovať začiatkom júna a má o polovicu menšiu rozlohu ako tá predošlá. Všetci sme skonštatovali, že pre potreby mesta je jej nová rozloha celkom dostačujúca. Pôvodná stanica už mala viac než 30 rokov. Nová má kompletne zastrešené zastávky, budovu, kde sú sociálne zariadenia, bufet a čakáreň. Na prvý pohľad vyzerá stanica moderne, krajšie, prehľadne a čisto. Stanicu vystavala a do prevádzky uviedla spoločnosť, ktorá stavala aj obchodný dom BILLA.

Podrobnosti SD č.: 204 a, b, c / 2005

Bytčania sa po 30 rokoch dočkali modernej a dôstojnej autobusovej stanice, ktorá vyrástla na mieste starého, pomaly sa rozpadávajúceho nástupištia. Toto sa rozprestieralo na ploche 5 tisíc metrov, jeho prístrešky boli hrdzavé, všade odpadky (lebo smetné koše boli nefunkčné), služby pre cestujúcich tu neboli žiadne. SAD Žilina v rámci modernizácie oslovila predstaviteľov nášho mesta, či by v priebehu stavebného konania súhlasili na tejto ploche s kombináciou parkoviska pre autá pri supermarkete a na ďalšej tretine by bola autobusová stanica moderného charakteru. Táto by zastrešovala verejné WC (umiestnené dnu v čakárni), čakáreň, bufet a priestor pre oddych vodičov. Od 10. novembra 2005 teda stojí v Bytči nástupište, jedno z najmodernejších na Slovensku a svojou veľkosťou je vhodné pre naše malé mesto. Hrubé investičné náklady na jeho stavbu presiahli 21 miliónov korún .Pri príležitosti otvorenia novej stanice , SAD predstavila aj novú generáciu autobusov. Sú prvé svojho druhu na Slovensku a posúvajú kvalitu dopravy vyššie. Pri otvorení stanice začali z nich premávať 4 a do konca roka k nim pribudlo ďalších 20. Cena jedného z nich sa pohybuje okolo 4 mil. Sk.

Podrobnosti SD č.: 205 a, b / 2005

Darček od SAD. Trochu oneskorený Mikulášsky darček pripravila pre cestujúcu verejnosť SAD. V pondelok 12. XII. Začali na trase Žilina – Bytča a späť premávať v pracovných dňoch zrýchlené autobusové spoje, ktoré nemali po ceste žiadnu zastávku. Prvý takýto autobus odišiel z Bytče do Žiliny ráno o 5,10 hod., posledný o 16,00 hod. Spolu ich bolo denne 16.

Nesprávne parkovanie. V apríli sa obyvatelia sídliska na Gaštanovej ulici sťažovali, že bezohľadní majitelia áut si zvykli parkovať na detskom ihrisku. Kto by sa nesťažoval? Veď sídlisko má aj tak málo priestoru na športovanie detí a mládeže, ešte aj z toho mála im ukrajujú bezohľadní majitelia áut. Nad čím rozmýšľajú vodiči, ktorí sú tiež rodičmi detí? Veď aj ich vlastné deti majú problémy, ktoré by si radi odreagovali pri športe a hrách. Sedenie pri počítači alebo pri TV im zdravý pohyb nenahradí. Práve naopak, postrkuje ich k drogám, gamblerstvu a fajčeniu. Pritom v Bytči nie je nedostatok parkovacích miest.

Dopravná nehoda. Žilinský kraj prežil v dňoch od 21. – 27. novembra tragické dni. Počas týchto dní pri dopravných nehodách totiž zahynulo 16 ľudí a ďalší boli ťažko zranení. Najhoršie to bolo v Dolnom Kubíne, kde naraz zahynuli 6. chlapci vo veku od 16 do 18 rokov. Biela Škoda Favorit, ktorú šoféroval 16 – ročný mladík bez vodičského preukazu, zišla vo veľkej rýchlosti z cesty a narazila do múru reštaurácie. Päť mladíkov namieste zomrelo a šiesty pri prevoze do nemocnice.

Do polovice novembra tohto roka zahynulo pri 50 – tisíc dopravných nehodách na slovenských cestách 450 ľudí.

Podrobnosti SD č.: 206 a, b / 2005

Hromadné havárie. So snehom, silným vetrom, či rekordnými mrazmi bojovala v decembri väčšina Európy. Najhoršia situácia bola ale v strednej Európe. Na severnej Morave museli policajti uzavrieť dôležité cesty medzi veľkými mestami. Cesty totiž blokovali havarované kamióny a preto sa utvorili niekoľko kilometrové kolóny áut. Dokonca aj v Maďarsku sneh odrezal od sveta niekoľko obcí.

Na Slovensku boli tiež zablokované cesty, vypadávala elektrina, meškali vlaky a lietadlá. Polícia vyzývala ľudí, aby radšej necestovali. Vinou hustého sneženia sa 30. XII. Stala katastrofálna reťazová nehoda, pri ktorej zahynuli 4 ľudia a desiatky boli zranené. Na diaľnici medzi Bratislavou a Trnavou do seba narazilo 60 áut, vrátane kamiónov. Jeden takýto kamión s cisternou sa prevrátil na 2 osobné autá. Do terénu nasadili 1 500 policajtov a 1000 hasičov. Polícia v dôsledku tejto havárie prestala na územie Slovenska púšťať autá s letnými pneumatikami.

Hromadnú haváriu na diaľnici spôsobil čerstvo napadnutý sneh, na ktorom autá nestíhali brzdiť (najmä tie s letnými pneumatikami). Posádky vyskakovali z áut, aby si zachránili životy. Tí, ktorí nehavarovali uviazli v zápche a pri teplote – 4°C pod nulou čakali v autách. Pri havárii zomrela aj žena, ktorú odvážala sanitka. Do sanitky zozadno narazilo nákladné auto. Na miesto nehody sa dostalo 16 sanitiek včas, lenže prekřížené kamióny im bránili v ceste, takže sa nemohli dostať k obetiam nehody. Policajti preto museli povolať armádu s ťažkou technikou. Odborníci z dopravy označili túto nehodu za najväčšiu automobilovú hromadnú kolíziu na Slovensku vôbec. Desiatky zranených odvážali do 3 bratislavských a 1 trnavskej nemocnice. Polícia okamžite odklonila dopravu na starú cestu, ale onedlho sa nedalo jazdiť ani po nej.

Cestári nemali aj inde na Slovensku šancu cesty vyčistiť od snehu. Kým sa na očistenej ceste dostali na jej koniec, začiatok už bol zaviaty. Lietadlá 4 hodiny nepristávali ani nevzlietli. Aj mestská doprava vo väčších mestách skolabovala. Kým na východe Slovenska bolo počasie ako v apríli, západ a stred boli pod snehom.

Podrobnosti SD č.: 207 / 2005

Križovatka pri cintoríne. Začiatkom apríla na nej vyhasol život 43 – ročného muža. Odborníci tvrdia, že problém tejto križovatky, by mohol vyriešiť len sľúbený kruhový objazd. Ani ten ale nevyrieši myslenie a správanie sa doslova šíalených vodičov, ktorí denno – denne po tejto ceste smerom na Makov prechádzajú často ako pretekári na závodných autách. Nehľadia ani na svoj, ani na životy tých, ktorých ohrozujú.

Pri aprílovej nehode sa 3 ľudia ťažko zranili a jeden zomrel. Zrážku zaviniť vodič osobného auta, ktorý nedal prednosť nákladnému autu. Bytčania volajú túto križovatku „Križovatka smrti“, pretože tu už vyhasli pri haváriách desiatky ľudských životov.

Jednou z príčin dopravných nehôd je aj to, keď vodič nedá prednosť v jazde inému autu. Práve takýto prípad sa stal na križovatke 4. IV. Vodič z Dunajskej Stredy nedal prednosť po hlavnej ceste prichádzajúcej Škode. Vodička Škody utrpela ľahšie zranenie a jej spolucestujúci ťažké. V druhom aute to bolo naopak. Všetci zranení boli hospitalizovaní v nemocnici v Žiline.

Podrobnosti SD č.: 208 / 2005

Akcia Jastrab sa uskutočnila v dňoch od 6. VI. do 12. VI. Do tejto dopravno – bezpečnostnej akcie bolo zaradených 1240 policajtov a 145 osôb z vojenskej polície, obecných polícií, colnej správy a dobrovoľných strážcov poriadku.

Počas akcie polícia zistila 4859 dopravných priestupkov. Pokuty vymáhali za 4557 priestupkov v sume 4 161 000,- Sk. 202 vodičom iba dohovorili, 100 oznámili na dopravné inšpektoráty. Najčastejším porušením pravidiel cestnej premávky bolo prekročenie rýchlosti (až 3139 krát), 417 vodičov nemalo zapnuté bezpečnostné pásy. Pozitívnu dýchaciu skúšku na alkohol zistili u 49 vodičov, traja z nich odmietli túto skúšku absolvovať. Porušenia pravidiel cestnej premávky sa dopustilo aj 30 nemotorových účastníkov (cyklisti, chodci).

Varovanie, upozornenia a kontroly na bezpečnosť cestnej premávky sú stále neúčinné. Svedčí o tom aj fakt, že za 11 mesiacov bolo v našom kraji najviac usmrtených osôb pri dopravných nehodách z celého Slovenska. „Skvelé „ umiestnenie „ sme dosiahli aj v počte dopravných nehôd. Umiestnili sme sa na druhom mieste hneď za bratislavským krajom. Za 11 mesiacov sa v Žilinskom kraji stalo 7 240 nehôd a prišlo pri nich o život 80 ľudí. Už len zmena poveternostných podmienok v novembri si vyžiadala 10 mŕtvych za 1 deň. Hoci na dopravných nehodách sa podieľali najmä vodiči motorových vozidiel, polícia zaznamenala aj 109 nehôd, ktoré zapríčinili nemotoroví účastníci cestnej premávky . 68 nehôd spôsobili chodci.

Cena benzínu. Astronomická cena benzínu (viac ako 40,- Sk / l) spôsobila problémy nielen motoristom, ale aj pracovníkom čerpacích staníc. Keď v minulosti vyrábali tankovacie stojany, nikto nerátal s tým, že raz bude benzín taký drahý. Stojany sa totiž zastavili na maximálnej cene benzínu 39,90,- Sk/ l. „Pumpári „ to vyriešili tak, že zobrazenú sumu znížili o polovicu a kupujúci si musel výslednú sumu vynásobiť dvomi. Lenže vodiči si to nevšimli a došlo k mnohým nedorozumeniam. Preto mnohé čerpacie stanice museli vymeniť číselníky alebo celé stojany.

Podrobnosti SD č.: 209 / 2005

Nový portál. Slovenská obchodná a priemyselná komora a ŽSK v Žiline oficiálne spustili nový turistický – informačný portál žilinského kraja, ktorý poskytuje informácie s dôrazom na cestovný ruch. ŽSK získal významný finančný príspevok aj na vydanie veľmi úspešného Turistického sprievodcu a panoramatických máp kraja. Okrem toho vytvoril a distribuoval multimediálne prezentácie na SD a vydeofilm prezentujúci krásy a turistické možnosti nášho regiónu. Jednotlivé okresy predviedli to, čo je u nich najatraktívnejšie.

Žilinský región sa takto stal konkurencie schopným v rámci celej EÚ. Spolufinancovanie projektu bolo zo strany EÚ 317 tisíc eur.

Najperspektívnejšou oblasťou rozvoja regiónu je cestovný ruch. Úrad ŽSK prezentoval náš kraj na výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu (Bratislava, Praha, Brno). Realizovali projekt „ Spoznajte náš kraj - klenot Slovenska „ ktorý významne prispel k propagácii cestovného ruchu a ktorý použili manažéri cestovných kancelárií v Dánsku, Fínsku a Švédsku.

Zapnuté svetlá. Policajný zbor v Žiline prostredníctvom médií oznámil, že od 15. X. musia motoristi jazdiť so zapnutými svetlami. Táto povinnosť sa pre vodičov končila 15. III.

Krajské riaditeľstvo PZ upozornilo vodičov, že tí ktorí nebudú od udaného dátumu pri jazde svietiť, dopustia sa priestupku voči bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Za nedodržanie predpisu budú pokutovaní až do výšky 2000,- Sk.

Ďalej upozornili vodičov , že predné a zadné svetlá do hmly môžu používať iba v hmle, pri snežení alebo v hustom daždi. Polícia zároveň vyzvala vodičov, aby v tomto období jazdili opatrnejšie. Nástrahou na jesenných cestách je nielen dážď a opadané lístie, ale aj zníženie viditeľnosti, častejšie hmly a v októbri sa na cestách objavuje aj námraza. Zvýšenú pozornosť musia venovať aj neosvetleným cyklistom a chodcom. Nedodržaním bezpečnej vzdialenosti medzi vozidlami navzájom môže dôjsť k reťazovým kolíziám.

Dopravné značky. Čoraz častejšie som si začala všímať na našich cestách autá s evidenčnou značkou, ktorá bola úplne iná, ako sme vidali doteraz a ktoré sa čím ďalej viac podobajú značkám áut z amerických filmov. Naša klasická značka má 7 znakov.

Prvé dva písmená označujú okres (Bytča má teda BY). Potom nasledujú 3 čísla a opäť dve písmená. Tieto nové majú úplne iný systém označení. Vodiči, ktorí ich chcú mať na autách, musia splniť niekoľko podmienok. Po prvé musia o pridelenie takejto značky požiadať miestny dopravný inšpektorát. Ale aj táto nová značka musí mať určité pravidlá. Prvé dve písmená musia aj naďalej označovať okres. Ak chce vodič poradiť ďalších čísel alebo písmen zvoliť také aké ešte nikto nemá, musí si to zistiť v databáze výrobcu.

Ďalšia podmienka je, aby kombinácia písmen nikoho nehanila, nepohoršovala, netvorila žiadnu skratku, aby výraz nevyjadroval nijaký útlak a nenávisť. Na začiatku nesmie byť písmeno X. Za takúto odlišnú značku treba zaplatiť 5 000,- Sk. Aj u nás je záujem o takéto dopravné značky. Od začiatku roka ich krajský inšpektorát vydal 22. Na značku si väčšinou majitelia auta dávajú meno svojej firmy, ale aj iné sú zaujímavé. Napríklad videla som značku : okres + YYYYYY ; alebo ZA – LIVIA ; ZA – VODOU ; ZA – VOLAJ či ZA – LÁSKU. S novou značkou nie sú problémy. Po vyplnení žiadosti a zaplatení poplatku ju inšpektorátu výrobcovia doručia do 48 hodín. Horšie je to s vodičmi.

Auto s menom ZA – LÁSKU nedávno havarovalo. Možno jeho vodič myslel na nejakú krásavicu a nesústredil sa na riadenie vozidla.

Stručné zhrnutie udalostí týkajúcich sa dopravy doma i vo svete.

- V prvom februárovom týždni sa na cestách žilinského kraja stalo 189 dopravných nehôd. Jedna osoba pri nich utrpela ťažké a 12 ľahké zranenie. Najviac dopravných nehôd bolo v okrese Žilina – 51.
- V spravodajstve Slovenského rozhlasu pravidelne upozorňovali verejnosť na zlú prejazdnosť ciest, nebezpečenstvo šmyku, na snehové jazyky. Neraz pritom zazneli aj informácie o cestách okolo Bytče.
- Policajná akcia „Jastrab“ priniesla okrem dopravnej bezpečnosti aj prekvapujúci fakt, že pri nej policajti zadržali mnoho hľadaných zločincov, na pokutách vyzbierali 20 mil. Sk, odobrali množstvo vodičských preukazov vodičom, ktorí viedli svojho oceľového tátoša pod vplyvom alkoholu. Udelili 25 – tisíc pokút za alkohol v krvi, 30 – tisíc pokút za prekročenie rýchlosti, a za nezapnuté bezpečnostné pásy. Tento rok dostali pokutu za porušenie pravidiel cestnej premávky aj cyklisti a chodci. Vyzbierané peniaze skončili v štátnom rozpočte – odbor dopravy.
- Z letiska Žilina Hričov začala premávať pravidelná linka Žilina – Praha. Využívajú ju najmä podnikatelia, ktorí pracovne cestujú do Prahy len na jeden deň.
- Vojna v Iraku ovplyvnila ceny ropy aj u nás. Za 1 L nafty bola cena za barel 62,5 dolára, čo je vrchol doterajších cien.
- 20. XI. – strašná sobota. Zahynulo 10 ľudí pri dopravných nehodách, z toho 4 zo Stránskeho pri Žiline, 4 mladíci na Liptove, herec Labuda zabil naraz 2 ženy na diaľnici. (Ženy mali predtým nehodu, prežili ju a čakali na odvoz pri zvodidlách. Hercovo auto dostalo šmyk a narazilo rovno do oboch žien.
- Tento rok v lete v priebehu 1 týždňa havarovalo 5 lietadiel. Boli to lietadlá pochybných leteckých spoločností, ktoré lákali pasažierov na lacnejšie letenky.

VII. kapitola

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Rozpočet pre odd. životného prostredia.

• Vývoz komunálneho odpadu	6 365 000,-
• Nákup plastových vriec na triedený odpad	13 000,-
• Odvoz všetkých druhov odpadu	3 330 000,-

Podrobnosti SD č.: 224 a / 2005

Verejná zeleň spolu : 6 330 000,-

- Finančné prostriedky prijaté ako náhrada za výrub stromov pod diaľnicu. Peniaze boli použité na náhradnú výsadbu . Jedná sa o 6 000 000,-Sk.
- Jarná a letná dekoračná výsadba v meste : 100 000,-
- Údržba verejnej zelene 200 000,-

Z toho :

- Strihanie živých plotov 10 000,-
- Chemický postrek obrubníkov proti burine 20 000,-
- Kosenie okolo výsadiel 15 000,-
- Ošetrovanie a plevanie buriny 10 000,-
- Chemický postrek pagaštanov proti chorobám – 3x 70 000,-
- Nutný výrub starých drevín (cintorín, verejné priestranstvá) 75 000,-

Podrobnosti SD č.: 224 b / 2005

Oddelenie životného prostredia. Jeho zamestnanci vydali tento rok:

- 76 rozhodnutí o poplatkoch za znečistenie ovzdušia malým zdrojom znečistenia
- 8 rozhodnutí o výrube drevín v meste

Svet. Tsunami. 5. I. Z celého sveta prúdia stá milióny eur a dolárov do západnej Ázie postihnutej zemetrasením v mori, ktoré spôsobilo obrovské vlny tsunami. Celý svet tam posielal lieky, vodu, potraviny. Táto tragédia otriasla nami všetkými, s účasťou sledujeme obrazové správy. Z troch za sebou postupujúcich vln už 9. I. zaregistrovali 160 tisíc mŕtvych a ranených. Mŕtvi stále pribúdajú, pretože, z trosiek dedín a rekreačných stredísk vyťahujú záchranári stále ďalšie telá. Lekári majú najväčšie obavy z rozšírenia epidémie cholery, pretože vodné zdroje sú kontaminované. Mŕtvol je tak veľa a sú tak nedostupné, že ich nestačia pochovávať.

Všetky médiá popri spravodajskej relácii vyzývajú občanov, aby pomohli obetiam postihnutým vlnami tsunami. Počet obetí katastrofálneho zemetrasenia presiahol 226 – tisíc. Z tohto desivého čísla je veľa detí, ktoré stratili rodičov a stali sa z nich siroty. Aj MY ŽN vyhlásil zbierku priamo v ich redakcii. Na anketu v uliciach mesta väčšina opýtaných odpovedala, že prispeli na zbierku, ale mnohí zo strachu aby sa peniaze nedostali do nepovolných rúk – váhali. Postihnutí domorodci privítali viac veľké stroje ako peniaze. Stroje im totiž pomôžu z odstraňovaním trosiek. Veľmi im pomohli dodávky dreva, z ktorého si rybári znovu postavili nové člny, aby mohli užiť svoje rodiny.

Podrobnosti SD č.: 225 a / 2005

V článku MY zo 17. I. opísala Žilinčanka E. Mintálová ako prežila peklo nazývané tsunami. Dnes pracuje v Bruseli a zhodou okolností prežila dovolenku v Thajsku práve počas zemetrasenia. Najprv zacítili zemetrasenie, akoby sa viezli na chrbte slona. Tento pocit trval 30 sekúnd. Oveľa neskôr videli vodu až pod svojím balkónom a tiež utekajúcich ľudí pred jej príchodom. Všetci mali v očiach nevýslovný výraz hrôzy. V hoteli to vyzeralo, akoby vybuchla bomba. Na pláži bolo všetko rozbité, autá poprehadzované, stromy polámané. Zemetrasenie malo silu 8,9 ° Richterovej stupnice. Okolie Sumatry, celá oblasť rekreačných stredísk a pobrežia sa stala akoby vojnovou zónou.

Podrobnosti SD č.: 225 b / 2005

7. I. Búrky v Škandinávii. Nielen v Thajsku, ale aj v Európe besneli živly. Veľká Británia a Škandinávia hlásili také silné búrky, že zahynuli 3 ľudia a nezvestných je 16 ľudí. Búrky spôsobili záplavy, odtrhli strechy domov, stromy vytrhli zo zeme aj s koreňmi.

Medvede. Ešte bolo iba 17. I. a medvede v našich horách už nespali. Vo Veľkej Fatre a Javorníkoch opustili svoje zimné brlohy. Spôsobili to rozhodne teplé počasie, ale mohlo sa stať, že ich vytopila voda z roztápajúceho sa snehu a prudkého dažďa. Aj v našom okolí sa už potulovali medvede. Zoológovia tvrdili, že je isté, že len čo sa ochladí a napadne sneh, opäť zalezú a budú ďalej spať až do jari.

Podrobnosti SD č.: 226 / 2005

Chrobáky . Sú všade okolo nás. Zo všetkých známych živočíšnych druhov tvorí hmyz 96 %. Na každého človeka planéty pripadá asi 200 miliónov kusov hmyzu. Týždenník MY zo dňa 31. I. priniesol celú stranu o ňom, zbierkam o chrobákoch. Článok začína citátom: „ Zašliapnuť chrobáka dokáže každý hlupák, ale ani milión vedcov sveta dokopy ho nedokáže vytvoriť“.

Na Slovensku je známych 101 čeladi chrobákov a tie sa ešte delia na druhy a poddruhy. V Malej Fatre je len 62 čeladi jedného druhu a 938 druhov. Chytanie a preparovanie chrobákov je podľa slovenských zákonov trestné. Ale, že milióny chrobákov zahynie pri kosení trávnikov, alebo ich vypaľovaní , nad tým sa nepozastavujeme.

Chrobáky sú výborní letci a akrobati .Niektoré vedia lietať aj hore nohami, či dozadu, vedia lietať aj v daždi pomedzi kvapky. Vyvinú rýchlosť aj vyšie 70 km/ h. a krídelkami mávajú viac ako 1000 krát za sekundu. Aj reflexy majú mnohonásobne rýchlejšie ako ľudia. Pre ľudí sú veľmi užitočné. Niektoré druhy likvidujú škodcov, iné opeľujú stromy. Z ich obrovského množstva nám ozaj škodí len 1 %.

Podrobnosti SD č.: 227 / 2005

Odvoz autobaterií. V marci informoval MsÚ formou letákov i mestského rozhlasu, že 21. III. a 19. IX. V rámci odvodu triedeného odpadu bude v meste zabezpečený aj odvoz opotrebovaných autobaterií a akumulátorov. Mesto žiadalo obyvateľov, aby na sídlisku a v bytových domoch uložili spomínaný odpad k zberným nádobám a obyvatelia rodinných domov na chodníky tak, aby bol v čase zberu možný voľný pohyb chodcov po chodníkoch.

Podrobnosti SD č.: 228 / 2005

V. Tatry. Po predvianočnej víchrici a následnej kalamite vo Vysokých Tatrách robota pokračuje len veľmi pomaly. 3. III. tam bolo priveľa snehu, preto pracovníci 20 firiem nemôžu drevo spracovávať tak rýchlo, akoby chceli.

Chodníky. Michal Filek sa v jednom zo svojich článkov zamyslel. Citujem: „ Doba je rýchla a vzdialenosti sa skracujú. Či už prostredníctvom rýchlych áut, telefónov, e – mailov. Všetko je dnes kratšie, až na tých pár zanedbaných úsekoch, ktoré kratšie nie sú.“. K článku ho inšpirovala bezohľadnosť a necitlivosť niektorých Bytčanov. Tí si totiž skracujú cestu pri pošte krížom cez trávnik, pomedzi stromy. Cestička v tráve je už prešľapaná, zelený porast zničený, ale vzdialenosť sa tým pre nikoho neskrátila. Takýto chodec sa totiž cestou musí predierať pomedzi konáre ihličnatých stromov, takže cesta poza poštu sa mu neskráti, ale predĺži. V záujme skracovania vzdialeností, ktoré si vyžaduje doba, sme však schopní za 3 mesiace vyšľapať chodník v tráve a zničiť niekoľko ihličnanov. A to nielen pri pošte.

Chodníčkami je popretkávaný park pri židovskom cintoríne, o trávnikoch na sídlisku ani nehovorím. „ Možno by stálo za to zastaviť sa a porozmýšľať, či denne – denný zhon za to skutočne stojí.

Podrobnosti SD č.: 229 / 2005

Orol skalný. Cieľom nového slovensko – rakúskeho projektu je záchrana orla skalného. Projekt spustili koncom marca. Orol skalný si zaslúži túto zvláštnu pozornosť. Tvorcovia projektu sa snažia o stabilizáciu jeho populácie v Karpatoch a na území dvoch národných parkov a 1 chránenej oblasti v Alpách. U nás ho spolu s rakúskymi partnermi pripravuje Správa národného parku Veľká a Malá Fatra. Začali skúmať stravu orla, vplyv turistického ruchu a ostatných negatív na jeho život. Orol skalný je veľmi citlivý indikátor. Na Slovensku má projekt zahŕňať 15 – 20 párov. Ochránári robia okrem iného aj genetický výskum. Naša populácia je totiž čiastočne izolovaná. Na celom Slovensku žije asi 85 párov orla skalného. Naši špecialisti kontrolujú asi 55 hniezd ročne. Prekvapujúce je to, že celková úroveň v starostlivosti o orla je v Rakúsku na neporovnateľne nižšej úrovni ako na Slovensku. U nás sa bežne praktizuje napr. monitoring hniezd kamerami (čo Rakúšania nepoznajú). Projekt je financovaný z fondov EÚ. Rakúšania nás oslovili práve na základe úspešnosti pri záchrane dravcov. Hlavným cieľom ochráarov i naďalej bude ochrana hniezd pred vykrádaním a pred rušivou činnosťou lesného hospodárstva. Slovenskí záchranári zachraňujú z hniezd aj „ druhé mláďa“. Toto by bez ich zásahu neprežilo. Po jeho vybratí ho uložia do iného hniezda. Takýmto spôsobom putujú do Česka ročne 4 orlíčatá, ktoré by inak čakal smutný osud.

Podrobnosti SD č.: 230 / 2005

Sokoliari. Apríl je mesiac lesov a vtákov. Práve v apríli s príchodom jari stretáme každý rok sokoliarov nielen ako atrakciu kultúrnych podujatí, ale najmä ako dobrých hospodárov v záchrannej stanici pre dravé operence a ako šíriteľov osvetu. Sokoliari vystupujú najčastejšie všade tam, kde sú naplánované kultúrne a spoločenské akcie pre verejnosť, zamerané na ochranu prírody, alebo na oživovanie tradícií sokoliarstva – na hradoch, v zámkoch, v skanzenoch.

Podrobnosti SD č.: 231 / 2005

Vtáky u nás. Téma jar a apríl mesiac ochrany prírody sa venovali noviny Región žurnál zo 7. IV. Tentoraz to bola najmä téma – sova ako prvý posol jari. Jej jarné húkanie je teritoriálne je spojené s párením. Vonku je chladno i keď slniečko nesmelo sem – tam prebleskuje, ale spev vtáčeniec sa nedá nepočuť. Všimla som si , že už koncom februára prileteli celé krdle škorcov, hoci všade okolo bolo ešte plno snehu. O niečo neskôr sa rozozvučal aj v našich záhradách spev nášho najväčšieho drozda – drozda plavého. Hoci je to lesný vták, prilieta k nám vždy na jar. Jeho neuveriteľne melodická pieseň mi znie pri práci v záhrade. Je apríl a ešte som nepočula škovránka, hoci už iste prileteli. Zážitkom je tiež sťahovanie sa divých husí, ktoré nad nami prelietajú v usporiadanom útvare a s hlasným gagotom. Do kŕmidla za oblokom prilieta aj celý krdel' zelienok a ani sýkorky neprestali vyhľadávať snečnicu, ktorú im ponúkame. Naopak prestali do kŕmidla prilietať chochláč severský a pinka severská, ktoré už iste odleteli domov na sever.

Aj my sme pomáhali hladným vtáčatám v tejto krutej a dlhotrvajúcej zime. Kŕmidlo sme položili do rázsochy broskyne, len pár metrov od kuchynského okna. Na celú zimu sme si tak zabezpečili živé divadlo prilietajúcich hladošov. Pravidelne sa kŕmili sýkorky, drozdy, pinky, strnádky, ale z lesov prileteli aj krásne červené hýle a veľký glezg. Vtáky si už zvykli, že u nás vždy nájdú plné kŕmidlo snečnice, tuku ale hlavne bezpečie. Preto sa až do jari stále vracali na ponúknutú hostinu.

Podrobnosti SD č.: 232 / 2005

Odkrývanie nečistôt. Na jar odchádza sneh, ktorým tohtoročná zima nešetřila. Nepříjemný následok toho je, že sa všade objavujú nečistoty a smeti. Všimla som si, že v Bytči je to priam vzorné. Len čo začal sneh kopniť, vyrojili sa do ulíc čaty nezamestnaných (ktorých zamestnal MsÚ), aby upratali papiere, pozametali z chodníkov drobný štrk, ktorý tam cestári nasypali cez zimu, aby sa chodcom nešmýkalo. Mesto najalo polievacie a upratovacie auto, ktoré robí na cestách presne tú istú prácu. Najmä po okrajoch ciest, pri chodníkoch sa nazbierali celé kopy drobného štrku, od jesene napadaného lístia a iných nečistôt. Iba naši „ psíčkári“ si ešte nezvykli, že keď vyvedú svojho štvornohého miláčika na prechádzku do parku, musia si so sebou zobrať vrecko na jeho exkrementy.

Tak je to bežné inde vo svete. Veľmi sa mi páči aj to, že ohorky po cigaretách už na chodníkoch a uliciach mesta takmer nevidno.

Veľkokapacitné kontajnery. Od 8. IV. boli v meste (ako každý rok) znovu rozmiestnené veľkokapacitné kontajnery. Obyvatelia do nich znášali odpad veľkých rozmerov. Od 8. do 11. IV. boli kontajnery na sídlisku a na uliciach Mieru, Thurzovej a Bottovej. V ďalších dňoch boli postupne posúvané po ďalších uliciach mesta. Jarná akcia trvala až do konca apríla.

Aupark. Žilina prišla o ďalšiu zeleň. MsZ v Žiline predalo ešte v decembri minulého roka Štúrovo námestie spoločnosti, ktorá tam chce postaviť obchodný dom presne na mieste parku. Proti tomu rozhodnutiu vznášali neustále námietky rôzne občianske združenia, čo pozastavilo aj samotnú výstavbu AUPARKU. V sobotu 9. IV. začali pilčiaci rezať stromy, až kým nepadol aj posledný. Takto prišla Žilina aj o ďalší ostrov zelene v meste.

Týždenník MY priniesol 18. IV. fotografie, na ktorých sme si mohli porovnať ako vyzeralo Štúrovo námestie pred aprílom so stromami, ktoré poskytli útočisko mnohým vtákom aj ľuďom na odpočinok v ich tieni. Námietky mali architekti, „dopraváci“, ktorí tvrdili, že stavba nerešpektuje územný plán mesta, zhorší dopravný systém, nevytvorí dost parkovacích miest. Aj advokáti tvrdia, že toľko porušení zákona v jednom prípade ešte nevideli. Všetci sa sťažujú a stavba rastie ďalej.

Podrobnosti SD č.: 233 a, b / 2005

Vakcinácia líšok – jarná kampaň. Regionálna veterinárna a potravinová správa (RVPS) v Žiline požiadala na jar MsÚ o súčinnosť pri eliminácii a zamedzení šírenia sa nebezpečnej nákazy besnoty voľne žijúcich zvierat, domácich zvierat a ľudí. RVPS písomne požiadala MsÚ , aby informoval školy a obyvateľstvo o orálnej vakcinácii líšok zverejnením pokynov. Ms rozhlas teda začal od 13. IV. vysielat' oznam, že návnada sa v našich lesoch bude pokladať letecky v dňoch 2. V – 9. V. Letci ju pokladali mimo ciest, obcí , miest a vodných plôch. Návnada mala čierno – hnedú farbu, guľovitý tvar a v jej vnútri je uložená plastová tobolka s viacjazyčnou potlačou „ Pozor – vakcína proti besnote“. Ďalej leták upozorňoval na ochranu, ak by človek prišiel s vakcínou do styku a zakazuje kontakt so zvierat'om podozrivým z nákazy. Uvádza tiež kontakt na veterinárnu správu . Na konci hlásenia bola tiež požiadavka, aby obyvatelia v dňoch vakcinácie obmedzili voľný pohyb psov v lese a jeho okolí.

Podrobnosti SD č. 234 / 2005

Lesy. V rámci mesiaca lesov vydal Región žurnál článok o lesoch v našom okolí. Fakt je, že nielen okolité ale aj tie vzdialené nám ich môžu závidieť. S výnimkou severských štátov je to celá Európa. Lesy sú skutočne naším bohatstvom a pýchou. Ťažba dreva z nich je len jednou časťou hospodárenia s lesom. Ľudia v zelenom dnes rozvíjajú aj podnikanie v oblasti semenárstva a škôlkárstva. Našťastie legislatíva zastavila masové vyrubovanie našich lesov a zabezpečila, že dnes je starostlivosť o ne stále lepšia.

Les má okrem človeka aj iných škodcov, ako je podkôrny hmyz a huby. Hospodári lesa sa im nemôžu celkom vyhnúť, pretože sú tiež súčasťou lesa. Snažia sa ale obmedziť ich výskyt na minimum a to výrubom menej hodnotných porastov a dôkladným výberom kvalitného sadbového materiálu.

Podrobnosti SD č.: 235 a / 2005

Sever Slovenska vyniká horským členením a oblé chrbty hôr mierne sa zvažujúce do dolín sú zvlášť typické pre celý náš kraj. Žilina bola od nepamäti sídlom rôznych správ lesného hospodárstva. V histórii nášho mesta patrili aj naši lesníci od roku 1956 do Krajskej správy lesov Žilina. V roku 1960 vznikol podnik Štátne lesy Žilina. V roku 1974 sa v oblasti Žilina , Bytča, Turiec zrušili viaceré lesné závody. Terajší odštepny závod v Žiline obhospodaruje 38 – tisíc ha lesnej pôdy v okresoch Žilina, Bytča, Martin a Turčianske Teplice. Tu sa nachádza aj národný park Veľká a Malá Fatra a časť chránenej oblasti Strážovské vrchy. Z lesných pozemkov je dnes 22 – tisíc ha vo vlastníctve štátu a približne 11 – tisíc ha je neštátnych (neodovzdaných) a 5 – tisíc ha je v súkromnom vlastníctve – ako nájom.

Podrobnosti SD č.: 235 b / 2005

Zdravotný stav našich hôr predstavuje lepší slovanský priemer. Len niektoré lokality Malej Fatry postihujú emisie z Ostravska. V našom okolí prevládajú smrekové a bukové dreviny, ale rastú tu aj jedle, javor horský, jaseň a niekde aj borovica. Lesníci dostávajú finančné prostriedky od štátu na úpravu menších potôčikov a studničiek. V regióne je ich upravených 95 %. Lesníkom ubudli starosti s prevádzkou lesných škôlok, o ktoré sa teraz stará firma Semeno - les , a. s. Liptovský Hrádok.

Podrobnosti SD č.: 235 c / 2005

Ďalším klenotom našich lesov je lesná zver. Pohybuje sa voľne v lesoch všade okolo nás. Je tu dostatok jelenej, srnčej a diviacej zveri. Hlbšie v lesoch žije aj medveď hnedý, vlk, rys a hlucháň. Lesy s takýmto bohatstvom zveri sú samozrejme v centre záujmu poľovníkov. Aj preto je v Žilinskom kraji zriadených 5 poľovných revírov. Ich výmera je spolu 17 – tisíc ha. Najmä v zime sa starajú o lesnú zver poľovné združenia. Ich úlohou je udržiavať rovnováhu stavu ale aj zachovanie kvality pôvodných druhov zveri v tomto regióne. Poľovníci lesným závodom ponúkajú aj služby, medzi ktoré patrí aj poplatkový lov.

Podrobnosti SD č.: 235 d / 2005

Poľovníci. Počet poľovníkov na Slovensku z roka na rok stúpa. Zatiaľ čo v roku 1991 bolo 17 667 členov Slovenského poľovného zväzu, dnes v roku 2005 ich už bolo 52 902.

Poľovníctvo u nás sa väčšinou dedí z otca na synov. Tí ostatní sú poľovníkmi pretože sa to práve „nosí“. Týchto tradiční poľovníci nemajú v láske. Hovorí, že poľovník by mal byť človek, ktorý stojí na strane zveri a až na konci je strieľanie. Na Slovensku nevychádza na 1 poľovníka ani jeden celý kus zastrelenej hlavnej zveri za rok. Medzi hlavnú zver patrí : jeleň, srnec, muflón, daniel a diviak. Slovensko patrí do poľovného systému s bohatými tradíciami, ktoré poľovníctvo chápu ako starostlivosť.

Podrobnosti SD č.: 236 / 2005

Hadi tento rok vyliezli skôr. Na začiatku apríla, keď vyššie položené časti lesa boli ešte pod snehom, považovali lesníci za výnimočné , že hadi už vyliezli a vyhrievajú sa na slniečku. Medzi ľuďmi sa traduje, že hadi u nás vyliezajú až po Jurajovi, teda koncom apríla. Nie je to ale celkom pravda. Akonáhle sa oteplí a slnko ohreje niektoré miesta, had si ich hneď nájde. A to aj vtedy ak v okolí leží sneh. Neznamená to teda, že hadi sú premnožení . Ekológovia aj tak upozornili ľudí, aby si v lesoch dávali pozor. Týkalo sa to najmä tých, ktorí v lese v strede apríla začali zbierať tzv. májovky (huby) a často sa kvôli nim prehrabujú v listí holými rukami, alebo sú nevhodne obutí. Napriek tomu, že na Slovensku žije pomerne malý počet druhov hadov, predsa majú Slováci problém s ich odlišením. Naším jediným jedovatým (ale chráneným) hadom je vretenica. Článok v novinách , ktorý prikladám do SD, podrobne vysvetľuje ako možno odlíšiť užovku od vretenice.

Podrobnosti SD č.: 237 / 2005

Tatry po víchrici. Na jar v apríli boli V. Tatry prázdne. Boli bez turistov. Všade bol hluk, veľa dymu a vo vzduchu bolo cítiť čerstvo spílené drevo. Minuloročná kalamita len na mestskom majetku spôsobila škody najmenej za 150 mil. Sk a za miliardy sú spôsobené škody v lese. Na jeho obnovu poskytlo niečo peňazí mesto (Tatry), niečo zas prišlo z peňazí EÚ a zhruba 50 mil. prišlo zo zbierok nás všetkých. Do apríla sa podarilo spracovať iba 15 % kalamitného dreva.

V Tatrách pracuje mnoho pilčíkov. Plochy ale nevyčistia úplne, najmä v chránenej oblasti má ostať určité množstvo biomasy , čiže konáre tam nechali. Ani zalesňovať nebudú všetko. Tento rok vysadili stromčeky na asi 450 ha lesa.

Akoby toho naše Tatry nezažili už dost' pri vlnajšej víchrici. Tentoraz koncom mája horeli. Oheň zachvátil plochu cca 100 x 50 m. Horeli aj rúbaniská , aj územie, kde ešte ležalo nespracované drevo.

Podrobnosti SD č.: 238 a, b / 2005

Bociany. Naša krajina sa nachádza v centre ľahových miest a slovenskí ochranári registrujú u nás okolo 1 700 hniezd bocianov v 950 obciach. Bociany každý rok obsadia 1 350 z nich. Ešte pred 50 rokmi hniezdili bociany prevažne na strechách, komínoch a stromoch. Dnes je viac ako polovica hniezd postavená na umelých podložkách a na stĺpoch elektrického vedenia. Je zaujímavé, že týmto vtákom vôbec neprekáža ruch civilizácie. S dôverou zahniezdia v blízkosti ľudských obydľí. Aj do Bytče sa vrátili už koncom marca. Cestu dlhú 10 tisíc km zdolali asi za 2 mesiace. Letia pritom rýchlosťou až 65 km/ h., vo výške 500 až 2000 m. Prilietajú k nám z Južnej Afriky. Párik bocianov spolu žije až 15 rokov a vždy sa vracia do starého hniezda. Bociany neradi stavajú nové hniezdo, preto o to staré prepukne občas zúrivy boj. Hniezdo máva priemer a výšku aj 2 m a pokojne udrží aj človeka (také je pevné). Mláďatá krmia obaja rodičia. Za 1 hod. uloví 1 bocian až 50 myší. Mladé vylietajú z hniezda začiatkom augusta a koncom augusta už odlietajú do afrických zimovísk. Manželia Snadíkovi z Bytče hovoria, že bociany u nich žijú už 40 rokov. Predtým boli na vysokom komíne, teraz je hniezdo na železnom stĺpe, ktorý im urobili ľudia. Predvlani vysedeli 4 mladé. Vlani prilieteli, ale potomkov nemali. Zatiaľ 9. V. je hniezdo úplne prázdne.

Podrobnosti SD č.: 239 / 2005

Ochrana nefajčiarov. Vláda schválila začiatkom mája zákon, ktorý chráni nefajčiarov. Jeho cieľom je zabezpečiť väčšiu ochranu nefajčiarov pred účinkami pasívneho fajčenia. Ochrana spočíva v jasnom vymedzení miest, kde je fajčenie zakázané alebo obmedzené. Schválila aj nástroje potrebné k sankciám voči porušovateľom zákona.

Zákon predaja tabakových výrobkov bol rozšírený na predajné miesta nachádzajúce sa v areáloch zdravotných zariadení, škôl a spoločného stravovania sa. Kontrolu a pokuty za porušenie zákona vykonávajú regionálne úrady verejného zdravotníctva.

Podrobnosti SD č.: 240 / 2005

Separovaný odpad. Už dávno neplatí tvrdenie, že domový odpad sa síce delí podľa druhu materiálu, ale potom sa znovu dáva dohromady a vyváža sa na skládky. Skutočnosť je úplne iná. Separovaný odpad ide z našich vriec (v rodinných domoch máme vrecia) do zberne, kde sa manuálne dotrieduje. Sklo a plasty sa triedia zvlášť. Z papiera sa ešte vytriedia noviny, časopisy a kartóny. Potom putuje ku ďalšiemu spracovateľovi, ktorý ho ďalej spracuje. Nezneškodňuje ho, väčšinou sa z neho robia spätné recykláty. Na skládku nejde nič. O separovaný zber z Bytče sa stará firma T + T. Každý pondelok prichádzajú jej pracovníci na bielom zberovom aute. Na sídlisku, pri bytových domoch sú farebné kontajnery. Označené sú nálepkou s obrázkom toho, čo by tam malo byť. Raz ročne robí firma zber nebezpečného odpadu, ako sú autobatérie alebo žiarovky. Novinkou bol tento rok odvoz elektronického odpadu. V okrese Žilina separuje zber 32 obcí, ale už dávnejšie to robí aj bytčianska, vrútocká a terchovská oblasť.

Podrobnosti SDF č.: 241 / 2005

Stromy na námestí. MsÚ odbor životného prostredia v Bytči poslal na obvodný úrad ŽP v Žiline žiadosť o vydanie súhlasu na výrub drevín rastúcich na Námestí SR v Bytči. 1. VI. prišli odborníci, aby urobili obhliadku miesta. Pripomienky, rozhodnutia komisie a podklady k výrubu sú prístupné verejnosti na Obvodnom úrade ŽP v Žiline a na jeho pobočke, ktorá sídli v areály zámku.

Podrobnosti SD č.: 242 / 2005

Lov zajacov. Lov zajaca poľného na Slovensku nedosahuje už ani 10 % z úrovne, ktorá bola v 70 – tých rokoch. Kráľika divého poľovníci už skoro nelovia, lov jarabíc je už tiež len symbolický. Stavby malej zveri totiž oproti stavu pred 30 rokmi veľmi klesli. Zajace sa aj z našej oblasti takmer vytratili. Problémom je aj počet líšok, ktorý sa zvýšil po vakcináciách. Dnes už poľovníci lovia skoro toľko líšok ako zajacov.

Poľovníci dlhé roky vypúšťali veľké množstvo jarabíc do voľnej prírody, ale mechanizácia a chemizácia na poliach jarabičky likvidovala. Ničí ich aj vysoký počet dravcov. Rozmnožili sa myšiaky a krkavce.

Stavy zveri stúpajú u nás od roku 1995 - 1996. Dovtedy pomerne dramaticky klesali. Lov hlavnej zveri si dnes musia poľovníci zaslúžiť. Kto sa najviac snažil pomáhať zveri v poľovníckom združení, ten dostane povolenie na odstreľ.

Podrobnosti SD č.: 243 / 2005

Straty na lesnej zveri, ktoré zapríčinila tuhá zima, sú evidentne vyššie ako pop iné roky. Ostatky padnutej zveri nachádzali poľovníci ešte aj v júni v revíroch celých Javorníkov. O ich množstve svedčí intenzívny pohyb krkavcov celý máj i jún. Poľovníci s radosťou skonštatovali, že sa podstatne znížil počet túlavých psov a mačiek. Našli hneď na jar obeť zrazené autami na cestnom ťahu Bytča – Makov.

Včely. Aj také malé tvory ako sú včely môžu spôsobiť tragickú nehodu. O tom sa presvedčili pán Š. Kido a lekár pôsobiaci v Štiavniku MUDr. V. Talafa z Bytče. 70 – ročný pán Kido začal u suseda s jeho dovolením kosiť žihľavu. Keď sa priblížil ku včelínu, poštípalo ho niekoľko včiel. Starý pán si hneď potrel štípance octom, ale o chvíľu ho našiel sused ležať v bezvedomí. Hneď mu poskytol prvú pomoc a autom ho odviezol k lekárovi. Ten ho po resuscitácii priviedol k vedomiu. Potom naložili pacienta do rýchlej sanitky, ale ten cestu do žilinskej nemocnice už neprežil. Doktor Talafa potvrdil, že na srdci pacienta našiel určité infarktové stavy. V tomto prípade pichnutie včelami vyvolalo šokovú reakciu.

Podrobnosti SD č.: 244 / 2005

Očkovanie psov. Ms rozhlas nám oznámil v júni (ako každý rok), že v dňoch od 8. do 10. VI. sa v Bytči bude konať očkovanie psov proti besnote. Veterinárny lekár MVDr. Jozef Zachara uskutočnil hromadné očkovanie psov i mačiek. V Bytči očkovali 8. VI. pri veterinárnom stredisku. Za kanálom Na plavárni očkovali 9. VI. a v Hliníku pri požiarnej zbrojnici 10. VI.

Podrobnosti SD č.: 245 a / 2005

Výsledky vakcinácie líšok. Čo sa týka poľovnej zveri, ani v jednom okrese (teda ani v Bytčianskom) poľovnícky zväz neevidoval besnotu líšok v roku 2005. Dá sa teda povedať, že výskyt besnoty je nulový. Už asi 10 rokov robia orálnu vakcináciu líšok proti besnote, ktorá má veľmi dobré účinky. Poľovníci sledujú aj stavy líšok. V auguste sa v každom z 35 poľovných revírov v okrese Žilina a Bytča odstrelila jedna líška a jej telo išlo na špeciálny výskum týkajúci sa besnoty.

Podrobnosti SD č.: 245 b / 2005

Slimáky slizniaky. Toto leto bolo okrem pár týždňov pomerne vlhké. Napriek tomu, že druhá polovica júna bola veľmi suchá, slimákom to zdá sa vôbec nevadilo. Rozmnožili sa tak, že ožierajú a likvidujú rastliny, takže ani rásť nemôžu. Podvečer som chodila po záhrade s vedrom a zbierala slimáky. Keďže nechcem použiť chemický boj, natiahnem si gumové rukavice a zbieram. Najprv sa mi zdalo, že ich nazbieram iba pár, ibaže v tráve a okolo dier hrabošov sa priam rojili. Tento „zber“ sa vyšplhal za hodinu až do stovky a to som zbierala iba na pár metroch.

Aj zoológovia potvrdili, že nadmerné – invázne rozmnoženie sa tento rok týkalo najmä slimáka – slizniaka. Tento slimák sa k nám dostal z Južnej Európy a útočí na úrodu vo veľkom množstve. Je hrdzavohnedej až tmavohnedej farby a oproti našim slimákom je veľmi veľký. Nemá prirodzeného predátora. Je prispôbený na rastlinnú potravu a veľmi rýchlo sa rozmnožuje. Vďaka svojej slizovej vrstve a pomalému pohybu sa dostanú všade kde len chcú.

Podrobnosti SD č.: 246 a / 2005

Hríby. Tí z nás, ktorí sa radi túľajú po horách za hríbmi, si tento rok prišli na svoje. Počasie hubám prialo a tak rástli a rástli. Už v máji začali rásť hríby dubové a veľmi veľa plávok. V júli a v auguste ďalej rástli hríby dubové (dubáky), plávky modrasté, kuriatka, sináky, kozáky, suchohríby ba začali rásť aj bedle, hoci sú to jesenné hríby. Peter Babic z Bytče je vášnivý hubár a tak pre týždenník MY ŽN predviedol svoj kapitálny úlovok zo Štiavnických lesov. Našiel tam hríb smrekový, ktorý vážil presne 1 100 gramov.

Ešte viac ho však potešilo to, že asi o 30 m ďalej objavil 15 nádherných stredne veľkých hříbov. Tento rok sme si všetci hubári nasušili alebo namrazili húb do zásoby. Aj polievočka z plávok bola výborná.

Podrobnosti SD č.: 246 b / 2005

Deň kvetov. V júni majú svoj sviatok deti, Jánovia, Petrovia, ale málokto vie, že 21. júna majú svoj sviatok aj všetky kvety. Práve tento deň je určený ako Deň kvetov. Sú to práve kvety, ktoré nám pomáhajú prejať iným úctu, lásku či smútok. Pri návšteve kvetinárstva stojíme pred otázkou: „Akú kyticu alebo kvet si vybrať z tej širokej ponuky“. A v Bytči je kvetinárstiev veru neúrekom. Vstúpiť do nich je pre moju peňaženku životu nebezpečné.

Priamo na námestí sú hneď tri. Pri VÚB na začiatku ulice Sakalovej je ďalšie, pri autobusovej stanici sú dve, za tržnicou je ďalšie. Nespomenula som záhradníctva, kde kvety nielen predávajú ale aj pestujú.

Na otázku aké kvety najčastejšie kupujú muži ženám, mi odpovedali, že sú to stále ruže. Teraz sú v móde najmä rôznofarebné ruže tzv. melíry – napr. žltá – oranžová. Ruže do kvetinárstiev dovážajú priamo z Holandska. Aj napriek vzdialenosti dokážu konkurovať slovenským pestovateľom. Ženy kupujú mužom najčastejšie strelície, antúrie ale aj gerbery. Kvety sa dajú vopred objednať z katalógov.

Ceny niektorých väčších kytíc či črepníkových kvetov sa môže vyšplhať až do niekoľkých stoviek korún. Napr. 30 ruží stálo môjho syna vyše 1000,- Sk.

V júni, keď je v kalendári viacero sviatkov a sú promócie je o kvety zvýšený záujem. Najmenej kvetov sa predá počas letných prázdninových mesiacov. Je zaujímavé, že kaktusy si najviac kupujú deti.

Bonsaj oáza. Netreba nám ani cestovať a míňať peniaze, stačí sa nám zastaviť v oáze, ktorá pripomína Japonsko, na kraji nášho mesta pri moste smerom na Makov. Už som o tom písala, že Miro Svrček vo svojej záhrade vytvoril tajomný a originálny kút. Zmenil domček po rodičoch na ukážku štýlovej architektúry. Miro tu do priestoru čajovne – pagody, jazierok a bonsajov (najstarší má 120 rokov) včlenil priam ducha pokoja. V čajovni je aj ekumenický kútik so symbolmi všetkých náboženstiev. V rohu záhrady tróni Budha i drevené meditačné búdky. Sú tu i malé biele domčeky na metrových stračích nôžkach, akoby vtáče kaplnky.

Podrobnosti SD č.: 247 / 2005

Straky. V prvom augustovom týždni sa na Rázusovej ulici objavili straky. Matka straka s celým svojim potomstvom poletovala zo stromu na strom, zo záhrady do záhrady. Straka je atraktívny a pekný vták, ale obyvatelia ulice nemali radosť z jej prítomnosti, pretože vraj nemilosrdne plieni hniezda spevavých vtáčat a tie sú pre záhrady hotovým požehnaním. Straky tu boli celé leto a jeseň. V zime odrazu zmizli.

Úroda v záhradách. Jablká a hrušky na stromoch hnili a opadávali. Slivky tento rok nie sú takmer žiadne. Zato sa ohromne darilo škodcom – mravcom, škorom a voškám. Vďaka voškám sa tak premnožili lienky, že boli úplne všade. Človek sa pri chôdzi bojí aj stúpiť na zem, aby ich nezašliapol. Tiež slimáky – slizniaky sú veľmi premnožené. Ľudia začali v septembri vykopávať zemiaky, ale bola to otrocká práca. Zem bola ubitá ako betón. My sme tento rok mali krásne veľké zemiaky a na rozdiel od včasných nám neskoré vôbec nehnili. Hľúbová a listová zelenina je veľmi pekná a je až enormne veľká. To spôsobili tie neustále dažde v období keď vyrastala.

Protipožiarna ochrana. Aj na jar, aj v lete dali pracovníci PO odvysielat' reláciu, v ktorej upozornili občanov na možnosť rizika šírenia sa požiarov. Na jar vzniklo riziko pri upratovaní na poliach, lúkach i záhradách. Ľudia z nich odstraňovali zvyšky trávy, porastov a iných odpadkov. Spaľovaním spomínaných odpadkov sa v blízkosti suchých tráv a kríkov rýchlo šíria požiare. Podľa štatistík výskyt požiarov v prírode a v lesoch stúpa najmä v mesiacoch marec – máj; júl – august. Takto vzniklo v našom kraji za minulý rok 43 lesných požiarov s priamymi škodami 4 060 000,- Sk. V súvislosti so žatevnými prácami vzniklo na celom Slovensku 484 požiarov, pri ktorých boli 2 osoby usmrtené a jedna ťažko zranená.

Ďalej sa v relácii hovorilo o príčinách požiarov, ale aj o povinnostiach, ktoré vyplývajú zo zákona pre každého z nás ak nechceme, aby k požiarom došlo. Pracovníkom PO leží na srdci to, aby sa nám spoločným úsilím podarilo chrániť naše lesy, naše spoločné bohatstvo.

Podrobnosti SD č.: 248 a, b / 2005

V lesnom hospodárstve vzniklo v roku 2005 na Slovensku 350 požiarov s priamou škodou 55 829 300,- Sk. Pri nich boli zranené 3 osoby. V Žilinskom kraji vzniklo 58 požiarov s priamou škodou 487 700,- Sk. Ohrozenosť lesných porastov tento rok v spomínanom jarnom a letnom období ovplyvnili klimatické podmienky, sucho, vietor, stav vegetácie a najmä činnosť človeka. Častá nezodpovednosť, ľahostajnosť a niekedy až bezohľadné konanie občana má za následok vznik a šírenie sa požiaru. Je najčastejšou príčinou vzniku požiarov v lesoch.

Pracovníci PO opätovne upozornili, že pokuta až do výšky 10 000,- Sk môžu uložiť fyzickej osobe, ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarom tým, že:

- Ignoruje zákaz manipulácie s otvoreným ohňom
- Zákaz fajčenia v lese počas sucha
- Vypaľuje porasty bylín, kríkov a stromov v miestach, kde by sa mohol oheň rozšíriť

Podrobnosti SD č.: 249 c / 2005

Odvoz odpadkov. V auguste firma, ktorá sa stará o odvoz našich odpadkov, oznámila, že nebude uskutočnený pravidelný vývoz komunálneho odpadu. Pracovníci firmy museli totiž vykonať dezinfekciu zberných nádob. Vývoz teda urobili vo štvrtok – o deň neskôr.

Podrobnosti SD č.: 249 a / 2005

20. VII. opäť oznámila firma T + T občanom Bytče, že nevyvezie odpad v deň určený na odvoz, ale o deň neskôr, pretože sa im pokazilo vozidlo. Odvoz sa týkal ulíc : Hlinkova, Červeňanského a Švecova (práve na nej sa auto pokazilo a zber nedokončili).

Podrobnosti SD č.: 249 b / 2005

Čakárne. Aj čakanie na autobus môže byť príjemné a bez problémov. O tom sa Bytčania presvedčili vtedy, keď začali používať nové priestory na autobusovom nástupisku. Pri čakaní na autobus nás v nepriaznivom počasí pred dažďom, vetrom alebo páľavou chránia zastávky. Väčšinou sú na dedinách pri ceste nevzhľadné klasické búdky z vlnitého plechu. Na spodku sú prežraté hrdzou a ich pôvodná farba je už iba záhadnou spomienkou. MY ŽN priniesli v augustovom čísle obrázky siedmych zastávok, ktoré sa redaktorom najviac páčili. Tri z nich sú z nášho blízkeho okolia. Veľmi pekné zastávky sú v Kolároviaciach. Starosta Štefan Puchoň hovorí, že v obci prerobili všetkých 9 zastávok. Škoda, že niektoré z nich už poznačili bezohľadní sprayeri.

Súľovský starosta Jaroslav Búšty hovorí, že zo všetkých šiestich zastávok v obci zatiaľ prerobili iba jednu pri obecnej úrade. Ďalšia pekná zastávka je v Jablonovom. Starosta Bernard Krajčí o nej povedal, že je to ich jediná zastávka a že ju urobili pred 2 rokmi. Niekomu sa páči a niekomu vraj nie. V SD prikladám fotografie zastávok i starostov, ktorí o nich hovoria.

Podrobnosti SD č.: 250 / 2005

Jablone kvitli. Koncom septembra bolo také príjemné počasie, že začali znovu pučať ovocné stromy. Aj jabloniam v našom okolí sa naliali nové puky pripravené rozkvitnúť. Akoby sa príroda zbláznila. Vedľa červených jablák pučali biele kvety. Teplé počasie ich asi pomýlilo, pomysleli sme si. Našich záhradkárov takýto rozmar prírody prekvapil a bolo im bolo stromov, pretože toto im mohlo ublížiť. Teraz sa vyčerpajú a na budúci rok na jar nemusia vôbec zakvitnúť.

Podrobnosti SD č.: 251 / 2005

Zoologická zbierka. Mnohí z nás majú radi prírodu a v nej špeciálne zvieratá. Mnohí z nás ani nevedia, že Považské múzeum v Žiline vlastní zoologický zbierkový fond, ktorý patrí medzi najväčšie na Slovensku. Od roku 1959 sa tu etablovalo prírodovedné oddelenie. V zbierkach sa nachádza hmyz, najmä motýle a chrobáky. Je tam rozsiahla kolekcia preparátov všetkých druhov plazov, obojživelníkov a vtákov, ktoré žijú na Slovensku. Spolu je tu 62 tisíc položiek. V múzeu sa špecializujú na miestnu faunu. Spolupracujú s Ústavom ekológie lesa SAV vo Zvolene, s UK v Bratislave a s výskumnou stanicou TANAPu.

Sekcia zoológie zhromažďuje aj zbierkový fond, v ktorom len chrobákov je lokalitne určených okolo 6 – tisíc. Múzeum nakupuje zbierky od profesionálov i amatérskych etológov. Slovensko je jednou z mála krajín, kde sa populácie jasoňa červenookého vôbec vyskytujú. Pracovníci múzea sa zaslúžili aj o jedinečné zmapovanie chrobákov Súfiovských skál. O zmapovanie Bytčianskej kotliny sa zaslúžil Miroslav Badík z Bytče, ktorý je špecialista na motýle a vážky. Nazbieral a určil všetky denné motýle a túto faunu zdokumentoval ako jeden z prvých bádateľov Považského múzea. V súčasnosti pracuje v oblasti životného prostredia, ale s múzeom stále spolupracuje.

Podrobnosti SD č.: 252 / 2005

Hurikán Katrina. Začiatkom septembra v Mexickom zálive vyčíňal hurikán Katrina. Rozmetal všetko, čo mu stálo v ceste. Ešte po mesiaci tam bol stále po ňom neporiadok. Taký bohatý štát akým sú USA nedokázali odpratať trosky a urobiť poriadok. V štvrtiach kde predtým žili belosi, sa obchody po mesiaci začali otvárať. Ale väčšinu územia obývali černosi a tam je situácia rovnaká ako po zaútočení hurikánu.

Tragédia v Guatemale. 6. – 8. X. zaútočila tropická búrka STAN v Guatemale. Búrka spôsobila príválové dažde, vlny tsunami, zosuvy pôdy. Zahynulo pri nej 276 ľudí.

Nespútané živly. Akoby si zemeguľa povedala v októbri – dosť. Ľudia svojou nešetrnosťou a zlým zaobchádzaním so životným prostredím spôsobili silné a časté prírodné katastrofy : zemetrasenia, hurikány, zosuvy pôdy atď. Hurikány akoby išli jeden za druhým a ničili nielen majetky ale aj tisícky ľudských životov. Na juhovýchode USA ich v letnej sezóne bolo za sebou 26.

Rehabilitačná stanica. Niekoľko desiatok operencov – dravcov (sokoly, myšiaky, kuviky, kane ...) sústredili ochranári z oblasti nášho kraja do dediny Zázrivá, kde bola tento rok zriadená rehabilitačná stanica pre poranené dravce a sovy. Strážcom Národného parku Veľká Fatra pomáhajú finančne i mimovládne organizácie, priatelia zvierat i sponzori.

Podrobnosti SD č.: 253 / 2005

Vandalstvo niektorých ľudí nepozná hraníc. Presvedčiť sa o tom mohli obyvatelia bytovky pri futbalovom štadióne v Bytči. Pri stavbe diaľnice v katastri mesta totiž investor vyrúbal aj niekoľko stromov. Preto poskytol mestu peniaze v hodnote vyrúbaných stromov. Z týchto peňazí sa na jeseň aj na Sakalovej ulici vybudoval park. Najatá záhradnícka firma vysadila okrasné dreviny, stromčeky a trávnik. Obyvatelia bytovky sa peknému parku dlho netešili. Hneď na druhý deň boli stromčeky ukradnuté. Zloději si odniesli asi 20 kusov okrasných drevín a okrasnej palisády. Po trávniku pochodili autami a urobili hlboké brázdy. Polícia tento čin vyšetruje. Dušan Beníček za ŽP pri MsÚ povedal, že dreviny neboli až také drahé, ako bola morálna škoda. Pretože jeden niečo vybuduje a ten druhý to na druhý deň hneď zničí. Samozrejme pracovníci ŽP hneď vysadili nové dreviny. Okolo trávniku však umiestnili veľké balvany, aby sa naň vandali nedostali autom. Pred novou bytovkou oproti futbalovému štadiónu takto vznikol pekný park s lavičkami, stromčekmi a trávnikom.

Podrobnosti SD č.: 254 / 2005

Obnova Vysokých Tatier. Z fondov EÚ dostalo Slovensko vyše 5,5 milióna eur na obnovu Vysokých Tatier. Európsky parlament schválil tento príspevok ešte v septembri. Peniaze boli určené na pokrytie škôd a priamych následkov, na výdavky v infraštruktúre, záchranárskych prác, čistenie oblasti od kalamitného dreva a jeho spracovanie. Už v októbri bolo 78 % dreva spracované.

Podrobnosti SD č.: 255 a / 2005

Pri smršti padlo 25 – tisíc ha lesa a vláda odhadla škody na miliardy korún. Koncom júla zasiahla Tatry ďalšia katastrofa. Zhoreli stovky ha kalamitného lesa. Tatranská katastrofa má jediné pozitívum – otvorila diskusiu o národných parkoch a o ochrane prírody, ktorá bola dosiaľ na chvoste prioritných záujmov. Aj rok „po“ je stále aktuálna otázka, čo bude s Tatrami a s TANAP – om. Spor medzi ochranármi a lesníkmi poukázal na diery v legislatíve a na rozdielnosť záujmov. Výbor na obnovu a rozvoj Tatier, v ktorom sú takmer výlučne vládni úradníci, nepriniesol okrem štúdie rozvoja žiadnu použiteľnú koncepciu.

Podrobnosti SD č.: 255 b / 2005

Denník Pravda zverejnil 19. novembra článok pod názvom „Tatry – rok po. „V ňom podrobne popisuje dátum po dátume čo sa stalo v roku 2004 a čo všetko sa zmenilo v roku 2005. Čo urobila vláda, lesníci, pracovníci ŽP .

Podrobnosti SD č.: 255 c, d / 2005

Spaľovňa. 7. XI. Po Spišskej Novej Vsi je Žilina druhým mestom na Slovensku, v ktorom je zriadená spaľovňa skládkových plynov. Aj odpad z Bytče prichádza do tejto zmodernizovanej skládky. Vďaka tomuto zariadeniu sa znižuje množstvo emisií, ktoré unikajú do ovzdušia. Projekt financovala holandská vláda v rámci Kjótskeho dohovoru. Tento pred časom podpísala aj Slovenská republika. Svojím podpisom sme sa zaviazali neprekračovať stanovenú úroveň emisií. Podľa spoločnosti T + T zariadenie je schopné spáliť až 800 m³ plynu za hodinu. Skládkový plyn obsahuje cca 50 – 60 % metánu, ktorého množstvo sa spaľovaním zníži na 16 %.

Podrobnosti SD č.: 256 / 2005

Vtáčia chrípka (VCH). Už sme prežili šialenstvo okolo „šialených kráv“ a nejedli sme roky hovädzie mäso – pretože sa nedalo kúpiť. Teraz nás zasiahlo šialenstvo „ vtácej chrípky“. V mnohom sú na vine novinári, ktorí v honbe za senzáciami a škandálmi vyvolali v ľuďoch paniku. Český olympijský víťaz , lekár Lukáš Pollert jednoznačne odpovedal na otázku, či sa bojí vtácej chrípky takto: „ nie, lebo nie som vták“. Ľudia sa boja o vlastné životy, panikária a zabúdajú, že toto smrteľné ochorenie sa v prvom rade naozaj týka vtákov. Nielen tých chorých, ale aj zdravých, lebo sa stávajú terčom nenávisti hlupákov. Primitívni ľudia agresívne reagovali aj na spevavé vtáčence na krmidlách, na holuby, čajky a na labute.

Podhubím pre vznik VCH sú však veľkochovy hydiny, v ktorých sú neraz veľmi zlé hygienické podmienky. Tam je živná pôda pre vírusy a baktérie. Samozrejme, že aj my drobnochovatelia sme urobili opatrenia, aby sa k našej hydine nedostali voľne žijúce vtáky. Ohradili sme ich výbeh hustým pletivom. V žiadnom prípade sme neprestali dokrmovať spevavce v krmidlách.

Ochranou pred VCH bol aj zákon poľovačky na pernatú zver, ktorý na Slovensku platil od 23. X. Zákon nevyšiel preto, aby ľudia nekonzumovali nakazené bažanty , alebo divé kačky, ale preto, aby vtáky mohli v pokoji prezimovať, či preletieť nad naším územím. Pretože podobne ako u ľudí, tak aj u vtákov je spúšťačím mechanizmom mnohých chorôb (vrátane VCH) – stres. Slovenská republika bola prvou krajinou na svete, kde sa zakázali poľovačky na vtáky v predstihu ako preventívne opatrenie.

Ozajstným nebezpečenstvom vzhľadom na VCH je pašovanie vtákov. Odborníci hovoria, že je to jeden z najnebezpečnejších spôsobov na nekontrolovateľné šírenie sa VCH. Viac ako 90 % vtákov z voľnej prírody putuje do EÚ. Slovensko je dôležitou tranzitnou a niekedy aj cieľovou krajinou pre pašerákov.

Podrobnosti SD č.: 257 a / 2005

Holubárom , rovnako ako ostatným chovateľom vtáctva, nastali vďaka VCH ťažké časy. Až do odvolania mali zakázané výstavy i preteky holubov. Samotní holubári tvrdia, že sa žiadnej paniky netreba báť. Pretekárska sezóna sa začína až v máji budúci rok a dotedy tento boom určite utíchne. Okolo VCH sa vyvolala vlna hystérie , ktorá vyhovuje najmä výrobcovi a predajcovi vakcín. Predaj holubov veselo funguje ďalej. Začiatkom novembra prišli viacerí naši chovatelia poštových holubov z Nemecka, kde kúpili chovné holuby.

Prešli s nimi troje hraníc a nikto ich nezastavil. Slovenským holubom skôr hrozí nákaza pseudomorom , ale s týmto ochorením už holubári úspešne bojujú celé desaťročia.

Podrobnosti SD č.: 257 b / 2005

História choroby. Vírusové ochorenie – VCH , ktoré najčastejšie prenášajú vtáky, bolo opísané v Taliansku už v roku 1878. Záujem odborníkov o túto chorobu narastal až po epidémiách, ktoré vypukli v 20. st. v USA, Taliansku a Holandsku. Následkom týchto epidémií uhynuli milióny kusov domácej hydiny. Vírus zvyčajne človeka nenapadá, ale prvé prípady , keď sa to stalo boli zaznamenané v roku 1997 v Hongkongu. Doteraz na následky VCH zahynulo v krajinách ďalekého východu 60 ľudí.

Samotní ornitológovia tvrdia, že sa vždy nájde niekoľko ojedinelých prípadov úmrtí vtákov a tým sa to končí. Najohrozenejšie je vodné vtáctvo a najmenej rizikové sú spevavce.

Podrobnosti SD č.: 257 c / 2005

Aj sokoliari v novembri odvolali poľovačky a obmedzili verejné vystúpenia. Bez sokoliarov sa u nás nezaobídu žiadne hradné slávnosti, oslavy mestských výročí alebo nakrúcanie historických filmov. Naši sokoliari vystupujú aj v zahraničí a svojimi perfektnými výkonmi vyražajú dych mnohým divákom. Vôbec sa neobávajú, že ich dravce ohrozí VCH , skôr im hrozia iné choroby.

Podrobnosti SD č.: 258 / 2005

Naše krmidlo. Ani my sme sa VCH nezľakli. 26. XI. napadalo kopa snehu , tak sme do krmidiel dali vtáčatám tuk a slnečnicové semienka. Pozlietali sa na ne kopa sýkoriek, strnádok, ale spomenuli si aj hýle, ktoré svojimi červenými kabátkami priam žiarili na bielom pozadí snehu. Nezabudol na nás ani glezg, náš dávny návštevník, ba dokonca aj krásny veľký a farebný ďateľ si pochutnával na pripravenej hostine.

Túlaví psy. Počas celého roka neprestajne vyhlasovali z mestského rozhlasu, že mestská polícia znovu chytila psa. Presne opísali rasu, vzrast aj farbu zvieratá. Zároveň vyzvali majiteľa, ktorému chýbal pes , aby sa prihlásil na odd. mestskej polície alebo uviedli kontaktné číslo mobilného telefónu.

Kanáľ. Povodie Váhu v novembri upozornilo všetkých občanov mesta, že do starého koryta Váhu vypustia vodu s prietokom 200 m³/ sek. Povodie Váhu preto žiadalo občanov, aby sa v ton čase nezdržovali pri starom koryte rieky až do odvolania.

Labute – anjelské vtáky pokoja. Naše najkrajšie vtáky – labute kráľovské – sa v novembri objavili v zátočine Váhu, neďaleko výstavby diaľnice okolo Bytče. Gunár , s typicky zdvihnutými krídlami si týmto majetníckym gestom chránil svoju samičku. Ak vám labute dôverujú, priplávajú na dosah ruky a svojím hypnotickým pohľadom pozerú až na dno vašej duše. Zvykli si na pravidelné kŕmenie od zamestnancov stavby, a tí presne vedeli , že párik tento rok mladé nevyviedol. V chladivom zátiší rieky sú symbolom pokoja, nádeje a lásky, ktoré sú predzvesťou blížiacich sa Vianočných sviatkov. Obdivovala som ich trpezlivosť, s ktorou znášali hurhaj okolo stavby.

Podrobnosti SD č.: 259 / 2005

VIII. kapitola

Z D R A V O T N Í C T V O

Reforma. V poslednom volebnom období (4 roky späť) sa začala zdravotnícka reforma. Ukázala sa byť oveľa bolestivejšia a komplikovanejšia ako sa čakalo. Medzi prstami sa rozplynul zámer našej vlády vyrovnať sa v oblasti zdravotníctva krajinám EÚ. Na začiatku reformy sa výrazne znížila spotreba liekov (zdraželi - niektoré až astronomicky), odstránili sa dlhé čakacie doby u lekára, čiastočne sa znížila zadĺženosť v celom systéme poskytovania zdravotných služieb a v zdravotných poisťovniach.

Najviac doplatili na reformu dôchodcovia, ktorí musia utrátiť za lieky, ošetrovanie , či hospitalizáciu podstatnú časť svojho dôchodku. Aj zdravotníkov súčasná situácia dohnala k verejným protestom. Rozdiel v slovenskom a európskom zdravotníctve nie sú iba v najmodernejšej technike, ale aj v takých bežných prístrojoch ako je röntgen či mamograf.

Okrem toho Slovensko výrazne zaostáva aj v zdravotnom stave obyvateľstva. Slovenské ženy zomierajú na srdcové ochorenia až 10x častejšie ako napr. Francúzky. Výrazne vyšší ako priemer v EÚ je u nás aj výskyt rakoviny. S výdavkami zdravotníctva na jedného obyvateľa Slovensko tiež zaostáva. Napr. vo Švédsku vynakladá štát na jedného obyvateľa až 3x viac financií ako na Slovensku.

Únia vyčíta Slovenku najmä zastaralú zdravotnícku techniku, nedostatok odborníkov, nedostatok odborne vzdelaných všeobecných lekárov, veľa nemocničných lôžok, nedostatočné výdavky štátu na zdravotníctvo (len 5,8 % HDP) a chýbajúci informačný systém.

Podrobnosti SD č.: 260 / 2005

Termálne vody a kúpele. Podľa medzinárodných kritérií môže Slovensko ponúknuť bohatý výber zo všetkých aktivít cestovného ruchu s výnimkou mora. Máme však zaň cennú náhradu vo forme množstva termálnych prameňov. Na Slovensku je ich 1200.

Naše liečivé vody vykazujú komplexné účinky na celý organizmus. Na našom území sú všetky známe typy minerálnych vôd. Niektoré sú vo veľkých koncentráciách. Ich teplota sa pohybuje v rozmedzí od 15 do 70 °C. Vo všeobecnosti sa minerálne vody nevyužívajú len pri kúpeľnej aplikácii ale aj ako významný liečivý prostriedok na pitie.

V blízkosti prameňov vyrástli liečebné kúpele. Na celej ploche Slovenska ich je mnoho a každé sú zamerané na iné ochorenie. Mnohé z nich čoraz viac využívajú zahraniční pacienti, pretože Slováci na ne už nemajú peniaze.

V poslednom desaťročí k týmto klasickým kúpeľom pribudol nový fenomén – rekreačné areály s bazénmi napúšťanými termálnou vodou. Sú miestami kúpania, oddychu i športových aktivít pre deti i dospelých a nemusia byť pacientmi kúpeľov. Bytčania najčastejšie chodia do Bešeňovej , alebo do Nimnice. Najmä členovia klubov dôchodcov hromadne autobusmi sa radi chodia vyhrievať do takýchto bazénov. Bešeňová ponúka jedinečný zážitok. Je to kúpanie sa v otvorenom bazéne uprostred zasnežených hôr , ale aj letný relax. Pre deti sú tu atraktívne rôzne tobogany, kĺzačky a hojdačky.

Podrobnosti SD č.: 261 / 2005

Masáže. Záujemcom o kvalitnú masáž ponúkol svoje služby začiatkom roka Jaroslav Masaryk – masér, fyzioterapeut. Ponúkal tieto služby:

- Thajské masáže s liečebnými olejmi
- Elektroliečbu
- Uvoľňovacie cvičenia po úrazoch a zlomeninách
- Taipovanie

Podrobnosti SD č.: 262 / 2005

Transformácia Žilinskej nemocnice(ŽN). ŽN je prvá na Slovensku, ktorá sa transformovala na akciovú spoločnosť. Riaditeľkou je stále MUDr. Békeová. Základom vzniku akciovej spoločnosti je ocenenie všeobecného majetku nemocnice. Ten vstúpil ako peňažný vklad do akciovej spoločnosti. Po ocenení majetku vypracovali stanovy spoločnosti. ŽN bola doteraz krajskou nemocnicou tretieho typu a jej zriaďovateľom bolo Ministerstvo zdravotníctva SR. Dnes má 1550 zamestnancov a 870 lôžok. O akcie malo záujem aj mesto Žilina, čo je pre nemocnicu dobré, lebo mesto rado spolupracuje. Spádovou oblasťou pre chorých je aj naďalej Bytčiansky okres.

Podrobnosti SD č.: 263 / 2005

Nový prístroj. V posledných dňoch minulého roka spustili na novorodeneckom odd. ŽN nový prístroj na umelé dýchanie pre novorodencov. Primár odd. M. Jánoš ho prijal s radosťou, pretože ten starý slúžil 13 rokov, bol pokazený a nedal sa opraviť.

Prístroj pomáha malým pacientom s dýchaním a súčasne skracuje dobu, počas ktorej musia byť na umelom dýchaní. Zároveň umožňuje diagnostiku pľúc. Hneď v januári zachránil prístroj život dvom deťom. Zariadenie stálo pol milióna korún.

Podrobnosti SD č.: 264 / 2005

Pôrodnosť. V našej oblasti stúpa. V roku 2004 bolo v kraji 1416 pôrodov a všetky deti z nich sa narodili živé. Chlapcov bolo 745 a dievčat 674. Dvojičiek prišlo na svet 21. 5 detí sa narodilo doma, alebo v sanitke pri prevoze do nemocnice. 25 matiek sa rozhodlo porodiť bezbolestne. Až 216 odvážnych oteckov sa zúčastnilo pri narodení svojho dieťaťa. 5 matiek nemalo ešte počas pôrodu 18 rokov. Na Štedrý deň sa narodilo 5 detí a na Nový rok 2005 to boli 2 deti. Aj v našom okrese stúpla pôrodnosť. Narodilo sa tu o 11 detí viac ako v minulý rok.

Pôrody do vody. Pôsobenie teplého vodného kúpeľa a masáží na utlmenie pôrodných bolestí využívajú v ŽN aj Bytčianky. Hydromasážnu vaňu inštalovali na gynekologicko – pôrodnickom odd. Nemocnice s poliklinikou(NsP) v Žiline. Spomínaná vaňa je súčasťou jednej pôrodnej sály so samostatným sociálnym zariadením. Zo strany rodičiek je o ňu veľký záujem. Tento rok ju využívali pri prvej pôrodnej dobe na jej skrátenie a zmiernenie bolestí. Hydromasáž uvoľňuje kostrové svaly, kĺby a aktivuje kožné receptory. Takáto stimulácia tlmí pôrodné bolesti.

V budúcnosti uvažujú na odd. aj o pôdoch do vody, aj keď odborníci im nie sú veľmi naklonení. Tvrdia, že pri nich môže dôjsť k ohrozeniu zdravia matky i dieťaťa

Podrobnosti SD č.: 265 a / 2005

Primárom gynekologicko – pôrodnického odd. NsP je Ľuboslav Mráz. Informoval tlač, že takmer 1500 pôrodov ročne radí toto odd. medzi najväčšie na Slovensku. Z 1416 vlani narodených detí 227 z nich bolo z okresu Bytča. Kvalitnú starostlivosť dokazujú aj nízke parametre predpôrodnej úmrtnosti. Ročne tu hospitalizujú viac ako 3000 pacientiek, vykonajú 3200 odborných vyšetrení, 950 operácií a 1600 zákrokov.

Približne 10 rokov dozadu sa zmenil trend v pôrodníctve. Vek prvoroďčiek sa posúva smerom k 30 roku ich života a vyššie. Ide u nich o vytúžené a dlho očakávané deti. Staršie mamičky ťažšie znášajú tehotenstvo. Dnes ženy porodí zväčša jedno, dve deti. Raritou sú tie, ktoré majú šieste či siedme dieťa. Aj rozdiely medzi mestom a vidiekom sa stierajú. Veď ženy z dedín chodia rodiť do miest.

Žilinská pôrodnica ponúkla našim ženám niekoľko neštandardných možností pri pôrode. Jednou z nich je prítomnosť otca pri pôrode. Lekári ale tvrdia, že s prítomnosťou otca nemajú dobré skúsenosti. Vlni takto odrodilo 216 žien. Ďalej ponúkajú aj alternatívne pôrody, napr. v sede. S dobrými výsledkami sa využívajú aj obrovské fitness lopty a hydromasážne vane.

Mnohé ženy sa tiež rozhodnú pre pôrod doma, čo doslova ohrozuje zdravie dieťaťa aj matky. Takáto možnosť je síce známa zo zahraničia, no kým pôrodná asistentka pomáha doma v byte, pred domom celý čas čaká pripravená sanitka.

Podrobnosti SD č.: 265 b, c / 2005

Štatistika gynekologicko – pôrodnického oddelenia potvrdila, že pôrodnosť stúpa. Za prvý polrok 2005 sa narodilo 726 detí, čo je o 40 viac, ako za rovnaké obdobie minulého roka. Chlapci tento rok neboli v takej výraznej prevahe ako v minulosti. Narodilo sa ich 379 a dievčat 347. Dvojčiek sa narodilo 12. Pri 17 % pôrodov asistovali otcovia detí. 47 mamičiek využilo epidurálnu analgézu (bezbolestný pôrod), hydromasážnu vaňu alebo odber pupočníkovej krvi. Táto krv sa uskladňuje v Centre pupočných transplantátov v Bratislave a možno ju využiť pri niektorých ochoreniach dieťaťa. Najmä pri ochoreniach krvotvorby.

Podrobnosti SD č.: 265 c / 2005

Štatistiky skonštatovali, že rast počtu novorodencov pokračuje. V roku 2003 sa zastavil pokles pôrodnosti na Slovensku. Vtedy sa narodilo 51 713 detí. V roku 2004 sa narodilo 53 747. Demografi tvrdia, že práve sa rodia v týchto rokoch silné populačné ročníky. Dnes sú na vrchole pôrodnosti (vo veku okolo 26 rokov) ženy narodené na prelome 70. a 80. rokov. Dnes je na Slovensku priemer 1,3 dieťaťa na 1 rodičku, pred 15 rokmi to bolo 2,5 dieťaťa na ženu.

Slovensko sa napriek tomu podľa demografov nevyhne starnutiu. Rast počtu pôrodov môže podporiť až priaznivý vývoj ekonomiky a stabilizácia celej spoločnosti.

Podrobnosti SD č.: 265 d / 2005

Darcovia krvi.

- Prvý januárový týždeň darovalo na Transfúznej stanici v Žiline krv dovedna 125 darcov. Z toho mužov bolo 99 a žien 26. Prvodarcovia boli 14 a jubilujúci darcovia 4. Z nich 10x daroval svoju krv Miroslav Varhaník z Bytče. Stanica vyzývala všetkých zdravých ľudí vo veku od 18 – 60 rokov, aby darovaním krvi prejavili svoju ľudskosť a spolupatričnosť.
- Druhý februárový týždeň darovalo krv 176 darcov; mužov 116, žien 60, prvodarcov 55 a 1 jubilujúci darca.
- V posledný februárový týždeň darovalo krv 169 darcov; mužov 129, žien 40, prvodarcov 29 a 5 jubilujúcich darcov.
- V marci darovalo krv spolu 526 darcov; mužov 442, žien 127, prvodarcov 112 a jubilujúcich darcov 17. Z nich 40x daroval svoju krv Jozef Gaňa z Bytče.
- v apríli darovalo krv spolu 290 darcov; mužov 205, žien 85, prvodarcov 53 a jubilujúcich darcov 10. Z nich 10x daroval svoju krv Ján Trúchly z Bytče, 20x J. Šípková z Petrovic.
- V máji darovalo spolu krv 414 darcov; mužov 303, žien 106, prvodarcov 52 a jubilujúcich darcov 20. Z nich 40x daroval krv Ján Liška z Bytče, 20x dal krv Milan Koniar a František Kováčik obaja z Bytče.

Výjazdový odber. Pre trvalý nedostatok krvi sa rozhodli zamestnanci žilinského pracoviska Národnej transfúznej služby SR, v spolupráci s Červeným krížom zorganizovať výjazdový odber krvi aj v regióne Bytča. Odber sa uskutočnil v budove polikliniky v Bytči 23. V.

Podrobnosti SD č.: 266 / 2005

Deň otvorených dverí. V lete sa každý rok zvyšuje dopyt po krvi. 14. VI. sa na žilinskej transfúznej stanici konal prvý krát Deň otvorených dverí. Pripravili ho pri príležitosti Medzinárodného dňa darcov krvi, aby podporili bezpríspevkové darcovstvo a získali ďalších darcov. Na akciu prišlo 68 ľudí a urobili 59 odberov.

Toto prevýšilo denný priemer, ale organizátori čakali, že prídu aj ďalší darcovia alebo záujemcovia, len tak sa pozrieť ako to u nich vyzerá a ako sa taký odber robí. Zamestnanci stanice sa boja najmä letných mesiacov, keď sa rozprúdi turistická a motoristická sezóna. Vtedy sa dopyt po krvi a jej derivátoch podstatne zvýši.

Práve v lete pocítili na stanici nedostatok zásob krvi všetkých krvných skupín. Najviac ale chýbala skupina A pozitív. Práve preto ponúkli pracovníci stanice verejnosti rozšírený odberový čas, v ktorom môžu darcovia prichádzať od 7,00 do 17,00 hod. Takto vyšli v ústrety najmä zamestnaným darcom, ktorí majú v práci problémy s uvoľnením. V lete je v nemocnici síce menej operácií, ale zvyšuje sa počet dopravných nehôd a úrazov. Najväčší problém je každý rok v tom, že mnoho pravidelných darcov je nedostupných, pretože odcestujú na dovolenky.

Darcovia krvi:

- V júli darovalo krv 323 darcov; mužov 250, žien 73, prvodarcov 26 a jubilujúcich darcov bolo 17. Z nich 20x darovala svoju krv Radka Keblúšková a 10x Stanislava Kypúsová obe z Bytče.
- V auguste darovalo krv spolu 393 darcov; mužov 277, žien 116, prvodarcov 27 a jubilujúcich darcov bolo 14. Z nich 10x daroval svoju krv Jozef Hrabovský z Hrabového.
- V októbri darovalo svoju krv 422 darcov; mužov 317, žien 105, prvodarcov 97 a jubilujúcich darcov bolo 9. Prvodarcov bolo preto tak veľa, že tento mesiac bežala akcia Študentská kvapka krvi, ktorá trvala až do 16. novembra.
- V novembri darovalo svoju krv 842 darcov; mužov 577, žien 240, prvodarcov 217 a jubilujúcich darcov bolo 23. Z nich 20x daroval svoju krv Marcel Kmecík a Miroslav Bulenínc obaja z Bytče.
- V decembri darovalo svoju krv 435 darcov; mužov 305, žien 128, prvodarcov 103 a jubilovalo 13 darcov. Z nich 40x darovali svoju krv Jozef Bartonek z Bytče a Leopold Dzúrik z Hlbokého.

Výjazdový deň. 21. X. bol znovu celý deň v priestoroch polikliniky v Bytči výjazdový deň na odber krvi. Túto formu odberu zvolili na transfúznej stanici po 29 rokoch aj ako prejav úcty k darcom krvi z bytčianska, ktorí obetavo dochádzajú darovať svoju krv do Žiliny. Na celom Slovensku zároveň prebiehal nábor darcov pod heslom „Pomôžte zachrániť život a vrátiť zdravie“. Túto akciu propagoval Slovenský ČK cez farské úrady a mestský rozhlas.

- Darcom prináša odber aj sekundárne výhody:
- Komplexné vyšetrenie krvného obrazu
- Darovanie prispieva k regenerácii organizmu
- 20- násobní darcovia krvi sú oslobodení od 20,- Sk poplatku u praktického lekára a 50,- Sk poplatku za 1 deň pobytu v nemocnici.

Podrobnosti SD č.: 266 b / 2005

Odmeny darcom. Viacnásobným darcom krvi zo Žilinského a Bytčianskeho okresu udelili 2. XII. Jánskeho plakety. Kuriozitou je, že v porovnaní s rokom 1989, keď došlo k zásadným spoločenským a politickým zmenám, sa na Slovenku paradoxne zvýšil počet bezpríspevkových darcov krvi. Diamantovú plaketu získalo 10 darcov, zlatú 51, striebornú 128 a bronzovú 94. V roku 1989 bolo približne 4 700 odberov za rok. Dnes ich napočítali dvojnásobok. Diamantovú plaketu môžu získať muži za 80 odberov, ženy za 60 odberov. Zlatú za 40 odberov muži a 20 odberov ženy. Striebornú dostanú za 20 odberov obe pohlavia a bronzovú za 10 odberov obe kategórie darcov.

List primátorovi. Sekretariát územného spolku SČK v Žiline poslal 10. XI. list primátorovi mesta, v ktorom sa hovorí, že 2. XII. Pripravili slávnostné odovzdanie Jánskeho plaket bezpríspevkovým darcom aj z Bytčianskeho okresu. Odovzdanie sa uskutočnilo v hoteli Slovakia v Žiline. K listu je priložený zoznam darcov krvi z Bytče a výšku odmeny.

- Zlatú Jánskeho plaketu získali 2 darcovia:

Ján Liška a Jozef Gaňa z Bytče – 800,- Sk

- Striebornú plaketu získali 10 darcovia:

Michal Korbaš z Malej Bytče, a Bytčania: Pavel Greguš, Jaroslav Bočej, Ľubomír Danko, Roman Červenec, Ivan Harciník, Milan Koniar, František Kováčik, Radka Keblúšková a Miroslav Piaček – 500,- Sk.

- Bronzovú plaketu získali 6 darcovia:

Marcel Bielik z Hrabového, Stanislava Kypúsová z Pšurnovic, a Bytčania: Miroslav Varhaník, Ján Trúchly, Miroslav Drevenák a Peter Macošinec – 400,- Sk.

Podrobnosti SD č.: 266 c, d / 2005

Už 10 rokov sa za 40 bezpríspevkových odberov krvi poskytovalo darcom bezplatné cestovné na mestskú dopravu. Tieto dotácie sa z veľkou pravdepodobnosťou zrušia. Bezplatné cestovanie darcov dotovalo mesto Žilina. Bolo to okolo 100,- tisíc Sk ročne. Vyzerá to tak, že v budúcom roku na toto nebudú peniaze.

Podrobnosti SD č.: 266 e / 2005

Prednáška. Občianske združenie Materské centrum pozvalo záujemcov 9.II.. do auly FPC na stretnutie s MUDr. M. Čelkovou. Prítomní si vypočuli prednášku na tému : „Poruchy imunitného systému detí „.

Pozvánka. 1. III. odznela z mestského rozhlasu pozvánka. Vzhľadom na to, že na Slovensku každoročne stúpa počet ochorení na civilizačné choroby ako sú infarkt, mozgová príhoda, cukrovka, rakovina atď., dovolili si zdravotníci pozvať každého kto má záujem o bezplatné zmeranie krvného tlaku a telesného tuku. Pozvaní mali zároveň možnosť konzultovať s odborníkom otázky týkajúce sa nameraných hodnôt. Záujemcovia mohli tiež využiť špeciálne vyšetrenie a identifikáciu skrytých chorôb a oslabených orgánov. Všetky tieto služby poskytovali lekári 1. III. 2005 o 14,00 hod. v zasadačke MsÚ.

Podrobnosti SD č.: 267 / 2005

Prednáška. Firmy, ktoré vyrábajú zdravotnícke prístroje a pomôcky sa predbiehajú v predvádzaní svojich výrobkov verejnosti. Aby čoraz viac upútali jej pozornosť, organizujú prednášky. Dňa 27. IV. bola v predajni Pizza Amalfi takáto prednáška zorganizovaná firmou WELLNES. Prítomným zadarmo odmerali tlak a hladinu tuku v krvi.

Chrípka. Aj tento rok zaútočila chrípka na deti nášho kraja, čoho následkom boli v marci chrípkové prázdniny. Najväčší nárast ochorenia bol vo vekovej kategórii detí od 6 – 14 rokov. V Bytči epidemický výskyt chrípky prepukol v dňoch okolo 21. III. Choroba prepukla práve keď sa začalo výrazne otepľovať. Jej najväčší nárast na Bytčiansku zaznamenali v týždni pred veľkonočnými sviatkami. V polovici marca bolo v Žilinskom okrese hlásených 1923 chorých a v Bytčianskom okrese 512 chorých. Zdravotníci sa obávali, že chrípka zmocnie v súvislosti s rozdielnymi teplotami v ranných hodinách a počas dňa. V Bytči ani jednu zo škôl nebolo treba zatvoriť, pretože chorobnosť detí nevystúpila nad 30 %, čo je v podmienkach ZŠ Ul. Mieru 150 žiakov. V triedach chýbalo priemerne 3 – 5 detí.

Začiatkom apríla začal počet chorých klesať. V Žiline na 16,2 % teda o 28,6 % a v Bytči o 27,4 %. Školy začali otvárať svoje brány, chrípka ustúpila.

Alergia. Aj v našom regióne zaznamenali lekári nárast ochorení na alergiu. Z týchto ochorení sú najčastejšie alergická nádcha, potom nasledujú kožné prejavy a astma. Odborníci tvrdia, že alergia súvisí s civilizačným rozmachom. Alergia je totiž precitlivenosť na niečo. Zmenilo sa ovzdušie, zmenil sa výber a kvalita potravín, čo organizmus za posledných 50 rokov nestihol akceptovať. Touto civilizačnou chorobou sú postihnuté najmä deti. Nie je ale výnimkou, že človek, ktorý bol celý život zdravý, odrazu po 50 – tke získa rôznych druhov alergií. Deti majú imunitný systém ešte stále vo vývine a tým sa ich náchylnosť na choroby zvyšuje. Iný prípad je, keď dedia chorobu po rodičoch. Predpoklad dedičnosti alergie je až 30 %. V našom okolí je nárast alergických detí až dvojnásobný. Čím je oblasť hustejšie osídlená, tým je ochorení viac. Preto sú mestské deti viac choré ako deti z dedín, nielen na alergiu ale aj kožné exémy.

Podrobnosti SD č.: 268 / 2005

Piercing. Základom slova piercing je anglické slovo pierce, čo znamená prebodnúť. Piercing je dnes u mladých považovaný za istý druh umenia, pri ktorom je objektom záujmu ľudské telo. V posledných rokoch sa objavil aj v Bytči. Najčastejšie sa aplikuje do ušnic, do obočia, nosových krídel, pupka, ale nanešťastie (tvrdia lekári a akupunkturisti), aj do hornej a dolnej pery, úst a jazyka. Umiestnenie týchto predmetov do takýchto háklivých oblastí ako sú pery a jazyk, môže priniesť rôzne vážne zdravotné komplikácie.

Mladí ľudia sa nedajú odradiť ani obvyklými nepríjemnými príznakmi ako sú bolesť, opuch, infekcia, zvýšená produkcia slín a poškodenie ďasna. Piercing môže poškodiť aj zuby.

Piercing nie je z historického hľadiska nič nového. Zarážajúce však je, že zdravotné povedomie niektorých ľudí je nedostatočné. Poškodenie zdravia, ktoré môže spôsobiť neodborný zásah, môže za istých nepriaznivých okolností vyústiť až v smrť človeka.

Názor lekárov na tento typ okrasy tela je jednoznačne negatívny a neodporúčajú ho. Napriek tomu, že existuje dosť seriózných dôkazov o tom, že piercing na jazyku má nebezpečné dôsledky, mladým je to jedno. Hlavná vec , že sú „in“ (ako sa dnes hovorí). Keď si človek spomenie na svoju mladosť, nikdy to nebolo ináč.

Podrobnosti SD č.: 269 a, b / 2005

Výstava. 6. IV. pozvalo WENA – centrum zdravého spánku všetkých záujemcov na výstavu ortopedických zdravotných matracov, lamelových roštov, anatomických vankúšov, drevených postelí z jedného kusa masívneho smreka, duba, buka a vlnených výrobkov. Výstava sa konala na sídlisku v budove Mestskej knižnice.

Podrobnosti SD č.: 270 / 2005

Deň narcisov. 7. apríla oznámili študenti Gymnázia v Bytči, že aj tento rok organizuje Liga proti rakovine celoštátnu zbierkovú kampaň na podporu myšlienky boja proti najzákernejšej chorobe ľudstva – rakovine.

V piatok 8. IV. sme sa v uliciach nášho mesta stretali so skupinkami študentov gymnázia, ktorí ponúkali žlté kvety narcisov, ako symbol života a nádeje. Ich kúpením sme vyjadrili spolupatričnosť s tými, ktorých sa už rakovina priamo alebo nepriamo dotkla.

Získané finančné prostriedky poslali i tento rok na účet Onkologického odd. Žilinskej nemocnice.

Podrobnosti SD č.: 271 / 2005

Onkologické oddelenie. Primárom tohto odd. v NsP je MUDr. Richard Hrubý. Na onkologickom a rádioterapeutickom odd. NsP v Žiline, ktoré je regionálnym onkologickým centrom pre severnú oblasť Slovenska a zabezpečuje komplexnú starostlivosť pre pacientov, prišli tento rok so zaujímavým projektom. Lôžkovú časť odd. pre spríjemnenie pobytu aj pacientov z Bytče vyzdobili hodnotnými umeleckými dielami. Primár odd. tvrdí, že je alarmujúci fakt, že pacientov s nádorovým ochorením hrubého čreva postupne narastá. Na spomínanom pracovisku je ročne liečených 700 pacientov. V apríli mali v aktívnej liečbe a v dlhodobom sledovaní viac ako 5 – tisíc pacientov. Lekári sa stále častejšie stretávajú s ochorením u čoraz nižších vekových skupín.

Najčastejšími zhubnými ochoreniami sú karcinóm prsníka, pľúc, hrubého čreva a gynekologické. Pravdepodobnosť vyliečenia je oveľa vyššia vtedy, keď pacienti prídu k lekárovi v skorom štádiu choroby. Veľmi dôležité sú v tomto smere preventívne prehliadky u všeobecného ale aj u odborných lekárov.

Spomínané odd. bolo zaradené medzi 5 centier na Slovensku, ktoré môžu aplikovať neštandardnú liečbu pri karcinóme pľúc. Je to liečba tabletkami , ktorá je už dostupná v Európe. Takáto liečba nastupuje vtedy, keď zlyhali predošlé metódy (rádioterapia a chemoterapia).

Vysoký výskyt pacientiek s karcinómom prsníka viedol nemocnicu k rozšíreniu činnosti prsníkovej poradne, ktorá často spolupracuje aj s gynekologickými ambulanciami v Bytči. Okrem toho odd. dlhodobo podporuje Liga proti rakovine, ktorej zakladajúcimi členmi sú práve pracovníci onkologického odd.

Podrobnosti SD č.: 272 a / 2005

Úschovňa. Občianske združenie Žilinské venuše, ktoré združuje ženy, prekonávajúce onkologické ochorenie prsníka, organizuje pravidelné akcie. Zo zbierok od občanov dali opraviť strechu na onkologickom odd., tento rok potešili všetky pacientky ležiace na odd. Mikulášskym balíčkom. V decembri otvorili tzv. Úschovňu. Je to miestnosť, ktorá slúži ženám, ktoré sa práve dozvedeli, že majú rakovinu prsníka. Je to miesto prvého kontaktu. Môžu si tu posediť, vypiť pohár vody a spamätať sa s prvého šoku.

Cieľom organizátorov Úschovne je, aby si tu ženy odložili aspoň časť svojho strachu. Ponúkajú osobný príklad žien, ktoré už tým všetkým prešli, a ukázať, že sa touto ťažkou životnou skúškou dá prejsť. O liečbu sa stará lekár, ale venuše chcú vliať ženám optimizmus a nádej, aby po zistení diagnózy neupadali na mysl.

Úschovňu otvorili na V. poschodí polikliniky v nemocnici a je otvorená každý pracovný deň od 9,00 do 12,00 hod.

Podrobnosti SD č.: 272 b / 2005

Prieskum. Od 17. do 23. III. 2005 prebiehal na požiadanie denníka SME prieskum o stave zdravotníctva na Slovensku. Bol to sociologický prieskum, ktorý mapoval situáciu pacientov po reforme zdravotníctva. V prieskume boli položené 4 otázky.

- Prvá otázka znela: Sú pre vás lieky (ktoré najlepšie zaberajú na vaše zdravotné problémy) cenovo dostupné?
Odpoveď: 35,7 % opýtaných tvrdí, že nie sú dostupné
34,8 % sú cenovo dostupné
26,9 % lieky neužíva
2,6 % nevie odpovedať

Z ľudí starších ako 50 rokov až 44 % tvrdilo, že nemajú peniaze na lieky. Medzi ohrozené skupiny, ktoré sa k liekom nemôžu vôbec dostať, patria dôchodcovia, invalidi a nezamestnaní, ľudia s príjmom nižším ako 5 tisíc korún a maximálnym do 10 tisíc korún. Lekári sami hovoria, že napr. chronicky chorí ľudia a pacienti s viacerými chorobami (čo sú väčšinou dôchodcovia) doplácajú za lieky aj 1000,-Sk mesačne. V SD prikladám tabuľku, v ktorej je prieskum roztriedený podľa socio-ekonomického statusu.

- Druhá otázka znela: Koľko času strávite čakaním na ošetrovanie pred ambulanciou lekára?
Odpoveď: 38,2 % pacientov čaká od 31 do 60 min.
26,5 % čaká 61 až 120 min.
17,9 % čaká od 15 do 30 min.
9,7 % čaká viac ako 120 min.

Podľa prieskumu regiónov najdlhšie pacienti čakajú v Trenčianskom kraji. Lekár môže pacienta vziať na ošetrovanie aj mimo poradia, ak sa ten vopred objedná a za prednostné ošetrovanie si zaplatí. Poplatok je 50 – 500 Sk a určuje si ho lekár sám. Niektorí lekári si pre pacientov na objednávku vyčlenili špeciálne ordinačné hodiny.

- Tretia otázka: Koľkokrát ste museli dať v priebehu posledných piatich rokov lekárovi úplatok. Peniaze na ktoré nemal nárok.
Odpoveď: 55,7 % odpovedalo, že ani raz
15,1 % odpovedalo, že 2 – 5 krát
12 % dalo raz
10,5 % nechcelo odpovedať
6,7 % viac ako 5 krát

V skupine s úplatkami najčastejšie lekárov podplácajú tí, ktorí majú najmenej peňazí – dôchodcovia. Najviac takýchto prípadov sa stalo v Košickom kraji – 22,5 %; najmenej v Žilinskom kraji 8%. Paradoxné je, že bohatší ľudia dávajú menej úplatkov alebo vôbec žiadne. Napr.: až 75 % opýtaných manažérov nedalo úplatok ani raz. Minulý rok polícia objasnila celkom 163 prípadov korupcie. Úrad boja proti korupcii existuje od 1. I. 2004. Podľa jeho hovorkyne boli za tento rok za úplatok stíhaní dvaja lekári. V jednom prípade to bol gynekológ, v druhom posudkový lekár. Tento žiadal od pacienta 10 – tisíc korún za priznanie plného invalidného dôchodku.

- Štvrtá otázka: Ako by ste na základe vlastnej skúsenosti ohodnotili lekárov? (Skupina od 1 – 5).

- odbornosť lekára : č.: 1 - 19,1 %

č.: 2 - 46,9 %

č.: 3 - 27,9 %

č.: 4 - 5,2 %

č.: 5 - 0,7 %

- prístup slovenských lekárov k pacientom:

č.: 1 - 4,8 %

č.: 2 - 26,1 %

č.: 3 - 45,5 %

č.: 4 - 17,9 %

č.: 5 - 5,5 %

Podľa mojich vlastných skúseností sa prístup lekárov k pacientom za Posledných 10 rokov radikálne zlepšil.

- -prostredie, v ktorom slovenskí lekári liečia:

č.: 1 - 2,5 %

č.: 2 - 18,6 %

č.: 3 - 42,3 %

č.: 4 - 26,4 %

č.: 5 - 10 %

Tento fakt úplne zodpovedá skutočnosti. V Žilinskej nemocnici je to Prostredie na štvorku až na päťku. Samozrejme, že táto otázka je veľmi Závislá od ochoty lekára investovať do svojej ambulancie.

Podrobnosti SD č.: 273 / 2005

Podľa hovorca ministerstva zdravotníctva pripravuje vláda projekt **sociálnej medicíny**, ktorý by mal riešiť problém dosahu reformy na pacientov a ich sociálnu situáciu. Neveríme im a ich projekt sa nám zdá byť utópia.

Odchod lekárov. Lekári zo Slovenska odchádzajú, ale ministerstvo zdravotníctva tvrdí, že netreba robiť paniku. Len do západných krajín za posledný rok odišlo 562 lekárov a 400 zdravotných sestier. Okrem týchto spomenutých odošli ešte mnohí pracovať do Čiech – 1100 lekárov. Len na konkurz, ktorý robili v apríli v brnenskej fakultnej sa prihlásilo 30 lekárov , z toho asi polovica zo Slovenska. Konkurz vyhrali 6 lekári – z toho 2 Slováci.

Na otázku prečo odchádzajú, väčšinou odpovedali, že za vyšším platom, lepšími podmienkami, lepším vybavením pracoviska a posledný rok aj za lepšími medziľudskými vzťahmi. Utekajú pred neistotou, ktorá dnes v slovenskom zdravotníctve vládne.

Za posledný rok odišlo toľko lekárov, koľko sa ich vyškoloilo. Tento hromadný odchod sa negatívne prejaví o 4 až 5 rokov. Vznikne vekové okno, ktoré nebudeme mať čím zaplniť. Už dnes je ohrozená skupina všeobecných lekárov, ktorá starne. Podobne je to u zubárov, anesteziológov a špecialistov na urgentnú medicínu. Ministerstvo zdravotníctva sa správa ľahkomyselne a predvádza „pštrosiu politiku“ keď tvrdí, že správy o odchode lekárov sú účelové a hysterické.

Najväčší odliv lekárov zaznamenali odborníci v júli 2004, keď odišlo 158 lekárov, v auguste ten istý rok 135 ; v decembri 81; v marci 2005 bolo vydaných 68 potvrdení o odchode z pracoviska.

Okrem Čiech najviac ponúk pre našich zdravotníkov prichádza z Nemecka, Anglicka a Írska. V zahraničí im ponúkajú aj ubytovanie. Vo Švédsku ponúkajú najmä pre psychiatrov aj ročný kurz švédčiny. V Anglicku náš lekár získa plat od 100 – 120 tisíc libier ročne. Hoci pracovný čas je tam dlhší ako u nás, oplatí sa im to mnohonásobne. Keď sa s takýmto platom potom vráti domov, je z neho miliónár.

Vonku sú najžiadanejší : anesteziológ, urológ, psychiater, zubár, dermatológ, gynekológ a neurológ. Do krajín EÚ odišlo: v roku 2003 – 62 lekárov; 2004 – 363 lekárov; do mája 2005 – 135 lekárov. Do Čiech odišlo od roku 2003 doteraz (máj 2005) cca 1100 lekárov. V SD prikľadam tabuľku, v ktorej sa uvádzajú podrobnosti na túto tému.

Podrobnosti SD č.: 274 / 2005

Logopédia. Koluje o nich mnoho vtipov, ale im samotným to smiešne nie je. Ľudia s rečovou poruchou. Najčastejšie rečové poruchy sú dyslália – čiže nesprávna výslovnosť hlások. Najhoršie sa vyslovujú č, š, ž, ... r, l, k, ch...

Do logopedickej ambulancie prichádzajú aj deti s oneskoreným vývinom reči, ktoré začnú rozprávať až po treťom roku svojho života. Časté sú aj poruchy plynulosti reči – zajakavosť, brblavosť a iné. Vážne prípady sú tie, keď je pacient po mozgovej poruche, alebo príhode, keď sa znovu musí učiť hovoriť.

Práca logopéda nespočíva v okamžitej náprave reči. Sleduje najskôr sociálny vývin dieťaťa a jeho verbálnu komunikáciu. Všíma si aj funkčné a organické zmeny orgánov, zväčšenú nosnú mandľu a pod. Zábranou pri reči je aj funkčná porucha dýchania. Narušená komunikácia spôsobuje aj poruchy správania sa. Logopédi preto spolupracujú aj so psychiatrom, pedagógom, psychológom, krčným lekárom a neurológom.

Logopédi odporúčajú tolerantnosť a trpezlivosť vo vzťahu k ľuďom s rečovou vadou. Počet detí s rečovou vadou je dnes zhruba rovnaký ako bol v minulosti, ale dnes rodičom na deťoch viac záleží a majú viac príležitostí liečiť ich. Preto ich do logopedickej ambulancie chodí čoraz viac.

Podrobnosti SD č.: 275 / 2005

Deti pri počítači. Skôr alebo neskôr sa každý rodič ocitne v situácii, keď si jeho dieťa sadne k počítaču a začne sa na ňom hrať. Rozumný rodič dozrie na to, koľko času strávi jeho dieťa pri počítači a aké hry sa hrá. Ak sa nevie odpútať, odborníci radia odtiahnuť ho hoci aj násilím.

V predškolskom veku by posedávanie pri počítači malo byť výnimočné. Hrať sa jednoduché hry, riešiť jednoduché úlohy. Čas strávený pri tejto činnosti by nemal presiahnuť 15 – 20 minút.

Mladší školáci už majú k dispozícii rad výukových počítačových programov. Ale ani školák by nemal namiesto v posteli zaspávať pri počítači. Odborníci varujú rodičov, aby deťom nedovolili hrať sa brutálne akčné hry, horory, v ktorých strieka krv na všetky strany. Najvhodnejšie pre školákov sú simulátory, pri ktorých treba napr. riadiť dopravný prostriedok, športové alebo strategické hry.

Programy, ktoré sú šité na mieru veku detí používajú učitelia na školách na výučbu alebo doučovanie detí. Sú to napr. hry o ľudskom tele, o vesmíre, dejinách ľudstva....

Aj tu platí zásada, že pri výchove dieťaťa musí byť rodič pozorný pozorovateľ, kladný vzor a často aj tvrdý taktik, aby sa z jeho detí nestali počítačoví maniaci.

Podrobnosti SD č.: 276 / 2005

Problémy invalidov. Ľudia, ktorým pri prehodnocovaní nároku na invalidný dôchodok Sociálna poisťovňa (SP) invaliditu odňala, majú zväčša problém zamestnať sa. Prehodnocovanie, ktoré robí SP od roku 2004, vzbudilo veľkú nevôľu. Stalo sa, že okrem tých, ktorí sú prakticky schopní pracovať, dostali do síta hodnotenia čoraz viac naozaj chorých ľudí, ktorí majú vážne postihnutie a pracovať nie sú schopní (hoci na to majú vhodný vek).

Ministerstvo práce navrhuje podporiť prácu alebo podnikanie takýchto ľudí preto, že boli dlhodobo mimo trhu práce a uplatňujú sa na ňom ťažšie ako ostatní nezamestnaní. Ministerstvo navrhuje uľahčiť život aj spoločnostiam, ktoré majú najmenej 20 zamestnancov – invalidov. Zákon im totiž káže zamestnávať toľko invalidných občanov, aby ich počet predstavoval 3,2 % personálu. Toto sa teraz keď jednému alebo viacerým invaliditu odňali nedá dodržať.

Podrobnosti SD č.: 277 / 2005

Práceschopnosť (PN) nie je platená. Tento rok nie je nijakou zvláštnosťou, že pracujúci človek počas krátkeho ochorenia si vyberie na svoje vyliečenie radšej dovolenku. Prechladnutie, či chrípku prekoná v zamestnaní, ako by si mal od lekára vystaviť doklad o dočasnej pracovnej neschopnosti. Tento stav začal na celom Slovensku od 1. I. 2004, keď nadobudol platnosť zákon o sociálnom poistení, ktorí zakotvil značné zníženie nemocenských dávok počas PN. Jedná sa o prvých 10 dní PN. Počas týchto prvých 10 dní poskytuje zamestnancovi náhradu príjmu zamestnávateľ a nie SP. Predchádzajúci systém bol pre chorých výhodnejší. V súkromnom sektore si zamestnávateľia neplnia ani základné povinnosti a preto sa ich zamestnanci majú ešte horšie. Podnikatelia argumentujú, že majú málo peňazí, aby platili aj nemocenské dávky svojich zamestnancov.

V prvých dvoch mesiacoch roka 2005 jednoznačne poklesla miera zneužívania PN a nastala zmena lepšieho prístupu poistencov k svojmu zdraviu a k liečbe. Rápidne klesol počet krátkodobých PN pri menej závažných ochoreniach. Ľudia si začali dávať väčší pozor na svoje zdravie, zlepšujú si životosprávu a pod. Pozitívne je aj to, že čoraz viac ľudí prestalo fajčiť a piť alkohol.

V SD prikladám tabuľku, ktorá hovorí o vývoji PN v ŽA kraji za rok 2005. V okrese Bytča bolo v januári 3,6 % PN, vo februári 4,5 %. Pre porovnanie najvyššie percentá PN vykazuje okres Turčianske Teplice : január: 6,9 %; február: 7,2 % PN. Celoslovenský priemer je 3,5 % PN za január a za február je 4,0 % PN.

Podrobnosti SD č.: 278 / 2005

Štrajk zdravotníkov. Sestry a pôrodné asistentky z celého Slovenska v posledný júnový deň verejne protestovali. Vzápätí si ich pozval minister zdravotníctva na diskusiu do Bratislavy. Na jeho príkaz sa tejto diskusie zúčastnili aj riaditelia 21 štátnych nemocníc, ktorí mali sestram vysvetliť, prečo majú nízke platy.

V špecializovaných ústavoch v Bratislave a v Košiciach majú sestry platy od 18 – 26 tis. Sk mesačne. Zatiaľ v iných nemocniciach je to okolo 9 tis. a menej. Mnohé nemocnice na vysoké platy nemajú, hoci by mohli byť aj v zisku. Nemocnice totiž stále splácajú dlhy, prípadne penále z dlhov. Minister pred časom sľúbil, že dlhy nemocníc splatí štát – nestalo sa.

Minister arogantne odporučil sestram, aby si vraj založili vlastné odbory, alebo aby dali návrh na odvolanie riaditeľa nemocnice. Aby odvolali ministra, to nenavrhol.

Po takýchto argumentoch ministra vyšli zdravotné sestry do ulíc, aby dali najavo, čo by sa malo urobiť. 5 rokov neboli ich platy valorizované.

Podrobnosti SD č.: 279 / 2005

Kto je kto. ŽN prinášali pravidelne profily známych ľudí z nášho okolia pod názvom : „ Kto je kto v regióne“. Tentoraz bola reč o lekárovi. Všetky ženy už určite prišli do styku s primárom gynekologicko – pôrodnického odd. NsP v Žiline. Jeho podrobný životopis priniesli ŽN zo dňa 18. VII. 2005. MUDr. Mráz v článku hovoril o svojich deťoch, životnej dráhe, záľubách, úspechoch i neúspechoch, kladoch i chybách. Podrobnejšie v SD aj s fotografiou.

Podrobnosti SD č.: 280 / 2005

Záchytná stanica (tzv. záchytka), bola v minulom režime „ zberňou“ ľudí, ktorí pod vplyvom alkoholu páchali priestupky a trestné činy. Začiatkom 90 – tých rokov toto zariadenie štát zrušil. A tak dnes polícia zväža opilcov z ulíc rovno na úrazovku, kde vo výtržnostiach pokračujú. Opilci zašpinia ambulanciu, nadávajú zdravotníkom a neraz na nich aj fyzicky útočia. Stáva sa to najmä v noci a cez víkend, keď nemôžu normálne ordinovať. Príčinou sú bezdomovci, opilci, výtržníci, nadrogovaní ľudia ktorí sú zranení pri bitkách a privedie ich polícia. Keďže zdravotníkov nechráni nijaký zákon, sú povinní ošetriť každého. Situáciu vyhocuje aj extrémne malý počet zamestnancov. Okrem toho zdravotné sestry robia skôr písárky a nie ošetrovatelky, toľko papierov treba zakaždým vypísať. Súkromná bezpečnostná služba, ktorá má chrániť personál nemocnice a pacientov má iba 2 zamestnancov, a tí majú na starosti celý objekt nemocnice. Lekárovi úrazovky neostáva napokon nič iné ako zavolať políciu. Pritom títo ľudia pracujú za smiešny plat.

Podrobnosti SD č.: 281 / 2005

Ultrafialové (UV) žiarenie. Ľudia sa už naučili chrániť si zrak pred UV žiarením nielen v lete, ale aj pri zimnej lyžovačke. Vtedy je odraz slnečných lúčov od snehu veľmi nepríjemný a spôsobuje podráždenie a slzenie očí. Noviny a časopisy pravidelne prinášajú články o tom ako si chrániť zrak pred UV žiarením.

Priame pôsobenie nadmerného slnečného žiarenia vplyva na vznik sivého zákalu šošovky. Niektorým ľuďom môže v staršom veku spôsobiť degeneráciu sietnicového stredy v oku. Preto si treba oči chrániť slnečnými okuliarmi. Lekári varujú pred ich kupovaním na ulici. Práve tieto sú veľmi lacné a módne a je ich všade dosť, ale nie vždy zaručujú potrebnú ochranu zraku.

Kontrolu predaja slnečných okuliarov pravidelne uskutočňuje Slovenská obchodná inšpekcia. V auguste prekontrolovali asi 20 prevádzok v meste z toho dvoch čínskych predavačov. Ak okuliare nespĺňujú 8 bodové podmienky, inšpekcia má právo zastaviť ich predaj. Ak sú kontrolóri v obchode už druhý raz, skontrolujú, či boli odstránené nedostatky z minulej kontroly. Doteraz boli v každej predajni zistené nejaké nedostatky. Predaj bol zastavený v celkovej hodnote 140 – tisíc korún.

Podrobnosti SD č.: 282 / 2005

Biela pastelka. Strata alebo poškodenie zraku spôsobuje v živote človeka mnoho zmien a v neposlednom rade aj mnoho problémov pri zvládnutí každodenných povinností ako sú výkon povolania, športové aktivity, koníčky, či komunikácia s inými ľuďmi. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS) zorganizovala 17. X. verejnú zbierku s názvom „ Biela pastelka“.

V našom meste sme stretávali štvorčlenné hliadky z radov študentov, ktorí boli oblečení v bielych a čiernych tričkách s nápisom : „ Biela pastelka“. Kto chcel pomôcť našim zrakovo postihnutým spoluobčanom, kúpil si bielu pastelku za symbolickú sumu 20,- Sk. ÚNSS sa všetkým poďakovala prostredníctvom mestského rozhlasu.

Riaditeľka bilancuje. 17. X. riaditeľka NsP v Giline hodnotila rok vo funkcii. Jej cieľom bolo najmä zníženie nákladov. Za prvý polrok 2005 sa podarilo nemocnici znížiť náklady o takmer 2 mil. Sk oproti rovnakému obdobiu minulého roka. Snažili sa to urobiť tak, aby to nebolo ma úkor poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Naša krajská nemocnica bola určená ministerstvom zdravotníctva ako pilotný projekt transformácie zo štátnej príspevkovej organizácie na akciovú spoločnosť. Do konca roka 2005 sa to ale neuskutočnilo v plnej miere. Podarí sa to podľa predpokladov až do konca roku 2006. Nemocnica tento rok už nebola vôbec zadĺžená voči dodávateľom energií.

V roku 2001 mala nemocnica viac ako 2000 zamestnancov. V októbri 2005 ich bolo 1523. Nemocnica je jedným z najväčších zamestnávateľov v meste a preto je v nej veľká cirkulácia zamestnancov. V októbri bol ich stav ale stabilizovaný.

Podrobnosti SD č.: 283 a / 2005

Dlhy nemocnice. Dokonca roka zbavil štát dlhov aj nemocnicu, ktorá bola v správe VÚC. 1. XII. 2005 vláda schválila, že uhradí záväzky zdravotníckych zariadení tak štátnych ako aj tých, ktoré sú v pôsobnosti VÚC. Išlo o dlhy verejných financií vzniknuté do konca roku 2004. Boli to záväzky voči sociálnym a zdravotným poisťovním.

Do správy ŽSK prešli v roku 2003 nemocnice a polikliniky so záväzkami takmer pol miliardy. V prvom roku sa dlhy znížili na 350 mil. Sk. Dlhy naďalej klesali prijatím Koncepcie rozvoja ŽSK. Takže podľa prepočtov z októbra 2005 bol výsledok hospodárenia nemocníc v ŽSK : - 118 mil. Sk. Najlepším hospodárom bola nemocnica v Dolnom Kubíne. Naša poliklinika sa nachádza blízko stavu, kedy príjmy pokrývajú náklady.

Podrobnosti SD č.: 283 b / 2005

ŽSK zdedil nemocnice s miliónovými dlhmi, ktoré ani do konca tohto roka nie sú vyrovnané. Nepodarilo sa to ani napriek opatreniam ako prepúšťanie zamestnancov, znižovaniu počtu lôžok, redukcii niektorých odd. (pľúcne, infekčné, urologické), zmenám profilácie a fúzie niektorých odd. mnohým ďalším opatreniam.

Do konca roka 2005 platil zákaz exekúcií v zadĺžených zdravotníckych zariadeniach. Od nového roka by sa mohlo stať, že nemocnice navštívia exekútori a tie sa stanú majetkom nového majiteľa. Preto úrad ŽSK vyčlenil zo svojho rezervného fondu 10 mil. Sk na vyrovnanie dlhov za roky 2003 – 04. Nemocnice najviac dlhovali Sociálnym a zdravotným poisťovním (400 mil. Sk), a dodávateľom tovarov a služieb (100 mil. Sk). Spomínané rezervy ŽSK vyrovnali aspoň dlhy voči dodávateľom liekov, zdravotníckeho materiálu, potravín, energií. Takto sa vylúčila hrozba exekúcií alebo konkurzných konaní. Niektoré finančné projekty boli hradené so štrukturálnych fondov EÚ. Z prostriedkov únie sa už koncom roka realizoval projekt rekonštrukcie a modernizácie bývalého chirurgického pavilónu na potreby psychiatrického odd. NsP v Liptovskom Mikuláši. Dostali nenávratný príspevok 13 627 750 Sk. Oravský región získal 25 398 800 Sk z eurofondov na vybudovanie komplexu nemocničného informačného systému.

Návšteva v nemocnici. Minister zdravotníctva navštívil začiatkom mája Ža nemocnicu, v súvislosti s pripravovanou transformáciou NsP na akciovú spoločnosť. Minister tento rok chodí po všetkých nemocniciach na Slovensku. Na základe rokovaní v nich bol vo vláde schválený zákon, podľa ktorého by penále nemocníc (tvoria 80 mil. Sk) mal oddížiť štát prostredníctvom Sociálnej poisťovne.

Očkovanie proti chrípke. Mnohí ľudia bezvýsledne zháňali v októbri vakcínu proti chrípke. Boli sme ochotní za ňu aj zaplatiť, vakcíny však nemali ani v jednej lekárni. Neustále opakovali:“ prídte na budúci týždeň“. V októbri bolo síce fajn počasie , chrípka ešte neprepukla a lekári tvrdili, že ne očkovanie je ešte dost' času aj počas celého novembra. Lenže aj lekári boli nešťastní, pretože pacienti od nich vakcínu žiadali a tá nikde nebola. V polovici septembra dostali okolo stovky vakcín a tie z lekárni hneď zmizli. V lekárni mi povedali, že ľudia začali kupovať viac vitamínov, veď aj prevencia má svoj význam. Horšie na tom boli tí, ktorých chrípka mohla ohroziť aj na živote (najmä srdciari a silní alergici).

Ministerstvo zdravotníctva paradoxne navrhovalo v októbri hodnotiť výkon lekárov aj podľa toho, koľkých ľudí presvedčia, aby sa nechali zaočkovať proti chrípke. Ak mal lekár vysokú zaočkovanosť, vylepšil si postavenie v rebríčku a zdravotná poisťovňa mu v zmluve poskytla výhodnejšie podmienky. Ministerstvo zdravotníctva tvrdí, že toto kritérium zaviedli preto, aby sa zvýšila zaočkovanosť proti chrípkovým ochoreniam najmä u rizikových skupín pacientov.

Očkovanie proti chrípke je však nepovinné. Každý občan sa môže slobodne rozhodnúť a lekári mu očkovanie nemôžu nanútiť. Je až okaté ako toto kritérium nahráva farmaceutickým firmám a aj to, že ministerstvo využíva strach niektorých ľudí z vtáčej chrípky. Práve v súvislosti s ňou Svetová zdravotnícka organizácia odporúčala očkovanie proti chrípke. Na Slovensku je zaočkovanosť obyvateľstva iba 8 %, kým v štátoch západnej Európy okolo 40 %.

Podrobnosti SD č.: 284 a / 2005

Zverejnenie údajov. V Českej republike aj napriek počiatočnému nesúhlasu zdravotníkov, začali v jednotlivých krajoch zverejňovať údaje o tom, ako liečia české nemocnice. Pacienti v Čechách si môžu porovnať dĺžku liečby , či úmrtnosť jednotlivých nemocníc. U nás tieto údaje nechcú uverejniť ani nemocnice, ani ministerstvo ani zdravotnícke poisťovne. No, to by dopadlo.

Podrobnosti SD č.: 284 b / 2005

Rebríček kvality lekárov. Napokon sa ministerstvo predsa len rozhodlo, že zostaví rebríček kvality lekárov. Kvalitným lekárom by potom mala dať poisťovňa výhodnejšie zmluvné podmienky. Keď tieto údaje bude poznať verejnosť, pacienti by si mohli vybrať na ošetrovanie lekára a dobrú nemocnicu. Všetci zainteresovaní tvrdia, že prvé indikátory nie sú merateľné (t.j. schopnosti a ochota lekára). Niektoré zdravotné poisťovne (napr. Apollo) sú schopné na základe svojich údajov vytvoriť hodnotenie lekárov, na základe ich poskytovanej starostlivosti.

Ministerstvo zdravotníctva v novembri 2005 pripravilo novelu nariadenia vlády o indikátoroch kvality, podľa ktorých budú poisťovne hodnotiť prácu lekárov v roku 2006.

Podrobnosti SD č.: 284 c / 2005

Salmonelóza. V okresoch Ža a Bytča ochorelo na salmonelózu 63 osôb. Išlo o pracovníkov 4 stavebných firiem, ktorým zabezpečuje dovoz stravy stravovacie zariadenie z okresu Bytča. Hospitalizovali z nich 5 osôb.

Preventívna prehliadka. Podľa zákona má každý občan nárok na jednu preventívnu prehliadku u stomatológa ročne. Za ňu sa neplatí dokonca ani 20,- korunový poplatok. V prípade, že ju poistenec absolvoval každý rok, za ošetrovanie u zubára nemusí platiť. Musí sa však preukázať dokladom o absolvovaní preventívnej prehliadky, ktoré mu zubár vystaví. Nie je isté, že bude ďalšie ošetrovanie bezplatné, ak zubár prekročil svoj limit preventívnych vyšetrení. Pretože tento rok bol o preventívne prehliadky ozaj veľký záujem, zubári svoj limit určite prekročili. Za prvý polrok vykázali o 150 – tisíc prehliadok viac ako pred rokom. Ich najväčší nárast bol v posledných dvoch mesiacoch.

Podrobnosti SD č.: 285 / 2005

Seminár. Neštátne zdravotnícke zariadenie KRANKAS v rámci projektu „ nové podmienky pre ženy v zdravotníctve“, na ktorom sa podieľal i európsky sociálny fond, organizovalo seminár pre zdravotné sestry. Seminár mal tému: „ Zdravotné sestry a využívanie nových informačných a komunikačných technológií v súvislosti s prácou a rodinou.“ Seminár prebiehal v Dome techniky v Žiline 10. a 11. XI. Zúčastnili sa ho aj zdravotné sestry z Bytče a študentky stredných zdravotných škôl. Hlavným cieľom seminára bolo prispieť k informovanosti o možnosti využitia nových komunikačných technológií, pomôcť pri riešení otázok , ktoré nastanú pri starostlivosti o závislé osoby, ale aj objaviť postavenie a úlohu komunikácie v práci zdravotnej sestry.

Chronické choroby pľúc. (CHOCHP). Chronická obštrukčná choroba pľúc je v súčasnosti štvrtou najčastejšou príčinou úmrtí ľudí na svete. Postupne sa dostáva do povedomia nielen lekárov, ale aj širokej verejnosti. V stredu 16. XI. sme si pripomenuli Svetový deň CHOCHP, v rámci ktorého na celom Slovensku pľúcne odd. a ambulancie organizovali dni otvorených dverí.

Spomínaná choroba je chronické ochorenie priedušiek a pľúc, ktoré doteraz nebolo dostatočne diagnostikované. Na celom svete naň trpí asi 600 mil. ľudí, z ktorých ročne 3 mil. umiera. Na našej poliklinike v pľúcnej ambulancii pracuje MUDr. Dagmar Bálintová. Hovorí, že ochorenie sa prejavuje veľmi jednoducho – kašľom a vykašliavaním, ktoré trvajú veľmi dlho (až niekoľko rokov) a vyskytuje sa najmä u fajčiarov.

Predpokladá sa, že asi štvrtina fajčiarov nad 30 rokov už trpí, alebo dostane toto ochorenie. Tí, ktorí sa liečia, to znášajú pomerne dobre. U tých, ktorí sa neliečia dochádza k zhoršeniu príznakov, niekedy dochádza i k trvalej invalidite až úmrtiu. Veľká väčšina pacientov trpiacich CHOCHP nie je vôbec evidovaná, diagnostikovaná a liečená. Je to preto, že počiatkové štádiá choroby nevnímajú pacienti ako chorobu. Paradox je, že stačí prestať fajčiť a to je účinnejšie ako samotná liečba.

V deň otvorených dverí si v ambulancii mohli ľudia bez predošlého lekárskeho odporúčenia dať vyšetriť dýchacie funkcie. Tie môžu odhaliť už počiatkové štádium choroby. V Bytči bol deň otvorených dverí 17. XI. a vyšetrenia robili od 10. – 12. hod. predpoludním.

Podrobnosti SD č.: 286 / 2005

Cukrovka. Cukrovkárom je každý 20 – ty Slováč. Pri príležitosti Dňa diabetikov sa v Martine uskutočnila V. konferencia o diabete. Témou konferencie boli komplikácie pri tejto chorobe. Odznelo 9 hlavných prednášok. Zároveň sa poslucháči z celého Slovenska zúčastnili na rôznych prezentáciách, meraní krvného tlaku, cukru v krvi apod. V úvodnej vedeckej časti sa prítomní dozvedeli poznatky, ktoré môžu prakticky využiť vo svojom živote. Odborníci predpokladajú, že vo svete žije okolo 300 mil. ľudí postihnutých cukrovkou. Na Slovensku je ich okolo 300 – tis., čo je 5 % z populácie. Veľmi smutno mi bolo vtedy, keď som videla malé deti v škole si pichať nevyhnutné injekcie. Diabetikov žiaľ každý rok pribúda. Komplikácie pri cukrovke sú veľmi bolestivé, nepríjemné a nebezpečné. Zväz diabetikov Slovenska mal tento rok už 15. výročie vzniku.

Vtáčia chrípka - VCH. Je infekčné ochorenie vtákov, spôsobené kmeňmi chrípkového vírusu. Prvýkrát bola identifikovaná v Taliansku pred viac ako 100 rokmi. Dnes sa vyskytuje celosvetovo. Charakteristický je pre ňu rýchly nástup, ťažký priebeh a rýchla smrť. Niektoré vtáky sú odolnejšie ako iné. Sťahovavé vodné vtáctvo a hlavne divé kačky sú prírodným rezervoárom VCH a zároveň sú proti nej aj najviac odolné. Prenos vírusu na človeka je stále veľmi vzácny a nehrozí, že nadobudne charakter pandémie. V našom kraji už od začiatku októbra prebiehalo monitorovanie vodného vtáctva a hydiny. Ža veterinári majú pod drobnohľadom vodné nádrže – Oravskú priehradu, Liptovskú Maru a ostatné v našom okolí. Do konca roka 2005 sa v našom okolí nevyskytol žiaden prípad úhynu vtáctva na VCH. Všetci sme mali možnosť kontaktu s Krajskou veterinárnou správou v akomkoľvek prípade podozrenia.

Podrobnosti SD č.: 287 a / 2005

Štátna veterinárna správa SR vyhlásila 5. XII. Mimoriadne núdzové opatrenia, ktoré mali zabrániť priamemu alebo nepriamemu kontaktu voľne žijúcich vtákov s domácou hydinou alebo poštovými holubmi. Chovatelia dostali príkaz zabezpečiť prísne oddelenie vodnej hydiny od ostatnej hydiny. Drobnochovatelia dostali zákaz nákupu hydiny z iných ako registrovaných fariem, ktoré sú pod prísny veterinárnym dozorom. Hydinu museli všetci chovať vo vyčistených a dezinfikovaných

Priestoroch, hydina chovaná vo výbehoch musela byť ohradená hustým pletivom, ktoré dostatočne bránilo priletu voľne žijúcemu vtáctvu. Hydina sa nesmela napájať zo zásobníkov povrchových vôd, akékoľvek príznaky VCH sa museli prednostne oznámiť na veterinárnej správe. Znaky boli: nechutenstvo o 20 %; pokles znášky o 5 % trvajúce viac ako 2 dni. Týždenná miera úmrtnosti vyššia ako 3 %.

Opatrenia sa týkali najmä veľkochovov hydiny, ale vyzvaní k väčšej opatrnosti boli aj drobnochovatelia a chovatelia poštových holubov. Média neprestajne upokojovali ľudí, že človek a cicavce (mačky, psy) sa môžu nakaziť iba v prípade, ak by zjedli surové mäso nakazeného vtáka. Preto bolo treba zatvárať najmä mačky, aby sa voľne nepotulovali.

Podrobnosti SD č.: 287 b / 2005

Vďaka nezodpovedným novinárom, ktorí sa naháňajú za senzáciami v Európe takmer vypukla panika kvôli VCH. Uhynutá hydina na túto diagnózu bola v októbri identifikovaná v Rumunsku, pri Moskve, v Nemecku a v Maďarsku. Vedľajší dôsledok neuváženeho vypisovania o tejto chorobe, bolo to, že primitívni ľudia na východnom Slovensku začali strieľať a plašiť všetko vtáctvo, ktoré sa len mihlo na oblohe. Ľudia v panike vykúpili všetky vakcíny na očkovanie proti chrípke. Očkovať sa dali aj tí, ktorí to v živote predtým neurobili a ani to nepotrebovali. Bolo to na škodu tých, ktorí ju pri zvládaní ťažkých alergií alebo chorobe srdca nutne potrebovali.

Nové kódy pre lekárov. Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ÚDZS) v období od 1. XII. 2005 do 30. VI. 2006 poskytol výmenu kódov pre lekárov . Nové kódy začali platiť od 1. VII. 2006.

V SD uvádzam tabuľku, v ktorej je harmonogram kódov : okres, mesto, dátum a čas ich výmeny. Naši lekári si ich mohli vymeniť v Dome techniky v Žiline od 27.I. 2005 – 30. I.2006. Ďalej sa v ozname uvádza aké doklady je potrebné predložiť a kontakt na spomínaný úrad.

Podrobnosti SD č.: 288 / 2005

Chirurgické odd. Toto odd. patrí medzi najväčšie na Slovensku. Jeho primárom je už 5 rokov MUDr. Rastislav Johanes. Pred vianočnými sviatkami ostali na odd. len pacienti, ktorých nemocničná starostlivosť je absolútne nevyhnutná. Priemerne je to 15 – 20 ľudí. Tí, ktorých stav nie je akútny idú domov. Predtým ich ešte ošetrili a oviazali. Ostali iba pacienti odkázaní na infúzie. Odd. zútlunili vianočným stromčekom. Na oddelení ležali pred Vianocami pacienti po operácii žlčníka, slepého čreva, s chorobou hrubého čreva , pruhu a pod.

Vekový priemer lekárov na odd. je 30 rokov. Cez sviatky slúžili dvaja z nich. Skúsenosti z minulých rokov hovoria, že počas sviatkov na odd. pribudnú pacienti so zlomeninami, ktoré sú typické pre zimné obdobie. Na Silvestra zas býva veľa poranení z pyrotechniky. Ak príde na odd. akútny stav, operujú aj na Štedrý deň. Tento rok na operačných sálach urobili vyše 2600 operácií. Pred Vianocami pribudli na odd. dva drahé prístroje. Jeden z nich je laparoskop.

Za rok urobili 100 operácií nádorov hrubého čreva a konečníka. Teraz , keď majú laparoskop, najmenej polovicu z nich urobia pomocou neho. Je to celosvetový trend a Žilinčania v ňom patria k slovenskej špičke. Celkom na chirurgickom odd. v roku 2005 urobili okolo 650 laparoskopických operácií, čo je najviac na Slovensku. V poslednom období sa ale zamerali najmä na prevenciu. Pomocou testov sa snažia odchytiť čo najviac pacientov chorých na nádorové ochorenia už v ambulanciách obvodných lekárov.

Podrobnosti SD č.: 289 / 2005

Poist'ovňa. Všeobecná zdravotná poisťovňa (VZP) je našou najväčšou poisťovňou. V jej rukách je prakticky celé naše zdravotníctvo a zdravie nás – pacientov. Podľa toho sa aj správa – ako bezohľadný dravec . Minister zdravotníctva sa rozhodol, že v mene jediného akcionára, ktorým je štát, zmení stanovú spoločnosti. Zmena stanov oslabilu pozíciu riaditeľa poisťovne. VZP ovláda 70 % trhu, od nej je existenčne závislých asi 80 % zmluvných lekárov. Z tejto pozície si VZP pozastaví zmluvu a nemocnica sa dostane do exekúcie. Koncom roka minister predložil vláde na schválenie ďalšiu zmenu , ktorej základom je rozšírenie predstavenstva z 3 na 5 členov štátu s podpisovými právami. Pri rozhodujúcich otázkach sa budú musieť podpísať dvaja členovia predstavenstva.

VZP má najviac poistencov, ale jej vedenie tvrdí, že aj najvyššie náklady. Preto chce pretlačiť, aby si pacienti služby lekárov platili ešte vo väčšej miere. Razí filozofiu, že ak za ľahké diagnózy bude pacient platiť, ostane viac peňazí na liečbu chudobných ľudí s ťažkými chorobami. Ja si zas myslím, že keby panstvo v poisťovni nerozkrádalo naše peniaze na svoj osobný prospech, ostalo by ich viac na liečbu pacientov. Práve v VZP sa sústreďuje najviac dôchodcov, ktorých liečba je drahá.

Podrobnosti SD č.: 290 / 2005

Novela zákona, ktorú predložil na schválenie vláde minister Zajac začala platiť od 26. XII. Prezident SR ju podpísal. Novela určuje maximálne hranice poplatkov v zdravotníctve. Opozíciu pobúrilo, akou formou minister novelu do parlamentu pretlačil. Samotní poslanci zdravotníckeho výboru nevedeli, čo v nej je. Hranice poplatkov:

o Poplatky v nemocnici a v kúpeľoch (diagnóza A)	70 ,- Sk (predtým 50,- Sk)
o poplatky v kúpeľoch mimo sezónu (diagnóza B)	184,- Sk (predtým 150,- Sk)
o poplatky v kúpeľoch v hlavnej sezóne	250 ,- Sk (220,- Sk)
o ošetrovanie v ambulancii	30,- Sk (20,- Sk)
o ošetrovanie na pohotovosti	80,- Sk (60,- Sk)
o poplatok za recept v lekárni	30,- Sk (20,- Sk)
o za sprievodcu do nemocnice	132,- Sk (100,- Sk)
o za dopravu sanitkou	4,- Sk / km (2,- Sk / km)

Najrozsiahlejšie zmeny boli v zdravotnom poistení. Novela posunula termín ročného zúčtovania na jún, zvýhodnila matky na materskej dovolenke. Zdravotné odvody za ne bude platiť štát aj vtedy, ak dajú dieťa na 4 hodiny do jasí alebo do škôlky. Platí to aj v prípade, ak si za mesiac privyrobia do výšky 3450,- Sk.

Deň narcisov (7. IV.). Tento rok oslávila 10 výročie svojho založenia Liga proti rakovine. Za 10 rokov vyzbierali na Deň narcisov 15 mil. Sk. Tento rok vyšlo do ulíc 13 tisíc dobrovoľníkov v bielych tričkách s poďakovaním a špeciálnou pokladničkou. Na Slovensku ročne pribudne 5 tisíc nových pacientov s onkologickými ochoreniami a 3 tisíc ich ročne zomiera (z toho 200 detí).

V piatok 7. IV. sme si mnohí kúpili žltý narcis, niekto živý a niekto umelý. Tento rok sa akcia niesla pod heslom : „ Dobrých ľudí sa všade veľa zmestí“. Pomocou vybraných peňazí sme podporili klinické a vedecké projekty, miestna a regionálne programy v pobočkách Ligy v 19 mestách Slovenska. Medzi ne patrili aj klinický a výskumný projekt Martinskej fakultnej nemocnice, kde dostali 414 – tis. Sk; NsP v Trstenej 250 – tis. Sk; hospicová a paliatívna starostlivosť v Čadci 70 – tis. Sk. Tento rok počas Dňa narcisov vyzbierali viac ako 1 mil. korún.

Hniezdo záchran. 12. septembra si prvé dieťa, ktoré našli v Hniezde záchran prišla po 52 hodinách vyzdvihnúť jeho matka. Chlapčeka našli v sobotu, bol čistý, nakŕmený a bolo vidno, že s ním dobre zaobchádzali. Zamestnanci pôrodnického odd. tvrdili, že ak je možnosť, aby sa dieťa dostalo do matkinho náručia, je to najlepšie, čo sa môže bábätku stať. Žena, ktorá ho tam odložila a potom ho vzala späť, musela prežívať veľmi ťažké chvíle.

Podrobnosti SD č.: 291 / 2005

IX. kapitola

Š K O L S T V O

Mesto Bytča je zriaďovateľom 13 škôl a školských zariadení. Z toho:

1. 8 zariadení je bez právnej subjektivity - 6 MŠ a 2 ŠJ
2. 4 zariadenia sú s právnou subjektivitou – 2 ZŠ, ZUŠ, CVČ

Návrh na pridelenie finančných prostriedkov **z rozpočtu mesta.**

▪ ZUŠ	4 701 000,-
▪ CVČ	2 380 000,-
▪ Školské kluby	1 270 000,-
▪ MŠ	1 357 000,-
▪ ŠJ	4 510 000,-
▪ Iné	
▪ Spolu na školstvo	18 080 000,-

Podrobnosti SD č.: 292 a / 2005

Výdavky na uhlie v školstve:

Škôlka	spotreba q	cena za m3	celkom
MŠ Hrabové	120	275,-	33 000,-
MŠ Hliník	80	275,-	22 000,-
MŠ Pšurnovice	60	275,-	16 500,-

Podrobnosti SD č.: 292 b / 2005

Výdavky za el. energiu v školstve:

MŠ Hurbanova	60 836,-
MŠ Dostojevského	53 697,-
MŠ Malá Bytča	52 503,-
MŠ Pšurnovice	12 010,-
MŠ Hrabové	36 014,-
MŠ Hliník	26 374,-
ŠJ E. Lániho	114 890,-
ŠJ Ul. Mieru	28 396,-
ZUŠ	67 969,-
Spolu:	452 689,-

Podrobnosti SD č.: 292 c / 2005

Bežné výdavky – osobné a prevádzkové náklady:

ZŠ Ul. Mieru spolu	17 318 000,-
E. Lániho	11 827 000,-
Spolu:	29 145 000,-

Podrobnosti SD č.: 292 d / 2005

Školské jedálne (ŠJ).

1. ŠJ pri ZŠ Ul. Mieru - pripravuje stravu pre svoju ZŠ
  - pre MŠ (Dostojevského, Hrabové, Hliník, Pšurnovice a M. Bytču)
  - pre dôchodcov z mesta
  - dodávateľsky pre Hvozdnicu a Hlboké
  - a. počet zamestnancov 15 z toho – 5 na úväzok v MŠ a 1 šofér, ktorý rozváža stravu
  - b. priemerný mesačný počet stravníkov 710
    - z toho: - obedy 570
    - desiate a olovranty 310
    - dôchodcovia 80
2. ŠJ pri ZŠ E. Lániho - pripravuje stravu pre svoju ZŠ
  - pre gymnázium
  - pre MŠ Hurbanova
  - a. počet zamestnancov 9
  - b. priemerný mesačný počet stravníkov 508
    - z toho : - obedy 508
    - desiate a olovranty 112
    - dôchodcovia 1

Podrobnosti SD č.: 293 a / 2005 (správa Školského úradu – 11 strán)

Školské jedálne neodmysliteľne patria k školám. Stravu pre deti v školách a školských zariadeniach pripravujú 2 spomínané školské jedálne v meste. Varí sa tu aj pre deti z Hlbokého a z Hvozdnice. V kuchyni pri škole na Ul. Mieru sa pripravuje strava aj pre dôchodcov z mesta. Okrem tejto, ešte funguje aj kuchyňa pri ZŠ E. Lániho. V týchto dvoch zariadeniach pracuje spolu 24 zamestnancov a 1 šofér. Denne uvaria asi 1040 obedov, pripravia 90 desiat a k tomu 80 obedov pre dôchodcov. Pre skvalitnenie práce, kúpilo mesto nové auto na rozvoz stravy za takmer 600 – tis. Sk.

Podrobnosti SD č.: 293 b / 2005

Všeobecne o školstve.

Internet. Prenikol do našich domácností , škôl, úradov atď. Okrem toho prístup k nemu poskytujú internetové kaviarne a kluby. Naše deti a naši vnuci už vyrastajú v inom prostredí ako ich rodičia. Kofkí z rodičov ale vedia, čomu sa ich deti na internete venujú?

Obrátená tvár internetu je, že okrem informácií a potrebných služieb ponúka aj brak. Je pravda, že po vstupe na internetovú stránku s erotickým materiálom sa objaví varovanie, že je to materiál nevhodný deťom, ale práve pre toto upozornenie deti kliknú a pozerajú sa. Stránky s erotickým obsahom upozorňujú, že sú vhodné až od 18 rokov, že nezodpovedajú za prípadnú ujmu na psychickom zdraví dieťaťa, ale tým upozornením to aj končí.

Na internete existujú aj špeciálne programy, ktoré obsahujú aj databázu nevhodných slov, alebo nedovolia prístup na konkrétne stránky. Takáto kontrola je účinná, lebo blokuje akýkoľvek prístup nevhodných návštevníkov. Faktom ale je, že počítačová gramotnosť našich detí, umožní túto prekážku hravo prekonať. Vedia ju totiž obísť. Potom je nutná prítomnosť a kontrola učiteľa alebo rodiča.

Lucia Gettingová z Bytče vyučuje prácu s počítačom v ZŠ Súľov a tvrdí, že dávajú pozor, aby deti surfovali na internete iba na povolených stránkach.

Lenže čo je zakázané, to deti láka. To čo chcú si nájsť v internetových kaviarňach alebo v počítačových herniach, kde trávajú celé hodiny a kde neexistuje žiadna kontrola.

Nejde len o mravné poškodenie detí. Mnohí chlapci sa stotožňujú so zápornými hrdinami hier a napodobňujú ich správanie sa. Pre mnohé deti je to únik z reality. Dochádza tu ku strate identity, čo je samozrejme nebezpečné. Preto psychológovia odporúčajú s deťmi dialóg. Je dôležité s deťmi o všetkom hovoriť a zaujímať sa o ich záujmy.

Podrobnosti SD č.: 294 / 2005

Školy v prírode. V Žilinskom kraji opäť zrušili ďalšie 4 školy v prírode. Okrem iných to bola aj škola v Kolároviaciach, do ktorej chodili aj naše deti z Bytče (na lyžiarsky výcvik alebo letný pobyt). Termín zrušenia bol 1. IV. 2005. O ich zrušení rozhodli poslanci ŽSK na marcovom zasadnutí. Hlavným dôvodom ich zrušenia boli samozrejme financie – ich nedostatok. Ukázalo sa, že v rokoch 2003 a 2004 vykazovali vysokú finančnú stratu. Peniaze zo štátneho rozpočtu nestačili ani na platy zamestnancov. Navyše školy v prírode nepatria pod VÚC, takže o ne nemajú záujem. V Kolárovickej škole pracovalo 9 zamestnancov a bolo v nej 38 lôžok. Takto sa skončili lacné lyžiarske výcviky, a lacný pobyt malých mestských detí na čerstvom vzduchu.

Podrobnosti SD č.: 295 / 2005

Projekty. Prioritou ministerstva školstva v tomto roku bola reforma vzdelávania. Preto vyzvalo vedenie základných a stredných škôl, aby vypracovali projekty, na ktoré môžu dostať príspevky z Európskeho sociálneho fondu. Projekty bolo treba odovzdať do 22. decembra 2005. Tie šikovnejšie školy získali nenávratné finančné prostriedky vo výške 500 tis. Sk až 8 miliónov. Vypracovaný projekt musel trvať aspoň 9 mesiacov a všetky jeho aktivity sa musia skončiť do 30. IX. 2008. Najviac aktivít sa týkalo inovácie pedagogickej dokumentácie, podpory návrhov vzniku nových učebníc, tvorby počítačových vyučovacích programov, podpory digitálnej gramotnosti detí, ovládanie cudzích jazykov a pod.

Podrobnosti SD č.: 296 / 2005

Vzdelávanie pedagógov. K modernému školstvu 21. storočia patrí aj metodická činnosť, ktorej súčasťou je aj vzdelávanie pedagógov v regióne. Výsledkom má byť zlepšenie kvality učiteľa a zároveň zatraktívnenie učiteľského povolania.

Na tento rok rozpracovali ponuku dvojročného vzdelávania v oblasti:

- Školský manažment
- Etická výchova
- Výchovné poradenstvo
- Prevencia drogových a iných závislostí
- Majster odbornej výchovy
- Úvod do sveta práce

Ostatné témy sú ešte v štádiu rokovaní.

Podrobnosti SD č.: 297 / 2005

Darwinova teória na školách. Skoro polovica ľudí na Slovensku verí, že človeka stvoril Boh. Iba tretina verí v evolúciu.

Evolučná – teda Darwinova teória o vzniku človeka je základom výučby na slovenských školách už desiatky rokov. Podobne je to i v ďalších európskych krajinách. Po páde komunizmu však na školách pribudli aj hodiny náboženstva. Na ňom vysvetľujú vznik sveta podľa Biblie. Učitelia na prírodopise sa snažia vysvetliť deťom obe teórie. Rozhodnutie, ktorému uveria nechajú na samotných žiakov. Na prvom stupni nie je problém. Deti prijímajú aj to, čo im povie rodič, aj to, čo učiteľ. Rôznosť teórií vnímajú až starší žiaci. V SD prikladám podrobnosti na túto tému. Zaoberal sa nimi denník SME zo dňa 27. XII.

Podrobnosti SD č.: 298 / 2005

Poplatky v školstve. Životné minimum sa od 1. júla 2005 zvýšilo o 150,- Sk na 4 730,- Sk. Pre rodičov to znamená, že vyššie sú aj poplatky v materských školách, Školských kluboch, ŠJ, ZUŠ. Tie sa totiž priamo počítajú z výšky životného minima rodiny. V ŠKD a CVČ rodičia platia za 1 dieťa mesačne od 50 Sk do 7,5 % zo životného minima. Vlni bola horná hranica poplatku 343,- Sk. V ŠKD sa z pôvodných 50,- Sk vyšplhal mesačný poplatok až na 350,- Sk. Okamžite sa to prejavilo na úbytku detí. V ZUŠ určuje presnú výšku poplatku zriaďovateľ. V ZUŠ sa tento rok platilo od 90,- do 480,- Sk mesačne. Výška závisela od toho, či bola výučba individuálna alebo skupinová. V ŠJ sa platilo za obedy od 400,- do 650,- Sk. V študentských domovoch od 500 do 2000,- Sk.

Okrem poplatkov, prináša školský systém rodičom aj niekoľko výhod. Žiaci stredných a základných škôl, ktorí sú v hmotnej núdzi majú nárok na prospechové štipendiá. Žiaci MŠ a ZŠ môžu okrem toho ešte získať príspevok na stravu a školské potreby. V SD uvádzam ešte podrobnosti o tom, kto má na príspevky a štipendium nárok a kde o ne treba žiadať.

Podrobnosti SD č.: 299 / 2005

Prehľad o počte zamestnancov školstva v Bytči k 6. XII. 2005.

	Počet ž.	Počet tried Kružkov	Počet pedag. zamest.		Počet ostat. zamest.
			celkom	krátený úväzok	
ZŠ U. mieru	851	36	53	5	17
E. Lániho	608	26	43	6	10
ZUŠ	554	26	23	10	4
CVČ	685	62	13	6	1
MŠ	376	17	31	-	26
ŠKD	209	7	7	7	-

Podrobnosti SD č.: 300 / 2005

Nový školský rok. V septembri sa začal nový školský rok aj pre choré deti hospitalizované v nemocnici. Učiť sa mohli len tie, ktorým to zdravotný stav dovolil. Hoci v nemocnici jedna vyučovacia hodina trvá len 20 min., výkony žiakov hodnotia klasicky ako v riadnej škole. Vyučovanie v nemocnici zabezpečujú 2 učitelia, ktorí sa striedajú v izbách pri svojich žiakoch. Na jedného učiteľa pripadne priemerne 8 – 10 detí.

V Bytči od nového školského roka nezrušili žiadne školské zariadenie. V pôsobnosti mesta sú stále 2 ZŠ, ZUŠ, CVČ, 6 MŠ, 2 ŠKD a 2 ŠJ. Základné školy v meste navštevovalo 1500 žiakov; ďalších 400 detí chodí do MŠ v meste a jeho častiach. Tento rok nastúpilo do školy 140 prvákov. Je to o 20 detí menej ako vlani.

Podrobnosti SD č.: 301 / 2005

Materské školy.

1. Údaje o počte detí a tried:

Škola	triedy	počet detí	počet predškolákov	zaškolenosť
Ul. Dostojevského	6	147	65	100 %
Ul. Hurbanova	6	129	46	100 %
MŠ Hrabové	2	35	16	100 %
MŠ Hliník	2	39	12	100 %
MŠ Pšurnovice	1	21	10	100 %
MŠ M. Bytča	1	20	3	100 %
Spolu:	18	391	152	100 %

2. Prehľad o počte zamestnancov MŠ:

Škola	pedagogickí prac.	Ostatní
Dostojevského	11	4 + 1 sezónny (kurič)
Hurbanova	11	3 + 2 (kurič a údržbár)
Hrabové	3	2 + 2
Hliník	3	2 + 1
Pšurnovice	2	2
M. Bytča	2	1
Spolu:	32	14 + 6

3. Účasť na súťažiach a iných akciách (všetky MŠ):
  - a) Výtvarné súťaže: Vesmír očami detí, Dúha, Svet okolo nás, práce do časopisu Včielka
  - b) Športové súťaže: Beh Terryho Foxa, Šarkaniáda, viacboj, výlety do prírody (Súľov, Bojnice)
  - c) Literárne súťaže: Rapotavá straka, Ohýbaj sa jazýček, mám básničku na jazýčku
  - d) Regionálne súťaže: Slovenský slávik, Na krídlach radosti, Divadielko – hrané učiteľkami MŠ Hurbanova; divadielko hrané deťmi MŠ Dostojevského; výchovný koncert pre predškolákov v ZUŠ; akadémia detí z MŠ Hurbanova z príležitosti MDD
  - e) Ostatné akcie: karneval; Deň matiek; rozlúčka s predškolákmi; výstava výtvarných prác pre Klub záhradkárov; pálenie Moreny; exkurzia do Bentu – výroba topánok; do záhradníctva; požiarnej zbrojnice; besedy s políciou; vydávanie časopisu: Šaško, Lienka; všetky MŠ navštívili 2x Bábkové divadlo v Žiline.
4. Krúžky pri MŠ - anglického jazyka (v spolupráci s CVČ), dramatický, turistický, grafomotorický, počítačový, hra na flautu, spevácky a krúžok šikovních rúk.
5. Vzdelávanie učiteliek:
  - a) vzdelávacie podujatia poriadané Metodickým centrom v Banskej Bystrici:
    - hudba a hra na hudobný nástroj - všetky učiteľky MŠ
    - práca s deťmi na výtvarnej výchove - 1 učiteľka získala certifikát
    - zdravá škola 4 učiteľky
    - práca s deťmi, ktoré majú poruchy správania sa - 3 učiteľky
  - b) vzdelávanie sa v rámci Metodického združenia v Bytči:
    - štúdium odbornej literatúry
    - otvorené hodiny
    - výmena skúseností medzi sebou

Podrobnosti SD č.: 293 / 2005

Súľovský kamienok. MŠ v Súľove je spojená so ZŠ ako jeden celok. Deti pod vedením učiteliek si vydávajú svoj vlastný školský časopis, ktorý sa volá Súľovský kamienok. V našej kronike píšeme o tom preto, že jednou z učiteliek, ktoré články redigujú je Lucia Gettingová z Bytče. Je to sestra úspešného mladého novinára a autora rozhlasových hier Petra Gettinga. Podrobnosti o časopise z úst L. Gettingovej prikladám v SD.

Podrobnosti SD č.: 302 / 2005

MŠ na Hurbanovej ulici. Od 1. III. do 31. III. chodili rodičia zapisovať svoje deti do tejto škôlky. Prihlášky odovzdávali rodičia riaditeľke. V letáčku o prihláškach prezentovala MŠ aj svoje aktivity. MŠ je členom Národnej siete škôl SR podporujúcich zdravie. Ponúka:

- Vyučovanie podľa nových metodík vo výchovno – vzdelávacom procese
- Krúžky cudzieho jazyka, turistický, ľudových i moderných tancov
- Hudobný, dramatický a výtvarný krúžok

MŠ prednostne prijala:

- deti s odloženou školskou dochádzkou
- deti, ktoré dovŕšili vek 5 rokov
- deti doporučené OPP (Okresná pedagogicko – psychologická poradňa)
- deti doporučené logopédom
- deti, ktoré majú zamestnaných oboch rodičov

Podrobnosti SD č.: 303 / 2005

Zhrnutie MŠ. Dve materské školy má Bytča priamo v meste, po jednej v Hrabovom, Hliníku, Pšurnoviciach a v Malej Bytči. MŠ v Mikšovej pre nedostatok detí museli v septembri 2005 zrušiť.

Rodičia majú veľký záujem o umiestnenie detí do predškolských zariadení a preto nie je problém v meste škôlky zaplniť.

Aby mladé rodiny neboli nadmerne zaťažené poplatkami, od decembra 2004 mesto predbežne upravilo poplatok za škôlku 150 – 200 korún na mesiac. V spomínaných MŠ pracuje spolu 32 učiteliek a 14 prevádzkových pracovníkov.

V rámci výchovno – poznávacích cieľov rozvíjajú u detí najmä jazykovú výchovu, matematické predstavy, telesnú, estetickú a pracovnú zručnosť. Deti spolu so svojimi učiteľkami sa zapájajú do rôznych projektov a súťaží. Konkrétne som ich spomenula v predošlom odseku. Podobne pripravujú rôzne programy a vystúpenia pre verejnosť a rodičov. Všetky deti z MŠ chodia pravidelne na 1 celý týždeň do školy v prírode a tiež sa zúčastňujú plaveckého výcviku.

Podrobnosti SD č.: 304 / 2005

Základné školy.

Deviatci. Tohtoročného Monitoru deviatych ročníkov sa zúčastnilo 62 440 žiakov z 1465 škôl (teda i z našich dvoch). V podstate tento rok získali viac bodov a úspešnosť v jednotlivých predmetoch bola lepšia ako vlani.

Za okres Bytča robilo Monitor 433 žiakov. V slovenskom jazyku dosiahli priemerný počet bodov 22,29, čo bolo 74,30 % úspešnosť. V matematike bol priemerný počet bodov 23,91 čo je 66,40 % úspešnosť. V slovenskom jazyku získali teda najvyšší počet bodov v žilinskom kraji a v matematike sa umiestnili na 4 mieste v kraji.

Vďaka tomuto testovaniu všetkých deviatakov majú odborníci aj verejnosť objektívny prehľad o ich vedomostiach. Aj pri prijímaní na stredné školy sa budú brať do úvahy výsledky z Monitoru. Vytvára sa tým priestor, aby už v tomto roku boli študenti prijímaní na výberové stredné školy bez prijímacích pohovorov.

Už v strede marca riaditeľka gymnázia zverejnila kritériá prijatia na štúdium bez prijímacieho pohovoru. Zohľadnili v nich študijné výsledky uchádzačov v 8. a v polovici 9. ročníka + výsledky z Monitoru.

Podrobnosti SD č.: 305 / 2005

Základná škola na Ulici mieru.

1. Prehľad o počte žiakov a tried:

	Spolu:	I. stupeň	II. stupeň
Počet tried	37	18	19
Počet žiakov	874	376	498
Počet ž. s nedostatočným prospechom	13	1	12
Počet vymeškaných hodín	36 102	35 156	946
Pochvaly: triednym učiteľom:	120		
Riaditeľom školy:	56		
Odmeny a vecné ceny:	105		
Znížená známky zo správania sa:	22	z toho : II. stupňa 12	
		III. stupňa 5	
		IV. stupňa 5	

Umiestnenie deviatakov : gymnázium : 22

    SOŠ 4 roč.: 30

    SOU 4 roč.: 28

    OU 2 roč.: 3

    SOU 3 roč.: 20

Povinnú školskú dochádzku ukončilo 103 žiakov.

Počet oddelení ŠKD 6 s počtom detí 132

Škola má dislokované pracovisko v Pšurnoviciach - 2 triedy I. stupňa

2. Prehľad o počte zamestnancov:
Pedagogickí : 63 z toho 5 vychovávateľiek ŠKD
Ostatní : 14

V triedach 1. A,B; 2A,B; 3 A a 4 A sa vyučovalo podľa variantu s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov, a výuka počítačov. V 1. – 9. ročníkoch ZŠ sa v 1.D; 2.D; a 3.D vyučovalo podľa projektu PhDr. J. Lazníbatovej pre mimoriadne nadané deti. V ostatných triedach sa učilo podľa základného variantu s použitím počítačov.

V ročníkoch 5. – 9. sa učilo podľa variantu s rozšíreným vyučovaním Tchv okrem tried 5.,6.,7. a 8. A, v ktorých bolo rozšírené vyučovanie cudzích jazykov.

Na vysvedčenie sa neklasifikovali výchovné predmety (výtvarná, telesná, hudobná výchova) a v triedach s nadanými deťmi sa klasifikovalo iba ústne podľa bodovej tabuľky.

3. Realizácia projektov:

- Tvorivá informatika s Baltíkom, bola schválená metodika pre 2. ročník ZŠ v elektronickej podobe.
- Túlavé topánky (ukončenie projektu možno nájsť na stránkach INFOVEKU v predmetoch prírodoveda)
- Európska jar 2005
- Multimediálna rozprávka – tejto akcie sa zúčastnila ako jediná škola na Slovensku, v ktorej sa zapojili deti z 1. ročníka
- Virtuálna galéria – projekt zorganizoval časopis Unikát v mesiacoch február a marec
- Získali certifikát v rámci projektu ŠPÚ. Išlo o vyučovanie inováčnym spôsobom. Žiaci a učiteľka (J. Takáčová) sa prezentovali v Bratislave a mali veľký úspech.
- Vzdelávanie učiteľov z informatiky
- Realizácia projektu Bytčiansky strašidelník. V ňom bola získaná z grantu „ Školy pre budúcnosť“ finančná podpora 320 000,- Sk od firmy ORANGE.

4. Súťaže:

- športové: stolný tenis : I. miesto v OK; V. miesto v KK
- florbal : I. miesto v OK ; V. miesto v KK
- vybíjaná: I. miesto v OK ; V. miesto v KK
- futbal ml. žiaci: I. miesto v OK
- hádzaná: II. miesto v OK
- streethokey: I. miesto v OK ; VI. miesto v KK
- výtvarné popredné umiestnenia v piatich súťažiach
- matematické : pytagoriáda – I. a II. miesto v okresnej ; I. a II. miesto v krajskej súťaži
- jazykové: Šaliensky Maľko II. m. v OK
olympiáda v anglickom jazyku : I. a III. m. v OK
olympiáda v nemeckom jazyku II. m. v OK
Hviezdoslavov Kubín I. a II. m. v OK a II. m. v KK
- iné : Šachová súťaž: majstrovstvá Slovenska III. m.
prírodovedná : Poznaj a chráň – I. m. v OK
Lesoochránárska škola
Hliadka mladých ochranárov
Spevácka : Slovenský slávik

5. Iné akcie : - literárne exkurzie do Bratislavy a Dolného Kubína

- návštevy Mestského divadla v Žiline
- účasť na prehliadke regionálnych divadiel
- víťazstvo v rádiu Expres o najoriginálnejšiu reklamu
- vydanie knihy Bytčiansky strašidelník
- spolupráca so študentmi Žilinskej univerzity pri tvorbe didaktických programov na vyučovanie Slov. jazyka a Dejepisú.
- Naštudovanie muzikálu „ Ako išlo vajce na vandrovkú“. Vystúpili s ním v meste a okolí

Podrobnosti SD č.: 293 / 2005 (správa okresného MZ)

Podrobnosti SD č.: 306 a / 2005 (správa školy – 14 strán)

Teraz sa podrobne zmienim o niektorých akciách školy. V SD pridavam aj fotografie z internetu alebo letáčiky.

Rodičovská rada pri ZŠ pozvala začiatkom januára rodičov a verejnosť na **9. reprezentačný ples** školy. Ples bol v telocvični ZŠ 29. I. Do tanca hrala hudobná skupina MY, vstupné bolo 350,- Sk.

Deň otvorených dverí. V dňoch 17. a 18. I. 2005 pozvalo riaditeľstvo školy rodičov a iných záujemcov na Deň otvorených dverí. Jednalo sa najmä o triedy mimoriadne nadaných detí.

Zápis do 1. ročníka. 19. a 20. I. sa v budove školy uskutočnil zápis detí do 1. ročníka. Na zápis potrebovali rodičia priniesť rodný list dieťaťa a vyplnený dotazník. Škola ponúkla možnosť predplatiť si pre žiaka zakúpenie školských potrieb v hodnote 400,- Sk.

12. I. požiadala ZŠ MsÚ o zmenu poplatkov za prenájom telocvične. Jednalo sa o cudzích užívateľov bez jej vykurovania o sumu:

- veľká telocvičňa 150,- Sk / 90 min.
- malá telocvičňa 50,- Sk / 90 min.
- trieda 50,- Sk / 90 min.

Uvedené sumy považuje vedenie školy za dostačujúce na prevádzku priestorov a ich údržbu bez vykurovania.

Podrobnosti SD č.: 306 / 2005

Geografická súťaž. Vo februári sa žiaci školy zúčastnili na geografickej olympiáde, ktorú organizovalo CVČ. I. m. v nej získala Silvia Hnilická.

Podrobnosti SD č.: 307 / 2005 (diplom)

Karneval. V utorok 8. II. usporiadali v telocvični ZŠ karneval. Pekným maskám na ňom vyhrávala skupina Víkend. Svojím tancom sa deťom predstavili žiaci 8. a 9. ročníka školy. Zo 193 masiek porota vybrala 20 najoriginálnejších, ktoré ocenili hodnotnými cenami.

Podrobnosti SD č.: 308 / 2005

Školský autobus. 21. II. oznámilo verejnosti riaditeľstvo školy, že spreď budovy školy začal pravidelne premávať školský autobus. Autobus odvážal a privádzal najmä deti so Pšurnovic. Takto sa zamedzilo tomu, aby deti nemuseli k svojmu autobusu chodiť cez celé mesto na nástupisko.

Podrobnosti SD č.: 309 / 2005

Cenný list. V marci dostalo vedenie školy cenný list. Firma Microsoft s. r. o. sídliaca v Prahe zablahoželala riaditeľstvu školy k jej vstupu do programu Microsoft 55 Academy. Týmto strategickým rozhodnutím sa škola zaradila medzi komunitu svetovo uznávaných škôl, ktoré na vysokej úrovni pripravujú svojich študentov na prácu v digitálnej spoločnosti. Spoločnosť vyjadrila nádej, že tento program bude pre školu prínosom vo všetkých aspektoch. Počnúc profesionálnym rastom pedagógov, až po zviditeľnenie sa školy v regióne a prilákanie tých najlepších žiakov a študentov.

Podrobnosti SD č.: 310 / 2005 (list)

Dopravná akcia. V jarných mesiacoch sa deti so školy zišli s príslušníkmi dopravnej polície, aby sa zúčastnili akcie „ jablko – citrón „. Deti pri kontrole jazdy a vozidiel udeľovali tým vzorným vodičom jablko a tým, ktorí porušili dopravné predpisy dali citrón.

Podrobnosti SD č.: 311 / 2005 (foto)

Internetová čajovňa. Škola oznámila verejnosti, že v jej priestoroch otvárajú internetovú čajovňu. Otvorená bola pre verejnosť 24. III. od 9,00 hod. do 15,00 hod.

Podrobnosti SD č.: 312 / 2005

Hokejový turnaj. V dňoch 13. a 14. IV. prebiehal v areáli školy školský hokejový turnaj pod názvom Street hockey a vzápätí za ním aj futbalový turnaj o majstra školy.

Podrobnosti SD č.: 313 a, b / 2005

Plavecký výcvik. V rámci plaveckého výcviku sa deti štvrtých ročníkov zúčastnili na výuke plávania. Výcvik bol zorganizovaný v krytej plavárni v Považskej Bystrici. Deti si po skupinách zaplávali v apríli a v máji. V SD prikladám fotografie z internetu.

Podrobnosti SD č.: 314 a, b / 2005

MDD. K Medzinárodnému dňu detí si sami deti nacvičili mnoho pekných programov, zúčastnili sa zaujímavých hier a súťaží. V SD prikladám zoznam aktivít aj s menami učiteľov, ktorí ich s deťmi viedli. Rôznych akcií bolo 14 a týkali sa všetkých možných hravých činností od maľovania na chodníky, cez minifutbal, matematické súťaže, stolný tenis, videotéku, diskotéku s tancom atď. Veľkou atrakciou najmä pre chlapcov boli ukážky súťažných jazdcov na terénnych motocykloch – profesionálov. Deti ich odmenili potleskom a pretekári zas plagátmi s vlastnoručným podpisom. Tí najodvážnejší si aj vyskúšali zajazdiť na motorke. K vydarenému dňu prispeli aj miestni hasiči.

Podrobnosti SD č.: 315 a / 2005 (zoznam)

Podrobnosti SD č.: 315 b, c, d, e / 2005 (foto)

Podrobnosti SD č.: 315 f / 2005

Školské divadlo. V júni pripravilo školské divadielko s názvom NUDAKAZ ponukový list, ktorým všetkých pozýva na svoje predstavenie „ Ako išlo vajce na vandrovku“. Hra bola od autora A. Čobeja a bol to vlastne muzikál. V ponukovom liste, ktorý poslali na všetky školy v okrese ponúkali nielen svoje vystúpenie ale aj vlastné CD , na ktorom sú všetky piesne z naštudovanej rozprávky.

Hru nacvičili deti pod vedením p. učiteľky Ivany Lukácsovej, masky im vytvorila Mgr. G. Uhliariková a technickú aparatúru obsluhoval p. učiteľ Janko Ciesarík

Podrobnosti SD č.: 316 a, b, c / 2005

Slávnostný program. 23. VI. pozvalo riaditeľstvo školy do školského areálu rodičov a verejnosť na slávnostný program pod názvom „ Deti rodičom „. Program sa mal podľa správnosti volať Deti a učiteľia rodičom, pretože svojimi číslami v programe vystúpili aj učiteľia školy. V SD prikladám fotografie z internetu na ktorých sú zachytení učiteľia so svojím speváckym číslom, divadielko NUDAKAZ, tanečný súbor ľudových tancov (pod vedením V. Kultána), a deti so svojimi vlastnými číslami programu.

Podrobnosti SD č.: 317a / 2005 (učiteľia)

Podrobnosti SD č.: 317 b / 2005 (školské divadielko)

Podrobnosti SD č.: 317 c , d / 2005 (ľudové tance)

Podrobnosti SD č.: 317 e / 2005 (deti s vlastným programom)

Školský klub detí. Riaditeľstvo školy oznámilo rodičom, že cez letné prázdniny od 1. VII. do 15. VII. Bude ŠKD otvorený. Deti, ktoré nemajú rodičia na túto dobu kde dať , a rodičia ich nechcú nechať doma samé, môžu prísť do ŠKD, kde pre ne pripravili zaujímavú činnosť plnú zábavy.

Podrobnosti SD č.: 318 / 2005

Slávnostný program z celého Bytčianska. 14. VI. sa v Svadobnom paláci zišli deti, ich rodičia a ostatná verejnosť na slávnostnom programe pod názvom „ Na krídlach radosti“. Do tohto programu prispeli svojimi číslami aj deti zo ZŠ Ul. Mieru. Podrobnejšie píšem o tejto akcii v kapitole Kultúra. V SD prikladám foto , na ktorom vystupujú práve deti z mierovej.

Podrobnosti SD č.: 319 a, b / 2005

Otvorenie nového školského roka. 5. IX. Sa začalo na školskom dvore slávnostné otvorenie nového školského roka 2005 / 2006 . Škola na tento školský rok ponúkala svojim žiakom , študentom z iných škôl a verejnosti počítačové krúžky, internetovú čajovňu ako i športové vyžitie sa v minifutbale a brejku. V rámci využitia vzdelávacích poukazov bolo od 1. X. otvorených na škole 47 krúžkov s rôznym zameraním. Len športových bolo 12. Krúžky podchytili deti s rôznymi záujmami o matematiku, zoológiu, chémiu, cudzie jazyky, výtvarníctvo, turistiku a iné. Letáky s ich ponukou boli rozvešané po celom meste a najmä na sídliskách.

Podrobnosti SD č.: 320 a, b / 2005

Podrobnosti SD č.: 320 c, d / 2005

Klзisko. Od začiatku kalendárneho roka a pred Vianocami znova pripravila škola na hokejbalovom ihrisku klзisko. Riaditeľstvo školy pozvalo deti a verejnosť na korčuľovanie sa cez deň, ale pri umelom osvetlení aj večer. Klзisko bolo k dispozícii všetkým domácim záujemcom zo školy zadarmo a ostatnej verejnosti za poplatok 10,- Sk.

Informatika. Škola patrí už niekoľko rokov k najlepším v okolí vo výučbe informatiky. Tento rok začali zavádzať aj novoty. Už na I. stupni v 1. triede majú v učebni počítače, s ktorými deti pracujú. Svoje skúsenosti s tým odovzdávajú učitelia aj kolegom na iných školách. Začiatkom decembra boli na škole učitelia z Tvrdošína, ktorí sa zúčastnili na otvorených hodinách informatiky. Vzájomná pomoc a výmena skúseností učiteľskej verejnosti je k nezaplateniu. Koordinátorkou akcie bola učiteľka školy Ľubica Gabajová, ktorá sa stará aj o internetovú stránku školy. Vďaka nej mám k dispozícii toľko fotografií z rôznych akcií , ktoré škola usporiada. Do internetovej stránky prispievajú takmer všetci učitelia školy.

Podrobnosti SD č.: 321 / 2005

Deň otvorených dverí. ZŠ pozvala všetkých rodičov, učiteľov a verejnosť dňa 9. XII. Na Deň otvorených dverí spojený so slávnostnou Vianočnou akadémiou a trhmi. Od 9,00hod. ráno bol pre všetkých záujemcov pripravený bohatý program v priestoroch školy. Návštevníci školy mohli navštíviť tvorivé dielne a rôzne sekcie , v ktorých si vyskúšali svoj talent a zručnosti.

Podrobnosti SD č.: 322 / 2005

Zhrnutie. Škola má k dispozícii 7 budov. Dve pre ročníky 5. – 9. po jednej pre ročníky 1. – 4. , ŠKD, ŠJ, telocvičňa, školské dielne a plynová kotolňa. Na dislokovanom pracovisku v Pšurnoviciach sa deti učia v ďalších 2 triedach I. stupňa. Škola počas roka dosahovala veľmi výrazné úspechy. Zapájala sa do slovenských i medzinárodných aktivít ako bolo Špecializované inovačné štúdium pre učiteľov; Otvorená škola, počítačové kurzy pre verejnosť; Infovek ; Hodina deťom. V rámci projektu Škola pre budúcnosť získali ocenenie s maximálnou dotáciou 30. tis. korún.

V škole sa nachádza internetová čajovňa, vychádza školský časopis Panoramix, Zábavná škola a Túlavé topánky. Škola má vlastnú internetovú stránku a na konferencii Infoveku v Trenčíne bola vyhodnotená ako najúspešnejšia v kategórii „ Najlepšia webová stránka školy“. Učebne dopoludnia používajú na učenie sa a poobede slúžia na pestrú zájmovú činnosť. Telocvičňa je využitá nepretržite v pracovných dňoch i cez víkendy.

ŠKD je k dispozícii mladším deťom, ktoré majú oboch rodičov zamestnaných. Otvorená škola je pre deti z celého okolia. Majú stále k dispozícii asfaltové ihrisko, klзisko, priestor na bicyklovanie, U rampu, dráhu na kolobežky i na kolieskové korčule.

Podrobnosti SD č.: 323 / 2005

Základná škola na Ulici Eliáša Lániho.

1. Prehľad o počte žiakov a tried.

	Spolu:	I. stupeň	II. stupeň
Počet tried	26	11	15
Počet žiakov	630	223	407
Počet prepadajúcich	3	2	1

Počet vymeškaných hodín   spolu: 31 028   ospravedlnených: 30 979
Pochvaly   triednym uč. 167   riad. školy   21
Znížené známky zo správania sa   8 z toho 8 II. stupňa

Umiestnenie deviatakov do škôl:

- Gymnázium   17
- SOŠ 4 ročné   23
- SOU 4 ročné   25
- OU 2 ročné   1
- SOU 3 ročné   19
- Spolu   85

Počet odd. ŠKD   2 s počtom detí 65

Škola má dislokované pracovisko v Hliníku a v Hrabovom.

3. Prehľad o počte zamestnancov:

- pedagogickí   40 + 2 vychovávateľky v ŠKD
- ostatní   17

Riaditeľom školy je aj tento rok Mgr. František Garabík, zástupkyňa pre I. stupeň Mgr. Emília Šuvadová a pre II. stupeň Mgr. Viera Klacková. Výchovnú poradkyňu robila M. Trulíková, tajomníčkou školy bola Ľ. Slotíková.

Na škole pracovalo spolu 40 pedagogických pracovníkov – na I. stupni 12 a na II. stupni 28, z toho 1 bola študujúca.

Školu navštevovalo 630 žiakov, dovedna v 26 triedach. Škola je plnoorganizovaná a má v každom ročníku 3 triedy. Od 3. triedy tu pedagógovia zabezpečujú rozšírené vyučovanie cudzích jazykov. Žiaci 8. a 9. ročníkov sa venovali prevažne informatike. Aj tento rok sa všetci deviataci bez problémov dostali na stredné školy.

4. Mimoriadne a mimoškolské akcie.

Žiaci spolu s učiteľmi pripravili akadémiu s názvom „Vianočná besiedka“. Vystúpili s ňou v Svadobnom paláci. Škola vydáva svoj časopis „Školák“. Zúčastnili sa na okresnej akadémii škôl „Na krídlach radosti“. Žiaci prešli edukačným programom Čas premien. Siedmci boli zapojení do enviromentálneho projektu. Na etickej výchove sa hodiny zamerali na psycho – sociálny výcvik.

Žiaci boli členmi poroty Detský čin roka – celoštátna akcia. Pred Vianocami pripravili akciu pod názvom „Dobrá novina“, vďaka ktorej sa vyzbieralo 78 000,- Sk na zdravotnícke potreby do Sudánu.

5. Súťaže:

- Šaliansky Maťko - 1. m. v OK
- Rozprávkové vretienko dve 1. m. a 3. m. v OK
- Matematická olympiáda - dve 1. m. ; n2. a 3. m. v OK
- Pytagoriáda viacero úspešných riešiteľov
- Matematický klokan - 7 úspešných riešiteľov
- MAKS – matematická súťaž (celoslovenská) účasť 4 žiakov
- Fyzikálna olympiáda - 1. a 3. m. v OK
- Geografická olympiáda - 1. a 2. m. a dve 3. m. v OK
- Korenšpodenčná celoslovenská súťaž FYZ IQ – jedna žiačka sa stala majsterkou krajiny a 3 úspešní riešitelia
- Iné: Poznaj a chráň, Slovenský slávik, Európa v škole, D zeme, Fantázia z odpadu, Biblická olympiáda, Vesmír očami detí....

Športové súťaže:

- hádzaná 1. m. na majstrovstvách kraja a 5. m. na majstrovstvách Slovenska
- mladí záchranári - 2. a 3. m. v KK; 11. m. v celoslovenskom kole
- stolný tenis - aj chlapci aj dievčatá získali 2. m. v OK
- streľba zo vzduchovky - 2. a 3. m. v OK (družstiev); 2. m. v OK (jednotlivci).
- cezpoľný beh - 1. m. v OK (družstvá); dve 1. a 3. m. v OK (jednotlivci)
- basketbal - 1. m. v OK – dievčatá ; 2. m. chlapci
- šach - dve 1. m. a 2. a 3. m. v OK

Projekty :

Škola sa v cudzích jazykoch zapojila do projektov:

- festival anglického jazyka
- olympiáda v anglickom a nemeckom jazyku

- Deutsch
- Shakespeares days
- Nein Lieblingfach Deutsch

Podrobnosti SD č.: 293 / 2005 (vyhodnocovacia správa - 6 strán)

Úspechy dosiahli žiaci školy i v iných podujatiach. V celoslovenskej športovej súťaži Kalokagatia skončili na 3. m. Prostredníctvom učiteľov sa deti zapájali aj do ďalších aktivít, ako boli: Infovek, Otvorená škola, Mliečna liga, Správaj sa normálne.

Každý rok škola usporadúva plavecký a lyžiarsky výcvik. Na jar deti navštívili Londýn , kde mali možnosť preveriť si svoje jazykové znalosti. Počas letných prázdnin prežilo 60 detí v letnom tábore v Rajeckých Tepliciach krásne letné dni. Už 10 rokov vychádza na škole školský časopis Školák.

Podrobnosti SD č.: 324 / 2005

Podrobnejšie o jednotlivých súťažiach. Na prvý pohľad je jasné, že škola sa zameriava viac na šport.

- 8. XI. 2004 usporiadala škola šachový turnaj z ktorého na majstrovstvá okresu postúpili vždy traja prví hráči. Výsledky: staršie žiačky: 1.m. Jantáková, 2.m. Plačková a 3.m. Bajtošová

mladší žiaci: 1.m. Búšfy, 2.m. Rabara, a 3. m. Galo

starší žiaci : 1. m. Dodek, 2. m. Gelatka, a 3. m. Majstrik

- majstrovstvá okresu v šachu. Konali sa 10. XI. 2004. V nich získali ceny:

chlapci : 1. m. Dodek

3. m. Gelatka

dievčatá : 1. m. Jantáková

2. m. Plačková

- Cezpoľný beh. Na jar 2005 sa konali Majstrovstvá okresu v cezpoľnom behu. V nich sa úspešne umiestnili : dievčatá – 1. m. Dóczyová

3. m. Tretinárová

chlapci - 1. m. Kučavík

družstvá - 1. m. ZŠ E. Lániho

Všetci spomínaní postúpili na majstrovstvá kraja v cezpoľnom behu.

- Stolný tenis. Škola tento rok zorganizovala aj majstrovstvá okresu v stolnom tenise.

Výsledky: chlapci - 1. m. ZŠ Ul. Mieru

2. m. ZŠ E. Lániho

3. m. Gymnázium Bytča

dievčatá – 1. m. ZŠ Súľov A

2. m. ZŠ E. Lániho

3. m. ZŠ Súľov B

- Mladí záchranári. 28. IX. 2004 sa konalo KK súťaže Mladí záchranári. Škola v ňom získala veľmi dobré výsledky. 2. m. družstvá (Gajdošová, Bajtošová , Višňovský, Donát)

3. m. - „ - (Jantuchová, Reháková, Ačjak, Škorvánek)

Obe spomenuté družstvá postúpili na Majstrovstvá Slovenska.

- Strelba zo vzduchovky. Škola sa zúčastnila na OK, kde získala:

dievčatá - 2. m. družstvá

2. m. jednotlivci - Gajdošová

chlapci - 3. m. družstvá

3. m. jednotlivci - Donát

- Basketbal. 28. IV. 2005 získali dievčatá 1. m. na Majstrovstvách okresu v basketbale.

29. IV. 2005 získali chlapci 2. m. - „ -

Podrobnosti SD č.: 325 a , b / 2005 (diplom)

Všetky tieto súťaže a ich výsledky svedčia o tom, že škola žije bohatým športovým životom a že získava mnohé ocenenia doma i mimo hraníc okresu a kraja.

Školský časopis. Už 10 rokov vydávajú žiaci a učitelia školy svoj vlastný časopis. Volá sa Školáčik. O jeho tohtoročné prvé číslo bol mimoriadny záujem. Bol vypredaný v náklade 100 kusov.

V SD prikladám jeho 2. číslo. V ňom uverejnili na 2. str. výhercov čitateľskej súťaže. Na 3 – 6 strane sú perly priateľstva - sú to vlastne aforizmy o priateľstve.

- Na stranách 7 - 10 sú uverejnené fotografie zo života školy. Sú tam zábery z plaveckého výcviku, z literárnej olympiády, z návštevy knižnice a z karnevalu.

- Na 11. stranu prispela Táňa Blašková z 8. A článkom, ktorý opisuje jej zážitky z návštevy Wiedne. Článok je napísaný po nemecky.
  - Tí, ktorí radi porovnávajú obrázky a majú detektívneho ducha, sa mohli zahrať na str. 12
  - Ďalej predviedli svoje nadanie v písaní básní žiaci 1. až 4. tried.
  - Kto si chcel zopakovať svoje znalosti z nemčiny, mohol sa zahrať na str. 17 – 19 hry v nemeckom jazyku.
  - V detskom kútiku na str. 20 – 27 sa malí čitatelia mohli zahrať hry, hádanky, hlavolamy a iné.
  - Časopis končil dobrými receptami na pár jednoduchých jedál a vtipmi na zasmiatie.
  - Mňa veľmi zaujali usmievané zákony na str. 34. Napr.: Zákon útechy znie – Ani tá najhoršia hodina netrvá večne. Alebo likvidačný zákon znie : Ak priznáš, že máš slabý zrak, posadia ťa do prvej lavice kde od kriedového prachu dostaneš astmu.
- Školáčik je skvelý , má len jednu chybu, že neuvádza svojich tvorcov.

Podrobnosti SD č.: 326 / 2005

Gymnázium Bytča.

Vo vyhodnocovacej správe , ktorú pripravilo riaditeľstvo školy za rok 2004 / 2005 nájdeme identifikáciu školy, jej poslanie a úlohy, organizačnú štruktúru zamestnancov, hodnotenie úrovne vyučovacieho procesu, počet žiakov v jednotlivých triedach, predmetové komisie a ich práca, hodnotenie hospitačnej činnosti, práca s talentovanými žiakmi a iné. V kapitole medzinárodná spolupráca sa dozvedáme, že škole sa tento rok podarilo po 15 rokoch obnoviť kontakty a spoluprácu s partnerskou školou - Gymnázium v Havířově. Vzájomné stretnutie predstaviteľov oboch škôl sa uskutočnilo na pôde našej školy. Účastníci spolu strávili deň plný športových a vedomostných súťaží. Vedenia škôl sa dohodlo na ďalšej spolupráci a na kontaktoch medzi jednotlivými triedami v elektronickej podobe.

Identifikácia školy. Riaditeľka : Mgr. Helena Školková, zástupkyňa pre pedagogickú činnosť : Mgr. Anna Horváthová, zástupca pre ekonomickú činnosť : PaedDr. Ľubomír Kováčech.

Na škole pracovalo 31 pedagogických pracovníkov a 10 nepedagogických (sem patrili tajomníčka školy, upratovačky, školník, správca počítačovej siete atď.)

Podrobnosti SD č.: 328 a / 2005

Pre lepšiu prehľad, ktorí učitelia učili aké predmety, vydalo riaditeľstvo zoznamy predmetových komisií.

Podrobnosti SD č.: 328 b, c / 2005

V SD prikladám aj učebný plán, v ktorom je rozpracovaný počet hodín v jednotlivých predmetoch a v konkrétnych triedach.

Podrobnosti SD č.: 328 d / 2005

Na čele Rady školy stála Mgr. Jana Petrovičová. Rodičovské združenie viedla Bohuslava Holičová. Výchovné poradenstvo RNDr. Mária Bárniková. Kontrolórka primárnej prevencie Mgr. Janka Červencová. Kontrolórka stredoškolskej odbornej činnosti Mgr. Iveta Hrivová.

Podrobnosti SD č.: 328 e / 2005

V školskom roku 2004 / 05 študovalo na Gymnázium 499 študentov v 16 triedach. Z toho 8 tried bolo osemročné gymnázium (239 ž.), 8 tried 4 – ročného štúdia (260 študentov).

Umiestnenie žiakov a študentov v súťažiach, olympiádach a v SOČ.

- Slovenský jazyk: v okresnom kole získalo 16 žiakov ocenenia; v krajskom kole 5 študentov a v celoslovenskom kole získala mimoriadne ocenenie v SOČ (v októbri) Barbora Fizíková

- Anglický jazyk : v okresnom kole súťaží bolo ocenených 9 ž.
  1. m. získali : P. Caban, T. Šandrik a L. Horváthová
  2. m. získali : J. Búšfy, J. Čanigová, K. Šušlíková
- Nemecký jazyk : Mária Gajdošová získala 1. m. v OK ; 1. m. v KK ; a 8. m. v celoslovenskom kole; J. Majstrík 1. m. v OK a 5. m. v KK.
- Matematika : 132 úspešných účastníkov matematickej súťaže Matematický klokan. v matematickej pytagoriáde získali 1. m. v OK R. Hrtánek, V. Tvrdá
  2. m. v OK M. Janešík
  3. m. v OK V. Hrabovská a Duška
 v matematickej olympiáde získali : 1. m. R. Hrtánek
  2. m. J. Greguš
  3. m. V. Tvrdá
- Biológia : v OK súťaží získali ceny 12 žiaci a v KK 7 žiaci
- Geografia : v OK získali ceny 4 a v KK 2 žiaci

V mimoškolskej činnosti dominovali krúžky najmä jazykové. Úplne najväčší záujem zo strany žiakov bol o internetové krúžky. Záujem prekročil kapacitné i personálne možnosti školy.

Celkový počet prijatých študentov na vysoké školy je 64 a dodatočne prijatých bolo 32.

Do prijímacích pohovorov na vysoké školy sa prihlásilo 115 študentov.

Vyhodnotenie maturitných skúšok. Spolu sa ich zúčastnilo 101 maturantov, všetci úspešne zmaturovali. Matematika úroveň A skončila škola na 29 mieste v celoštátnom poradí a na 3. m. v Žilinskom kraji.

- Matematika B skončila škola na 11. m. v celoštátnom poradí a na 2. m. v ŽK
- Anglický jazyk A 23. m. a na 3.m. v ŽK
- Anglický jazyk B 54. m. a na 8. m. v ŽK
- Nemecký jazyk B 47. m. a na 8. m. v ŽK

Celkom sa naše Gymnázium umiestnilo na 3. m. v ŽK.

Správa má spolu 41 strán + 12 strán prílohy.

Podrobnosti SD č.: 327 / 2005 (vyhodnocovacia správa)

Ples. Riaditeľstvo školy a rodičovské združenie usporiadalo 29. I. v Svadobnom paláci V. reprezentačný ples Gymnázia. V pozvánke stálo, že organizátori radi privítajú mladých i starších absolventov školy, aby si spolu mohli zaspomínať na krásne chvíle mladosti strávené v laviciach Gymnázia. Do tanca hrala a spievala skupina DAKTYL. Zárukou príjemne stráveného večera bol pestrý kultúrny program ; chutné občerstvenie a bohatá polnočná tombola.

Podrobnosti SD č. 329 / 2005

Jazykové kurzy. Gymnázium aj tento rok otvorilo jazykové kurzy pre deti a dospelých. Zápis do nich sa uskutočnil 8. IX. 2005 v budove Gymnázia. Konkrétne sa mohli záujemcovia prihlásiť do kurzov: - Nemeckého jazyka a Anglického jazyka pre začiatočníkov, mierne pokročilých a pokročilých.

Jazykové kurzy boli akreditované Ministerstvom školstva SR.

Podrobnosti SD č.: 330 / 2005

Stužková slávnosť. Túto slávnosť mali budúci maturanti od 21. – 28. XI. 2005 v Svadobnom paláci.

Deň otvorených dverí. 16. XII. Vedenie školy, učiteľský zbor i študenti privítali rodičov a verejnosť na Dni otvorených dverí.

Body programu z pozvánky:

- Zaujímavé pokusy z fyziky
- Otestuj sa
- Meranie krvného tlaku
- Pečenie medovníkov
- Vianočný bazár

- Vedenie školy informuje
- Zo života školy

Podrobnosti SD č.: 331 / 2005

Stredné školy – všeobecne.

Prieskum. ŽSK urobil na začiatku roka prieskum záujmu žiakov 9. ročníkov ZŠ o štúdium na stredných školách. Deviataci prejavili najväčší záujem o štúdium na Gymnáziách. Oveľa menší záujem už bol o Stredné odborné učilištia (SOU) a o združené stredné školy. V štatistickom prehľade figuruje aj naše Gymnázium. Otvára jednu triedu na budúci školský rok. Záujem prihlásených bol 53. Jednotlivé stredné školy do 20. III. uverejnili kritériá prijímacích skúšok na netalentové odbory. Talentové skúšky na školy s umeleckým zameraním boli od 20. III. do 10. IV. Prvé kolo skúšok na stredné školy sa konalo 2. V. a druhé kolo 14. VI. V SD prikladám tabuľku záujmu o prijatie na gymnáziá a celkový záujem deviatakov o stredné školy v našom kraji.

Podrobnosti SD č.: 332 a, b, c / 2005

Opakovanie testov. 21. IV. sa museli opakovať maturitné testy . Všetko toto vyvolalo na celom Slovensku vlnu protestov, na ktorých sa zúčastnilo vyše 6000 študentov stredných škôl. Ťažší test kategórie A muselo znovu písať 2714 maturantov. Na protestných mítingoch žiadali študenti odstúpenie ministra školstva M. Fronca. Pálili jeho fotografie, kričali, aby odstúpil, mávali transparentmi. Všetky protesty začalo Trenčianske Gymnázium.

Podrobnosti SD č.: 333 / 2005

Všetok tento cirkus spôsobilo to, že maturanti niektorých škôl dostali maturitné otázky s označenými správnymi odpoveďami. Za túto chybu určite nemohli študenti, ale niekto neschopný tam hore. Študenti sa naopak cítili byť ukrivdení, pretože väčšina škôl dostala testy neoznačené a napriek tomu ich museli písať znova.

Podrobnosti SD č.: 334 / 2005

Aj študenti Gymnázia z Bytče sa zapojili do protestných mítingov za odvolanie ministra školstva. Dôvodom bola pokazená maturitná práca z matematiky. V skutočnosti protestovali hlavne preto, že sa im písomná časť maturity zdala byť ťažká, a preto, že ich hodnotili úplne oní učitelia, ktorí ich neučia a teda ani nepoznajú. Nepáčilo sa im ani to, že musia maturovať z 5 predmetov a museli si povinne vybrať technické alebo prírodovedné predmety. Urobiť tak museli aj tí, ktorí sa v budúcnosti chcú zaoberať humanitnými predmetmi.

Podrobnosti SD č.: 335 / 2005

Nový spôsob maturity. Študenti na celom Slovensku sa k novému spôsobu maturity stavali negatívne. Model , ktorý pozostával z internej a externej časti, nezohľadňoval doterajšie študijné výsledky, ale hodnotil len momentálny výkon absolventa.

Externú časť skúšky tvoril písomný test, ktorý zadalo MŠ SR. Vykonávali ho v rovnakom čase na celom území SR, a bol hodnotený centrálnou prostredníctvom Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave.

Interná časť maturitnej skúšky z jednotlivých predmetov sa mohla konať písomne alebo prakticky. Aj tento test zadalo MŠ SR. Tento rok túto časť skúšky študenti písali z jazykov: slovenského, nemeckého a anglického a z matematiky.

Okrem písomnej sa maturita robila aj ústnou formou. Pričom ako v minulosti, pričom si maturant vyžreboval jedno zo schválených zadaní daného predmetu. Odpovedal pred 3 – člennou odbornou predmetovou komisiou.

Študent alebo jeho zástupca má potom právo nahliadnuť do písomnej časti skúšky. Námietky voči hodnoteniu môže podať študent alebo jeho rodič písomne Štátnemu školskému inšpektorovi do 8 dní.

Podrobnosti SD č.: 336 a, b / 2005

Systém maturity. Systém sa mení v celej Európe. Vo väčšine krajín EÚ sa zavádza alebo je už zavedený systém štátnej maturity. Všetko smeruje k tomu, aby bol systém podobný ak nie rovnaký v celej Európe, preto, aby dával porovnateľné výsledky.

Maturita sa tak stane náhradou za prijímacie pohovory na vysokú školu. Predmety, úroveň a náplň skúšok začali určovať jednotlivé vysoké školy a univerzity. Kritériá sú uverejnené pred prijímacou skúškou. V SD prikladám tabuľku krajín, kde je maturita náhradou za prijímací pohovor. Uvádza sa v nej organizátor, forma maturity, predmety, hodnotenie a podmienky prijatia na školu

Podrobnosti SD č.: 337 / 2005

Zverejnenie výsledkov. V SD uvádzam zverejnené výsledky škôl v tohtoročnej externej časti maturity z matematiky, Anglického a nemeckého jazyka. Ide o prvé zverejnenie tohto druhu, ktoré priniesol týždenník Región žurnál zo dňa 4. VIII. 2005. Zo všetkých maturantov (bolo ich 62 155), úspešne zmaturovalo 95 %. Najlepšie skončili gymnáziá, ktorých študenti zmaturovali na 98 %. Medzi hlavné zmeny pri maturite patrilo rozšírenie o prírodovedné predmety (F, CH, B, GEO. a INF.) Súčasťou nového maturitného vysvedčenia bol aj nový údaj – tzv. percentil, ktorý poskytol presnú informáciu o tom, ako skončil študent v porovnaní s ostatnými študentmi.

Maturanti si mohli v jednotlivých predmetoch voľiť medzi ťažšou úrovňou skúšky A a ľahšou B. Prehľad úspešnosti nášho gymnázia.

Predmet:	úroveň:	miesto v kraji:	úspešnosť:	poradie na Slovensku
Anglický jazyk	A	8	80, 3 %	23 – 26
Matematika	A	7	93, 3 %	20 – 21
Matematika	B	31	89, 6 %	11

Na ostatných školách nematurovali z AJ a M úroveň A a preto ich výsledok bol nižší ako celoslovenský priemer.

Podrobnosti SD č.: 338 / 2005

V SD prikladám študijné materiály, ako predpoklady k tomu, čo by mal študent vedieť k maturitnej skúške typu A aj B.

Podrobnosti SD č.: 339 a, b, c, d, e / 2005

Centrum voľného času – CVČ.

Zabezpečuje výchovnú, vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí a mládeže v jej voľnom čase. Vytvára podmienky pre rozvoj a zdokonaľovanie praktických zručností. Snažia sa u detí podporiť záujmy a návyky na užitočné využitie voľného času. To všetko prebieha formou pravidelnej, príležitostnej a prázdninovej činnosti.

Pravidelnú činnosť organizujú prostredníctvom záujmových krúžkov, do ktorých bolo tento rok zapísaných 848 detí. Deťom sa venuje 6 interných a 16 externých pracovníkov, nielen v Bytči – meste, ale aj v prímestských častiach. CVČ dosahuje veľmi dobré výsledky. Počnúc tanečnou skupinou, divadelnými krúžkami, futbalistami a hádzanármi. Vedúci krúžku kung – fu Ján Hrankay sa v Prahe stal majster sveta vo svojej kategórii.

V rámci príležitostnej činnosti organizuje CVČ rôzne súťaže a olympiády pre školy v obvode a okrese Bytča.

Žiaľ CVČ ešte stále nemá svoju budovu. Momentálne bola presťahovaná do malých – nevyhovujúcich priestorov na ZŠ Ul. Mieru, kde zriadili aj vlastnú učebňu výpočtovej techniky. Ostatnú činnosť musia organizovať v cudzích priestoroch.

Podrobnosti SD č.: 340 / 2005

Prehľad o záujmových krúžkoch.

Názov k.	počet k.	počet členov k.
1.) Výpočtová technika	20	187
2.) divadelný	4	53
3.) tanečný	5	91
4.) Barbie klub	1	7
5.) krúžok šitia	1	5
6.) anglického jazyka	19	265
7.) turistický	1	14
8.) aerobik	1	28
9.) športové hry	8	135
10.) kung – fu	3	15
11.) modelársky	1	10
12.) recitačný	1	7
13.) pohybové hry	1	13
14.) krúžok šikovných rúk	1	18
Spolu :	67	848

Prehľad zamestnancov:

V zariadení pracovalo tento rok 6 interných a 16 externých pedagogických pracovníkov.

Výber podujatí:

Stretnutie s Mikulášom, divadelné prehliadky (na prehliadke v Žiline a v Močenku boli veľmi úspešní), vystúpenia na kultúrnych podujatiach usporiadaných mestom, Deň matiek, prehliadka – Najkrajšie oblečená bábika, Deň priateľov CVČ, rozprávkový les.

Prázdninová činnosť :

Sústredenia tanečnej skupiny Crazy a Kvak, stretnutia všetkých členov krúžkov, návšteva plavárne, výlety do prírody, letný tábor. Prázdninovej činnosti sa zúčastnilo 583 detí.

Príležitostná činnosť:

Aj v tomto školskom roku pracovníci CVČ organizovali súťaže v : športe a výtvarnej výchove; predmetové olympiády v rámci obvodu a okresu Bytča. Týchto akcií sa zúčastnilo spolu 3997 detí a mladých ľudí.

Podrobnosti SD č.: 293 / 2005 (správa okresného MZ)

Podrobnosti o niektorých akciách.

CVČ pozvalo všetkých rodičov, deti a mladých ľudí na **Deň priateľov CVČ**, ktorý sa konal 19. V. v Svadobnom paláci. V pestrom programe diváci videli prehliadku činnosti mnohých členov krúžkov.

Nábor do krúžkov. V septembri uverejnilo CVČ plagátmi po celom meste a cez rozhlas oznam o tom, aké krúžky tento školský rok pre deti pripravujú. V 14 ponúknutých krúžkoch sa deti mohli venovať výpočtovej technike, internetu, tancovaniu, divadlu, turistike, kung – fu. Deti mohli modelovať, drôtovať, paličkovať, mohli sa naučiť veľa o doprave. Z cudzích jazykov sa mohli zdokonaľiť v anglickom a ruskom jazyku.

Podrobnosti SD č.: 341 / 2005

Zápis do kung – fu. CVČ a Slovenská asociácia kung – fu uskutočnila 8. IX. Zápis nových členov v telocvični ZŠ E. Lániho .

Krúžok ponúkal:

- Deti sa naučia koordinácii, sebaovládaniu a základom bojového umenia
- Chlapci zvýšia svoju silu, rýchlosť, koordináciu a obratnosť v boji
- Dievčatá urobia svoje pohyby ladnými, zlepšia si postavu, naučia sa sebaobrane
- Muži sa naučia bojovať, získajú kondíciu, vráti sa im mladícka pružnosť
- Ženám pomôže cvičenie k vitalite a elánu

Podrobnosti SD č.: 342 / 2005

28. X. pripravilo CVC verejnosti Deň otvorených dverí pod názvom „ Klubovňa plná hier „. Deti sa mohli venovať internetu, mohli hrať šípky, kalčeto a veľa stolových a spoločenských hier.

2. XII. Čakala záujemcov výmenná burza, na ktorej si mohli vymeniť vlajky, nálepky, bloky, kartičky futbalistov, hokejistov, zvierat, rôzne značky a iné.

Podrobnosti SD č.: 343 / 2005

Základná umelecká škola – ZUŠ

Škola sídli v zámockom areáli, v zrekonštruovaných priestoroch, ktoré jej mesto prenajalo pred desiatkami rokov. Všetky odbory spolu navštevuje 504 žiakov nielen z Bytče ale aj z ďalších obcí okresu.

Tanečný odbor navštevuje 129 žiakov, výtvarný – 147, a hudobný – 225 žiakov. Učia sa v ňom hre na klavír, akordeón, gitaru, husle, cimbal, zobcovú flautu, klarinet, organ a spev.

Vo výtvarnom odbore sa deti naučili kresliť, maľovať, modelovať a osvojili si základy grafiky a ďalších dekoratívnych zručností.

O rozvoj talentu detí sa stará 11 interných a 10 externých učiteľov.

Prípravné štúdium absolvovalo 66 detí

I. stupeň - „ - 405 detí

II. stupeň - „ - 14 detí

ŠPD (nadstavba) 7 mladých ľudí

Počet odhlásených žiakov (kvôli zvýšeným poplatkom):

Hudobný odbor : 2

Tanečný odbor : 0

Výtvarný odbor : 2

Štúdium ukončilo tento rok 37 absolventov.

Podrobnosti SD č. 293 / 2005 (správa okresného MZ)

Škola každý rok prezentuje svoju činnosť organizovaním vlastných koncertov, predstavení a výstav. Jej žiaci sa zúčastňujú aj na spoločenských a kultúrnych podujatiach v meste a okolí. Významná bola aj ich účasť na mnohých súťažiach a výstavách s regionálnym či celoštátnym významom, kde získali viacero ocenení.

Najmä výtvarníci žnú úspechy. V súťaži Bohúňova paleta sa dostali do zlatého pásma (je to niečo ako 1. miesto); v Galérii nápadov získali 1. m. v súťaži Dúha získali zas hlavnú cenu.

Muzikanti bodovali na Musett festivale v Rajeckých Tepliciach; na Vokálnej jari v Tvrdošíne; na Koncertnom akordeóne. Na H + P CUPE v Bratislave sa zas úspešne prezentovali tanečníci.

Podrobnosti SD č.: 344 a, b, c, / 2005

Z mnohých aktivít uvediem teraz niektoré, ktoré môžem doplniť v SD aj fotografiami, pozvánkami a letákmi.

Koncert. 25. V. pozvala ZUŠ – tanečný odbor verejnosť na záverečný absolventský koncert žiačok tanečného odboru. Koncert pripravila škola v spolupráci s rodičovským združením. V priestoroch Svadobného paláca sa v rézii učiteľky M. Zagatovej predstavili žiačky a žiaci všetkých tried TO. Najväčší priestor prezentovať sa mali absolventky TO, ktorých bolo tento rok 7. Boli to E. Dobroňová z Hlbokého, L. Harvancová zo Štiavnika, N. a T. Novotné, M. Pavlíková, a M. a M. Slaninkové z Bytče.

Tieto záverečné koncerty majú už niekoľkoročnú tradíciu a sú u verejnosti veľmi obľúbené. Diváci videli široký repertoár klasiky, cez ľudovky, spoločenské tance až po modernu.

Podrobnosti SD č.: 345 / 2005 (foto)

Zápis. Koncom mája prezentovala ZUŠ formou letáčikov a relácií v rozhlas zázpis do ZUŠ spojený s talentovými skúškami na rok 2005 / 06 . Zápis sa konal v dňoch od 6. – 10. VI. 2005 nasledovne: HO : 6. – 7. VI.

VO : 7. – 8. VI.

TO : 8. – 9. VI.

L – DO : 9. – 10. VI.

Záujemci sa mohli zapísať v budove ZUŠ. Podmienky zápisu si určili jednotlivé odbory takto: HO prijal deti od predškolského veku až po dospelých uchádzačov. Pri výbere zisťovali ich schopnosti (hudobný sluch, rytmické čítanie, pohotovosť, hudobnú pamäť a fyzické dispozície). Každý z uchádzačov si pripravil 2 ľudové piesne.

VO prijal deti predškolského veku a žiakov ZŠ. Každý žiak si priniesol 5 prác s ľubovoľnou tematikou, technikou a pastelky. Pri výbere zisťovali schopnosti priestorového videnia, farieb, tvarového vnímania a stupeň výtvarných vyjadrovacích schopností.

Do TO tiež prijímali deti v predškolskom veku a žiakov ZŠ. Pri ich prijímaní zisťovali ich pohybové schopnosti, rytmické čítanie a celkový prejav žiaka. Priniesť si so sebou museli cvičebný úbor a cvičky.

V školskom roku 2005 / 06 prijímali aj deti do detského speváckeho zboru. Jedinou podmienkou boli hlasové predpoklady. Prijali deti od 7 – 15 rokov.

Podrobnosti SD č.: 346 / 2005

Koncert. 19. VI. vystúpili v rámci absolventského koncertu žiaci hudobného, výtvarného a tanečného odboru spolu v predstavení pod názvom „ Umenie lietat“. Všetky 3 odbory spracovali jednu tému. Na nádvorí zámku vystúpili najskôr tanečníci, ktorých sprevádzala živá hudba detí z HO a ich pedagógov. Nechali sa inšpirovať letom vtákov. Účinkovali žiaci, ktorí končili 6- ročník (II. stupeň), ale aj absolventi, ktorí už síce školu ukončili, ale chceli si zatancovať. Medzi nimi boli aj dospelé žiačky, ktorým sa podarilo dostať na vysokú školu. Tanečníci po predstavení odprevadili divákov na výstavu VO do Svadobného paláca. Tanečníkov a choreografiu pripravila Marta Búšfyová.

Pod vedením V. Křížovej a K. Jurgošovej predstavili výtvarníci svoje práce. Ich zámerom bolo skúmať a objavovať paralely histórie s dnešným životom Bytče. Na spomínanom predstavení a výstave vystúpilo 147 detí .

Podrobnosti SD č.: 347 / 2005

Významnejšie umiestnenia žiakov na súťažiach.: Výtvarné súťaže:

- Maľovaná ZUŠ – ka - získali zlaté pásmo v grafike, strieborné pásmo v kresbe, strieborné pásmo v kombinovaných technikách (jednalo sa o celoštátne kolo).
- Výtvarné alternatívy (celoštátne kolo) v Banskej Bystrici – hlavná cena za keramiku

Hudobné súťaže:

- Musette festival Rajecké teplice (celoštátne kolo) – 1. m. + čestné uznanie
- Štvorročná hra na klavíri – krajské kolo v Žiline – v I. aj v II. kategórii získali strieborné pásmo.
- Husľové talenty – KK v Nižnej : 2. miesto
- Medzinárodná súťaž v hre na gitaru : 1. miesto
- Účasť na prehliadke slovenskej hudobnej tvorby v Rajci
- Vokálna jar – spev : získali bronzové pásma aj v sólovom speve aj v duetách
- III. celoslovenská súťaž v hre na zobcovú flautu : bronzové pásmo

Tanečné súťaže:

- Neregistrované tanečné páry – KK v Žiline : získali strieborné pásmo
- Skupiny moderného tanca v celoslovenskom kole získali : 1. a 2. m. v scénickom tanci a 2. m. v show dance
- 1 žiačka TO bola prijatá na VŠMU – pedagogika tanca
- 1 žiačka - „ - na Tanečné konzervatórium v Bratislave

Iné akcie:

V priebehu školského roka sa žiaci zúčastnili na 10 verejných a 5 absolventských koncertoch.

Žiaci VO predstavili svoje práce na 3 výstavách.

Žiaci HO uskutočnili pre deti MŠ a ZŠ 5 výchovných koncertov

Žiaci HO účinkovali pre Klub telesne postihnutých v Bytči ; pri odovzdávaní Jánskeho plakiet ; pri príležitosti osláv Oslobodenia Bytče ; na akademii „ Na krídlach radosti „ ; na Improlige v Bábkovom divadle v Žiline a pri mnohých slávnostiach v meste.

Súkromná ZUŠ. V Bytči je aj súkromná ZUŠ, ktorá sídli na ZŠ Ul. Mieru. Škola sa volá YAMAHA . Tiež pozvala záujemcov na zápis do hudobného odboru , v ktorom sa vyučuje hra na elektrické klávesy (keyboard), zobcovú flautu, gitaru a populárny spev. Zápis prebehol 7. VI. v budove školy. Súkromnú školu vedie a vyučuje v nej Anna Holincová.

Podrobnosti SD č.: 348 / 2005

Vysoké školy.

Informačný deň. V Bytči síce žiadna vysoká škola nesídli, ale mnohé aktivity týkajúce sa vysokých škôl sa týkajú našich vysokoškolákov z mesta.

Pre všetkých záujemcov o ďalšie štúdium pripravila Pedagogická fakulta Mateja Bella v Banskej Bystrici informačný deň , ktorý sa konal 2. III. v Žiline. Medzi hlavné informácie patrili tie o akreditovaných študijných odboroch. Tie sa budú dať študovať v školskom roku 2005 / 06 v dennej i externej podobe v Žiline. Bytčania teda nemusia cestovať do Bystrice. Jednalo sa najmä o štúdium učiteľskej aprobácie I. a II. stupeň ZŠ ; o štúdium majster odborného výcviku; rozširujúce štúdium učiteľov ZŠ a doktorantské programy . Ďalej sa hovorilo o obsahu prijímacích skúšok, o termínoch podaní prihlášok, o iných administratívnych formalitách.

Podrobnosti SD č.: 349 / 2005

Štrajk. Ani mimoriadne zlé počasie nezabránilo 4. V. vyjsť do ulíc žilinským vysokoškolákom. Aj oni, podobne ako týždeň predtým stredoškólači, žiadali odvolanie ministra školstva. Išlo im o spoplatnenie vysokého školstva.

Podrobnosti SD č.: 350 / 2005

Štipendiá. Tento rok dostali naše deti študujúce na vysokých školách SR prvýkrát 2 typy motivačných štipendií. Boli to štipendiá motivačné a prospechové. Ministerstvo školstva na ne vyčlenilo 94 mil. Sk. Štujúci mimo svojho bydliska dostali 4 000,- Sk a študenti, ktorí študovali doma dostali 3 000,- Sk. (Doteraz to bolo maximálne 2 000,- Sk). Noviny priniesli články s podrobnými informáciami o tom, kto môže dostať štipendium, ako ho získa, kedy má naň nárok a pod.

Podrobnosti SD č.: 351 a, b, c, d / 2005

Autoškoly v meste.

Autoškola Ľ. Liška sídliaca v zadnej časti futbalového štadióna (za tenisovými kurtmi) oznámila, že dňa 11. III. otvára vodičský kurz na osobný automobil a na motocykel. Počiatočný vklad bol 1000,- Sk. V júni pribudla možnosť získať osvedčenie ešte na ľahký a ťažký motocykel. Podobný oznam vysielal mestský rozhlas každý mesiac až do 2. XII. 2005.

Druhá autoškola Rastislav Škvaridlo tiež ohlásila cez rozhlas, že od 3. – 4. I. začínajú kurzy na získanie vodičského oprávnenia. Jednalo sa o skupinu „ B „ – osobný automobil. Autoškola sídlila vedľa Makyty.

Škola ponúkla:

- Študentské zľavy
- Platby na splátky
- Požičanie literatúry a pomôcok zadarmo

Oznamy dali vyhlasovať do mája 2005.

Podrobnosti SD č.: 352 a, b / 2005

Doškoľovacie stredisko. 9. V. symbolicky prestrihli žilinský primátor a minister hospodárstva pásku na mieste, kde sa už 23. V. 2005 začala výstavba doškoľovacieho strediska. V ňom sa budúci pracovníci KIA MOTORS zaúčali na tréningoch do svojich profesií. Stredisko dokončili 30. X. Vzniklo v ňom aj 48 nových pracovných miest pre obslužný personál.

Aj mladý strojár z Bytče, ktorí sa uchádzali o prácu v KII čakalo ešte doškoľovanie priamo v Južnej Kórei.

Podrobnosti SD č.: 353 / 2005

X. kapitola

KULTÚRA

Správa o činnosti referátu kultúry za rok 2005.

Referát kultúry organizuje a zabezpečuje kultúrne a spoločenské podujatia v meste . Spolupracuje a koordinuje činnosť mestských klubov. Na požiadanie spolupracuje aj s inými inštitúciami pri organizovaní rôznych akcií kultúrneho zamerania.

Mestské kluby:

- Klub zdravotne postihnutých civilizačnými chorobami (KZPCCH)
- Klub dôchodcov učiteľov (KDU)
- Klub dôchodcov rôznych povolání
- Klub muzeálnej a galerijnej spoločnosti (KMGS)
- Klub telesne postihnutých občanov (KTPO)
- Klub šachistov
- Klub filatelistov
- Klub scénického tanca
- Klub hudobníkov CROWN
- Klub hudobníkov NEWIEM
- Klub hudobníkov ROCKSTONE
- Klub mladých INDIES
- Klub spoločenského života (KSŽ)

Klubové priestory v penzióne Jesienka využíva aj Horolezecký klub Bytča a Evanjelický farský úrad zo Súľova k Biblickým hodinám a k Službám božím.

Kluby dôchodcov uskutočňujú rôzne prednášky zamerané na prírodovednú, ochranársku, zdravotnícku a vlastivednú tematiku. Uskutočňujú vlastivedné a poznávacie zájazdy do prírody v našom okolí a iné celodenné výlety. Často sú spojené so spoznávaním a zbieraním liečivých rastlín. Organizujú tiež posedenia z príležitosti Dňa matiek, Dňa učiteľov, Mesiac úcty k starším a iné.

Šachisti usporiadali v klubových priestoroch 5 šachových turnajov pre dospelých a 1 pre deti z okresu Bytča.

Klub scénického tanca „ Tma a ticho“, pod vedením pani M. Búšfyovej, nacvičuje svoje programy v priestoroch ZUŠ. Klub reprezentoval naše mesto na celoslovenskej IMPROLIGE v Žiline, vystupujú na charitatívnych koncertoch, spolupracuje so ZUŠ na výchovných koncertoch , zúčastňujú sa na letných školách tanca v Bratislave a v Liptovskom Mikuláši, robia tanečné vystúpenia na plesoch v Svadobnom paláci a iných kultúrnych podujatiach mesta.

Klub INDIES, ktorého členovia pravidelne usporadúvajú v miestnom Bristol café koncerty a kultúrne večery pre mladých ľudí z mesta. Na koncerty pozývajú umelcov z celého Slovenska i zo zahraničia. Pre staršiu generáciu organizujú úspešné OLDIES PÁRTY 60- tych, 70 – tych a 80 – tych rokov.

Výstavy. V roku 2005 sa v Svadobnom paláci uskutočnili 4 výstavy:

- 2 výstavy urobila ZUŠ – bola to absolventská dielňa žiakov
- KMGS usporiadal jubilejnú vernisáž p. Práznovského
- SZZ – výstavu ovocia , zeleniny a kvetov.

Kultúrno – spoločenské podujatia.

V roku 2005 sa v Svadobnom paláci uskutočnili tieto akcie :

Centrum voľného času :

- Tanečná show CRAZY
- Akadémia „Deň priateľov CVČ, ktorá bola spojená s vyhodnotením okresných súťaží a olympiád
- Tanečný program pre žiakov ZŠ E. Lániho

Gymnázium Bytča :

- Slávnostné ukončenie tanečného kurzu – venček
- Krajská súťaž v speve ľudových piesní – Slávik Slovenska
- Slávnostné odovzdávanie maturitných vysvedčení
- Tri stužkové slávnosti maturitných tried
- Vianočný koncert pre študentov so speváčkou E. M. Uhríkovou

Špeciálna základná škola internátna :

- Jubilejný X. ročník regionálnej prehliadky Hviezdoslavov Kubín a Zorničkin slávik pre mentálne postihnuté deti z okresu Bytča a Žilina.

Základná umelecká škola :

- Tanečná súťaž „ Už sa fašiang kráti „
- VI. celoslovenský festival ZUŠ
- Koncert pre žiakov ZŠ E. Lániho, ZŠ Ul. Mieru a Gymnázium
- 5 tanečných a hudobných koncertov pre verejnosť

ZŠ Eliáša Lániho :

- Koncert pre žiakov pri príležitosti MDD
- Vianočná besiedka pre žiakov
- Vianočný koncert pre žiakov so speváčkou E. M. Uhríkovou

Divadelný krúžok **NUDAKAZ** zo ZŠ Ul. Mieru predviedol verejnosti svoje predstavenie „ Ako išlo vajce na vandrovku.

Kultúrne podujatia :

- **Deň matiek.** Už tradične mesto organizuje pre ženy, matky a staré mamy pri príležitosti Dňa matiek kultúrne podujatie. V tomto roku mesto pozvalo na tento slávnostný deň hudobnú kapelu MORAVANKA, ktorá je veľmi obľúbená.
- **Beseda.** Mesto zorganizovalo besedu s názvom „ Vo svete diplomacie“ s bývalým veľvyslancom SR vo Vatikáne PhDr. Mariánom Servátkom, CsC.

- **IMPROLIGA.** Mestský úrad v spolupráci s Regionálnym osvetovým strediskom Žilina a Divadelným klubom Makovice usporiadal „ I. bytčiansku IMPROLIGU“, ktorá sa stretla s úspechom hlavne u mladých ľudí. Mohli tu predviesť svoje znalosti a umelecké danosti.
- **Oslavy.** Mesto uskutočnilo v Svadobnom paláci oslavy 60. výročia oslobodenia mesta. Uctili si pamätnými listami občanov, ktorí sa na oslobodení spolupodieľali.
- **Okresná akadémia.** Odbor školstva MsÚ zorganizoval školskú akadémiu okresu pod názvom „ Na krídlach radosti“, pre deti materských a základných škôl.
- **Divadelné predstavenie.** Občianske združenie Materské centrum Šťastná rodina zorganizovalo s veľkým úspechom divadelné predstavenie pre najmenších – „ Janko Polienko „.
- **Sväté prijímanie.** Rímskokatolícka cirkev, farnosť Bytča uskutočnila 2 x slávnostný obed pre deti, ktoré boli na prvom svätom prijímaní.
- **Akcie Kinexu.** Kinex a. s. , Bytča uskutočnil 2 akcie pre deti svojich zamestnancov. V júni to bolo z príležitosti MDD a v decembri Mikulášske posedenie.

Medzi ostatné kultúrne a spoločenské podujatia patria stretnutia občanov v období plesovej sezóny. V tomto roku boli v Svadobnom paláci 4 plesy – ples KDH (politická strana), Gymnázium, ZŠ E. Lániho, Farský úrad. TZOB – hádzanársky oddiel uskutočnil majáles a MŠ na Ul. Dostojevského karneval pre deti.

V Svadobnom paláci sa ešte uskutočnili :

- Valné zhromaždenie : Urbárske spolumajiteľstvo E. Lániho
- MO Slovenského rybárskeho zväzu - výročná schôdza
- zasadania Republikovej rady KDH a okresný snem KDH

K činnosti Referátu kultúry patrí aj sprevádzateľská činnosť po Svadobnom paláci. Jedná sa najmä o žiakov na školských výletoch, návštevníkov a turistov z okolia najmä na jeseň a v lete v dňoch pracovného voľna. Do zámku a Svadobného paláca prichádzajú organizované skupiny a jednotlivci . Tento rok prišlo aj mnoho zahraničných návštevníkov z krajín ako: Česká republika, Nemecko, Poľsko, Švajčiarsko, Francúzsko a USA.

K činnosti Referátu kultúry patrí aj vysielanie Mestského rozhlasu. Tento vysielala dvakrát denne podľa potreby aj mimo vysielacieho času.

Referát kultúry pripravuje aj kultúrny program na každoročnom Michalskom jarmoku. Tento rok spieval pre Bytčanov Robo Kazík so svojimi hosťami a pán Hruštinec so svojou kapelou.

Správu o činnosti Referátu kultúry pripravila Mária Beníčková, zamestnankyňa MsÚ – Referátu kultúry.

Podrobnosti SD č.: 354 a / 2005

Financie z rozpočtu mesta pre kultúru:

Referát kultúry a Svadobný palác:	1 030 300,-
- Tarifný plat, príplatky, odmeny	196 000,-
- Poistné	71 500,-
- Energie	310 400,-
- Vodné , stočné	96 100,-
- Telekomunikačné služby	10 000,-
- Interiérové vybavenie	5 000,-
- Stroje, prístroje, zariadenie	10 000,-
- Všeobecný materiál	5 000,-

- Údržba budov	55 000,-
- Konkurzy, súťaže, kultúrne podujatia	145 000,-
- Všeobecné služby (revízie)	12 500,-
- Kronika mesta	11 500,-

Kultúrne domy :	spolu: 682 000,-
- Tarifné platy	75 500,-
- Poistné	25 400,-
- Energie	135 200,-
- Vodné, stočné	7 000,-
- Údržba budov	205 000,-
- Stavebné úpravy (KD Pšurnovice)	200 000,-
- Všeobecné služby	12 500,-
- Odmeny	7 000,-

Fond pre občianske záležitosti (FOZ) :	405 000,-
- Všeobecný materiál	75 000,-
- Prepravné a prenájom dopravných prostriedkov	2 000,-
- Konkurzy a súťaže	250 000,-
- Transfery občianskych združení a nadácií	36 000,-
- Transfery neziskových organizácií	42 000,-

Obradné siene a cintorínske služby :	523 500,-
- Energie	24 500,-
- Vodné, stočné	5 500,-
- Štandardná údržba	110 000,-
- Opravy a údržba Domov smútku	116 000,-
- Vývoz TKO (z cintorínov)	217 000,-
- Odmeny	50 000,-

Podrobnosti SD č.: 359 a, b, c, d / 2005

Odber časopisov. Obyvatelia Bytče si našli v poštovních schránkach začiatkom roka ponuky na odber časopisov a novín. V ponuke predstavila redakcia MY (Žilinské noviny predtým Bytčianske noviny) obsah a konkrétne rubriky týždenníka. Ďalej bol v ponuke uvedený termín , do ktorého je možné si týždenník MY objednať. Ako príloha k ponuke bola priložená objednávka so zľavou 25 %.

Podrobnosti SD č.: 358 / 2005

Nové programy KTR. Spoločnosť KTR Bytča, s. r. o. oznámila formou letáčikov záujemcom , že ešte pred Vianočnými sviatkami a počas nich pripravili 3 nové TV programy. Boli to Viasat explorer (dokumentárny – dabovaný po česky), Viasat History (historický dokumentárny – dabovaný po česky), TV Nautik – slovenský dokumentárny , prírodopisný.

Pretože prevádzkové náklady boli zvýšené, sa aj účastnícky poplatok zvýšil od 1. I. 2005 zo sumy 130,- Sk na 150,- Sk za mesiac. Všetky tri nové programy boli veľmi obľúbené a kto mal rád dokumenty prišiel si na svoje.

Podrobnosti SD č.: 355 / 2005

Ples. Postupne všetky školy pozývali v januári verejnosť na svoj ples alebo spoločenské posedenie pri hudbe. V SD prikladám pozvánku ZŠ E. Lániho na ples do Svadobného paláca dňa 22. I. 2005. Na počúvanie a do tanca vyhrávala plesajúcim reprodukovaná a cimbalová muzika.

Podrobnosti SD č.: 356 / 2005

Programy v Žiline. MsÚ v Bytči dostal program kultúrnych podujatí organizovaných v Žiline vo februári 2005. V programe sú uvedené predstavenia Bábkového divadla, akcie CVC v Žiline, Domu odborov, Hvezdárne, Mestského divadla a Regionálneho osvetového strediska. Mnohí Bytčania si mohli vybrať s bohatej ponuky.

Podrobnosti SD č.: 357 / 2005

Bytča v tlači. Týždenník RegiÓN žurnál č. 4 zo dňa 27. I. priniesol v rubrike Žilina a okolie bohatý prierez článkov o Bytči pod titulom : Bytča – dynamicky sa rozvíjajúce mesto s bohatou históriou. Pripravila som z neho stručný výber a podrobnosti prikladám v SD.

Aj keď Bytča je počtom obyvateľov nevelké mestečko, svojou bohatou históriou prevyšuje na Slovensku oveľa väčšie mestá. V minulom storočí s jej názvom spájali odevný, strojársky, drevársky priemysel a pivovarníctvo. Tieto oporné bašty mesta sa našťastie zachovali. Niektoré úplne iné iba čiastočne. Aj vďaka tomu je miera nezamestnanosti v Bytčianskom okrese jednou z najnižších v kraji. S históriou mesta sa neodmysliteľne spája renesančný zámok, v ktorom sídli archív. Práve z neho sa dozvedáme, že za čias Thurzovcov bolo v zámočkej pivnici uskladnené najmä víno. V roku 1616 držali v zámočkových pivniciach v 159 sudoch viac ako 80 – tis. litrov vína. Je známe, že Thurzovci s vínom aj obchodovali. Vydávali ho najmä do Poľska, Saska a Rakúska.

Zámok viackrát postihli požiare a iné deštrukcie. Noví majitelia Esterháziovci ho znovu rekonštruovali. Vtedy vznikli aj nástenné maľby na arkádovej chodbe 1. poschodia. Začiatkom minulého storočia slúžil objekt úradom ba dokonca v ňom boli aj súkromné byty.

II. svetová vojna sa na budovách veľmi zle podpísala. V roku 1948 sa urobili prvé renovačné práce. V roku 1955 boli vo väčšine miestností byty. Vtedy ho prevzal štátny archív. V r. 1955 – 59 adaptoval viacero miestností. V r. 1983 boli urobené rozsiahlejšie renovácie. V súčasnosti pokračuje generálna rekonštrukcia druhou etapou.

V inom článku sme sa dozvedeli kto bol staviteľom zámku, o histórii Svadobného paláca, o zámku ako sídle palatína. Hovorí sa v ňom o tom ako boli využité jednotlivé miestnosti zámku : kde bola kuchyňa, pekáraň, kúpeľňa, zásobáreň, lekáreň, škola, pisáraň, bibliotéka ...V zámku bola aj väznica.

Zdrojom informácií bol Štátny oblastný archív v Bytči , ale autora článku som nemohla vypátrať, nebol totiž podpísaný.

Podrobnosti SD č.: 358 a, b, c / 2005

Betlehem. Mnohí z nás sa viackrát boli pozrieť a stále sa vracajú k Betlehemu v Rajeckej lesnej. Spomínaný betlehem si tento rok pripomenul 9. výročie otvorenia pre verejnosť. Za toto obdobie ho navštívilo veľa ľudí nielen zo Slovenska ale aj z celého sveta. Rajecký betlehem je najväčšia drevorezba na svete a majster Pekara na ňom pracoval 15 rokov. Zobrazuje nielen narodenie Jezuliatka ale aj históriu a život slovenského národa. Jeho prácu, remeslá, kroje, zvyky a spôsob života. Betlehem predstavuje všetky slovenské regióny svojimi najtypickejšími miestami a pamiatkami. V pozadí vynikajú známe hrady, katedrály a Tatranské štíty.

Celé dielo je 8,5 metra dlhé , 2,5 m. široké a 3 m. vysoké. Je v ňom rozmiestnených vyše 300 postáv, z ktorých polovica sa pohybuje.

Podrobnosti SD č.: 359 / 2005

Grantový systém mesta. Naši ľudia radi kritizujú, že v kultúre sa nič nedeje, ale sami neurobia pre to nič. Nevznikajú tu občianske združenia, nežiadajú o žiadne granty, nezaujímajú ich tvorba rozpočtu mesta, nezúčastňujú sa na verejných schôdzkach zastupiteľstva. A práve mestské zastupiteľstvo tento rok pracovalo na prijatí grantového systému mesta. Konkrétne to pripravili tak, že záujemcovia dostanú možnosť získať z rozpočtu mesta peniaze na kvalitné projekty v oblasti kultúry, športu, školstva a sociálnych vecí. Šancu dostanú aj v novom kultúrnom objekte, ktorý sa stavia a budúci rok má byť otvorený.

V I. a II. kole komisia zo sumy 335 – tis. Sk určených na rok 2005 rozdelila na projekty 164 900,- Sk.

Podrobnosti SD č.: 360 / 2005

Podrobnosti SD č.: 361 / 2005

Deti bez pohybu. Náš spoluobčan Michal Filek priniesol článok o tom, ako trávia dnešné deti svoj voľný čas. Je prekvapujúce, že ani cez víkend, ani cez prázdniny nenájdete na sídliskách deti vonku, alebo je ich tam iba veľmi málo. Všetky deti, až po túto generáciu považovali za trest, keď nemohli ísť von „pobehať si“.

Dievčatá sa hrávali s loptou, skákali cez švihadlo, alebo skákali škôlku. Boli to kriedou nakreslené štvorce na zemi, do ktorých bolo treba trafiť sklíčko, alebo kamienok a potom doň skočiť. Ako deti sme sa hrali na skrývačku, naháňačku, kde boli stromy tam sme hrali nožnice. Chlapci hrali neodmysliteľný futbal alebo hokej (podľa ročného obdobia), túlali sa po kaplnke alebo v lese – len tak. Keď bola olympiáda, celé sídlisko sa pretekalo. Dnes na sídliskových športoviskách nenájdete deti. Sedia doma pri TV, počítačoch alebo internete. Iba pár dospelých si udržuje kondíciu.

Športoví tréneri a funkcionári tvrdia, že situácia je katastrofálna, pretože vyrastá generácia bez talentu. Vyrastá generácia priemerných alebo len málo nadpriemerných osobností. To, čo šport v mladom človeku rozvíja, teda chuť víťaziť, húževnatosť, vytrvalosť, trpezlivosť žiadna televízia ani internet v deťoch nevypestuje. Práve naopak deti sú odchované na násilí, honbe za peniazmi a iných negatívnych veciach.

Podrobnosti SD č.: 362 / 2005

O arogancii. V článku zo 14. II. sa M. Filek zaoberá problémom arogancie. Zameral sa najmä na ľudí, ktorých poslaním je slúžiť, veď sú za to platení. Hovorí o úradníkoch, lekároch, zdravotných sestrách, predavačkách, čašníkoch atď. Autor je presvedčený, že niektorí sú arogantní k nám „stránkam, pacientom“, len preto, lebo im to dovoľíme. Autor sa šalej pýta, kto je naším vzorom (najmä vzorom mladých ľudí). Sú to vari slušní ľudia, starostliví rodičia, poctiví pracovníci, ľudia ktorí dodržia zákony ? Nie. Vzorom pre mladých je dnes presný opak tých, ktorých som spomenula. Najlepšie je to vidno za volantmi drahých áut, kde arogancia ich vodičov zachádza tak ďaleko, že keď sa im niečo nepáči, vystúpia z auta a namieria na vás pištoľ.

Isté je, že pokiaľ sa neozvete a nekričíte, svojich práv sa nedomôžete.

Ja osobne som sa na úradoch ani vo svojom okolí s aroganciou voči mne nestretla. Skôr naopak, vychádzajú mi veľmi v ústrety a často mi v úrade pomôžu s tlačivami viac ako je ich povinnosť. Nevieam, či je to preto, že som učiteľka a mnohých z nich som učila, alebo učím ich deti. Alebo je to preto, že sa snažím komunikovať s ľuďmi s úsmevom na tvári a s prosbou na perách.

Podrobnosti SD č.: 363 / 2005

MDŽ – Medzinárodný deň žien. K 8. marcu poslali predstavitelia Komunistickej strany Slovenska všetkým ženám v Bytči pozdrav a blahoželanie k sviatku. Spolu s kyticou úprimných želaní všetkého najlepšieho pridali i krátku báseň, z ktorej sa mi veľmi páčil najmä záver prvej slohy, s ktorým sa stotožňujem – najmä s jej poslednými slovami.

Láskavé skromné maminky,
v ústraní rodnej dedinky,
mozolnatou rukou vyšívate kvet.
Ej, keby tieto ruky viedli svet,
na Zemi nikdy nikde vojny niet !

Podrobnosti SD č.: 364 / 2005

Kniha. Marec – mesiac knihy. Marec je u nás už niekoľko desaťročí označovaný za mesiac knihy. Štatistiky a analýzy hovoria o tom, že mládež číta čoraz menej. Ceny kníh v obchodoch sú navyše čoraz vyššie. Mladí ľudia, čo sa naháňajú len za peniazmi, považujú knihy za úplnú zbytočnosť. Isteže, bez knihy sa dá žiť, ale na akej úrovni ? Práve tú úroveň poznať len čo otvorí ústa. Nemajú slovnú zásobu, hovoria vulgárne a o ničom.

Mnohí navštevujeme knižnice, pretože požičiavanie kníh je lacnejšie ako ich nákup. Keby som napr. ja knihy, ktoré prečítam kúpovala, museli by sme mať rozťahovací dom, pretože by sme sa doň nezmestili – ja a moje knihy.

Ako mi potvrdila Ľubica Raždíková vedúca Bytčianskej knižnice, organizujú mnoho sprievodných podujatí. Pre MŠ vysvetľovali princíp požičiavania kníh. Pripravujú si tak budúcich čitateľov. Novinkou knižnice na sídlisku ja zavedenie internetu, ktorý tu dosiaľ chýbal. Je oň taký veľký záujem, že si vedúca musela vytvoriť poradovník. Možno sa to zlepší, keď tu pribudne nová miestnosť plná počítačov.

V kníhkupectvách je marec skôr mesiacom poklesu ako vzostupu predaja, keď ho porovnáme s Vianocami. Do predajní chodia stabilne ľudia, ktorí si život bez knihy nedokážu predstaviť. Rovná 19 % daň zasadila predaju kníh ďalšiu ranu. A tak dnes nie je výnimkou cena románu vo výške niekoľkých 100 korún. Na encyklopédie musíme počítať v tisíckach korún. Aj preto si mnohí chodia radšej knihy požičiavať do knižníc. Pracovníčky knižnice jednoznačne tvrdia, že knihy sú čítané. Noviny MY priniesli na túto tému anketu, v ktorej sa deti vyjadrujú o svojom vzťahu ku knihám.

Týždeň slovenských knižníc. Mestská knižnica nás v apríli pozvala na aktivity v rámci „Týždňa slovenských knižníc“. Tento rok má motto: „Knižnice – multifunkčné vzdelávacie a kultúrne centrá.“ Týždeň trval od 18. IV. – 23. IV. 2005

Okrem iného knižnica tento týždeň odpustila finančné postihy za upomienky na nevrátené knihy. Každý používateľ internetu mal v priebehu tohto týždňa 10. minút zadarmo.

Mestská knižnica (MK) tiež pátrala po stratených knihách, požičaných ešte v roku 2003. Vyzvali preto čitateľov a priateľov knižníc, ktorí doma nájdú a prinesú stratené knihy, nebudú platiť žiadne pokuty.

Knižnice tiež pozývali na prezentáciu knihy Marcely Laiferovej (rodáčky z Petrovíc). Kniha mala názov: „Žiť svoj sen“ a bola spojená s autogramiádou a besedou s autorkou.

Podrobnosti SD č.: 365 a, b, c / 2005

Správa o činnosti Mestskej knižnice v Bytči za rok 2005.

MK ako regionálna, kultúrna, informačná a vzdelávacia inštitúcia je v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Bytča. Mesto ju spravuje prostredníctvom organizačno – správneho oddelenia, riadi, usmerňuje a kontroluje jej činnosť.

V roku 2005 bolo zaregistrovaných 1 414 používateľov knižnice. Tržby za knižničné činnosti boli spolu 83 tis. Sk. V roku 2005 bolo zakúpených 544 knižných jednotiek a darovaných knižnici 36 kníh. Spolu mal teda knižničný fond za rok 28 291 kníh. Výpožičiek bolo spolu 66 340. Možnosťou medziknižničnej výpožičnej služby bolo požičaných z iných knižníc 200 titulov náučnej literatúry.

V januári MK začala prevádzkovať internet pre verejnosť, služby ktorého využilo 1920 občanov. V marci navštívili knižnicu deti z MŠ a ZŠ v počte 1430. V dňoch 25. – 29. apríla sa v priestoroch knižnice uskutočnila výstava pod názvom: „Planéta modrých motýľov“, ktorú navštívilo 1920 návštevníkov.

V apríli bola podaná na Ministerstvo kultúry SR žiadosť o poskytnutie dotácie na podporu projektu pod názvom: „Doplnenie knižničného fondu Mestskej knižnice v Bytči“. Na financovanie projektu bola poskytnutá dotácia 30 tis. Sk.

V júli sa knižnica prihlásila do národného projektu MK SR, ktorý niesol názov: „Verejný internet v knižniciach SR“. Výber uskutočňovalo MK SR so Slovenskou národnou knižnicou v Martine a naša knižnica bola vybraná na realizáciu projektu. Knižnica v ňom získala:

- Server osadený dvoma procesormi, 2 GB RAM pamäte a 2 73 GB diskami
- Priemerne 8 terminálov a 8 monitorov
- Zdroj nepretržitého napájania
- Ethernetový kabeláž
- Vysokorychlostnú sieťovú tlačiareň
- Servis vybavenia do 48 hodín (pre prvý polrok po začatí prevádzky sa hľadajú centrálné zdroje financovania, čo však nie je zaručené)
- Systémovú podporu 24 x 7 x 365
- Bezplatné zaškolenie
- Servisný hotline

Celková priemerná hodnota vybavenia bola cca 13 000 EUR.

V auguste sa sprístupnila náučná miestnosť s pôvodnou miestnosťou otvorom, ktorý umožní lepší dozor knižnice (straty kníh , umiestnenie internetov). Ďalej bola vymenená PVC guma na podlahe malej príchodovej chodby a vymenené boli záclony v hlavnej čítárni.

V júni sa konala výstava kníh a výstava budíkov, ktorú usporiadal Ing. Štefan Putirka. Spolu sa jej zúčastnilo 683 návštevníkov.

Podrobnosti SD č.: 367 a, b / 2005

Rozpočet mesta pre knižnicu. Vybrala som len niektoré položky.

• Spolu	1 133 700,-
• Tarifný plat, príplatky, odmeny	489 000,-
• Poistné	175 000,-
• Energie	277 600,-
• Vodné, stočné	17 700,-
• Poštovné, telekomunikácie, ...	40 000,-
• Knihy, časopisy, noviny	80 000,-
• Údržba budovy	30 000,-

Podrobnosti SD č.: 367 b / 2005

Predajná akcia. Začiatkom roka denník SME odštartoval predajnú akciu Svetová knižnica SME. V akcii bola prvá ponúkaná kniha zadarmo. Bola to kniha Meno ruže od Umberta Ecce. Tí , čo milujú knihy si tento úlovok nemohli nechať ujsť. Desiatky ľudí stáli pred kníhkupectvami. Že by konečne zistili, že sa telenovely, reality šou, akčné filmy nevyrovnajú čítaniu dobrej knihy ?

Nápad ponúknuť ľuďom diela svetových autorov sa mi veľmi páčil. Konečne sa našiel niekto, kto dnešnej konzumnej spoločnosti, pripomenul, že existujú knihy, na ktoré sa skoro zabudlo. O týždeň neskôr boli knihy vypredané. Predali aj tie, ktoré neboli zadarmo ale za 185,- Sk. Netreba podceňovať Slováka.

Podrobnosti SD č.: 365 c / 2005

V júni nechala vedúca MK Ľ. Raždíková vyhlásiť v mestskom rozhlase, že cez prázdniny bude knižnica otvorená len od 9,00 do 17,00 hod.

Slovensko hľadá Superstar a pri tom hľadani ho zachvátilo šialenstvo. Bytča nie je výnimkou. Deti na školách, ľudia v úradoch, v domácnostiach, v krčmách sa rozhovory zvrtnú vždy na túto súťaž. Superstar sa stala národnou zábavou, ktorá najmä mládeži ukazuje cestu trnistú ku sláve. Cestu na ktorej ale musí človek niečo vedieť a víťazstvo mu nespadne do lona len tak. Táto speváčka súťaž odpútava ľudí od každodenného života.

Lenže autogramiáda sa v Žiline začiatkom marca takmer skončila tragédiou, hovorili mi niektorí Bytčania, ktorí sa jej zúčastnili. Protagonisti súťaže rozdávali svoje podpisy. Organizátori akciu nie celkom zvládli, a tak sa pôvodne dobrá myšlienka zvrtila na nešťastie. Pri davovej psychóze sa stratili deti, kričiaci dav sám seba takmer udupal, húkala sanitka. Spomenula som si na podobné šialenstvo, ktoré zachvátilo ľudí v rokoch mojej mladosti pri Beatles. Emócie boli o to silnejšie, že medzi finalistami bol jeden Žilinčan a jeden rodák z Tepličky nad Váhom.

Podrobnosti SD č.: 366 a, b / 2005

Ako sa dá na Superstar zarobiť ? Už malé deti v škole, ktorým sa podarilo zohnať číslo na mobil niektorého súťažiaceho, ho ďalej predávajú svojim spolužiakom. Dospelí narábajú s väčšími sumami, keď v stávkových kanceláriách riskujú svoje peniaze tipovaním, kto vypadne v nasledujúcom kole súťaže. Noviny MY priniesli 21. III. celú stranu o spomínaných finalistoch. Najviac záujemcov mal sympatický Tomáš Bezdeda a Miro Jaroš. Sú ich neustále plné noviny.

Podrobnosti SD č.: 366 c, d, e / 2005

Názor teoretika. Aký je názor teoretika výtvarného a filmového umenia na reality šou. Ten si myslí, že práve toto ľudia potrebujú. Doba je rýchlo pulzujúca a dnes človek aby na niečo zareagoval, musí byť šokovaný. Intelektuál by do reality šou určite nešiel. Superstar je trochu iná. Je dobré, že sa prezentujú talentovaní speváci. Slovenský hudobný trh je oslabený a skostnatený. Je to podobné ako v našej literatúre. Funguje tam tvrdé jadro určitej skupiny ľudí, ostatní (hoci aj talentovaní) medzi nich len ťažko prerazia. Superstar dala teda spevu nový rozmer. Miliónový tanec (to je súťaž tanečníkov amatérov) bola vyslovene možnosť vylákať ľudí k obrazovkám a vytiahnuť im peniaze z vrecák.

Podrobnosti SD č.: 387 / 2005

Jozef Tiso. Niektorí Slováci , aj Bytčania, si aj tento rok pripomenuli výročie vzniku Slovenského štátu. 14. III. špeciálne v Bytči oslavuje niekoľko starších ľudí a aj mládež z viacerých miest Slovenska toto výročie. V Bytči je rodný dom Jozefa Tisu , ktorý stále funguje ako múzeum. O tomto našom prvom prezidentovi sa hovorí ako o rozporuplnej osobnosti, stretáme sa s názormi kladnými i zápornými na neho.

Kultúrny dom. Bytča stále nemá kultúrny dom. Ten starý – bývalý je majetkom cirkvi. Čuduj sa svete, budova, ktorá nemôže slúžiť kultúre, pokojne slúži obchodu. Otvorili tam totiž diskontný predaj lacného textilu, obuvi a pod. Žeby si takto chcela cirkev vylepšiť finančnú situáciu ? Cirkev získala v reštitúcii ešte mnoho iného majetku v meste.

Radní mesta urobili pre kultúru aspoň to, že sa pred našimi očami buduje kultúrny stánok, v ktorom nájdú na svoje uplatnenie miesta všetky kluby a organizácie v meste.

Rozlúčka s umelcom. V regionálnych novinách sa autor úvodníka lúči so zosnulým slovenským humoristom Stanislavom Radičom. Zomrel v deň, keď sa svet lúčil s pápežom Jánom Pavlom II. Stano Radič nebol Bytčan, ale mnohí sme ho mali radi ako svojho suseda, kolegu, priateľa. Nebol to Bytčan , ale bol to výnimočný človek a každý Bytčan ho určite poznal. Bol to scenárista, moderátor a humorista. Ako povedal predseda NR SR : „ Stano bude chýbať celému Slovensku.“ Po niektorých ľuďoch ostáva navždy prázdne miesto. Neplatí o nich, že sú nahraditeľní.

Všetci sme si vzdychli s autorom úvodníka: „ dovoľme si smútiť, že tu Stanko nie je, ale zároveň sa spoločne radujeme, že tu vôbec bol. „

Zomreli traja za sebou: Július Satinský, Jaro Filip a teraz Stanko Radič. V nebi musí teraz byť veselšie, ako tu, v tomto uponáhľanom a pochmúrnom svete.

Divadielko. Detský divadelný súbor NUDAKAZ zo ZŠ na Ul. Mieru pozval všetkých na premiéru rozprávkového muzikálu Ako išlo vajce na vandrovkú. Divadelné predstavenie odohrali v Svadobnom paláci 24. IV. 05.

Výstava. Od 25. IV. do 29. IV. som bola pozrieť spolu s mnohými Bytčanmi , najmä deťmi, krásnu výstavu. Vystavoval Igor Badura a výstava mala názov : „ Hmyz modrej planéty“. Všetci sme boli očarení pestrou paletou nášho ale i exotického hmyzu. Videli sme aj najväčšieho chrobáka sveta, nádherné farebné motýle, nášho smrteľne jedovatého chrobáka alebo najväčšieho motýľa na svete. To boli obry. Ale boli tam aj drobulinké voľným okom ledva viditeľné chrobáčky.

Výstava bola otvorená v budove mestskej knižnice na sídlisku od rána do 18,00hod. popoludní. Mnohí z nás ju videli viackrát a stále si tam našli niečo zvláštne, niečo , čo predtým prehliadli.

Podrobnosti SD č.: 368 / 2005

Šarmantní muži. So všelijakými súťažami a prehliadkami akoby sa bolo vrece roztrhlo. Týždenník MY celý rok hľadal najšarmantnejšieho muža kraja. Každý deň sa kandidáti vyhodnocovali a niekto vypadol. V nadpise sa síce hovorilo o mužoch so Žiliny, ale z fotografií sa na nás usmievali aj Bytčania. Medzi nimi aj primátor Peter Korec a Peter Weber prednosta Krajského školského úradu – tiež z Bytče.

Podrobnosti SD č.: 369 / 2005

Improliga v Bytči. Regionálne osvetové stredisko v Žilne, Divadelný klub Žilina, MsÚ v Bytči a referát kultúry v Bytči oznámili verejnosti , že po mimoriadne úspešných vystúpeniach v Žiline, Olomouci, v Prostějove sa koná Improliga aj v Bytči. Všetci sme zažili divadelné, hudobné a literárne improvizácie, príjemné stretnutia, humor, zábavu a ľudskú fantáziu. Spoznali sme talentovaných ľudí z Bytče a okolia. Všetko toto prebehlo v Svadobnom paláci 6. V.

Koncert. Občianske združenie Materské centrum pozvalo v máji verejnosť na rodinný koncert pre veľkých i malých. Stretnutie sa uskutočnilo v Národnom tenisovom centre v Bratislave. Dopravu autobusom na koncert zabezpečilo centrum , vstup bol zadarmo. Koncert sa konal 7. V. 05.

Podrobnosti SD č.: 370 / 2005

Koncert roka. 7. V. v miestnom Bristol café usporiadal Indies klub koncert roka. Do nášho mesta zavítala jedna z absolútnych špičiek českej progresívnej gitarovej scény – kapela HÍR. Spolu so svojou francúzskou speváčkou Valeri predviedli prierez ich 14 – ročnou hudobnou produkciou. Kapela HÍR sa koncertne pohybuje okrem Česka najmä v Anglicku, Francúzsku a Nemecku.

Celý koncert sa však začal až po odvysielaní priameho prenosu hokejového duelu Slovensko – Česko. Návštevníci mohli sledovať tento zápas priamo v Bristol café všetci spolu.

Podrobnosti SD č.: 371 / 2005

Deň matiek. V Bytči je už viacročnou tradíciou MsÚ slávnostne si pripomenúť Deň matiek. Preto aj tento rok Mesto pozvalo všetky ženy matky , staré mamy a všetkých tých, ktorí si chceli vypočuť slávnostný koncert venovaný matkám. Koncert sa začal v nedeľu popoludní 8. V. v Svadobnom paláci. Prítomným hrala skupina Moravanka a vstup bol zadarmo.

Hviezdoslavov Kubín. V Svadobnom paláci sa 29. IV. recitovalo odušu a nechýbala pritom ani hudba a tanec (či už moderný alebo ľudový). Toto všetko bolo súčasťou jubilejného ročníka regionálnej prehliadky Hviezdoslavov Kubín. Tento už 10. rok pripravujú na tunajšej Špeciálnej základnej škole internátnej. Okrem žiakov spomínanej školy sa recitácií zúčastnili aj žiaci iných špeciálnych škôl. Tento rok tu boli hostia zo Šuje, Svederníka, zo Žiliny a deti zo ŠZŠI v Trenčianskej Teplej, ktoré všetkých prekvapili úvitacím tancom. Okrem spomínaných tanečníkov sa zúčastnilo súťaže 38 detí. Riaditeľka školy v Bytči Anna Ďurajková podotkla, že nejde o súťaž s jedným víťazom, ale o prehliadku v ktorej sú víťazmi všetky deti, ktoré prekonalí samé seba. Boli tu aj deti, ktoré predniesli svoju vlastnú báseň.

Podrobnosti SD 372 / 2005

Opoczno. Tento rok sa konalo niekoľko spoločných akcií našich občanov a poľských priateľov.

- V dňoch 20. – 22. V. zástupcovia Dobrovoľného hasičského zboru a profesionálni hasiči z Bytče navštívili priateľov – hasičov z Opoczna. Stalo sa tak pri príležitosti 105. výročia založenia miestneho Dobrovoľného hasičského zboru.
- V dňoch 5. – 7. VIII. zástupcovia samosprávy Opoczno (vrátane primátora mesta) a predstavitelia hasičov z Opoczna opätovoľ návštevu v Bytči pri príležitosti 130. výročia založenia Dobrovoľného hasičského zboru v Bytči.
- V dňoch 16. – 18. IX. Zástupcovia samosprávy z Bytče (vrátane primátora mesta) a naši podnikatelia navštívili Opoczno, kde sa zúčastnili miestnych dožinkových slávností.
- V SD prikladám poľské noviny , ktoré hovoria o tejto udalosti

Podrobnosti SD č.: 373a, b, c, d, e / 2005

Beseda. Mala som tú česť osobne sa zúčastniť posedenia pod názvom Vo svete diplomacie, ktoré sa uskutočnilo v Svadobnom paláci 27. V. 05. O svojich diplomatických misiách v Poľsku, vo Vatikáne a o osobnej účasti pri poslednej rozlúčke so svätým otcom pápežom Jánom Pavlom II. rozprával PhDr. Marián Servátka, CSc, bývalý veľvyslanec SR. Do Bytče ho priviedla pani Řeháková z Regionálneho osvetového strediska v Žiline.

Pána veľvyslanca i prítomných privítal primátor mesta.

1. Pán doktor hovoril spočiatku o svojich diplomatických službách v Poľsku a Litve a potom vo Vatikáne. Vo Vatikáne je diplomacia veľmi stará a beží ako švajčiarske hodinky – povedal host'.
2. Ďalej hovoril o tom, ako zviditeľňoval Slovensko vo svete prostredníctvom výtvarných prác akademickej sochárky Cvengrošovej. Umelkyňa urobila medailu sv. otca, ktorá je dnes zamurovaná vo všetkých dôležitých bránach Vatikánu a dali ju aj do truhly pápeža.
3. Pán doktor spomínal na svoje pedagogické začiatky na Filozofickej fakulte v Bratislave, ale aj v Krakove
4. Spolupracoval s rádom Maltézskeho rádu. Poradilo sa mu zariadiť, aby na ich poštovej známke bol Slovenský štátny znak. V histórii sa to stalo prvý raz, že štátny znak Slovenska je na známke cudzieho štátu.
5. Potom nasledovala diskusia, v ktorej host' odpovedal na otázky prítomných
6. Napokon si na vyzvanie divákov zaspomínal na dojmy z pohrebu pápeža. Zdôraznil, že skromný pohreb vyvolal veľký dojem aj na diplomatov nekatolíckeho sveta, ktorí si zosnulého pápeža veľmi vážili.

Podrobnosti SD č.: 374 a, b, c, d / 2005 (pozvánka, vizitka, noviny, foto)

Kríza v kultúre. Tí, ktorí sa kultúre naozaj rozumejú si sťažujú a s obavami konštatujú, že kríza v našej kultúre je naozaj vážna.

Fenoménom doby je pretlak ohlupujúcej zábavnosti. STV ani súkromné TV dnes neprodujú ani pol percenta vplyvov, ktoré formujú kultúrnosť. Spoločnosť blahobytu, ktorú rovnako vyzývajú politici ako aj ich voliči, sa musí najprv konzumom nasýtiť, aby sa mohla napokon presýtiť. V tomto nepomôže činnosť žiadneho ministerstva ani primátorov miest, ani štátna alebo iná televízia. Dôležité je prekonať krízu tvorivosti a v našich podmienkach to chce ľudí, ktorí sa angažujú a obetujú svoj čas a námahu bez ohľadu, koľko za to dostanú zaplatené.

Koncert ZUŠ. Posledný májový týždeň popoludní zaplnili sálu Svadobného paláca rodičia, starí rodičia, súrodenci. Známi a priatelia dievčat a chlapcov, ktorí navštevujú tanečný odbor ZUŠ v Bytči. Začal sa totiž záverečný koncert. Jeho hviezdami boli absolventky I. stupňa, ktoré majú za sebou 7 rokov štúdia tanca pod vedením ich triednej učiteľky Márie Zagatovej. Ako pani učiteľka povedala: „bola to ich malá tanečná maturita“. Jej poďakovanie patrilo aj rodičom, kolegom zo školy a korepetitorke A. Drobniakovej.

Po krátkom prejave sa na javisku začal pestrý kolotoč tancov: od klasiky, cez ľudové tance až po modernu. Absolventi sa v ňom striedali s mladými tanečníkmi z tried spoločenského tanca Marty Búšfyovej.

Podrobnosti SD č.: 375 / 2005

Diskusia. 30. V. ma zaujal v týždenníku MY článok Petra Gettinga (z Bytče), v ktorom sa zamýšľa nad tým, či je Žilina kultúrnym mestom. To, čo hovorí o Žiline platí aj o Bytči. Autor článku zhrnul závery diskusie činiteľov kultúry, ktorý sa konal koncom mája v Žiline.

Od revolúcie pretrváva v kultúre marazmus. Týka sa to vzniku a podpory nových kultúrnych aktivít, nehovoriac o tom, že priestory pre mladú kultúru a mládež vôbec medzičasom v tichosti zanikli. Kultúra na sídliskách prakticky neexistuje. Absenciu možností pre tvorivé trávenie voľného času nahrádzajú obchodné centrá, ktoré naopak rastú ako huby po daždi. Aktivity v kultúre majú len malú šancu na podporu v prípade, že nie sú priamo napojené na štruktúry mesta.

Napríklad Bytča aktuálne naštartovala grantový systém inšpirovaná Žilinou. Tento systém na základe odborných kritérií rozdeľuje financie do viacerých oblastí, kultúru nevynímajúc. Lenže jeho závislosť na orgánoch mesta mu môže byť osudná, pretože bude kontrolovaná úradníkmi mesta a nimi aj schvaľovaná alebo nie.

Podrobnosti SD č.: 376 / 2005

Stretnutie. Pre osamelých občanov v prímestskej časti Pšurnovice pripravil v máji MsÚ v Bytči spolu s Úniou žien Slovenska a SČK spoločenské posedenie. Za všetkých spomenutých organizátorov ich pozdravil zástupca primátora V. Bachorík. O dobrú zábavu, ktorá trvala až do neskorých hodín, sa starala hudobná skupina Setechovanka a spevácky súbor zo Pšurnovic.

Zánik slovenskej kultúry? Aj iní autori sa čoraz častejšie zamýšľajú nad touto otázkou. Podľa mňa si iba hľadá identitu a hľadá svojich priaznivcov. Možno tá ďalšia generácia ju znovu objaví. Isté je, že na „barbarskom konzumnom západe“ žije kultúra s mnohými alternatívami. Kým u nás pod starostlivou rukou všetkých doterajších vlád zaniklo od nežnej revolúcie toľko skutočných kultúrnych hodnôt, že plazivá mcdonaldizácia je proti tomu nával úľavy.

Všetko, čo je financované štátom, je odrazom vládných želaní a predstáv a je zároveň semeniskom korupcie. Počnúc tam hore a končiac v malých mestách a dedinách.

Podrobnosti SD č.: 377 / 2005

Keď sa nedá koncertovať v Bytči, cestičky záujemcov si našli okolité dediny. 5. VI. odznel **koncert** anglickej skupiny Heavens shore v telocvični ZŠ Štiavnik. Mnohí Bytčania si do Štiavnika zašli, aby si skupinu mohli vypočuť.

Podrobnosti SD č.: 378 / 2005

Prezentácia. Týždenník MY priniesol 13. VI. celú stranu podrobností o Petroviciach. V novinách boli prezentované úspechy MŠ a ZŠ. Za obecný úrad hovoril starosta Matúš Bryndziar. Reč bola samozrejme o folklórnej skupine Petrovičan. Popýšili sa aj Kristínkou Uríčkovou, ktorá sa stala víťazkou v celoštátnom kole speváckej súťaže Slávik Slovenska, kde jej odovzdal cenu veľký slovenský operný spevák Peter Dvorský.

Podrobnosti SD č.: 379 / 2005

Akadémia. 14. VI. som si zalietala spolu s 300 inými Bytčanmi „Na krídlach radosti“. Tak sa volala akadémia žiakov všetkých stupňov škôl a školských zariadení okresu. Akadémiu moderovali A. Hvorecká a L. Papánková. Predstavili nám školu, ktorá si pripravila vystúpenie, pričom sme na veľkom plátne v pozadí videli jej budovu, celý areál i výstavku výtvarných prác detí.

Deti pod vedením svojich učiteliek nacvičili mnoho pekných tančekov, básničiek a hudobných pásiem. Najsilnejšie na nás zapôsobili tie, ktoré boli ešte plné detskej hravosti, ako bol tanček z MŠ v Malej Bytči pod názvom Pes a mačka.

Deti zo ZŠ Ul. Mieru predviedli časť dramatisácie muzikálu Ako išlo vajce na vandrovkú. Žiaci ZUŠ zahrli na klarinete, 4 – ručne na klavíri a dievčatá zatancovali tanec z Važca.

Vystúpenie zakončila skupina Kung – fu z CVCČ. Zážitok z akadémie bol dojmavý, prekvapujúci a strhujúci.

Podrobnosti SD č.: 380 / 2005

Tanečné predstavenie. V nedeľu 19. VI. sa na nádvorí Bytčianskeho zámku opäť lietalo. Tanečné predstavenie „Umenie lietať“ predviedli tanečníci a hudobníci zo ZUŠ pod vedením M. Búšfyovej. Toto večerné predstavenie bolo umocnené atmosférou stredovekého zámku, podfarbené strhujúcou hudbou, ktoré do týchto priestorov úplne zapadla.

Toto vystúpenie sa pre veľký úspech zopakovalo 9. IX.. V pozvánke autori podujatia vysvetľujú zámer. Citujem: „Pripútaných ľudí obrátených chrbtom do oblohy inšpiruje voľnosť vtákov. Dáva silu odvážnym ale aj vzbudzuje závišť. Oni svoj dar – schopnosť lietať dávajú každému.“

V SD prikladám pozvánku, kde sú uvedené mená účinkujúcich a ich učiteliek.

Nasvietené nádvorie evokovalo neskutočno a súlad s pohybmi mladých dievčat v bielom, umocnené sugestívnou hudbou. Toto všetko na nás divákov pôsobilo tak, že nám naskakovali zimomriavky.

Podrobnosti SD č.: 381 / 2005

Anketa. Týždenník MY zo dňa 20. VI. priniesol na jednej strane anketu, v ktorej sa redaktori pýtali známych i neznámych ľudí, prečo čítajú tieto noviny. Odpovedali futbalisti, hokejisti, manažéri, riaditeľ galérie atď. Všetci čítajú týždenník pravidelne a so záujmom.

Podrobnosti SD č.: 382 a / 2005

Medailón. V rubrike „Kto je kto“ predstavujú noviny pravidelne významné osobnosti nášho kraja. Niektorí sú verejne známi, iní nie, hoci by si to zaslúžili. V tomto narodeninovom čísle novín MY redaktori vyspovedali šéfredaktorku a s ňou čo – to povedali o sebe aj samotní redaktori. Mňa zaujalo to, že dvaja z nich sú Bytčania a tretia je rodáčka z Bytče.

Peter Getting má 29 rokov, pochádza z Bytče a narodil sa v znamení strelca. Jeho záľubou je tvorivosť v každom ohľade. Ako sám hovorí: „najradšej má to ľudské v ľuďoch a punk, punk, punk.“ Najviac neznáša kombináciu obmedzenosti s absenciou ľudskosti. Na otázku, čo ľudia o ňom nevedia a mali by vedieť, odpovedal: „Nikdy nestrávim dovolenku na pláži na Jadrane“.

Michal Filek je 27 – ročný redaktor z Bytče, narodený v znamení vodnára. Jeho záľuby sú futbal, hudba a literatúra. Najradšej má svoju manželku a pocit z dobre vykonanej práce. Najviac neznáša ľudí typu „majster sveta“, aroganciu a bezmocnosť. Nevie, čo ľudia o ňom nevedia ale vie, čo vedia a nemali by.

Emília Fileková – 25 ročná rodáčka z Bytče narodená v znamení blížencov. Jej záľuby sú hudba, film a spánok. Najväčšmi má rada svoju rodinu, čokoládovú zmrzlinu a fenku Charon. Najviac neznáša, keď si človek nestojí za tým čo povie, nezodpovednosť a sľuby. Ľudia o nej nevedia, že raz bude mať nemeckú dogu (pozriemeže – ďalšia milovníčka psov).

Fotografie predstavujú spomínaných redaktorov, keď mali 5 rokov. Vtedy ešte netušili, že raz z nich budú novinári. Noviny oslavujú 5. narodeniny, lebo práve 20. VI. 2001 vyšli prvýkrát. Všetci si želajú, aby noviny MY boli raz päťkrát hrubšie, 500 – krát čítanejšie a 5 tisíc – krát obľúbenejšie ako dnes.

Sever. Na ďalšej dvojstrane predstavujú noviny Občianske združenie Sever, ktoré deklaruje, že aj ľudia z Bytče patria na sever a teda dobre vedia, kde je sever.

Podrobnosti SD č.: 382 b / 2005

Pivné slávnosti. V sobotu 25. VI. sa v Bytči uskutočnil v poradí už VII. ročník pivných slávností Popper fest 2005. Aj keď horúce letné počasie a mnoho iných zábavných podujatí v okolí boli tohtoročným slávnostiam silným konkurentom, predsa si do areálu pivovaru, kde sa festival konal, našli cestu stovky ľudí všetkých vekových kategórií. Neboli tam iba znalci zlatého moku. Celú sobotu až do nedeľného rána bol pre nich pripravený bohatý program.

V jeho úvode vystúpila už storočná dychová hudba Predmierčan, pod vedením A. Bajzu a folklórne kvarteto Rovnianka. Program pokračoval mnohými súťažami pre deti. Napríklad súťažili v rýchlosti a množstve zjedených párkov. Dospelých zabavil humoristické duo Kaizer a Meluš. Nezvyčajná bola ohňová šou DIADEM – ktorá predviedla veľkolepý ohňostroj. Muži si prišli na svoje pri súťaži MISS mokré tričko.

Podujatie, ktoré pripravil 401 ročný pivovar Popper moderoval František Výrostko zo Slovenského komorného divadla v Martine.

Podrobnosti SD č.: 383 / 2005

Vulgárnosti. S vulgárnymi prejavmi správania sa stretávame všetci, bohužiaľ skoro každý deň. Vulgárne nadávky sú v bežnom živote tabu, niečo zakázané a neslušné. Mnohým pomáhajú pri strese odreagovať sa, zvládnuť bolesť, hnev alebo neúspech. Mladí považujú vulgárne nadávky za „reč dospelých“. Pre väčšinu ľudí sú našťastie úplne zbytočné. V Žiline založili Občianske združenie nazvané „Akčný výbor za slušné správanie sa“. Môžem sa len stotožniť so záverom ich výskumu, že stredoškolská mládež prakticky vulgárne výrazy nepoužíva.

Učila som na základnej škole a tam mi priam trhali uši neustále nadávky z úst celkom malých detí a dievčat tiež. Hovorili ich naschvál poriadne nahlas, aby ich aj učiteľ počul, ba povedali ich aj priamo jemu do očí. Teraz učím na Gymnázium v Bytči a tu sa s nadávkami vôbec nestretám.

Nadávkami sú teda vážny spoločenský problém, pretože upozorňujú na iné, oveľa vážnejšie korene narušenej výchovy, tvorby hodnôt a spôsobu života v rodine.

Podrobnosti SD č.: 384 / 2005

Anketa – zaváraniny. V júli boli záhrady a tržnice plné ovocia a zeleniny. Novinári urobili v uliciach miest anketu, v ktorej sa pýtali chodcov, či ešte ľudia doma robia domáce zaváraniny.

Bez ohľadu na vek alebo pohlavie, všetci odpovedali, že doma zavárajú. Ako príčinu uviedli, že domáce zaváraniny sú oveľa chutnejšie a hlavne nie sú v nich chemické prípravky. Ďalší dôvod boli ceny. Malá fľaška džemu stojí v obchode 40,- Sk o zaváraných uhorkách, čalamáde a ovocí ani nehovorím.

Podrobnosti SD č.: 385 / 2005

Tramské piesne. V júni odvysielal miestny rozhlas pre Bytčanov pozvánku do Turzovky. Mesto Turzovka pripravilo v rámci Turzovského leta I. ročník medzinárodného festivalu „Folk country a tramské piesne“ - Drotária 05. Festival sa uskutočnil 15. – 16. VII. 05 v areály prírodného amfiteátra v Turzovke. Počas oboch dní sa predstavilo takmer 30 skupín a sólistov z Čiech, Poľska a Slovenska. Aj mnoho Bytčanov si zašlo za tramskou piesňou do Turzovky.

Rockový koncert. V sobotu 16. VII. sa popoludní v pohostinstve Gáter na terase uskutočnila „Gáter párty“. V jej rámci vystúpili rockové hudobné skupiny z Bytče : Unikorn, Bokom okolky, F. Word a martinská skupina Odpad. O občerstvenie prítomných sa postarali v hostinci Gáter – podávali guláš a grilované špeciality.

Archeológovia. Pri výstavbe automobilky KIA pri Žiline odkryli archeológovia celú stredovekú dedinu z 12. st., ktorá bola veľmi zachovalá. Archeologický výskum viedol P. Bednár so 60 pomocníkmi. Skupine bádateľov sa tiež podarilo odkryť 3 staršie cesty. Ide o významné diaľkové cesty s kvalitnou povrchovou úpravou. Fungovali až donedávna ako spojenie Uhorska s Poľskom a Sliezscom. Pri vykopávkach objavili aj zaujímavé mince. Najstaršia z nich bola uhorská z čias Mateja Korvína.

Ďalším archeologickým nálezom na spomínanej lokalite bolo pohrebisko z doby bronzovej. Urny prikrýté kameňmi boli nájdené blízko Varína. Pohrebisko je staré 3000 rokov. Urny pochádzajú z doby okolo r. 1 200 p. n. l. Ide o Lužickú kultúru. Na pohrebisku odkryli asi 50 hrobov.

Koncom roka tím odborníkov z Archeologického ústavu SAV, ktorý pracoval pri vykopávkach pod budúcim závozom KIA, správu o svojej práci. Dosiaľ preskúmali až 870 stredovekých objektov. Po ročnom pôsobení sa im podarilo odkryť plochu skoro celej dediny, na rozlohe viac ako 8 ha. Existencia dediny je doložená nálezom mincí. Tiež bola zachytená aj na vojenských mapách z konca 18. st. V októbri a novembri priniesli archeológovia nečakaný objav. Vďaka geofyzikálnemu meraniu, ktoré tu robili študenti a doktoranti z Goetheho univerzity vo Frankfurte nad Mohanom našli cestu, ktorá bola staršia ako vykopaná osada. Cesta slúžila pravdepodobne už v dobe rímskej, alebo na prelome letopočtov. Úspešný výskum pritiahol okrem nemeckých študentov aj vyše 50 poslucháčov katedier archeológie zo Slovenska, Moravy a Čiech.

Podrobnosti SD č.: 386 a , b , c / 2005

Výpredaj kníh. Kníhkupectvo Anna na tržnici oznámilo v júni občanom, že v dňoch 30. VI. a 1. VII. ponúka firma Me Usip výpredaj kníh. Na výpredaj sa dostal široký sortiment kníh – najmä detské, náučné, beletria a jazyková literatúra. Knihy sa predávali s 10% zľavou v priestoroch knižnice na sídlisku.

Koncert. 6. VIII. sa v podvečer predstavila verejnosti v Bristol Café hudobná produkcia z 80. a 90. rokov minulého storočia.

Podrobnosti SD č. : 388 / 2005

Vernisáž výstavy. MsÚ v Bytči, KMGS a Artefakt Žilina pri príležitosti 61. výročia SNP pozvali verejnosť na vernisáž výstavy. Výstava mala názov Obzretie očami výtvarníka. Vystavoval jubilant J. Práznovský v Svadobnom paláci. Vernisáž bola 28. VIII. a výstava bola prístupná do 9. IX.

Podrobnosti SD č.: 389 / 2005

Kontrola. O tom, že kultúrne podujatia sú aj kontrolované, svedčí úradný záznam predložený mestskou políciou 29. VIII. MsÚ. Toho dňa boli vykonané kontroly kultúrnych podujatí v obci M. Bytča. Obecný výbor mestskej časti M. Bytča usporiadal kultúrne podujatie v KD. Počas kontroly bolo zistené, že podujatie sa konalo v súlade s rozhodnutím MsÚ v Bytči (čiže mesto dalo súhlas).

Počas kontroly bol zistený predaj týchto alkoholických nápojov : pivo, víno a predaj sladkostí. Usporiadateľ predal 80 vstupeniiek, čo zodpovedalo počtu prítomných v KD.

Podrobnosti SD č.: 390 / 2005

Cirkus. Do nášho mesta opäť prišiel po 7 ročnom turné Európou známy cirkus Williams. Rodiny s malými deťmi a mladí ľudia sa v dňoch 30. 31. VIII a 1. IX. Len tak hrnuli pod jeho šapitó. O dobrú náladu sa po celý program staral populárny cirkusový klaun Edi. Cirkus uviedol prvýkrát na Slovensku skupinu lietajúcich pokemónov. Cirkusový stan bol rozložený pod starým amfiteátrom na Rázusovej ulici. Po celý čas jeho produkcie predávali občerstvenie – cukrovú vatu, pukance a suveníry. Vstup bol 50,- Sk na osobu.

Rozlúčka. Mestský klub Indies oznámil, že 3. IX. poriadal v Bristol Café hudobnú rozlúčku s prázdninami pod názvom: „ gudbai samr p rt “. Na stretnutí odznelo to najlepšie z progresívnej scény súčasnosti a tiež 80. a 90. rokov.

Reality šou. Nová reality šou TV JOJ pod názvom Vy Vyvolení vyvolala aj v radoch mladých katolíckych novinárov pobúrenie. V spolupráci s Katolíckym hnutím žien sa preto rozhodli začiatkom septembra adresovať otvorený list riaditeľovi TV JOJ. V liste požadovali zrušenie programu alebo zmenu jeho dramaturgie. Dôvodom protestov bola nemorálnosť relácie. Novinári cítia zodpovednosť za výchovu našich detí. Relácia bola v príkrom rozpore s kultúrou, dobrými mravmi a etikou. Vy Vyvolení sú masovo propagovaná pornografiou a tento brak zamoril celé Slovensko. Lákadlom pre jej účastníkov bola výhra 11 miliónov Sk a mediálna sláva, pre ktorú boli ochotní urobiť hocičo.

Podrobnosti SD č.: 391 / 2005

Michalský jarmok. V meste sa uskutočnil už VII. ročník Michalského jarmoku. Tento rok to bolo v dňoch 28. – 30. IX. na Námestí SR a na mestskom trhovisku. Jarmok trval 3 dni. Námestie bolo plnučké – plné stánkov s oblečením , záclonami, obuvou, obliečkami na periny, ktoré ponúkali za polovičnú cenu ako v obchodoch (aj ich kvalita tomu zodpovedala). Deti si prišli na svoje pri stánkoch s hračkami a sladkosťami. Dospelých zas lákali stánky s opekanými klobáskami a „ Trnavskou medovinou“, ktorú čapovali priamo do plastových pohárikov. Ale pre nás estetov ju predávali aj vo fľašiach s neuveriteľnými tvarmi. Mnohí kúpovali medovinu iba kvôli tým fľašiam, ktoré mali tvar Eifalovej veže, rôznych zvierat alebo mali nápis „ Prvá pomoc“. Deťúrence sa vyšantili na plastovej kĺzačke, ktorá bola nafúkaná do obrovských rozmerov . Iné zas výskali na kolotoči s rotačným pohybom. Aj keď bolo stánkov menej než vlani, všetci sa mi zdali byť spokojní.

Nechýbala ani kultúra. Tí starší zatlieskali piesňam R. Weitera a zaspievali si spolu s Robom Kazíkom. Ten , kto mal rád ľudovky, tiež si prišiel na svoje so skupinou p. Hruštínca. Počas trvania jarmoku bolo zriadené v priestoroch mestského trhoviska virtuálne kino.

Podrobnosti SD č.: 392 a, b / 2005 (leták, pozvánka)

Mosty. Dnes v čase letov do vesmíru, len ťažko dokážeme oceniť, akým revolučným činom bol svojho času vynález mosta. Tie najstaršie boli kamenné, tehlové, drevené a vydržali až 800 rokov. V 19. st. sa pri ich stavbe začali používať liatiny kovov. Väčšina mostov je uložená na pevných podperách – pilieroch, alebo je zavesená na vysokých pylónoch. Na premostenie riek sa najviac osvedčili vysiace mosty. Medzi dvomi vežami sú zavesené oceľové káble. Ich konce sú na brehoch zakotvené, čím sa znížilo ich napätie. Aj u nás sú takéto mosty, cez ktoré môžeme prejsť na druhý breh rieky alebo kanála. Práve ponad kanál sa klenie visiaci most, ktorý spája Bytču s jej mestskou časťou Družstvo. Po ďalšom zase chodia ľudia ponad staré koryto Váhu z Kotešovej na vlakovú stanicu do D. Hričova. Aj za Kinexom je takýto most, ktorý spája M. Bytču s Predmierom cez Váh, alebo cez kanál spája Hliník s bytčianskou časťou brehu.

Podrobnosti SD č.: 393 a / 2005

Kaplnka. Nevieme , či je to kaplnka, či brána. Túto netradičnú kaplnku z 18. st. môžeme vidieť, ak prechádzame cez Bytču – Hliník. Kaplnka sv. Jozefa bola pôvodne bránou. Stojí tesne pri ceste a kedysi bola súčasťou kamenného opevnenia gazdovského dvora. Keď prestala plniť svoju funkciu, z jednej strany otvor zamurovali. Soška sv. Jozefa, umiestnená v jej hornej časti, už viackrát niekto ukradol. V SD prikladám foto, na ktorej dolnej časti vidno, že kaplnku tvorí vlastne len jedna stena.

Podrobnosti SD č.: 393 b / 2005

Cimbalová muzika. 16. X. popoludní pozvali usporiadatelia záujemcov, ktorí majú radi cimbalovú muziku do hostinca U Voloníka. Akcia bola súčasťou Piatkového hudobného večera. Na cimbele hrala folklórna skupina Rovňan.

Aj 21. X. sa mohli priaznivci peknej hudby započúvať do programu, ktorý sprevádzal pán Hrobárik. Znovu to bolo U Voloníka.

Divadielko. 16. X. popoludní v Svadobnom paláci usporiadalo Materské centrum pre všetky deti a rodičov predstavenie Teatro Pimprlo. Divadlo zahralo rozprávku O Jankovi Polienkovi.

Hvozdnica. Noviny MY zo dňa 24. X. priniesli celú stranu článkov o obci Hvozdnica. V článkoch sa hovorilo o cintoríne, škole, obecnom úrade, ktorý s občanmi pred 5 rokmi oslávil 750. výročie prvej písomnej zmienky o Hvozdnici.

V roku 2002 odovzdali do užívania ďalších 24 bytov v bytovom dome s garážami a ambulanciou lekára. 2x do týždňa v nej ordinuje MUDr. Roman Pinter. Pochvaľujú si to najmä starí občania, ktorí za lekárom nemusia chodiť do Bytče.

Ľudia sa radujú aj novej ceste. Jej obnova trvala skoro 10 rokov (najprv pod ňou museli urobiť kanalizáciu, plyn a napokon zaviesť vodu). Starosta tvrdil, že kým sa táto cesta neurobila, Hvozdnica mala najhoršiu cestu v strednej Európe. Ďalšie aktivity predložila obec v projektoch na čerpanie grantov z eurofondov.

Veľkou udalosťou v obci bolo vysvätenie kostola S. Svorada, ktorý prišiel osobne vysvätiť kardinál Ján Chrizostom Korec. Obecný úrad dal pri tejto príležitosti urobiť úpravy na cintoríne, aby pôsobil esteticky a dôstojne.

Pýchou obce je folklórna skupina Javorníček. Vedie ju Juraj Jakubík s manželkou Annou. Súťažili na mnohých prehladkach. Na celoslovenskej získali hlavnú cenu. Momentálne má Javorníček 20 členov (muzikantov, spevákov a tanečníkov). Pripravujú aj scénické pásma, ktoré predstavujú ľudové zvyky nášho regiónu. Vystupujú na významných podujatiach obce, v Bytči, ale boli nás reprezentovať aj v Krakove, Prahe a v Bratislave účinkovali na benefičnom koncerte.

V ďalšom z článkov sme sa dozvedeli niečo o škole a škôlke. O úspechoch detí, o ich radoostiach, súťažiach a kultúrnych programoch. Riaditeľom ZŠ je Anton Gabriel. V rámci racionalizácie bola škola zlúčená so školou v Štiavniku. Keď sa školy začali financovať na základe normatívnych príspevkov na žiaka, obecné zastupiteľstvo vo Hvozdnici pomohlo školu znovu osamostatniť. Od 2. IX. 2003 bola škola znovu samostatná a jej súčasťou je aj materská škola.

V rámci školského klubu je na škole vysunuté pracovisko CVČ z Bytče, ktoré vedie krúžky anglického jazyka, turistický a divadelný. V samotnej škole bežia mnohé iné krúžky, ktoré sa starajú o popoludňajší voľný čas detí. Čo sa financií týka, škola hospodári dobre. Cez prázdniny splynofikovali aj druhú časť budovy.

Škole a obci veľmi pomáha Obecný úrad na čele so starostom Miroslavom Minárikom. Nezaostáva ani Urbárske spoločenstvo, ktoré zásobuje školu drevom. Predtým bolo využité na kúrenie a teraz na rôzne altánky so stoličkami a lavicami. V mnohom pomáhajú aj rodičia. Škola mnohé podujatia robí spolu so školou v Štiavniku.

Podrobnosti SD č.: 394 / 2005

Návšteva divadla. Klub spoločenského života, ku ktorému sa pripojili aj členovia KD učiteľov usporiadal v októbri návštevu divadelného predstavenia. Vybavili si autobus, ktorý ich odviezol do Komorného divadla v Martine na predstavenie „Staré lásky“. Predstavenie sa začalo o 17,00hod. a vo všetkých zúčastnených zanechalo veľmi príjemný dojem. Hra autora Viliama Klimáčka bola uvedená v slovenskej premiére ako inscenácia víťazného textu súťaže Dráma 2003. Bol to nostalgický – humorný pohľad na dnešný svet so spomienkami našej staršej generácie na svoju mladosť.

Helovín. Klub Indies oznámil, že 29. X. uskutočnil v miestnom Bristol Café v poradí 3. Helovín maškarádovú párty. Akcia sa začala vystúpením mladých tanečníkov zoskupenia „Tma a ticho“, ktorí predviedli svoju novú tanečnú kreáciu.

Program pokračoval hudobnou scénou súčasnosti a potom z rokov 80. – 90. Tesne po polnoci boli vyhodnotené 3 najoriginálnejšie masky, ktoré dostali štýlové suveníry.

Podrobnosti SD č.: 395 a / 2005

Narodeninová párty. Klub Indies uskutočnil pre priaznivcov hudobnej scény tretiu narodeninovú párty, ktorá sa konala v sobotu 26. XI. Ako špeciálny hosť večera vystúpila gitarová kapela Shellwoy z Bratislavy. Po skončení koncertu spríjemnil večer DJ alternatívnym hudobným mixom spojeným s videoprodukciami.

Prítomní sa zároveň mohli potešiť pohľadom na vystavené fotografie Marcela Huljaka.

Podrobnosti SD č.: 395 b / 2005

Posun času. Od roku 1915 si na Slovensku 2x ročne prestavujeme hodiny. Posledný októbrový víkend je v tomto ohľade k nám milší – pospali sme si o hodinu dlhšie (v apríli je to naopak). V nedeľu nadránom sme si upravili hodiny na stredoeurópsky zimný čas. Nestačí, keď si zmeníme čas na náramkových a nástenných hodinách. Treba to urobiť aj na elektrospotrebičoch, budíkoch, v aute aj na kostolnej veži. V SD prikladám obrázok 10 kostolných veží z nášho okolia. Medzi nimi je aj veža z bytčianskeho kostola.

Podrobnosti SD č.: 396 / 2005

Náhrobky. Podobne ako mosty a veže z nášho okolia predstavili noviny aj náhrobky. V prvých novembrových dňoch slovenské cintoríny žiaria farbami pekne upravených vencov, kytíc chryzantém a svetlom množstva sviec – symbolov večného života. Žiaľ zelených hrobov je na našom cintoríne čoraz menej. Nahrádzajú ich betónové platne – krypty. Sú pre údržbu pohodlnejšie.

Bohaté rodiny si v minulosti stavali pre miesto posledného odpočinku rodinné hrobky. V Hliníku (miestna časť Bytče) na židovskom cintoríne za kanálom sa nachádza chátrajúca hrobka rodiny Popperovcov. Klasicistická kaplnka na cintoríne Maršová – Rašov z roku 1748 bola postavená na spôsob antického chrámu a je kultúrnou pamiatkou.

Podrobnosti SD č.: 397 / 2005

Pokuta. Mnohí z nás sa sťažovali na zlé úroveň televíznych programov, preto nás potešilo, že si aj kompetentní všimli a pokutovali jeden z nich. Komerčná TV Markíza dostala v novembri peňažnú pokutu vo výške 5 mil. Sk za údajné porno. Uložila ju licenčná rada za niekoľko programov odvysielaných v októbri. Medzi nimi bolo aj reality šou Vyvolení. Pokutované programy boli podľa rady v rozpore s právom na ochranu ľudskej dôstojnosti a ľudskosti, a právom na ochranu mladistvých. V spoločnosti Markíza TV má totiž americký investor CME až 80 % podiel akcií (z pôvodných 34 %). Keď je situácia takáto, nemôže nikto z nás očakávať, že by sa zmenilo v štruktúre jej programov čo i len 1 %. Nespokojným divákom ostáva našťastie v rukách televízny ovládač. Ale čo malí a maloletí, ktorí sa ešte nevedia rozhodovať správne a nevedia, čo je pre nich škodlivé.

Farské schody. Teraz napíšem pár slov o Žiline, pretože neexistuje vari ani jeden Bytčan, ktorý by nepoužil farské schody v Žiline. Tí, ktorí precestovali európske mestá si iste všimli ich podobnosť napr. s mestskými schodmi v Paríži, ktoré vedú a Montmartre, alebo so Španielskymi schodmi v Ríme. Nezaostanú ani z tými, ktoré sú v španielskej Barcelone a ktorých autorom je slávny Gaudí..

Žilincania sa dožadujú, aby v rámci rekonštrukcie mesta boli aj farské schody otvorené, oživené kvetmi a stali sa centrom oddychu turistov ale i domácich. Žilinskí architekti už čiastočne otvorili časť balustrád, ale preto že schody už 20 rokov klesajú (sú v pohybe), ich oprava nebude lacná ani jednoduchá.

Boli vybudované v r. 1940 – majú teda 65 rokov a prírodné i ľudské vplyvy na nich vykonali svoje. Prebiehajúca rekonštrukcia balustrád bude stáť 5 mil. korún a mala by byť dokončená v roku 2006.

Podrobnosti SD č.: 398 / 2005

Vyhodnotenie novín. Každý rok organizuje vydavateľstvo Petit Press, a. s. vianočný večierok spojený s vyhodnotením úrovne regionálnych novín MY. Tentoraz hodnotili spolu 31 titulov. Vždy vybrali noviny , ktoré zarobili najviac z predaja a boli teda najčítanejšie. V minulom roku vyhrali ŽN a tento rok znova obhájili svoju pozíciu. Porota mohla zo všetkých novín vybrať len jedny a boli to práve tie, ktoré nám týždenne mnohým prechádzajú rukami. Redakcia MY ŽN tvrdí, že nás čitateľov je z mesiaca na mesiac viac a viac.

Podrobnosti SD č.: 399 / 2005

Koncert. 19. XII. Boli nielen všetci evanjelici ale aj priaznivci vážnej hudby na koncerte v evanjelickom kostole v Súľove. Koncertoval tam spevácky zbor pod vedením profesora Jána Leporisa spolu s komorným orchestrom z Turčianskych Teplíc. Koncert mal názov Vianočná pohoda.

Pyrotechnika. Blížili sa Vianoce a po nich Silvester. To bol čas pre všetkých, ktorí sa vyžívali vo výbušninách rôzneho druhu a pre ostatných , ktorí majú boľenie hlavy a hrôzu z hluku, ktorý spôsobujú. Tie legálne boli v obchodoch už vari od októbra a poznáme ich pod názvom „ zábavná pyrotechnika“. Aj keď je jej používanie v mestách (okrem Silvestra) zakázané, mladí na to veru nedbajú. (Najmä maloletí chlapci). Skupinka detí, chlapcov, hodí zapálenú petardu medzi nič netušiacich chodcov a keď to vybuchne , robia sa akoby nič. Naopak po výbuchu sa rozpŕchnu so smiechom na všetky strany.

V niektorých obchodoch výbušniny deťom predať nechcú, keď pri nich nie sú pri nákupe aj dospelí. Inde si ju kúpia bez problémov. Pyrotechnika je rozdelená do 4 skupín. 1. skupina je prístupná aj deťom; druhé dve si môžu kúpiť tí, čo majú viac ako 18 rokov. IV. skupina je určená len tým, ktorí majú za sebou príslušné školenie.

Nový rok. Nový rok 2005 privítali v kraji rôzne. Žilina na ohňostroj vyčlenila takmer 200 tis. Sk. Kultúrny program na Silvestra v Žiline nebol už 2 roky. V Rajci bol tiež ohňostroj a po ňom až do rána na námestí bola diskotéka. Už tradične prebiehalo víťanie Nového roka na námestí v Bytči. Najprv osvietil mesto ohňostroj, ktorý ho stál 60. – tis. Sk. Potom hrala prítomným dychovka.

Podrobnosti SD č.: 400 / 2005

Tichá noc. V kostoloch, médiách ale i doma v našich domovoch pri vianočnom stromčeku znie už 189 rokov pieseň Tichá noc. Jej text pochádza z rakúskeho Lungau, kde ho v r. 1816 zložil miestny duchovný. Na Vianoce 1818 vznikla v Oberndorfe melódia k textu. Text tejto vianočnej piesne preložili do viac ako 200 jazykov sveta. Je pre nás všetkých neodmysliteľnou farebnou kulisou Vianoc.

Podrobnosti SD č.: 401 / 2005

Ďalším symbolom Vianoc sa stala **Vianočná pohľadnica**. Nikto z nás neverí, že prvá bola poslaná v r. 1709, čiže pred 297 rokmi. Poslal ju N. M. Mellini z talianskej Perugie. Jeho myšlienky sa chopili tlačiarri v Miláne a tento zvyk sa neskôr rozšíril do celého sveta. Dnes zamestnávajú výrobcovia pohľadníc celé tímy pracovníkov, ktoré sa zaoberajú prieskumom verejnej mienky, cez výtvarníkov, ktorí sa starajú o grafiku a farebnosť až po samotných tlačiarov a distribútorov.

Hoci pohľadniciam už zdá sa odzváňa. Dnes, keď je pošta a jej služby taká drahá, sa ľudia čoraz viac uchylujú na Vianoce k posielaniu SMS – správ a k elektronickým pozdravom cez internet. Počas Vianoc roku 2005 poslali Slováci 30 mil. SMS správ. Bolo to o 30 % viac, ako vlni.

Podrobnosti SD č.: 401 a / 2005

Atómové hodiny.

Pridali na celom svete tento rok na Silvestra o 1 sekundu navyše. Čiže oslavovali sme príchod Nového roka 2005 o sekundu dlhšie ako inokedy. Ak by tú spomínanú sekundu nepridávali (pravidelne), tak o 100 rokov by to bolo 12 hodín meškania.

Tento rok o prvej hodine rannej Stredoeurópskeho času SEČ , teda o 24,00 hod. londýnskeho času sa posunuli všetky atómové hodiny sveta o 1 sekundu dozadu, čiže prakticky sa na sekundu zastavili. Stalo sa teda , že londýnske atómové hodiny a s nimi všetky ostatné ukazovali sekundu neexistujúci čas 23 : 59 : 60 , až potom sa tieto čísla zmenili na samé nuly.

Podrobnosti SD č.: 402 / 2005

Posledné práce Vlada Hujíka. V kapitole Ľudia medzi nami som neraz písala o V. Hujíkovi. Tento rok sa mi dostali do rúk jeho 2 práce. Jedna má názov Hlas rodiska a autor v nej píše o tom, ako ťažko v minulosti dorábali chlieb naši rodáci, opisuje históriu osady Pláne, spomína na mladosť, na sviatočné zvyky a napokon opisuje prírodu okolo Plání.

Podrobnosti SD č.: 403 a, b, c, d, e, f, g / 2005 (Hlas rodiska)

Druhá práca nesie názov Javornícka perla – horská osada Pláne. V prvej kapitole autor opisuje tradície a zvyky; ďalej pokračuje o pláňavskom národopise, o ľudovej architektúre, prácach na poli, príslovia a porekadlá; ľudové liečiteľstvo; slovníček zabudnutých slov. Zaoberá sa aj včelárstvom a včelármi, poľovníkmi, opisuje rodiny a ich členov, zaoberá sa flórou a faunou okolitých lúk a lesov. Spomenul si aj na talentovaných rodákov. Slovom aj obrazom priblížil zimu v osade a mima M. Sládka. K textom je priložených množstvo fotiek dokumentujúcich písané slovo autora.

Podrobnosti SD č.: 404 / 2005 (Javornícka perla – 21 strán).

Článok. Vo februári priniesli inzertné noviny Žilinsko – Bytčiansko malý článok o Vladimírovi Hujíkovi. Predstavili ho ako známeho zberateľa povestí z pod Javoriny. Je to novinár a spisovateľ. Žije v malej osade Pláne, ktorá spadá do katastra obce Petrovice. Do tlače pripravil monografiu o rodnej obci. Je skvelým esejistom. Po skončení štúdií pracoval ako novinár v Bratislave. Do Plání sa vrátil kvôli otcovi, ktorého nemal kto opatrovať. Publikoval v celoslovenských a regionálnych médiách.

Podrobnosti SD č.: 405 / 2005

Kultúra a peniaze. To je v súčasnosti často znejúce spojenie slov. V pôsobnosti ŽSK je 23 kultúrnych organizácií – 2. divadlá, 5 galérií, 2 hvezdárne, 5 knižníc, 4 múzeá a 5 osvetových stredísk. Určité peniaze majú isté od štátu, ale tie ledva pokryjú prevádzkové náklady. Preto, ak chcú pôsobiť aktívne, musia riaditelia kultúrnych stánkov pozháňať peniaze aj z iných zdrojov. Tí najaktívnejší a samostatní sú každoročne odmeňovaní. V SD prikladám zoznam riaditeľov, ktorí takéto ocenenia získali a aj ich zásluhy.

Podrobnosti SD č.: 406 / 2005

Narodeniny. Týždenník MY ŽN oslávil v máji 5 rokov svojej existencie. V deň , keď prvýkrát vyšli, narodili sa aj 2 chlapci (V SD je ich foto). Obaja žijú v Bytčianskom okrese. Chlapci oslavujú v jeden deň dokonca aj meniny. Volajú sa Marek Slobodník z Hvozdnice a Marek Možucha zo Štiavnika.

Podrobnosti SD č.: 407 / 2005

Anketa. Redaktori novín chceli vedieť niektoré fakty v súvislosti s reality šou. Otázka tento raz znela: „ Čo nie ste ochotní urobiť ani za milión“. Odpovede mladých ľudí ma upokojili, pretože zneli: „ Určite nie to, čo robia ľudia v reality šou.; Nevyzliekol by som sa, neukradol by som auto.; Dobrého priateľa by som nezradil ani za milión.; Nevymenila by som svojho frajera, ani by som nikoho nepredala alebo nezabila.; Neopustil by som svoju manželku. Všetci jednohlasne tvrdili, že by sa na verejnosti nevyzliekli.

Podrobnosti SD č.: 408 / 2005

XI. kapitola

N Á V Š T E V Y

Predvolebná návšteva. Na jar hlásil Ms rozhlas, že naše mesto navštívil predseda Národnej Rady SR JUDr. Pavol Hrušovský a Ing. Andrej Sočuvka, kandidát na predsedu Žilinského samosprávneho kraja. Kandidoval za koalíciu KDĽ – SDKÚ – DS. Občania, ktorí mali záujem sa s nimi stretnúť mohli tak urobiť na námestí a v uliciach nášho mesta.

Vo svete diplomacie. 27. V. 05 navštívil naše mesto PhDr. Marián Servátka CSc, bývalý veľvyslanec SR v Poľsku, Litve a vo Vatikáne. Na popoludňajšom posedení sa stretol v Svadobnom paláci s niekoľkými našimi spoluobčanmi. Pán Servátka vie veľmi pútavo hovoriť o svojej práci a poslaní. Veľmi mi bolo na ňom sympatické s akým zápalom prezentoval naše malé Slovensko vo svete a akú radosť mu urobil každý, i ten najmenší úspech . Podrobnejšie o tejto návšteve píšem v kapitole Kultúra pod nadpisom Vo svete diplomacie.

Poľskí priatelia. V dňoch od 5. – 7. augusta navštívili Bytču zástupcovia samosprávy (pod vedením primátora) poľského mesta Opoczno spolu s členmi Dobrovoľného hasičského zboru a profesionálnymi hasičmi. Prišli k nám pri príležitosti 130. výročia založenia Dobrovoľného hasičského zboru v Bytči. Viac o tejto návšteve píšem v kapitole Kultúra pod nadpisom Priatelia z Opoczna. V SD sú priložené aj fotografie a noviny.

XII. kapitola

CIRKEV

Ples. Pre našich veriacich ale aj ostatných Bytčanov, ktorí radi plesajú sa začal rok opäť plesom KDH. Kresťanskí demokrati sa teda zabavili 14. I. v Svadobnom paláci. Cena vstupenky bola 550,- Sk. Plesu v našom meste sa zúčastnil aj minister vnútra Ján Palko s manželkou a ďalší pozvaní poslanci parlamentu SR za KDH.

Divadielko. 24. II. pozvalo Materské centrum (MC) spolu so spoločnosťou Friesland MILLI všetky malé deti a ich rodičov na divadelné predstavenie , pod názvom „ O dievčatku MILLI „. Súčasne pre mamičky prebiehala prednáška MUDr. Čelkovej na tému : „ Mlieko a mliečne výrobky vo výžive detí a rodiny“. Celá akcia sa uskutočnila v aule Farského pastoračného centra (FPC). Pre zúčastnené deti pripravili organizátori malý darček.

Smrť pápeža. Celý začiatok roka sa niesol v kresťanskom svete obavami o zdravie pápeža Jána Pavla II., ktorý napokon 2. IV. 05 zomrel.

„ Prosme a ďakujeme Bohu za veľký dar, ktorým pápež bol a zostane pre celý svet, zvlášť nášmu slovenskému národu“, uvádzalo sa v komuniké Konferencie biskupov Slovenska. Prečítal ho v TV biskup Ján Sokol. V nedeľu slúžil sv. omšu za zosnulého pápeža v Dóme sv. Martina v Bratislave apoštolský nuncius Henryk J. Nowacki a Ján Sokol. Podobne takmer vo všetkých mestách a dedinách na Slovensku sa v katolíckych kostoloch slúžili omše na pamiatku Jána Pavla II. O 10,00 hod. sa tiež rozozvučali zvony na všetkých slovenských kostoloch. Práve v tom čase sa začala omša na svätopeterskom námestí v Ríme. Pápežské zástavy boli stiahnuté na pol žrde.

Nebolo vari denníka, ktorý by sa v apríli nezaoberal životom a smrťou pápeža a všetkým, čo s ním súviselo. Práve z novín som vypísala niekoľko dôležitých dátumov súvisiacich s týmto veľkým človekom.

- 18. V. 1920 – bol dňom narodenia Karola Wojtylu (jeho civilné meno) v poľských Wadoviciach.
- 1. XI. 1946 ho vysvätili za kňaza
- v roku 1964 ho vysvätili za arcibiskupa
- v roku 1967 za kardinála
- 16. X. 1978 bol zvolený za prvého pápeža netalianskeho pôvodu
- v októbri 1992 pápež rehabilitoval po 359 rokoch talianskeho vedca Galilea Galileiho, ktorého cirkev prinútila, aby sa zriekol teórie, že Zem sa točí okolo Slnka
- 12. III. 2000 pápež požiadal o pokorné odpustenie za hriechy , ktorých sa katolícka cirkev dopustila za 2000 rokov svojho trvania
- 23. II. 05 bol už pápež veľmi chorý. Kresťanský svet s obavami sledoval jeho zdravotný stav. Postúpil operáciu – tracheotómiu, nehovoril, ledva dýchal. Vatikán a s ním celý svet špekulovali o nástupcovi chorého pápeža. Ján Pavol II. nechcel odstúpiť, napriek zlému zdravotnému stavu.
- 28. III. Prvýkrát od ustanovenia na pápežský stolec, neposkytol na Veľkonočný pondelok požehnanie národom, ba ani sa neukázal v okne svojho bytu, kde boli závesy zastreté.
- 31. III. Kresťania na celom svete sa modlili za zdravie pápeža. Poľsko bolo v smútku, konali sa mimoriadne omše. Modlili sa dokonca i Židia a Moslimovia, ba aj koministická Kuba.
- 2. IV. vo večerných hodinách oznámil Vatikán svetu, že pápež Ján Pavol II. zomrel o 21,30 hod. Pomenovali ho Ján Pavol Veľký a zaslúžene.

- 3. IV. sa v Bytči rozozvučali zvony na kostole – na počesť pamiatky zosnulého pápeža. Pápež mal Slovensko osobitne rád a napriek tomu, podľa očakávaní mnohých z nás, nevyhlásila Slovenská vláda štátny smútok.
- 8. IV. o 10,00hod. sa svet rozlúčil s pápežom. Niektoré školy nechali deti doma, aby sa spolu s rodičmi mohli zúčastniť omše, ktoré sa konali vo všetkých mestách Slovenska.
- 19. IV. Do Sixtínskej kaplnky vstúpilo 115 kandidátov na pápeža, aby hlasovali o jeho zvolení. Pred 12,00hod. na poludnie vystúpil z komína kaplnky čierny dym, čo znamenalo, že sa zatiaľ nedohodli.
- 19. IV. o 18,45 hod začal stúpať biely dym a rozozvučali sa všetky zvony, pretože zvolili nového pápeža. Stal sa ním Jozeph Ratzinger, ktorý prijal meno Benedikt XVI. Je to reprezentant konzervatívneho smeru v cirkvi. Zvolili ho v priebehu 2 dní, čo je rekordné. Sv. Benedikt bol a je patrónom Európy. Nový pápež je skromný, vyrovnaný a otvorený. Narodil sa 15. IV. 1937 – má teda 78 rokov.
- 24. IV. sa na poludnie v Ríme začala slávnostná omša ako inaugurácia nového pápeža. Prítomných na nej bolo aj 100 tis. Nemcov.

Podrobnosti SD č.: 418 a, b, c / 2005

Ján Pavol bol prvým Slovanom a zároveň 269 pápežom v dejinách katolíckej cirkvi. Do jej čela nastúpil po 455 rokoch vlády talianskych pápežov. Posledné slová Sv. Otca, ktoré adresoval veriacim na smrteľnom lôžku boli: „budte veselí, aj ja som“.

Pápež bol známy ako veľký cestovateľ. Absolvoval veľa pastorálnych ciest do mnohých krajín. Významnou mierou prispel k pádu komunizmu vo východnej Európe. Dôležitá bola aj jeho snaha o ekumenizmus – ako prvý pápež v histórii vstúpil do Židovskej synagógy. Bol tiež známy ako spisovateľ, básnik a dramatik. Počas požehnanja národom Urbí et Orbí (mestu a svetu) požehnal v 60 jazykoch.

Jeho smrť bola veľkou stratou pre celý svet. Bol majákom lásky, spravodlivosti, pravdy, zmierenia a pokoja. Bol najväčšou morálnou autoritou, ktorú uznávali nielen veriaci, ale aj neveriaci, štátnici, predstavitelia iných cirkví a náboženských spoločností.

Podrobnosti SD č.: 409 a, b / 2005

Na pohrebe Sv Otca v Ríme zastupoval Slovensko prezident Ivan Gašparovič. Do Vatikánu išlo zo Slovenska aj niekoľko stoviek pútnikov. Slovenské cestovné kancelárie si v Ríme pre nich rezervovali 2 000 lôžok.

Podrobnosti SD č.: 409 c / 2005

Nový pápež. Onedlho po voľbách nového pápeža jasali Nemci , pretože novým pápežom sa stal málo obľúbený, konzervatívec Jozeph Ratzinger. Po takmer 500 rokoch bude viesť Vatikán Nemec. Najväčšie oslavy boli v hornobavorskej obci Marktl am Inn, ktorá leží 18 km od rakúskych hraníc. Práve tam sa nový pápež narodil. Penzióny v malej dedine boli v apríli beznádejne vypredané, pretože sa do nich nast'ahovali novinári z celého sveta. Dedinka s 2 700 obyvateľmi sa od začiatku pripravovala na nával pútnikov.

Podrobnosti SD č.: 410 a / 2005

Pápež prijal meno Benedikt XVI. 24. IV. prijal na slávnostnej sv. omši pred Bazilikou Sv. Petra symboly pontifikátu – pápežský prsteň a pallium (pápežskú štólu). Pred 350 tis. davom a asi 150 štátnikmi predniesol aj svoju inauguračnú kázeň.

Reč Sv. Otca bola silná. Prihlásil sa ňou k ceste J. Pavla II., nielen tým, že citoval jeho výzvu „Nebojte sa“, ale aj tým, že hovoril o arogancii moci, korupcii a porušovaní ľudských práv.

Pápež označil dnešný svet za púšť plnú bolesti a chudoby. Vyzval ľudstvo, aby sa modlilo k Bohu.

Podrobnosti SD č.: 410 b / 2005

Letný tábor. Farnosť Bytča oznámila verejnosti, že v júli a v auguste poriada 2 detské letné tábory. Prvý sa začal 9. VII. a skončil 16. VII. Deti boli vo Vavrišove – V. Tatry. Druhý bol v Súľove od 1. VIII. do 7. VIII.

Rok eucharistie. Pretože katolícki veriaci slávil tento rok ako Rok eucharistie, stal sa mesiac september mesiacom púťí. Tri z nich boli v Rajeckej Lesnej. Týchto púťí sa zúčastnili aj mnohí Bytčania, či už vlastnými autami alebo autobusom, ktorý zariadil farský úrad. K dispozícii bola aj kyvadlová doprava z autobusového nástupiska v Žiline.

6. IX. sa tu začalo Mariánske večeradlo a slávnostná Sv. omša, ktorú celebroidal don Gobi.

10. IX. bola púť k Matke Božej Frivaldskej . Púť sa konala k výročiu narodenia Panny Márie , patrónke Slovenska. Popoludní bola v bazilike omša a večer bola mládežnícka omša. Poslednou z omší bola celodiecážna Eucharistická púť

Podrobnosti SD č.: 411 / 2005

Majetky cirkví. Vládna strana ANO navrhla cirkvám , aby zverejnili hodnotu svojich majetkov. Vychádzala z toho, že viac ako 70 % občanov súhlasí s tým, aby bola výška majetku cirkví uverejnená. KDH to považovala za veľmi nešťastnú iniciatívu. Táto kresťanská strana považovala za nemožné, začať vyčísl'ovať hodnotu majetkov cirkví pretože je podľa nej nevyčísl'iteľná. KDH napadla stranu ANO od chrbta a obvinila ju, z predvolebných aktivít a naháňaní preferencií.

Prázdniny. MC zorganizovalo pre deti a ich rodičov už III. ročník podujatia „ Hurá prázdniny“. Všetci sa zišli v areáli Futbalového štadióna na hádzanárskom ihrisku dňa 10. júla. Atrakciou boli súťaže pre deti od 1 do 14 rokov. Každé dieťa dostalo sladký balíček. Šťastlivci vyhrali zaujímavé dary v tombole. Deti sa mohli dosýta vyjašiť na skákacom nafukovacom hrade, pozreli si divadielko, občerstvili sa pri stánkoch s občerstvením. Niektoré si bližšie pozreli hasičské auto. Darčeky dostali aj rodičia, ktorí sem priviedli svoje malé ratolesti.

Podrobnosti SD č.: 412 / 2005

Zmluva. Strana KDH prišla s návrhom zmluvy našej republiky s Vatikánom. Zmluva , ktorú nazvali O výhrade svedomia, má Slovensko podpísať s Vatikánom. Táto zmluva sa ale môže dostať do rozporu s princípom slobody, demokracie a rešpektovania ľudských práv, pretože diskriminuje neveriacich a inovercov. Taký bol záver nezávislých právnych expertíz, ktoré pripravila EÚ.

KDH presadzovala aj zákon o interrupcii. V súvislosti s ním právnici tvrdili, že ak sú raz interrupcie zákonom povolené, potom musí štát zabezpečiť, aby právo na ich dostupnosť mala každá žena. Jednou z možností, že lekár, ktorý interrupciu pre výhradu svedomia odmietne vykonať, musí ženu informovať, ktorá ambulancia alebo lekár tento zákrok vykoná. Právo na takúto iniciatívu v zmluve nie je zakotvené. Nevôľu voči zmluve prejavili aj koalíčné strany o opozícii nehovoriac.

Právnici EÚ mali aj iné výhrady proti zmluve s Vatikánom. Táto má totiž na Slovensku charakter medzinárodnej zmluvy, ktorá má prednosť pred našimi zákonmi aj pred slovenskou ústavou. Naše súdy by boli viazané jej obsahom.

Okrem toho môže dôjsť k diskriminácii iných veriacich , keďže s ďalšími cirkvami podpíše Slovensko iba dohodu o výhrade svedomia, ktorá nebude mať charakter medzinárodnej zmluvy.

Komisia EÚ spracovala aj analýzu, o tom, ako je výhrada svedomia upravená v iných európskych krajinách. Viaceré majú zmluvy so sv. Stolicou (Španielsko, Taliansko, Portugalsko, Lotyšsko a Rakúsko) tie však neupravujú výhradu svedomia. Ak ju aj upravujú, tak len v prípade vojenskej služby. Ani jedna zo spomenutých krajín nemá zmluvu spracovanú tak, že stojí nad ústavou danej krajiny. Niektoré krajiny nemajú vôbec uzavretú zmluvu s Vatikánom a napriek tomu majú výhradu svedomia upravenú v zákonoch alebo vo svojej ústave (Česko, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko ...)

Rozsah oblastí, v ktorých možno uplatniť výhradu svedomia, je rôzny. Napr.: v Holandsku, kde je povolené sobášať homosexuálne páry, si na obrad môže uplatniť úradník výhradu svedomia, nemôže to ale ohroziť samotný akt.

Lekári najčastejšie uplatňujú výhradu svedomia na interupcie a eutanáziu, ktorá je v niektorých krajinách povolená.

Podrobnosti SD č.: 413 a / 2005

Od podpísania zmluvy s Vatikánom prešli 4 roky a nastal čas, keď predstavitelia slovenského katolicizmu na čele s biskupmi a politikmi KDH začali vehementne požadovať, aby sa na jej základe náš právny poriadok podriadil kanonickému právu v zmysle jeho najkonzervatívnejšieho výkladu. Týka sa to všetkých oblastí života spoločnosti. Preto sa až teraz začala taká prudká verejná diskusia o zmluve.

Najviac sa hovorí o prerušení tehotenstva a o homosexualite. Vláda neschválila novelu zákona, o umelom prerušení tehotenstva, v ktorej sa hovorilo o interupcii pre genetickú chybu dieťaťa do 6 mesiacov tehotenstva. Skôr sa totiž niektoré závažné poruchy plodu nedajú zistiť. Aj keď je to paradoxné, kedysi stalinské časy sa správali k ženám podobne, ako si to predstavuje dnes slovenská katolícka hierarchia. Stalin totiž zakázal interupcie v ZSSR, pretože potreboval lacnú pracovnú silu. Hitler ich zakázal, lebo potreboval vojakov. Politici KDH a katolícki hodnostári argumentujú na základe stredovekého práva.

Táto zmluva, ktorá navyše ignoruje ostatné cirkvi, je pre dnešný stav občianskej spoločnosti neprijateľná.

Podrobnosti SD č.: 413 b / 2005

Obetný oltár. Od roku 2003 pôsobí v Bytči vo funkcii dekana farnosti Pavol Trnka. Pán farár sa pošťazoval, ako bola zanedbaná v minulosti návštevnosť kostola najmä mladými ľuďmi. Rovnaké to bolo aj s účasťou na omšiach v prvé piatky.

Pán dekan spomína, že sa realizuje projekt výstavby kaplnky na mieste tej pôvodnej z roku 1845. Do nášho kostola má prísť do Vianoc obetný stôl až z Indie. Vo farskom kostole začali vymieňať okná a začali aj s rekonštrukciou hlavného oltára.

Dekan si pochvaľoval spoluprácu s mestom, ktorá je bezproblémová. Predstavitelia mesta a fary sa majú vo vzájomnej úcte. Váži si, že Bytčania nesú v sebe tradície kresťanstva.

Každý piatok robia animácie birmovancov. Súčasťou tejto prípravy na birmovku je stretávanie sa s deťmi aj ich rodičmi. Nie všetci rodičia to chápú, ale mnohí na faru so svojimi deťmi prídu.

Na Vianoce išli s deťmi do prírody, kde urobili „Jasličkové pobožnosti“. Fara pripravila aj nejednu detský vianočný koncert a mladí si potom sami urobili detskú diskotéku. Aj tento rok sa v našich domoch objavili koledníci z Dobrej noviny. Peniaze z koledy (ako každý rok) putovali na pomoc ľuďom v Afrike.

Podrobnosti SD č.: 414 / 2005

Registrácie cirkví. Veľa Slovákov má pocit, že katolícka cirkev na čele s politickou stranou KDH, nás chce stiahnuť do stredoveku. Samotní veriaci môžu byť diskriminovaní pre spôsob, akým sa u nás upravuje registrácia cirkví a náboženských spoločností.

Slovenský zákon z r. 1991 umožnil registrovať iba takú cirkev, ktorá preukáže, že ju podporuje 20- tis. dospelých občanov. Zákon však už v tom istom roku priamo vymenoval 14 registrovaných cirkví, hoci vtedy nemuseli splniť podmienku 20 – tisíc vstúpcov. Právni experti upozorňovali, že podľa posledného sčítania 10. registrovaných cirkví, takúto podmienku dodnes (30. XII. 05) nespĺnilo. Pred časom získali registráciu len preto, lebo v čase vzniku vyvíjali na Slovensku činnosť a mali štátny súhlas.

Malé cirkvi sa ohradili, že hranica na registrovanie je vysoká, čo je diskriminačné. Spor o protiústavnosti slovenského zákona o registrácii cirkví riešil aj Ústavný súd SR, ktorému podnet podal generálny prokurátor v marci 2005.

Hranicu na registrovanie cirkví majú aj iné štáty, ale u nich nie je taká vysoká. Ekonomický problém spočíva v tom, že štát na registrované cirkvi prispieva. U nás v roku 2004 získali z rozpočtu štátu až 687 mil. Sk.

Pre ilustráciu uvediem počet veriacich niektorých cirkví: Rímsko – katolícka cirkev: 3 708 120; bez vyznania je 697 308 ľudí; Evanjelická cirkev 372 858; Grécko – katolícka: 219 831 . Najmenej veriacich mala cirkev československá husitská : 1 698 veriacich.

Podrobnosti SD č.: 415 / 2005

Evolučná teória. To, že na Slovensku je registrované obrovské množstvo veriacich sa odzrkadlilo aj na prieskume denníka SME, ktorého redaktori sa pýtali na názor o tom, ako vznikol človek. Takmer 49 % bolo presvedčených, že človek nie je dielom evolúcie, ale stvoril ho Boh. Evolúciu uznáva okolo 33 %. Aj celý chod dejín určuje Boh, tvrdí takmer 28 % ľudí.

Názor veľkej časti Slovákov je teda v rozpore s tým, čo sa už desiatky rokov učia v základných školách. Základom učiva prírodopisu i dejepisu je totiž evolučná teória, ktorej autorom bol Charles Darwin. Mnohí učitelia na ZŠ učia žiakov evolučnú teóriu podľa osnov, ale vopred ich upozornia, že existuje názor vedecký a nevedecký. Je len na nich , ktorému z nich dajú prednosť.

Sociológovia tvrdia, že Slováci sú do značnej miery fatalistickí. Myslia si, že svet riadi osud alebo niekto iný. Práve preto si môžu naši politici robiť, čo sa im len zachce. Práve tento fatalizmus sa odzrkadľuje na nezájme ľudí o politiku. O tom svedčí aj čoraz nižšia účasť na voľbách.

Paradoxom v prieskume bolo, že za veriacich sa označilo 61 % ľudí, ale takmer ¼ z nich nepovažuje Boha za stvoriteľa človeka. Za úplného ateistu sa označilo len 10 % ľudí. Len 31,5 % vysokoškolákov verí v stvorenie človeka Bohom, kým až 65 % so základným vzdelaním verí, že ho stvoril Boh. 22% ľudí verí, že tvorcom dejín sú peniaze, podľa ďalších 16 % sú dejiny v rukách osudu, takmer 15 % si myslí, že dejinami hýbe ľudské poznanie. Necelých 9 % uznáva najmä slobodnú vôľu, ktorá hýbe svetom a pre 5 % je to náhoda.

Podrobnosti SD č.: 416 / 2005

Nový pápež. Pápež Benedikt XVI. prežil na pápežskom stolci svoje prvé Vianoce. Nové bolo preňho aj jeho vianočné požehnanie Mestu a svetu. Pred požehnaním hovoril o potrebe duchovných hodnôt pred vedeckým pokrokom, o hrozbách terorizmu aj o ničení životného prostredia.

Prvýkrát po mnohých rokoch si Slováci požehnanie nevypočuli vo svojom rodnom jazyku, rovnako ako Česi. Nový pápež tieto jazyky vynechal. Žehnal v 32 jazykoch, jeho predchodca to robil až v 60 jazykoch. Nový pápež nevynechal teda len náš jazyk. Väčšinou nám všetkým dobre padlo, keď sme počuli prianie v našom jazyku. Je to štýl pontifikácie nového pápeža, povedal novinárom hovorca Konferencie biskupov Slovenska Marián Gavenda. Benedikt XVI. to urobil tak, že vybral z každej oblasti 1 jazyk. Napríklad pozdravil po rusky ale nie po ukrajinsky, lebo Ukrajinci rozumejú po rusky. Zo slovanských jazykov si vybral Poľštinu aj preto, že ide v Európe o veľký národ.

O novom pápežovi hovoria, že je to myšlienkový vodca , kým Ján Pavol II. bol pastoračný typ.

Podrobnosti SD č.: 417 / 2005

XIII. kapitola

KLUBY, SPOLKY, ORGANIZÁCIE

Návrh rozpočtu z financií mesta na kluby v roku 2005.

- Kluby:	
- Jednota dôchodcov Slovenska	20 000,-
- dôchodcov - Hrabové	3 000,-
- dôchodcov učiteľov	10 000,-
- dôchodcov – Hliník	3 000,-
- dôchodcov invalidov – Hliník	3 000,-
- telesne postihnutých	10 000,-
- ZPCCH	15 000,-
- KMGS	10 000,-
- Klub mladých aluminíkov	3 000,-
- Klub filatelistov	3 000,-
- Spolu:	80 000,-

Podrobnosti SD č.: 419 / 2005

Mestský klub Indies nepretržite organizoval v meste aj tento rok hudobné podujatia pre mladých ľudí. Stretávali sa vždy v kaviarni Bristol Café. Aj 22. januára usporiadali Oldies diskohrádky didžeja Jána Mičúcha. Prítomní si vypočuli koncert hudobnej scény zo 60., 70., a 80. rokov 20. storočia. Podobné podujatie zorganizovali aj 24. IX. a 1. X. O ostatných podujatiach klubu Indies píšem v kapitole Kultúra.

Podrobnosti SD č.: 420 a, b, c / 2005

Materské centrum (MC) Šťastná rodina. V marci pozvali všetky deti, mamy a ich otcov na návštevu svojich priestorov, ktoré boli pre verejnosť k dispozícii denne okrem utorka.

19. I. v budove FPC privítali deti s ich rodičmi na predstavení bábkového divadielka „O lenivom lišiakovi“. Súčasťou stretnutia detí a dospelých bola aj prednáška s MUDr. Pavlou Žitnou (pediatrickou) na tému imunita a alergia u detí. Prítomní dostali aj darček – bol ním balíček vitamínov a liekov pre celú rodinu.

V júli bolo MC spolu usporiadateľom III. ročníka podujatia Hurá prázdniny. Podujatie bolo 10. júla kvôli zlému počasiu presunuté z hádzanárskeho ihriska do telocvične ZŠ na Ul. Mieru. Deti tam čakali súťaže, sladké balíčky, tombola, skákací hrad a iné atrakcie.

V septembri pozvali deti s rodičmi na výlet do Bojníc. 17. IX. odišli autobusom spred kostola a celý deň si užívali pohodu pri zvieratkách.

Ostatné podujatia organizované MC opisujem v kapitole Kultúra.

Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ). Hasiči v Bytči i v Žiline oslávili tento rok 130. výročie založenia spolku. Pri tejto príležitosti priniesli noviny MY článok s mnohými fotografiami z osláv. Mňa zaujali fotky sôch patróna všetkých hasičov sv. Floriána. V každej dedine v okolí je sv. Florián zobrazený ináč.

Podrobnosti SD č.: 421 a / 2005

Naši hasiči boli v máji v **Poľsku**. Navštívili družobné mesto Opoczno, kde oslávili v dňoch 20. – 22. V. 105. výročie založenia miestneho požiarného zboru. Na našich hasičov tam čakal bohatý program s ukázkami záchranárskych prác vo vode, pod vodou i na suchu. V rámci osláv sa konali i športové súťaže v hasičskom útoku. Nastupujúca generácia hasičov z Bytče sa nedala zahanbiť. Dorastenci v zložení P. Svetlošák, J. Dvorák, M. a B. Gärtnerovci, D. Motyčík, M. Frolo, R. Gajdošík a M. Uram skončili v konkurencii 14 tímov na 7. mieste. Víkend strávený v Opoczne bol pre Bytčanov podnetný.

V auguste sme privítali v Bytči požiarnikov z Opoczna. V rámci osláv 130. rokov založenia DHS v Bytči sa tu zúčastnili súťaže O putovnú prilbu.

Podrobnosti SD č.: 421 b / 2005

V dňoch 6. a 7. augusta oslávili bytčianski hasiči významné jubileum – **130. výročie** založenia DHZ v Bytči. Oslavy sa začali v sobotu slávnostnou sv. omšou a po nej bol slávnostný sprievod mestom. V nedeľu bola súťaž o Putovnú prilbu, ktorá mala tentoraz medzinárodný charakter, pretože sa jej zúčastnili aj naši poľskí priatelia. Aj noviny MY priniesli článok, v ktorom sa podrobne hovorí o začiatkoch zboru a jeho zakladateľov. V článku sa podrobne píše, kto bol Ladislav Tombor – zakladateľ zboru. Viedol spolok celých 18 rokov. Na rodnom dome L. Tombora v Bytči na námestí bola v roku 1975 umiestnená pamätná tabuľa, pripomínajúca sté výročie založenia spolku. V roku 1942 položili základný kameň nového Hasičského domu, ktorý dokončili v r. 1944 a dodnes slúži našim hasičom.

Spolok sa od svojho založenia sústavne zapájal do spoločenského života mesta . Založili hasičskú dychovku, ktorá patrí medzi najstaršie hasičské hudobné telesá na Slovensku. Účinkovala a stále účinkuje pri mnohých slávnostných príležitostiach (plesy, kabarety, oslavy) ale aj pri cirkevných obradoch. Nacvičovali ochotnícke divadelné predstavenia, ktoré mali najväčší rozmach v roku 1914. Spoločenský život sa vtedy sústreďoval v kasíne, ktoré bolo v hostinci pivovaru.

Podrobnosti SD č.: 421 c / 2005

V SD prikladám aj pozvánku na oslavy 130. výročia založenia spolku, ktoré sa konali 6. VIII. 05. Ich program bol:

- 9,30.hod. – koncert dychovej hudby Predmierčanka – pred hasičskou zbrojnicou
- 10,00 hod. - Slávnostná sv. omša v kostole v Bytči
- 11,30 hod. – Slávnostné ocenenie a vyznamenanie zaslúžilých členov – v Dome záhradkárov
- 13,00 hod. – Slávnostný obed – v reštaurácii Gól
- 21,00 hod. – diskotéka s videoprojekciou (M. Papánek), - v Dome záhradkárov

Podrobnosti SD č.: 241 d / 2005

Slovenský zväz záhradkárov (SZZ).

- **17. VI.** – V Dome záhradkárov prebehla schôdza výboru SZZ, na ktorej prerokovali všetky dôležité otázky práce na tento rok.
- **19. VIII.** – zorganizoval výbor zájazd na výstavu kvetov „ Flóra Olomouc“. Pozvánka platila nielen pre členov združenia, ale aj pre celú verejnosť. Záujemci tu mali možnosť porovnať si úroveň záhradníkov v Čechách a na Slovensku
- **14. VIII.** - pozvali členovia výboru na posedenie pri hudbe a guláši verejnosť do Domu záhradkárov
- **Od 8. – 10. X.** – otvorili členovia výboru výstavu ovocia, zeleniny, kvetov a výrobkov z vlastných výpestkov (kompóty, sirupy ...). Výstavu otvorili už tradične v Svadobnom paláci.

Podrobnosti SD č.: 422 a, b, c / 2005

Profesor Hričovský. Milovníci záhrad i laici dobre poznajú pána profesora Ivana Hričovského, ktorý je na slovo vzatý odborník. Pán profesor nikdy neodmietne pozvanie na stretnutia našich záhradkárov, kde im prednáša veľmi odborne a fundovane o záhrade z každého pohľadu, ale najmä o ovocných stromoch.

V umelom svete civilizácie a techniky sa príroda ukazuje čoraz viac ako jediné útočisko reálneho oddychu. Jedinečný oddych poskytuje práve záhrada – živý kútik, ktorý nás poteší pohľadom chuťou, ale aj pohybom pri práci v nej. Profesor Ing. I. Hričovský, Dr je vedeckým pracovníkom Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Pri jednej z návštev v Bytči hovoril aj o výdatnosti tohtoročnej úrody na Slovensku z hľadiska úžitkového záhradníctva. Pripomenul fakt, že vo veľkovýrobe sa tento rok tony a tony cibule a kapusty zaorávali, alebo dali do kompostu. Toto bola cena za vstup do EÚ. Aj hrozno sa predávalo pod jeho výrobnú cenu, takže predaj neuhradil náklady vynaložené na jeho výrobu.

Samozásobovanie záhradkárov bolo ešte donedávna 50 %. Dnes je o niečo nižšie. Mnohé záhradky chátrajú, ale vďaka Zväzom záhradkárov – na Slovensku je ich vyše 100 tisíc sú záhrady vzorové. Bytča je v tomto smere žiarivým príkladom. Pán profesor porovnával naše osadové a prídomové záhrady s rakúskymi a konštatoval, že naše sú z pohľadu úžitkového na ďaleko vyššej úrovni. Rakúske sú zväčša okrasné. Mnohé naše záhrady majú aj funkciu sociálnu. Naši nezamestnaní ich využívajú na to, aby si dopestovali základné plodiny pre rodinu (zemiaky, kapusta, ovocie).

Na Slovensku je spotreba 71 kg ovocia a 75 kg zeleniny na jednu osobu. Pričom naše záhrady sú postrekované maximálne 2x do roka. Pričom produkčné sady urobia 20 až 30 postrekov ročne. Naše záhrady sú preto vysoko cenené v zahraničí ako biozáhrady.

Výskumný ústav v Nitre sa snaží dopestovať tzv. rezistentné odrody ovocia a zeleniny, ktoré nepotrebujú žiaden postrek. Napríklad chrastavitosť, je v Bytči veľmi častá, lebo je tu viac zrážok ako na juhu Slovenska. Existuje ale mnoho odrôd jablák, ktoré netreba chemicky ošetriť a napriek tomu sa im u nás darí. Pán Hričovský – rodák z H. Hričova dobre pozná pomery v našich záhradách a preto vie vždy fundovane poradiť, ktoré odrody treba sadiť do našich záhrad.

Podrobnosti SD č.: 422 d / 2005

Na otázku, aký praktický dosah majú stretnutia záhradkárov na súťažiach , pán profesor odpovedal. Mali by sme si viac vážiť naše domáce výpestky z hľadiska pôdneho a klimatického. Nie vždy to, čo je lacné v Hypermarketoch, je aj zdravé. Súťaže ovocinárov ukazujú, akým ohromným napredovaním ideme v sortimentoch ovocia. K zmene došlo najmä ekologickým smerom. Žilinskí a Bytčianski záhradkári sú na súťažiach každoročne zastúpení. Tento rok vyhrali na celoslovenskej súťaži Jablko roka v Bojniciach II. miesto.

Profesor Hričovský sa na svojich prednáškach často venuje tomu, ako napriek našim klimatickým podmienkam naučiť ľudí výdatne pestovať aj na menšej ploche. Ide o kvalitu zeleniny, ovocia a krásnych kvetov. Aj v Bytči je už zaradené do súťaží a výstav pestovanie viniča, čo bolo ešte prednedávnom nemysliteľné. V dôsledku klimatického otepľovania sa, menia sa aj podmienky. Ak si u nás zasadíme odolné veľmi skoré odrody hrozna, na jeseň môžeme oberať kvalitné plody. Ja osobne to môžem potvrdiť. Na jeseň si naši hostia môžu pochutnávať na mojom vlastnom hrozne.

Isté je, že ľudia žijúci v Bytči – na severe Slovenska musia vynaložiť na vypěstovanie 1 kg jablák ďaleko viac energie a precíznosti, ako ľudia na dolniakoch. U nás chýba slniečko a sú tu častejšie zrážky. Ale s nadmorskou výškou stúpa nutričný element a to je vitamín C. Naše jablká majú výraznejší a harmonickejší pomer cukrov a kyselín , ako jablká z juhu. Preto má naše ovocie výraznejšiu chuť a vôňu, sú kvalitnejšie, aj keď nie sú také veľké a pekné na prvý pohľad.

Podrobnosti SD č.: 422 e / 2005

Slovenský zväz rybárov (SZR).

V apríli dali bytčianski rybári vyhlásiť do rozhlasu podrobnosti o konaní rybárskych pretekov. 1. V. sa konali preteky, na ktoré bola pozvaná okrem rybárov aj verejnosť. Pretekalo sa v revíre Beňovské jazero.

Podrobnosti SD č.:423 a / 2005

V SD prikladám foto z novin, ktorá ukazuje ako vyzerali naši mladí „ vodníci“ – rybárska mladá na jedných z takýchto pretekov.

Podrobnosti SD č.: 423 b / 2005

Jedným z rybárov v Bytči je aj **Miloš Adamík**, ktorý sa v tunajších ale aj v slovenských vodách dobre vyzná. O svojom hobby – rybárčení má načítané, zažité a najmä odpozorované veľmi veľa. V Bytčianskom revíre chytil už aj 13 – kilovú štuku, ktorá merala 1,17 m. Chytil aj kapra 99 cm dlhého a ťažkého 17 kg. Boli to kapitálne kusy. Zažil na brehu veľký boj kým takúto rybu vytiahol. Spomínané ryby chytil v miestnom rybníku. Takúto rybu je ťažké chytiť, najmä ak už raz bola na rybárskom háčiku – je prešibaná.

Podrobnosti SD č.: 423 c / 2005

Slovenský poľovnícky zväz (SPZ) je jednotnou poľovníckou organizáciou, ktorá na Slovensku združuje svojich členov. V regionálnej organizácii Žilina, ktorá pokrýva okresy Žilina a Bytča, zahŕňa 34 revírov a viac ako 4 poľovné spoločnosti a združenia , v ktorých je 1370 poľovníkov. Tajníkom združenia je P. Marčulínek.

Tento rok trápi našich poľovníkov problém s medvedmi. Poľovníci sú v lese stále, poznajú každý kus zveri a zistili, že medvede sú aj u nás mierne premnožené. Tá časť Slovenska, kde sa medvedia populácia vyskytuje, už nevládze uživiť toto množstvo zvierat. Ochránari tvrdia, že si príroda pomôže sama. Lenže medveď u nás nemá iného predátora, iba poľovníka s puškou. Dominantný samec obsadí hĺbku leda a mladé medvede sa postupne dostanú na jeho okraj a tak prichádzajú do styku s človekom. Čoraz častejšie potom vidíme medvede prevracat' kontajnery s odpadkami, či vyberať úle blízko dediny. Medveď sa vôbec ľudí nebojí. Neďaleko Žiliny ľudia z autobusu denne sledovali 7 medveďov ako sa krmia v obilí.

Tragédiou pre medvede je aj to, že ľudí je v lesoch čoraz viac. Zbierajú im lesné plody, ktoré tvoria ich zásobáreň tukov na zimu. Preto sa čoraz častejšie stáva, že ľudia s plnými vedrami čučoriedok narazia na medveďa. Stretnutie skončí zranením, ale čoraz častejšie smrťou – nie však medveďa. Dnes sa na tieto dotieravé zvieratá stále sťažujú včelári. V našom okolí najmä z Dlhého Poľa, Kolárovc a zo Štiavnika, kde nikdy o medveďoch ani nechyrovali. Pritom povolenie na odstrel trvá neraz až 3 mesiace.

Podobne ako s medvedmi je to aj s diviakmi, ktoré sa tiež začali približovať k ľudským obydliam.

Podrobnosti SD č.: 424 / 2005

Činnosť horolezeckého klubu HK Direkt Bytča opisujem v kapitole Šport.

Klub filatelistov. V súčasnosti má 13 členov , z toho 10 je dôchodcov. Stálych členov mrzí, že vôbec nepribúdajú členovia z radov detí a mladých ľudí.

Predseda: Ing. J. Haščák ; tajomník: Ing. D. Urban ; novinkár : S. Helmeš a hospodár: M. Krúpa

Klub odoberá 20 sérií SR ; 18 TL (Tlačových listov), 8 FDC (obálka prvého dňa vydania)

Ďalej 7 sérií ČR a 3 TL tiež ČR

Známky chodia kupovať do Bratislavy – firma POFIS.

V Českej republike do Brna – tiež firma POFIS.

Filatelisti sa schádzajú raz mesačne, vždy posledný piatok v mesiaci v spoločenskej miestnosti Penziónu Jesienka.

4x do roka sa koná veľká celoslovenská burza, na ktorej ponúkajú svoje známky členovia filatelistických spolkov z celého Slovenska , ale aj z Čiech. Spomínané burzy sa konajú v marci, máji, septembri a novembri. Každý rok od roku 2004 sa koná v Bratislave Medzinárodný zberateľský veľtrh pod názvom „ Bratislavské zberateľské dni“. Na týchto dôležitých akciách sa zúčastňujú aj naši filatelisti.

Okrem spomínaného výboru sú členmi klubu ešte: S. Gácik, Mgr. F. Garabík, D. Hromec, R. Krkoška, J. Matúšek, Ing. S. Sučanský, Ing. I. Štefaňák a Mgr. J. Vallo.

Klub muzeálnej a galerijnej spoločnosti – KMGS. Hneď z jari mali členovia klubu Valné zhromaždenie. Konalo sa v Jesienke a na ňom si pripomenuli 10. výročie svojej existencie. (1995 – 2005). Na zhromaždení vyhodnotili prácu za rok 2004 a schválili plán práce a rozpočet na rok 2005.

Členovia klubu sa stretávali pravidelne každý prvý pondelok v mesiaci. Počas tohto roku sa zaoberali vedecko – výskumnými prácami: Geologické pomery Bytče, Archeologické lokality na Bytčiansku, Obete I. svetovej vojny, Národopis Bytčianska, Významné osoby okolia, Toponymikou (názvoslovie).

Výstavná činnosť: Život a dielo Stanislava Bíroša, Drevorezby Štiavnickej doliny, IX. ročník Cyrilometodských tradícií, Výber z diela Š. Pelikána z V. Rovného, VII. roč. Paleta, farba....Výber z diel viac ako 9 autorov z Bytče a okolia.

Podrobnosti SD č.: 425 a, b, c / 2005

Pohľady. Je to vlastivedný spravodajca č. 2. Bol vydaný KMGS z príležitosti 60. výr. oslobodenia Bytče (1945 – 2005) a ukončenia II. sv. vojny. V Pohľadoch si možno prečítať články: Organizačné zabezpečenie oslobodzovacích armád s menami veliteľov, jednotiek a priestoru ich pôsobenia; Ostravská operácia; Boj o Malú Fatru (mal význam pre oslobodenie nášho mesta . 18. armádu v tomto boji viedol generál poručík I. Gastulovič a generál Klapálek); Oslobodenie Žiliny; Výstavba nemeckého obranného postavenia s akcentom na Bytčiansko (opevňovacie práce boli vedené z Hlavného veliteľstva, ktoré sídlilo v Bytči – v budove po židovskej rodine Leimdorferovcov); Oslobodenie obcí v okolí Bytče a mesta s fotografiami generála Klapálka. Ten spomínal, že 30. apríla neskoro večer sa spoza rieky neozvala delostrelecká paľba, ani guľomety ale muzika. Veď bol 1. máj a v mestečku vedeli , kto je na druhej strane rieky. Takto vítali svojich. Na svitaní Bytčania vztýčili prvomájovú májku. Toto povzbudilo vojsko, aby sa presunulo do mesta. V skoré ráno na 1. mája bolo mesto Bytča oslobodené. V SD prikladám aj dobové fotografie z tej doby, ktoré ukazujú most cez Váh postavený ženistami.

Ďalší článok v Pohľadoch mal názov „ Dopady holokaustu na región Bytčianska s fotografiami zo zberného tábora v Žiline; deportácie do koncentračných táborov; menoslov občanov z Bytče – Židov, ktorí tábory smrti neprežili (obsahuje 234 mien); Ďalší článok sa venuje záchrancom životov s fotografiou Márie Gondžárovej a napokon spomienky na Elemíra Hlinovského z Bytče. Bol jedným z tých, ktorí to prežili. Po návrate do Bytče mu bol vrátený arizovaný podnik, ktorý v r. 1949 odstúpil p. Hlinovský Mototechna v Bytči a zriekol sa živnosti. Vstúpil do zamestnania Okresného stavebného komunálu – do firmy Iskra.

Posledný článok uvádza štatistické údaje z II. sv. vojny.

Podrobnosti SD č.: 425 d / 2005 (Pohľady č. 2 - 66 strán).

Klub dôchodcov učiteľov – KDU. Jeho členovia sa schádzali pravidelne každý utorok v týždni v priestoroch Jesienky.

Prednášky:

vo februári a v apríli pozvali medzi seba p. Badíka, ktorý im porozprával podrobnosti o KMGS a niektoré historky a momenty z minulosti Bytče a Bytčanov. Na aprílovom stretnutí hovoril o A. Chúrovi – významnom lekárovi s medzinárodnou pôsobnosťou. V máji sa kronikárka (G. Uhliariková) zúčastnila na stretnutí s p. Servátkom – diplomatom SR. Podrobnejšie som o tomto písala v kapitole Kultúra. 27. V. bolo 16 členov klubu v miestnom archíve, kde im PHDr. Kurucárová porozprávala o histórii a súčasnosti zámku z hľadiska ekonomiky renesancie.

Oslavy:

- Pribežne spolu všetci oslavovali meniny a narodeniny svojich členov
- 8. III. pri slávnostnom posedení oslávili Deň žien
- 5. IV. oslávili Deň učiteľov v pohostinstve U Adamíka, kde privítali aj predsedníčku Jednoty dôchodcov Slovenska p. Ďurjanovú a pána primátora Ing. Korca
- 8. V. boli niektorí členovia účastníkmi osláv Dňa matiek v Svadobnom paláci. Oslavu organizovalo mesto.
- 25. X. sa všetci stretli na slávnostnom posedení pri príležitosti Mesiaca seniorov. Hostom bol opäť primátor mesta. Prítomní si s ním pobesedovali o obnove mesta, údržbe mestskej zelene a pod.

Kultúra:

- 14. VI. sa viacerí členovia klubu zúčastnili kultúrnej udalosti pod názvom „ Na krídlach radosti“, na ktorej sa verejnosti predstavili so svojím programom deti zo všetkých škôl Bytčianska. Podrobne o tom píšem v kapitole Kultúra.

- 9. IX. o 20,00hod. na nádvorí zámku uvideli podmanivé predstavenie žiakov ZUŠ s názvom „Umenie lietať“.
- 13. IX. funkciu kultúrnej referentky prevzala Irenka Sláviková pretože Julka Ďurajková bola dlho chorá a o peniaze a kultúrne podujatia sa nemôže starať.
- 22. X. 3 členky sa pridali ku Klubu spoločenského života a navštívili divadelné predstavenie v Martinskom divadle – pod názvom Staré lásky.

Turistika, výlety:

- 25. IV. sa boli viacerí členovia KDU spolu s členmi Jednoty dôchodcov okúpať v kúpeľoch Nimnica. V tom istom termíne boli iní členovia na rekreačnom pobyte vo Vysokých Tatrách.
- 13. VI. zorganizoval Klub dôchodcov v Súľove stretnutie pri guláši, na ktoré boli pozvaní aj všetci členovia KDU z Bytče.
- 28. VI. sa 13 členovia klubu stretli znova pri „opekačke v Súľove“, ale tentoraz to bolo interné podujatie.
- 7. VII. sa vybrali na výlet do Kremnice, arboréta Borová hora, do Zvolena a Banskej Bystrice.
- 6.IX. všetci privítali výletníkov z Prahy a vypočuli si ich rozprávanie o bohatých dojmach z 3 dňového výletu.
- 8. IX. prepadlo 18 členov klubu I. Slávikovú na jej chate na Semeteši.
- 12. IX. sa 4 húževnaté turistky vybrali autobusom na chatu Bumbálka, odkiaľ si pochodili po jesenných Beskydách.
- 5.X. Zdá sa až neuveriteľné ako sa naši dôchodcovia radi túľajú po horách. V októbri boli na výstupe do Bokov – je to osada pri Veľkom Rovnom.

SD pozri podrobnosti v kronike klubu. V SD prikladám aj plán práce na rok 2005.

Podrobnosti SD č.: 426 / 2005

Klub zdravotne postihnutých civilizačnými chorobami – KZPCCH. Klub tento rok prešiel novými voľbami. Predsedkyňa p. B. Reháková; podpredseda: Almužniaková, pokladníčka: Holíncová, kultúrny referent: Danišová, správa majetku: spolu Boráková a Almužniaková.

Klub má 87 členov, 1 členku im tento rok zomrela. Členovia klubu sa schádzajú 1x za mesiac.

Akcie:

- Tento rok bolo 10 členov na preliečení v kúpeľoch Nosice – Nimnica.
- 9. III. oslávili členky klubu Deň žien a v máji Deň matiek
- členovia sa zúčastňovali rôznych zájazdov poriadaných rôznymi reklamnými agentúrami
- 13. IV. a 12. X. boli na nákupnom zájazde v Poľsku
- 12. V. prehliadka zámku a ZOO v Bojniciach
- 9. VI. slávnostná schôdza spojená s Dňom zdravia, na ktorej si členovia klubu v hore uvarili guláš
- 13. VII. slávnostné posedenie pre jubilujúcich členov klubu
- 27. VII. Kroměříž – výlet, prehliadka zámku, mesta
- 17. VIII. členovia sa stretli na chate Makyta v Súľove, kde si uvarili guláš a príjemne si posedeli v prírode.
- 29. VIII. a 26. IX. účasť na slávnostnej sv. omši v Turzovke
- 23. IX. Terchová – prechádzka prírodou.
- 11. X. prezentácia TOP Slovakia, z ktorej získal klub 1 500,- Sk.

Podrobnosti SD č.: 427 / 2005

Základná organizácia telesne postihnutých ZO TP. V roku 2005 mala organizácia 64 členov. Počas roka prijali dve členky, členstvo ukončili 4 členovia a 1 člen zomrel.

Členovia organizácie sa pravidelne stretávali v klubových priestoroch Jesienky. V priebehu roka zorganizovali 5 zájazdov. Dva z nich boli nákupné do Poľska. Ďalej navštívili starobylé poľské mesto Krakov. 3 zájazdy boli zamerané na rehabilitačné kúpanie sa – 2x boli v kúpeľoch Nimnica a raz v Malých Bieliciach. Niektorí členovia sa nielen kúpali, ale nechali sa aj vymasírovať. V máji sa dve členky zúčastnili rekondičného – integračného kurzu v Turčianskych Tepliciach.

Slávnostné posedenie ku Dňu zdravotne postihnutých pripravili pre členov v reštaurácii Gól, na ktoré pozvali aj primátora mesta.

Počas roka zvolali 2 členské schôdze. Prvá bola výročná – vo februári. Druhá bola volebná. Volili si spomedzi seba členov do rady ZOTP a konala sa v novembri. Novozvolená rada viedla ZOTP od roku 2006 do 2009. Predsedkyňou sa stala M. Haščáková.

Podrobnosti SD č.: 428 / 2005

Klub slovenských turistov – KST. Táto organizácia združuje turistické kluby žilinského regiónu, teda aj z okresu Bytča. Turisti sa rozdelili do odvetví : pešej a vysokohorskej turistiky, potom je tu lyžiarska turistika, cykloturistika a Žilina má silnú vodácku základňu. Turisti z nášho mesta sa počas sviatkov pravidelne zúčastňujú silvestrovského výstupu na Kľak, alebo novoročného výstupu na Lietavský hrad. Členovia klubu si vychutnávajú pochody za každého počasia.

Oblastné združenie Chovateľov poštových holubov – OZ CHPH v Bytči. Ich základná organizácia sa v roku 2003 oddelila od Žiliny. Dnes má 25 členov. Predseda je J. Uhlarik, výcvikár: J. Plačko, ktorý je zároveň spolu s J. Rovniankom najúspešnejším holubárom roka. Členom združenia je aj J. Hlucháň. V tejto sezóne vyhral čo sa dalo. So svojimi holubmi bol majster krátkych, stredných a aj dlhých tratí. Vo dvore rodinného domu má vybudovaný holubník so všetkým , čo k tomu patrí. Drahé holuby kupuje najmä v Belgicku či Nemecku.

Holubárstvo je vášeň. Dáva človeku potešenie i relax. Je tu aj napätie, či jeho šampióni prídu domov z obrovskej diaľky (viac ako 1000 km) načas. Holub svoj domov miluje. Tento koníček, ak sa mu holubár venuje naplno, stojí kopy peňazí. Krmivo musí byť obohatené o rôzne vitamíny a podporné látky. Základňu stáda tvorí u p. Hlucháňa 20 párov, ale počas leta sa toto množstvo znásobí až na 250 kusov. Tie sa pri závodoch a v zime postupne zredukujú. Majiteľ nechá prežiť iba tie najlepšie holuby s dobrými letovými výsledkami.

Holub je veľký vytrvalec, ktorému nevadí ani hmla, dážď a protivietor. Cena závodného holuba je najmä chovateľská, ani vyčíslieť sa nedá. V Belgicku alebo Nemecku sa predáva 1 ks od 5 do 10 tisíc Sk a viac.

Podrobnosti SD č.: 429 / 2005

Klub spoločenského života (KSŽ). Predsedníčka klubu MUDr. Bajtošová zažela začiatkom roka všetkým milovníkom kultúry úspešný vstup do Nového roka 2005 a zároveň ich pozvala na prvé divadelné predstavenie muzikálu Kabaret na nitrianskej scéne Andreja Bagara dňa 15. I. 2005

Podrobnosti SD č.: 430 a / 2005

KSŽ pozval aj tento rok verejnosť pri príležitosti MDD na dobrodružnú 1 dňovú výpravu. Začali ju prechádzkou po oblohe v planetáriu Ziar nad Hronom. Potom sa spustili do hlbín zeme v štôlni Bartolomej vo vrchoch Banskej Štiavnice. Celé popoludnie potom strávili na termálnom kúpalisku v Sklenných Tepliciach. Dobrodružstvo sa konalo 4. VI. Pretože bol zabezpečený aj pedagogický a zdravotný dozor, mohli na výlet prísť aj deti bez rodičov vo veku od 13 do 16 rokov. A tie to aj patrične využili. Cítili sa naozaj dobre bez sprievodu rodičov v spoločnosti priateľov v rovnakom veku.

KSŽ zorganizoval 17. IX. celodennú výpravu za poznaním do známeho Safari v Zlíne. Zájazd bol určený pre deti a rodičov, ktorí sa radi zastavili v krásnom prostredí zámku, v okolí ktorého sú usporiadané prirodzené Safari s exotickými exemplármi zvierat. Zájazd bol spojený s prehliadkou mesta Zlín v popoludňajších hodinách.

Podrobnosti SD č.: 430 b / 2005

Ďalšiu návštevu divadelného predstavenia usporiadali dňa 22. X. v Martine. Milovníci divadla tu uvideli inscenáciu „ Staré lásky“, ocenené cenou „ Najlepšia dráma 2003“. V SD prikladám bulletin k predstaveniu. V ňom sú predstavení : autor, dramaturgia, scéna a herci. Autor V. Klimáček hovorí o podmienkach a okolnostiach vzniku inscenácie.

Podrobnosti SD č.: 430 c / 2005

KSŽ ukončil svoje kultúrne aktivity návštevou divadla v Martine. Inscenácia sa tentoraz volala „ Tešínske nebo“ a videli ju dňa 3. XII.

XIV. kapitola

POLITIKA

Ples KDH. KDH je jediná politická strana v Bytči, ktorá pravidelne na začiatku roka organizuje svoj ples. Aj tento rok srdečne pozvali verejnosť na 3. reprezentačný ples KDH v Bytči. Plesalo sa 15. I. 05 v Svadobnom paláci. Prítomným hrala do tanca hudobná skupina UNO z Ostratic.

Smiech cez slzy. Smiešne i dojmavé zároveň bolo, že v Rusku predávali glóbusy, kde boli Kurilské ostrovy uvedené ako Japonské územie. Ruský človek sa cítil dotknutý už len predstavou, že by sa malo čosi z ohromnej matičky Rusi predať, darovať, či odstúpiť. Na rozdiel od Slováčika, ktorému nie na vymyslenej mape, ale v skutočnosti a doslova pod nosom za korunu, či iný smiešny peniaz, vypredávajú rodinné striebro, aby sa vzápätí ocitlo v cudzích rukách. Je to smiešne i smutné zároveň.

Slávne i neslávne **Novoročné prejavy** našich prezidentov. K 1. januáru už tradične patria novoročné prejavy hláv štátov. Časopis TELEPLUS priniesol začiatkom januára prierez všetkých novoročných prejavov od roku 1918 do dnešných dní. Priložené sú i fotografie prezidentov a stručná charakteristika ich osobnosti a vládnutia. Spájali sa s nimi blahoželaniam, prosby, predsavzatia, sľuby krajších zajtrajškov, ale aj samolúbošť a trápnosť.

Naši rodičia sa dobre zabavili pri príhovore Antonína Zápotockého, keď povedal: „I Ježíšek vyrostl a zestaral. Narostli mu vousy a stáva sa z neho Deda Mráz. Nechodí již otrhaný; je pěkne oblečený v beranici a kožichu“.

Slávnostnú polhodinku si niektorí vychutnali ako prejav moci, pre niektorých to bola len povinnosť, pre tých slabších a starších rečníkov aj trápenie. Obsah ich prejavov bol rôzny. Tie z éry socializmu si boli podobné ako vajce vajcu. Pravidelne hovorili o budovaní socializmu, priateľstve so Sovietskym zväzom, plnení päťročnic, úrode obilia alebo o poslednom zjazde KSČ. Pochválili poľnohospodárov za potravinovú sebestačnosť, a stavbárov karhali za nedostatok bytov. Charakter ich prejavov diktovala doba.

Prejav sa nakrúcali niekoľko dní vopred, trvali 20 minút, nestrihali sa, a tak sa museli nakrútiť naraz. V časoch Československa sa prejav nakrúcali zásadne v Prahe. Od rozdelenia republiky sa prejav chystajú už len v Bratislave a vysielajú ich výhradne verejnoprávne médiá – Slovenská televízia a Slovenský rozhlas. Vysielajú sa na Nový rok o jednej hodine popoludní.

Len málokto prezident si písal prejav sám – napr. Masaryk, Beneš, Havel. Ostatným s jeho prípravou pomáhali ich kancelárie. Prezident určil témy, tie sa rozdelili po oddeleniach, on si to potom pozrel a editor, ktorý bol vždy ministrom kancelárie to dával dokopy. Aj dnes sa takto pripravil prejav prezidenta republiky Ivana Gašparoviča. Prejav nevzniká asi týždeň, ani dva, ale začínajú ho kreovať už na začiatku kalendárneho roka.

S tradíciou novoročných prejavov začal prvý československý prezident T.G.Masaryk, podľa vzoru amerických prejavov. Keďže ešte v tom čase rádio ani televízia neboli, „tatiček Masaryk čítal prejav poslancom a diplomatom. Občanom sa prihováral v tlači.

Do éteru sa prvý ozval Beneš, na obrazovku Novotný. Prejavy prezidentov sa dochovali v zvukových archívoch Českého a Slovenského rozhlasu. Úryvky z nich prikladám v SD.

- Tomáš Garrigue Masaryk (1918 – 1935)
- Edvard Beneš (1935 – 1938 a 1945 – 1948)
- Emil Hácha (1938 – 1939)
- Jozef Tiso (1939 - 1945)
- Klement Gottwald (1948 - 1953)
- Antonín Zápotocký (1953 – 1957)
- Antonín Novotný (1957 - 1968)
- Ludvík Svoboda (1968 - 1975)
- Gustáv Husák (1975 - 1989)
- Václav Havel (1989 - 2003)

- Michal Kováč (1993 - 1998)
- Rudolf Schuster (1999 - 2004)
- Ivan Gašparovič (2004 -

Spolu bolo prezidentov 13 a z toho Slovákov 5. V zátvorkách sú uvedené roky ich vládnutia.

Podrobnosti SD č.: 431 a, b, c, d / 2005

Stretnutie politikov. Najväčšou politickou udalosťou tohto roka na Slovensku možno nazvať stretnutie mužov sveta v Bratislave. Dôležité boli aj týždne pred ich príchodom a pobytom u nás. George W. Bush a Vladimír Putin sa stretli koncom februára v Bratislave. Okrem často opakovaných fráz, ako nám nejedna dôležitejšia krajina toto stretnutie závidí, že summit je úspechom našej vnútornej i zahraničnej politiky, že stretnutie pomôže Slovensku zviditeľniť sa vo svete, že nám Amerika zruší víza atď. Nevieť, či to všetko bola pravda, ale to posledné (víza) sa nestalo. Slovensko ale najmä Bratislava bola poznačená, v súvislosti s týmto stretnutím, hotovým cirkusom, a prípravami, aké sme nikdy dosiaľ nezažili. Nielenže sa tam hemžilo stále viac policajtov (stiahnutých z celej krajiny – aj z Bytče), ale aj iných bezpečnostných zložiek. Objavili sa celé čaty upratovačov. Upratovali, opravovali vozovky ciest, čistili kanále, z centra mesta vyviezli 30 nákladných áut snehu a ľadu.

Bratislavčania si iste povzdychli, že by nezaškodilo, aby tu každú zimu bolo podobné stretnutie, aby z mesta – klziska neodvážali do nemocníc desiatky ľudí s polámanými končatinami, ako tomu bolo iba pár dní pred summitom.

Podrobnosti SD č.: 432 a / 2005

Médiá z tohto stretnutia urobili priam vesmírnu udalosť. Noviny MY urobili na uliciach anketu, v ktorej sa pýtali chodcov, čo si od tohto stretnutia sľubujú.

- Mnohí vyslovili nádej, že sa zrušia víza do USA, a bude sa tam ľahšie cestovať najmä mladým za prácou
- Niektorí si mysleli, že to bude iba reklama
- Iní nečakali nič. Slovensko pre nich bolo len miestom stretnutia
- Očakávali, že si už vonku nebudú mýliť Slovensko so Slovinskom
- Väčšina si od stretnutia nesľubovala nič. Ak vraj nebude mať dopad negatívny, tak žiadny

Podrobnosti SD č.: 432 b / 2005

Fakt je, že sa týmto summitom Slovensko vo svete zviditeľní, veď to množstvo novinárov – 2000, ktorí o ňom písali bolo ozaj veľké. K prípravám patrilo aj to, že všetky nemocnice v okolí Bratislavy museli mať pripravenú 1 nemocničnú izbu v pohotovosti pre prípad úrazu. 5000 policajtov hliadkovalo v okolí letiska i v uliciach mesta. Všetka nákladná doprava bola niekoľko hodín pred príchodom prezidentov z mesta odklonená.

- 23. II. o 17,45 hod. bol na letisku M. R. Štefánika uvítací ceremoniál amerického prezidenta. S ním priletelo 250 agentov tajnej služby. Bush sa ubytoval v hotely Carlton. Okolo Putina taký cirkus nebol.
- 24. II. mali obaja prejav na Hviezdoslavovom námestí. V okolitých uliciach hučali svoje heslo protestujúci z celej Európy : „ Ani Putin , ani Bush“! Ich protesty boli veľmi potlačované. Americký prezident bol na našom území prvýkrát. Mal u nás jediné verejné vystúpenie v Európe. Inde by ho protestujúci zmiatli z tribúny. Len v Nemecku bolo 6000 demonštrujúcich.
- 24. II. – večer americký prezident odcestoval domov. Putin ešte v ten deň položil veniec kvetov na Slavíne - ruským vojakom, rokoval s naším prezidentom, s predsedami vlády a parlamentu. Na druhý deň aj on odcestoval domov.

Odvolávanie poslancov. Vo februári to bol Kaník, ktorého chceli odvolať z funkcie za spreneveru obrovského množstva peňazí. Bol to minister sociálnych vecí. Napriek mnohým výhovorkám faktom je, že Sociálnej poisťovni chýbali vo februári obdivuhodné sumy (v miliónových cifrách), práve z firiem v ktorých figurovalo meno pána z hradu .

Podrobnosti SD č.: 433 / 2005

Pokuta. 19. IV. pokutu vo výške 2 mil. korún dostala TV Markíza od licenčnej rady za nedodržanie ochrany ľudskej dôstojnosti a ľudskosti v programe Mojsejovci (reality šou). Bolo načase, pretože na niečo také nechutné a primitívne sa nedalo ani pozerať.

Štátna návšteva. 19. IV. navštívila Slovensko T. Halonenová – prezidentka Fínskej republiky. S našim prezidentom rokovali o interných vzťahoch, školstve, kultúrnej spolupráci, o ponukách pracovných miest atď.

Rozpočet EÚ. Vo februári bol konečne schválený v Bruseli rozpočet EÚ na roky 2007 – 2013. Bola to hotová dráma a náš premiér Dzurinda (hoci nevelmi bojoval za Slovensko) bol veľmi spokojný. Dohodu hľadalo 25 štátov a po množstve ústupkov a kompromisov ju uzavreli. Odpor kládlo Poľsko. Záchrankyňou pre nové členské štáty sa stala nová nemecká kancelárka, keď pre nás prihodila niekoľko miliárd eur.

Slovensko si z Bruselu prinieslo prísľub na 46 miliárd korún ročne, čo bol asi 3 – násobok toho, čo sme dostávali doteraz. Celkovo dostane Slovensko za 7 rokov asi 322 miliárd korún, čo sa rovná zhruba nášmu štátnemu rozpočtu na 1 rok.

Zároveň dostalo Slovensko príspevok na odstavenie jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice vo výške 375 mil. eur a 390 mil. eur na rozvoj infraštruktúry v zaostalejších regiónoch.

Nové členské štáty excelujú v EÚ v mnohých oblastiach. Hoci majú ďaleko od dokonalosti. Ambiciózný program ekonomických reforiem spustili predsedovia vlád na jar ešte v Portugalsku. Program všeobecne známy ako „ Lisabonská agenda“, stanovil 10 – ročnú stratégiu reforiem, ktoré zahŕňajú trh práce, kapitálový a produktový trh EÚ. Za cieľ si stanovili, že sa EÚ má stať do r. 2010 najviac konkurencieschopnou a najdynamickejšou ekonomikou sveta, schopnou udržateľného rastu s viac a lepšími pracovnými príležitosťami a s lepšou sociálnou inklúziou. Jednalo sa o krajiny: Slovinsko, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Česká republika, Cyprus, Maďarsko, Slovensko, Poľsko a Malta. Podrobnosti o jednotlivých štátoch a ich reformách uvádzam v SD.

Slovensko označila Lisabonská liga za pioniera reforiem. Radí sa medzi najlepšie v odstraňovaní administratívnych prekážok v podnikateľskej činnosti. Slovensko sa podľa správy radí medzi najlepšie aj v oblasti vzdelávania.

Ako tieto reformy vplyvajú na občanov v bežnom živote sa dá veľa dozvedieť v kapitole Zdravotníctvo tejto kroniky. Slováci tvrdia: reformy nás ožobrácili, iba podnikatelia bohatnú čoraz viac.

Podrobnosti SD č.: 434 a / 2005

Rok po vstupe do EÚ vykazuje Slovensko lepšie ekonomické ukazovatele ako kedykoľvek predtým- tvrdia naši ekonómovia. Oceňovali najmä 5 % ekonomický rast, pokles inflácie pod 3 %, a poriadok vo verejných financiách. Stali sme sa súčasťou väčšieho celku, ktorý je chápaný ako stabilné prostredie. Slovensko prilákalo mnoho investorov, čo bude v budúcnosti ťahať hore mzdy v priemysle.

Vstup do únie spočiatku nevyvolal rast cien. Ceny stúpili max. o 2,5 %. Najrýchlejší rast cien namerali štatistici v oblasti vzdelávania a zdravotníctva (11,2 %). Zdraženie v zdravotníctve ovplyvnili ceny liekov a nemocničné poplatky. Pri potravinách ceny nestúpili, naopak mnohým klesli. Veľmi stúpili ceny energií (elektrina, voda, plyn...).

V bytovej výstavbe je to tento rok takto: ceny novostavieb narástli o 20 – 30 %. Ceny bytov v starých panelákoch klesli o 5 %. Rast cien pozemkov pod stavbu rodinného domu bol až o 300 – 400 %, pozemky pod stavbu priemyselných budov iba o 200 %. To tiež svedčí o tom, komu sa tu vychádzalo viac v ústrety.

Úplatky verejných činiteľov. V histórii samostatného Slovenska sa ešte nestalo to, čo sa stalo v máji tohto roku. Sudca okresného súdu v Banskej Bystrici odsúdil poslanca MsZ na 12 mesiacov nepodmienečne a k tomu peňažný trest 100 – tisíc korún za vzatie polmiliónového úplatku. Pri čine ho nachytala polícia. S úplatkárskymi aférami sa u nás tento rok roztrhlo vrece. Spomenutý rozsudok dal jasný signál ostatným politikom, či vôbec majú brať úplatky.

Napriek jasnému varovaniu v júli zadržali policajti z Úradu boja proti korupcii primátora Čadce Pohančeníka. Peniaze žiadal od konateľov súkromnej firmy za to, že im mesto preplatí faktúry za 30 mil. Za takú sumu vykonala firma pre mesto stavebné práce. Spomínaný primátor je už druhý, ktorého polícia prichytila pri číne. Na jar zatkli primátora Veľkého Medera. V samospráve sa policii darí odhaľovať čoraz častejšie korupciu. Rastúca korupcia v samospráve môže byť aj preto, že táto nie je pod takou kontrolou médií, ako sú štátne inštitúcie.

Okrem oboch spomínaných polícia za rovnaký čin zatkla aj riaditeľa Banskobystrického samosprávneho kraja, viceprimátora Košíc, sratostu Rače a iných.

Podrobnosti SD č.436 a, b 2005

Ústava EÚ. S jej ratifikáciou boli v máji veľké problémy. Francúzi ju jednoznačne odmietli, Holanďania o tom tiež vážne uvažovali a Briti čakali. O ústave EÚ sa rokovalo takmer 3 roky. Únia stratila so svojej medzinárodnej prestíže. Francúzi o nej tvrdili, že ústava je príliš anglosaská a málo sociálna.

V SD prikladám tabuľku o ratifikácii európskej ústavy. 9 krajín ústavu ratifikovalo, 4 krajiny ešte usporiadajú referendum, Francúzsko ju odmietlo, ČR ešte o tom nerokovalo. Prezident ČR Klaus povedal: „ Je nekonečný rozdiel medzi európskou politikou a názormi normálnych Európanov. A to francúzske referendum jasne ukázalo“.

Náš prezident Gašparovič na túto tému povedal: „Myslím, že sa musíme skôr zamyslieť nad tým, či všetko v únii funguje tak, ako má. Ide tu o otázku akceptovania názoru druhých, o otázku budúcnosti fungovania národných parlamentov, o otázku rovnosti jednotlivých partnerov pri rokovaní o sociálnych programoch krajín,“ V SD prikladám prehľad krízových okamihov európskej integrácie. V máji to už vyzeralo tak, že samotný dokument sa skončil a bude sa musieť hľadať iný spôsob spolužitia v únii.

Všetky tieto komplikácie spôsobila zásadná chyba. Boli ňou politické ambície jednotlivcov a málo sa dbalo na to, čo si o tom myslia občania. Francúzi obvinili za ekonomické problémy vstupujúce štáty. Pravda je taká, že integráciou nových krajín do únie sú oveľa viditeľnejšie chyby, ktoré robia niektoré staré štáty EÚ. Bohaté krajiny si nechcú pripustiť fakt, že spravodlivejšie a správnejšie by bolo, keby najchudobnejšie regióny Európy dostali najviac peňazí a naopak.

Podrobnosti SD č.: 435 a, b, c, d / 2005

Slovensko bez problémov ratifikovalo európsku ústavu. Urobilo tak ako 7. štát z 25 členských štátov. Za návrh hlasovalo 116 poslancov, proti bolo KDĽ a KSS a traja nezávislí. Toto tiež svedčí o kvalite našej terajšej vlády, keď je schopná bez mihnutia oka odsúhlasiť niečo, čo iné štáty odvrhnú. V zmluve bol nedostatok demokracie, menšie štáty boli oslabené na úkor väčších. Slovensku sa nepodarilo presadiť ani jednu požiadavku nášho parlamentu. U nás teda európsku ústavu schválil parlament za zjavného nezáujmu verejnosti.

Podrobnosti SD č.: 435 e / 2005

Návrh ústavy bol 12. V. prijatý po 16 mesiacoch hádania sa. Bohaté štáty majú pocit, že ich pracovné miesta budú ohrozené. Ústavu a referendum o nej naďalej odmietali 4 štáty: Francúzsko, Veľká Británia, Poľsko a ČR. Napokon podali členovia EÚ vyhlásenie: Hovorí, že ak 2 roky po podpise od ratifikácii narazí jeden alebo viac štátov na problémy s jej uznaním záležitosť sa predloží Európskej rade.

Podrobnosti SD č.: 435 f / 2005

Oslavy. Pri príležitosti 1. výročia vstupu SR do EÚ otvoril Úrad vlády SR svoje brány pre širokú verejnosť.

- V. 05 boli otvorené reprezentačné priestory a záhrada Úradu vlády
- Prezentácie krajín EÚ
- Stretnutie občanov s premiérom a členmi vlády SR
- Sprievodný program pre najmenších
- Vystúpenie hudobnej skupiny Bratislava Hot Serenaders

Podrobnosti SD č.: 435 g / 2005

Zákony schválené našou vládou 11. V. 05.

- a. Sprejerstvo bude odteraz podľa Trestného zákonníka trestným činom. Až na 1 rok môže byť odsúdená osoba, ktorá poškodí cudziu vec tým, že ju pomaľuje, postrieka, či popíše farbou alebo inou látkou. Sprejerstvo sa rozmohlo v celej Európe a špatí steny domov, mostov, a starobylých budov v mestách.
- b. Vojenská polícia. Novela zákona o vojenskej polícii definuje jej povinnosti a právomoci.
- c. Verejné vodovody. Novela zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách upravuje práva, povinnosti a vzťahy medzi vlastníkom verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie a prevádzkovateľmi, odberateľmi a producentmi odpadových vôd.

Oslavy oslobodenia. Mesto Bytča v spolupráci so stranou SMER , KSS a inými politickými stranami pozvalo všetkých občanov na slávnostné stretnutie pri príležitosti 60. výročia oslobodenia nášho mesta. Stretnutie sa uskutočnilo 29. IV. 05 v Svadobnom paláci.

Cvičenie amerických stíhačiek F 16 z leteckej vojenskej základne v Taliansku sa uskutočnilo na Slovensku v dňoch od 25. VII. do 5. VIII. na vojenskej leteckej strelnici v Kuchyni. Cvičenie sa uskutočnilo na základe dohody medzi Vzdušnými silami USA v Európe a Vzdušnými silami SR a Ministerstva obrany SR.

Odvolávanie v parlamente. Odvolávanie ministrov a poslancov bolo tento rok ako na bežiacom páse. V júli sa napr. stretli zákonodarcovia, aby počas mimoriadnej schôdze s 1 bodom programu – vyslovili nedôveru slovenskému premiérovi M. Dzurindovi. Vládna garnitúra a samozrejme premiér sa na nej tvárili sebedovome až arogantne. Boli si dobre vedomí, že ich teraz nemôže nik ohroziť.

Sprenevera – august. Minister hospodárstva Rusko spreneveril zmenky na 100 miliónov Sk. Akékoľvek otázky na margo toho, na čo mu bolo toľko miliónov, a z oho ich splatí, odmietol odpovedať so slovami : „ budete sa s tým musieť zmieriť“. Najhoršie na tom bolo to, že aj slovenskí voliči sa zmierili s takouto arogantnou odpoveďou aj s jej obsahom. Spoluvládca z KDH podali návrh na vyjadrenie nedôvery Ruskovi, jeho podriadení v predsedníctve strany ANO mu vyjadrili plnú dôveru. Zdá sa , že etické správanie sa hodné ústavného činiteľa sa na Slovensku vyžaduje až potom, keď nevysvetliteľné finančné záležitosti prekročia hranicu 100 miliónov korún.

Podrobnosti SD č.: 436 a / 2005

Všetok spomínaný krik, vzájomné obviňovanie sa politikov a ich žabo – myšie vojny malo pre nás dôležité pozitívum. Naším zákonodarcom sa po mnohých neúspešných pokusoch konečne podarilo prijať v júli serióznu právnu normu. Parlament totiž schválil zákon o preukázaní pôvodu majetku. Tento zákon sa vzťahoval nielen na právnické , ale aj na fyzické osoby. Trestať ani vyšetrovať nebude finančná polícia nikoho, koho majetok neprekročí sumu nad 6,5 mil. Sk.

Návrh zákona podporilo 114 zo 144 poslancov; 3 boli proti ;25 sa zdržalo hlasovania a 2 nehlasovali.

Podrobnosti SD č.: 436 b / 2005

Oslavy SNP. Politická strana SMER a KSS v spolupráci s MsÚ pozvali všetkých občanov mesta na oslavy 61. výročia vypuknutia SNP. Oslavy sa uskutočnili v našom meste 28. VIII. pred budovou MsÚ. Po oficiálnej časti bol organizovaný odchod účastníkov autobusmi do osady Magale, kde oslavy pokračovali kladením vencov obetiam fašizmu.

29. augusta si na Slovensku viaceré obce a mestá pripomínali tento rok 61. výročie od chvíle, kedy sa slovenský národ vzbúril proti nemeckým votrelcom. Vypuklo SNP. Dnes si na túto udalosť väčšinou spomínajú iba starší ľudia. Mladým sa skôr páči to, že tento deň je dňom pracovného voľna. V SD prikladám článok o tom, ako si tento sviatok pripomenuli jednotlivé obce Žilinského kraja.

Podrobnosti SD č.: 437 / 2005

Vládna kríza. September vnímame ako začiatok školského roka, ale tento rok sme ho všetci vnímali skôr ako začiatok konca našej vlády. Rozpory, ktoré v koalícii nastali už v júli sa stále stupňovali a v septembri boli väčšie ako medzi koalíciou a opozíciou. A tak sme sa všetci pýtali, či má súčasná vláda ešte právo na ďalšie fungovanie. A v tomto chaose sa po Slovensku vozil na bicykli premiér, a voličom dokola opakoval, že vláda doladuje reformy. Aké doladovanie mal na mysli naznačili oznámenia rezortov, ktoré mu podliehali: zvyšovanie cien plynu, elektriny, ďalšie zvyšovanie doplatkov za lieky...

Takéto necitlivé doťahovanie strún pri ladení až na prasknutie, veru nevytvorilo spoločenskú harmóniu, skôr naopak. Netreba sa potom čudovať, že na prelome septembra a októbra sme o inom nepočúvali, len o predčasných voľbách. Mnohí politici sa im zubami nechtami bránili.

Snem KDH v Bytči. Posledný septembrový týždeň zasadla v Bytči Rada KDH. Dialo sa tak v čase, keď sa nad vládnu koalíciu sťahovali mračná predčasných volieb. Práve túto tému na rade najviac skloňovali. Predseda hnutia P. Hrušovský pred novinármi priznal, že do Bytče rád chodí, že sú tu vraj dobrí ľudia. Na schôdzi sa preberali aj otázky volieb do VÚC a personálne otázky KDH. Určili svojho kandidáta na čelo VÚC a vyjadrili sa, že je najlepší akého celý kraj ponúka. Chcem len pripomenúť, že ich kandidát vo voľbách neprešiel.

Podrobnosti SD č.: 438 a, b / 2005

Zdraženie plynu. SPP odporúčal v druhej polovici roka zvýšiť ceny plynu o 22 %. Tento návrh bol vládou schválený. Preto od októbra nás všetkých, čo doma varíme a kúrime plynom, čaká riadny prievan v peňaženke. Doteraz bol plyn pre relatívne nízke ceny a ľahké ovládanie veľmi výhodný. Približné ročné náklady na vykurovanie v rodinnom dome boli 39 – tis. Sk. Po zdražení to bolo 48 – tis. Sk. Ak sa k tomu prirátajú všetky náklady, tak využívanie plynu v domácnosti nás stálo 60 – tis. ročne. Najviac sa stále oplatí kúriť drevom a uhlím. Kúrenie drevom stojí ročne 14 – tis. Sk.

Ročné náklady na vykurovanie rodinného domu po októbrovom zdražení:

- Plyn	91 000,-
- Elektrina	57 000,-
- Zemný plyn	48 000,-
- Koks	41 000,-
- Uhlie	28 000,-
- Drevo	14 000,-

Podrobnosti SD č.: 439 / 2005

Náklady na bývanie. Priemerný Slovák by si za svoj mesačný plat mohol teoreticky kúpiť 0,87 m² bytu v novostavbe. Vyplýva to s porovnaním priemernej mzdy za 2. štvrtrok tohto roka priemeru cien nových bytov v jednotlivých krajoch.

Podľa realitných kancelárií boli ešte vlani najlacnejšie byty v Žilinskom kraji. V porovnaní s bratislavským tu boli ceny bytov 3x lacnejšie. Nový byt je na Slovensku oveľa menej dosiahnuteľný, ako pre obyvateľov ostatných štátov únie. Tí si za mesačný plat môžu kúpiť 1,5 až 2,5 m² v novostavbe. Na byt s obytnou plochou 78,5 m² by Slovák našetril za viac ako 7 rokov.

Na Slovensku sa stále prehľbuje rozdiel medzi cenami starých a nových bytov. Vlani sa v SR dokončilo 12 592 bytov a postavilo sa aj 8 575 bytov v rodinných domoch. Čím viac nových bytov pribúdalo, tým sa znižovala cena starých bytov.

Priemerná slovenská domácnosť zaplatila v r. 2003 za bývanie 15 564,- Sk ročne. Oproti roku 1995 to bol takmer 3 – násobok. Slovák minie približne 26 % svojich mesačných príjmov na bývanie. V tabuľke sme hneď za Dánskom, Švédskom a Španielskom (hoci oni majú oveľa vyššie platy).

Podrobnosti SD č.: 440 / 2005

Voľby do ŽSK. November sa niesol v znamení volieb do ŽSK. Vo všetkých médiách sa o tom donekonečna hovorilo a v poštovej schránke sme mali neustále letáky s fotografiami a predvolebnými sľubmi kandidátov do ŽSK. Za Bytču tam kandidovali : Ing. Š. Bučo, Ing. P. Weber, Ing. P. Bologna, Ing. P. Korec, M. Filek a D. Pinčík. Z 354 kandidátov bolo zvolených 57 poslancov.

Podrobnosti SD č.: 441 a, b, c, d / 2005

Prvé kolo. Do druhého kola za predsedu ŽSK sa dostali J. Blanár a J. Tarčák. Účasť voličov na prvom kole bola 15,70 % . Najviac ľudí bolo voliť na Orave a najmenej v Martine. V SD prikladám podrobnosti o 1. kole volieb a o tom, kto sa stal poslancom na roky 2005 – 2009. V Bytči bolo voliť 23 368 voličov, čo bolo 13, 3 % . V SD prikladám aj oznámenie o čase a mieste konania volieb v Bytči.

Podrobnosti SD č.: 442 a, b, c / 2005

Druhé kolo. Konalo sa 10. XII. 05. Predsedom Žilinského samosprávneho kraja sa napokon stal Juraj Blanár zo 7 kandidátov.

Podrobnosti SD č.: 442 d / 2005

Dotácie – pomoc chudobným. Štipendiá, dotácie na školské pomôcky pre školákov z chudobných rodín začali úrady vyplácať od januára. Peniaze dostali deti z rodín, ktorých príjem je nižší ako životné minimum. Tento rok dostáva príspevok na stravu 88 – tis. detí. V priebehu roka sa ich počet zvýšil o ďalších 60 – tis. Dotácie na školské pomôcky dostáva viac ako 79 – tis. detí.

Deti z rodín , ktorých príjem nepresahuje životné minimum, získali od januára nárok aj na prospechové štipendiá. Dostalo ho skoro 19 – tis. detí. 4 – členná rodina v hmotnej núdzi do novembra 05 mohla získať maximálne 9 450,- Sk; minimálne 3 710,- Sk. Životné minimum pre túto rodinu bolo 12 330,- Sk mesačne.

Podrobnosti SD č.: 443 / 2005

Porovnanie cien za komunizmu a dnes. Najmä od starších ľudí neustále počujeme ako bolo za komunistov lacnejšie ako je dnes. Preto denník SME z 22. XI. 05 priniesol čitateľom analýzu, v ktorej porovnáva ceny výrobkov z minulosťou. Autori brali do úvahy časovú hodnotu peňazí. Čiže prepočítali ceny na čas, ktorý sme strávili prácou na konkrétny tovar.

Mlieko naozaj zdraželo. V r. 1989 si ho priemerný občan SR zarábajúci 3 142 korún mesačne , mohol kúpiť za 7 minút svojej práce. V roku 2004 by naň musel robiť 2x tak dlho. Zhruba nezmenené ostali ceny chleba, rožkov a masla. Výrazne lacnejšie je dnes mäso. Na kilo mäsa dnes pracujeme zhruba o hodinu kratšie. O polovicu lacnejšie sú dnes vajčká, ale syra si z dnešného platu môžeme dopriať oveľa menej. Pivo: kým v r. 1989 stála čapovaná dvanásťka 22 min. práce, dnes je to o tretinu menej. Farebný televízny prijímač zlacnel o viac ako 3 mesiace práce. Na auto Škoda Favorit bolo treba odložiť 27 mesačných plátov, aby ju bolo možné kúpiť. Dnes si možno Škodu Fabiu zaobstaráť na lízing hneď a postupne splácať 23 – násobok mesačného platu.

Aj tak majú čiastočne pravdu tí, čo tvrdia, že dnes sa žije drahšie. Tvrdý matematický prepočet naozaj ukazuje, že ceny od roku 1989 rástli o niečo rýchlejšie ako príjmy. Môže za to cenový šok z r. 1991, keď ceny tovarov vyleteli skoro o 60 % a mzdy tento šok dodnes nedohnali. Aj keď za elektrinu platíme v prepočte to isté čo za komunizmu, plyn je o polovicu drahší. Viac stojí aj doprava. Za 100 km cesty vlakom dnes zaplatíme o pol hodiny viac ako predtým.

Pri pohľade späť treba brať do úvahy aj dostupnosť tovaru a jeho kvalitu. Západný tovar bol len v „ Tuzexe“; toaletný papier, detské punčocháče, cibuľa a mnoho iného bolo len pod pultom. Pomaranče a mandarínky boli len na jeseň a pred Vianocami. Aj tie boli kyslé, kubánske a stáli sme na ne dlhé rady vo fronte.

Za posledné roky sa výrazne zvýšili príjmové rozdiely. Kedysi sa platy líšili len málo. Celoštátny priemer dvíhali len družstevníci a baníci. Dnes platy zodpovedajú kvalifikácii a kolíšu od pár tisíc po desiatky tisíc mesačne. V SD prikladám podrobné porovnanie s foto a cenami. V tabuľke vidno, ako sa za obdobie 1989 – 2004 zmenili ceny tovaru a služieb a ako dlho na ne treba pracovať.

Podrobnosti SD č.: 444 / 2005

Voľby do ŽSK. Znovu sa vraciam k týmto voľbám. Išlo o voľby do ŽSK. Všeobecne slabú účasť Slovákov o voľby do krajskej samosprávy potvrdilo aj II. kolo volieb predsedov ŽSK. Slovenský priemer sa pohyboval na takmer historickom minime 11 %. Menej ľudí sa zúčastnilo len na referende o vstupe Slovenska do NATO v r. 1997. Obyvatelia Žilinského kraja prejavili o tieto voľby druhý najväčší nezáujem na Slovensku.

Z 538 168 voličov odovzdali svoj hlas 49 015 ľudí. Z nich 25 181 získal J. Blanár a stal sa tak novým županom za ŽSK.

V týchto voľbách mala jednu z najnižšej účasti práve Bytča a jej okolie. V II. kole z 23 367 voličov prišlo voliť iba 1 307, čo je 5,59 %. V SD prikladám podrobný rozbor, tabuľky vyhodnocujúce II. kolo volieb.

Podrobnosti SD č.: 445 a, b, c, d / 2005

Vládna kríza. V júli a v auguste na našej politickej scéne poriadne hrmelo, ba bolo až zemetrasenie, pri ktorom sa otriasali stolce vlády. Politické strany, ktoré boli pred voľbami najmilovanejší spojenci sa celé leto bili ako psy. Strana ANO žiadala od katolíckej cirkvi, aby verejne predložila zúčtovanie o svojich majetkoch. Tomu sa katolíci na čele so stranou KDH zúrivo bránili. KDH ako odpoveď pomstivo vytiahla na lídra ANO Ruska tromf vo forme finančných zmeniek s nejasným krytím. Zase hrozili predčasnými voľbami, ktoré zase tento rok neboli.

Protesty proti vláde. Pred úradom vlády takmer každý mesiac protestovali rôzne skupiny obyvateľstva. Najskôr to boli odborári, potom zdravotníci, a 26. X. to boli policajti. Porovnávali svoje platy s vojakmi. Tvrdili, že policajti majú vstupný plat 9 000,- Sk / mesačne a vojaci 34 000,- Sk. Policajti museli mať ukončené stredoškolské vzdelanie maturitnou skúškou – vojakom stačila základná škola. Pričom policajti denne v práci postupujú väčšie riziko ako vojaci.

Predvolebná kampaň do VÚC. Už koncom októbra sme do poštových schránok dostali letáky. V SD prikladám niektoré z nich.

Podrobnosti SD č.: 446 a, b, c / 2005

Volieb do Vyššieho územného celku sa zúčastnilo iba 18 % voličov. Voliť išli len členovia volebných komisií, podnikatelia a úradníci štátnej správy. 8 z 10 Slovákov nebolo voliť. Voliči takto demonštrovali svoje sklamanie z politiky a z politikov. Na juhu Slovenska sa slovenské politické strany spojili proti maďarskému elementu. Najvýraznejšie to bolo v Nitrianskom kraji.

Podrobnosti SD č.: 447 a, b / 2005

Podrobnosti SD č.: 447 c, d, e / 2005

Zahranční Slováci. Mnohí naši ľudia zo zahraničia sa nielen na sviatky, ale aj na dlhšiu dobu vracajú späť na Slovensko. Títo ľudia, čo pracujú a žijú v zahraničí, môžu s odstupom lepšie porovnať zmeny, ktoré na Slovensku nastali. Niečo sa im páči, a v niečom sú stále sklamaní. Tím inteligentnejším sa nepáči naša „anglická slovenčina“, v ktorej sa miesto výborne používa excelentne; artista miesto umelec atď. Najmä médiá nás krmia poangličtenou slovenčinou, aby vraj boli „in“. Už sme to zažili s ruštinou. Najhorší v tomto smere z politikov je premiér Dzurinda, ktorý vari okrem spojok a predložiek slovenčinu ani nepoužíva.

Ďalšia vec, ktorá sa zahraničným Slovákom nepáči je trestný zákon. Na Slovensku sa podľa Ústavného súdu môže pokojne strieľať po svojom susedovi. Keď sa netrafíme, ostaneme na slobode, aby sme to opäť mohli skúsiť.

Bankové poplatky. Banky malého vkladateľa doslova zdierajú. Podnikateľ, ktorý mesačne zaplatí okolo 200 faktúr v 3 menách, môže za mesiac ušetriť 50 000,- Sk, tým, že peniaze osobne vyberie zo svojho účtu a vloží na účty svojich veriteľov. Nehovoriac o tom, že všetci zúrime, keď pri okienku v banke platí 20 a viac faktúr naraz a blokuje okienko vyše hodiny. V zahraničí je bežné, že banka nevyháňa poplatky za používanie vlastného bankomatu, čo je u nás naopak.

Nepáči sa im to, čo aj nám, že na Slovenku je legálna korupcia na úradoch. V medziľudských vzťahoch je nedostatok dôvery.

Ale nadšení sú najmä kultúrou a kultúrnosťou Slovákov, ktorí ignorujú reality šou, americké akčné filmy a pod.

Protesty policajtov. 5. XII. viac než 3000 policajtov opäť protestovalo na Námestí slobody v Bratislave proti krokom ministra vnútra. Policajti dostali písťalky a použili ich výdatne. Do Bratislavy prišli z celého Slovenska (Žilina a Bytča mala spoločný autobus) ale i z Dánska. Policajtom sa predovšetkým jednalo o starobný dôchodok, ktorý by mali dostať po 15 ročnej aktívnej službe. Druhým dôvodom protestov bolo odvolanie šéfa policajných odborov z funkcie, pretože organizoval októbrové protesty. Vláda, ako ináč, aj k týmto protestom zaujala podceňujúce stanovisko.

Podrobnosti SD č.: 448 / 2005

Udalosti vo svete.

Priznanie Američanov. Americké vojenské vedenie v Afganistane v júli priznalo, že pri bombardovaní jednej z oblastí Afganistanu zahynuli aj civilisti. Afgánsky prezident vyjadril hlbokú ľútosť nad smrťou 17 občanov. Američania ľútosť nevyjadrili. Americký útok bol súčasťou pátrania po zmiznutých 4 príslušníkoch námornej pechoty – zmizli 28. VI. 05. Miesto teroristov zabili iba ženy a bezbranné deti. Niet sa čomu čudovať, že aj v tejto krajine boli protiamerické demonštrácie.

Podrobnosti SD č.: 449 / 2005

Teroristický útok v Londýne. Útok v Londýne vyvolal sériu komentárov, v ktorých sa teoretici snažili vysvetliť, čo sa od 11. IX. 2001 (keď sa otriasali New York a Washington) vlastne deje. Svet je v stave zvláštnej nevyhlásenej permanentnej vojny, čo nás – mierumilovných občanov – riadne traumatizuje. Deprimujúce je to, že v ktorejkoľvek časti sveta môžu teroristi udrieť hocikedy.

Britské predsedníctvo v EÚ zvolalo týždeň po atentáte, krízový štáb, aby prijali opatrenia na boj s terorizmom.

Podrobnosti SD č.: 450 / 2005

Pouličná občianska vojna – tak nazvali francúzske médiá zrážky medzi mladíkmi z z parížskych predmestí a políciou. Vyvolala ju správa o smrti 2 tínedžerov, za ktorú vraj mohla polícia. Gangy mladých ľudí (väčšinou emigrantov) zapalovali autá, hádzali na policajtov kamene a demolovali, čo sa dalo. Vláda do problematických štvrtí poslala špeciálne policajné jednotky.

Podrobnosti SD č.: 451 a / 2005

Nepokoje kontrolovalo až 9 500 policajtov. Miestne úrady vyhlásili až na 12 dní zákaz nočného vychádzania. Polícia celých 12 dní robila razie, hľadala zbrane. Všetci narušitelia zákona boli okamžite súdení. Vláda obnovila finančné podpory sociálne slabším rodinám na predmestiach. Strojnasobili sa štipendiá nadaným deťom z chudobných rodín a začali sa nové sankcie proti akejkoľvek sociálnej diskriminácii.

Mladí ale už boli rozbehnutí. Začali napádať chodcov, okrádali ich, rabovali a podpaľovali. Prezident J. Chirac strácal pôdu pod nohami, pretože prvýkrát od vzniku republiky ľudia ignorovali jeho TV prejav a neposlúchli ho.

Francúzsky minister vnútra nazval útočníkov „ Spodina“. Povedal, že už príliš dlho nenazývajú skutočnosť pravým menom. Oheň vzbúr sa preniesol aj do Anglicka. Vo Francúzsku to bol výbuch hnevu a frustrácie nad ľahostajnosťou z nezamestnanosti akejkoľvek etnickej skupiny. Všetky tieto skupiny žijú pomiešané dohromady v bytových činžiakoch. Na uliciach už horeli tisícky áut. V čase najväčších bitiek ich bolo 1 400. Boje trvali 18 nocí – cez deň bol pokoj.

7. XI. násilnosti vrcholili. Polícia zadržala 95 mladých ľudí, neskôr ich bolo 204. Plamene vzbury teraz už preskočili aj do Belgicka a Nemecka.

18. XI. sa situácia začala upokojovať. Dovtedy zapálili takmer 9 000 áut a zranili 120 policajtov.

Podrobnosti SD č.: 451 b, c / 2005

Súhrn správ zo sveta i z domova .

- 6. IV. zomrelo Monacké knieža Ranier III. Zomrel po ťažkej , dlhotrvajúcej chorobe. Monacké kniežatstvo je najväčšie kniežatstvo na svete a spomínané knieža stálo na jeho čele 50 rokov.
- 1. V. 05 prvé výročie vstupu Slovenska do EÚ. Zatiaľ sa chvalabohu nespĺnili katastrofické scenáre, ktoré predpovedali prudké zvýšenie cien tovarov. Nastal príliv finančného kapitálu

- zo zahraničia. Západná Európa si vydýchla, že nenastal masový príliv pracovných síl z nových členských štátov. Za 8 mesiacov zarobilo Slovensko v únii 6 miliárd Sk.
- 8. V. celá Európa oslavovala koniec II. sv. vojny, len u nás boli oslavy oslobodenia rozpačité
- 1. VII. Od tohto dňa prevzala na najbližší polrok rotujúce predstavenstvo v EÚ Veľká Británia. Angličania sa nechali počuť, že úniu preberajú vo veľkej kríze. Ich prioritou bolo vyriešiť klimatické zmeny na Zemeguli a sociálne zmeny v Afrike. Angličania otvorili nový pracovná trh aj Slovákom. Naši boli 3 najväčšia skupina ľudí, ktorí mali záujem o prácu v Británii.
- 7. VII. V Londýne sa konal summit 7 najbohatších štátov sveta. Rokovali o chudobe, o globálnom otepľovaní, 18 najchudobnejším štátom v Afrike odpustili dlhy. V súvislosti so summitom zaútočili teroristi na londýnske metro. Zahynulo tam 50 ľudí a 700 bolo ranených.
- 19. VII. Teroristi zaútočili na turistické centrum Egyptského letoviska. Zomrelo 88 ľudí a 200 bolo ranených (z toho 8 cudzincov). 2 nálože vybuchli priamo v hoteli a 1 na trhovisku. O niekoľko dní svoj útok zopakovali – 90 mŕtvych.
- V októbri bolo Slovensko zvolené za nestáleho člena OSN – ako jediný kandidát z východných krajín.
- V októbri tiež vyslala Čína do vesmíru svoju prvú ľudskú posádku. Kozmonauti boli vo vesmíre 6 dní. Úspešne sa vrátili späť a pristáli v púšti Gobi.
- 6. XI. zabil skíni v Bratislave študenta zo Žiliny. Príčina útoku bola , že mal dlhé vlasy a v ruke držal gitaru. Zhruba 500 ľudí si na druhý deň pred prezidentským palácom so sviečkou v ruke uctilo jeho pamiatku a vyjadrili svoj protest proti rasizmu a fašizmu.
- 11. XI. Oslavovali svoj deň vojnoví veteráni. Týkalo sa to nielen účastníkov oboch vojen, ale aj operácií v regionálnych vojnách v rôznych častiach sveta.
- Úrad vlády uverejnil v novembri štatistiku, v ktorej sa hovorilo, že na Slovensku za posledné 2 roky vzniklo 14 000 pracovných miest. Stalo sa tak vďaka príchodu zahraničných investorov, ktorí sa usídlili najmä na západnom Slovensku. Vďaka grantom pribudlo do štátu 8 909 000,- Sk a do nepriamej infraštruktúry ďalších 6 miliárd Sk.

XV. kapitola

Š P O R T

Návrh rozpočtu na rok 2005. Uvádzam iba tie najväčšie položky, ktoré sa klubom vyplácajú. Sú to: cestovné náhrady, energie, vodné stočné, poštovné, všeobecný materiál, čistiace prostriedky, občerstvenie, pohonné hmoty, prepravné, oprava a údržba, úprava ihriska, odmeny a iné.

- FO Bytča	1 145 000,-
- FO Hliník	60 000,-
- FO Hrabové	60 000,-
- FO ml. a st. žiaci	10 000,-
- Hádzaná	268 800,-
- Stolný tenis	56 000,-
- Šachy	18 000,-
- Horolezci	15 000,-
- MLMF	5 000,-

Podrobnosti SD č.: 452 / 2005

Futbal.

Najobjemnejšia kôпка materiálu ma čakala na spracovanie o futbale v Bytči a okolí. Bude to asi tým, že najobľúbenejší šport v okolí je práve futbal. Futbalové mužstvá hrali v sezóne 2004 / 2005 v rôznych vekových kategóriách a súťažiach. 6. I. 05 priniesol týždenník RegiÓN žurnál Futbalová mapu, v ktorej prezentovali aktuálny stav umiestnenia mužstiev po prvej polovici súťaže. Vybrala som umiestnenie Bytče.

- Muži – 3. liga Stred – 10. miesto
- Starší dorast - 3. liga Stred - 16. miesto
- Mladší dorast - 3. liga Stred - 16. miesto
- Starší žiaci - 3. liga skupina A - 8. miesto
- Mladší žiaci - 3. liga skupina B - 4. miesto

Podrobnosti SD č.: 453 / 2005

- Vo februári sa hrali prípravné futbalové zápasy:
- FO Kinex Bytča - Lednické Rovne 0 : 2
- FO Bytča - MŠK Žilina 0 : 4 (hral dorast)
- 2. IV. sa hralo 17. kolo futbalovej súťaže:
- muži boli na začiatku apríla v tabuľke na 10. mieste
- starší a mladší dorast v 3. lige na 16. mieste
- starší žiaci v 3. lige na 8. mieste
- mladší žiaci v 3. lige na 3. mieste

Podrobnosti SD č.: 454 a, b / 2005

- V tabuľke z 11. IV. som sa dozvedela o futbale mladých , že:
- Starší dorast hral 3. ligu a v tabuľkách bol na poslednom 16. mieste
- Starší žiaci hrali 3. ligu skup. A. a v tabuľke boli na 8. mieste

- Mladší žiaci hrali v rovnakej lige a klesli na 5. miesto

Podrobnosti SD č.: 455 a / 2005

Oblasťný futbalový zväz Ža uverejnil 14. IV. tabuľky, kde :

- Muži- Hrabové hrali 1. triedu a v tabuľkách boli na poslednom 14. mieste
- Dorast – Hrabové hrali 1. triedu a v tabuľke boli na 5. mieste
- Žiaci – Hrabové hrali 2. triedu skup. C a v tabuľke boli na 7. mieste
- Muži – Hliník hrali 3. triedu skup. B a v tabuľke boli na 2. mieste

Ani koncom apríla sa v tabuľkách nič nezmenilo.

2. V. sa mužom FO Bytča podaril husársky kúsok, keď v tabuľke postúpili zo 16. na 11. miesto.

Podrobnosti SD č.: 455 b, c / 2005

9. V. postúpil starší dorast Bytča na 14. miesto; mladší dorast bol stále na poslednom 16. mieste; starší žiaci boli v tabuľke na 5. mieste a mladší žiaci postúpili na 1. miesto.

Dorast z Hrabového bol na 6. a starší žiaci na 7. mieste.

19. V. muži FO Bytča postúpili na 13. miesto; muži z Hrabového na 14. miesto a muži FO Hliník na 3. miesto.

26. V. FO Bytča – muži boli stále na 13. mieste; Bytča starší dorast na 14. mieste; Bytča mladší dorast na 15. mieste; Bytča starší žiaci na 2. mieste; Bytča mladší žiaci klesli na 2. miesto.

FO Hrabové – muži hrali 2. triede skup. C. na 9. mieste

FO Hliník starší aj mladší žiaci hrali na 13. mieste.

Podrobnosti SD č.: 455 d, e, f / 2005

V nedeľu 31. VII. sa konal futbalový turnaj na Hrabovskom ihrisku. Predstavili sa na ňom futbalisti z obcí Rašov, Hlboké, Jablonové a domáci. Spestrením bol exhibičný zápas domácich žiakov s juniormi ŠKF Ža, ktorý sa skončil 0 : 5 pre hostí. Po nich sa stretli aj domáci dorastenci s ŠK Rašov, v zápase, ktorý sa skončil nerozhodne 3 : 3 .

30. VIII už boli v tabuľke FO Bytča – muži na 9. mieste. Starší dorast postúpil na 7. a mladší dorast na 5. miesto.

22. IX. sa naši muži ocitli na 13. mieste; starší dorast klesol na 15. a mladší na 9. miesto. Starší žiaci postúpili na 1. miesto a mladší žiaci si tiež udržali svoje 1. miesto.

31. X. muži postúpili na 10. miesto, starší dorast ostal na 15. mieste; mladší dorast postúpil na 8. miesto a starší aj mladší žiaci si udržali 1. miesta.

FO Hrabové – muži hrali v V. lige na 3. mieste; FO Hliník v rovnakej lige na 14. mieste

Do konca kalendárneho roka sa v tabuľkách nič nezmenilo.

Podrobnosti SD č.: 456 a, b, c / 2005

V SD prikladám plagát futbalistov MŠK Ža, zhotovený pre všetkých fanúšikov futbalu. Plagát pripravili MY ŽN z príležitosti víťazstva MŠK Ža na majstrovstvách Slovenska. Ďalej je v SD foto a článok o Marekovi Mintálovi, najlepšom žilinskom futbalistovi, ktorý sa po prestupe do nemeckého Norinbergu stal najlepším strelcom bundesligy.

Podrobnosti SD č.: 457 a, b / 2005

Stolný tenis.

Stolnotenisový klub Bytča figuroval začiatkom januára v tabuľkách v V. lige, kde sa Bytča C umiestnila na 2. mieste a Bytča D v VI. lige na 8. mieste. (27. I. už bolo naše Céčko na 1. mieste.)

- 27. I. Bytča muži hrala v 1. lige východ na 9. mieste
- 21. II. Bytča B hrala v V. lige na 1. mieste a Bytča D hrala v VI. lige na 7. mieste

Podrobnosti SD č.: 458 a, b, c / 2005

Záverečné zápasy vo vyšších stolnotenisových súťažiach koncom marca rozhodli o postupujúcich.

- V I. lige sa v tabuľkách Bytča umiestnila na 10. mieste
- V II. lige Bytča B na 12. mieste
- V V. lige Bytča C na 1. mieste
- V VI. lige Bytča D na 6. mieste

Celoštátne súťaže, do ktorých sú zapojené aj tímy zo ŽSK sa v apríly skončili. Výsledky:

- I. liga východ Bytča 9. miesto
- II. liga Bytča B 13. miesto

Podrobnosti SD č.: 459 a, b / 2005

Prikladám konkrétny zoznam jednotlivých zápasov, ktoré hrala Bytča od januára do apríla aj s menami našich hráčov.

1.liga stolného tenisu – muži východ 2005

Jednotlivé zápasy:

1.	15. I. ŠKSŠ Centrum Ža	:	TZO Bytča	-	9 : 5
2.	29. I. MSTK Martin	:	- „ -	-	6 : 8
3.	29. I. ŠKST Kovo Stránske	:	- „ -	-	6 : 8
4.	12. II. TJ Štart L. Ján	:	- „ -	-	5 : 9
5.	12. II. ŠK Ban. Bystrica	:	- „ -	-	5 : 9
6.	26. II. KTK Krupina A	:	- „ -	-	11 : 3
7.	26. II. Mladosť R. Sobota	:	- „ -	-	8 : 6
8.	12. III. STK Ďurkov	:	- „ -	-	12 : 2
9.	12. III. Geológ Rožňava	:	- „ -	-	9 : 5
10.	2. IV. OŠK Šarišské Michaľany	:	- „ -	-	5 : 9
11.	2. IV. Spoje Košice	:	- „ -	-	7 : 7

Za Bytču hrali: Tiso mladší a starší, Slaninka, Vitkovský a Treskoň

Vyhodnotenie celoročného úsilia našich stolných tenistov. V majstrovskom stretnutí regiónu v Čadci 6. II. postúpili naši na Majstrovstvá Slovenska. Vďaka výhre v štvorhre , kde sa umiestnil M. Tiso na 1. mieste , tak isto v zmiešanej štvorhre. V dvojhre skončil M. Tiso na 2. mieste

Podrobnosti SD č.: 459 c / 2005

Stolní tenisti Ža regiónu 4. , 5., a 6. ligy sa 21. V. stretli na turnaji v Bytča Cup 2005. V družstvách naši skončili na 2. a 3. mieste. V jednotlivcoch sa umiestnil F. Garabík na 7. mieste.

Koncom novembra bol stav stretnutí takýto:

Bytča	1. liga	9. m.
Bytča B	2. liga	14. m.
Bytča C	4. liga	12. m.
Bytča D	6. liga	3. m.

Podrobnosti SD č.: 459 d, e / 2005

V apríli a v máji sa konal celoslovenský turnaj veteránov, kde sa Ing. B. Tiso umiestnil :

1. 23. IV. v Trenčianskych Tepliciach na 2. m.
2. 2. V. v Trenčíne na 1. m.
3. 7. V. v Ružomberku na 3. m.

9. apríla sa konal regionálny turnaj mužov vo Zvolene, na ktorom skončil Ing. Tiso na 3. m.
19. júna bolo medzinárodné stretnutie mužov veteránov v Bratislave, kde v stretnutí s hráčmi z ČR skončil Ing. Tiso na 1. m. postúpil teda na majstrovstvá Európy veteránov, ktoré sa hrali od 20. do 25. júna 05 v Národnom tenisovom centre v Bratislave.

Stolnotenisová regionálna súťaž vyvrcholila poslednými kolami v sobotu 18. decembra.

1. 1.liga východ Bytča 9. m. (11 odohraných zápasov; 3 výhry; 1 prehra; 7 remíz)
2. 2. liga Bytča B 6. m. (15. - „ - - „ - ; 7 výhier; 3 prehry; 5 remíz)
3. 5. liga Bytča C 2.m. (11 - „ - - „ - ; 8 výhier; 1 prehra; 2 remízy)
4. 6. liga Bytča D 8. m. (10 - „ - - „ - ; 5 výhier; 0 prehier; 5 remíz)

Podrobnosti SD č.: 460 / 2005

Hádzaná.

Majáles. Hádzanársky oddiel TZO Bytča v apríli srdečne pozýval priaznivcov športu na Športový majáles, ktorý sa uskutočnil v sobotu 30. IV. v Svadobnom paláci. Cena vstupeniek bola 400,- Sk. Do vstupenky bola zahrnutá večera, víno slané pečivo, minerálka a káva . Do tanca hrala skupina Allegro. Samozrejmosťou na takýchto podujatiach je aj bohatá tombola.

Turnaj v Prahe. Mladšie žiačky TZOB postúpili na medzinárodný turnaj Prague Handball Cup 05. Turnaj bol v dňoch 24. – 28. III. 05 . Turnaj mal vynikajúcu úroveň. Zúčastnilo sa ho 470 družstiev z celej Európy a z Tuniska. Hralo sa v 8 mládežníckych kategóriách. Naše hráčky si pochvaľovali výborné organizačné zabezpečenie, informácie, dopravu, stravovanie. Hralo sa v 22 halách s rôznym povrchom. Dievčatá si priniesli plno nezabudnuteľných zážitkov a mnoho nových skúseností.

Mladé Bytčianky podali skvelé výkony a dostali množstvo ponúk na rôzne zahraničné turnaje. Dievčatá obsadili celkovo výborné 9. miesto a len o kúsok im unikol boj o najlepšiu osmičku v Európe. Dôstojne tak reprezentovali Slovensko i naše mesto.

Jednotlivé zápasy a ich výsledky:

TZO Bytča – ŠD Maestral Izola (Slovinsko)	8 : 11
- „ - – ŽRK Ivanič (Chorvátsko)	11 : 9
- „ - – SHK DP Pardubice	17 : 8
- „ - – Lokomotíva Č. Budejovice	14 : 3
- „ - – HC Háje Praha	7 : 7

O postup do štvrtfinále hrali s Dánkami . Prehrali 10 : 13. Turnaj vyhrala Slávia Praha, druhé bolo Uherské Hradište, tretie boli Dánky . V SD prikladám foto 14 úspešných dievčat – hádzanárok, spolu s trénerom Mgr. F. Garabíkom. Pod foto je aj ich menovitý zoznam.

Podrobnosti SD č.: 461 a / 2005

Majstrovstvá Slovenska. Koncom mája sa naše mladé hádzanáčky (ktoré sú žiačkami ZŠ Lániho, Mieru, Súľova a Predmiera) zúčastnili finálového turnaja majstrovstiev SR v Senici. Turnaja sa zúčastnilo 60 družstiev z celého Slovenska. Základné kolá sa odohrali v skupinách. Po víťazstvách postúpili naši medzi 4 najlepšie družstvá do finále, ktoré sa hralo v Senici. V prvom stretnutí so Šuranmi si najlepšia strelkyňa Iveta Mičiníková zlomila ruku, čo zmenilo situáciu a s ambícií na titul zrazu zostal len boj o medaily. Napokon obsadili 3. miesto. Keď uvážime ich tréningové možnosti, je to veľký úspech. Doma totiž trénujú na asfalte. Je to úspech nadšenia hráčok, ich trénera a rodičov.

Ďalší týždeň sa na finále majstrovstiev SR zúčastnili aj mladšie aj staršie žiačky. Účasť na finálových turnajoch vo všetkých vekových kategóriách nemá okrem Bytče ani jedno mesto Slovenska. Napokon sa iba s jedinou prehrou umiestnili na 5. mieste.

Podrobnosti SD č.: 461 b, c / 2005

Vyhodnotenie úspechov. V strede júla skončila sezóna. V nej potvrdili naše hádzanáčky vysoký kredit a svoje dlhodobé výborné výkony pretavili do najlepšieho výsledku za posledných 10 rokov. Po 3. m. v súťaži školských športových stredísk a športových tried (pričom Bytča športovú triedu ani nemá) uspeli aj v majstrovstvách SR. Zdá sa až neuveriteľné, že naše hádzanáčky nielenže v oboch žiackych kategóriách postúpili do najlepšej osmičky, ale tak isto aj st. a ml. žiačky priniesli bronzové medaily.

Ich tréner Mgr. František Garabík si na začiatku sezóny netrúfol ani dúfať v taký dobrý výsledok. Na Oblastnom zväze hádzanej sa všetci chytajú za hlavu, že sa našiel oddiel, ktorý by dokázal získať medaily vo všetkých troch žiackych súťažiach. Že je to práve Bytča vzhľadom na tréningové podmienky je malý zázrak. „ Postup medzi osmičku vo všetkých 3 kategóriách som považoval za zadostučinenie pre všetkých, čo sa v Bytči o hádzanú starajú“, povedal tréner Garabík. Poďakoval sa aj ďalším trénerom. V prvom rade Mirovi Takáčovi a Zuzke Minarčíkovej. Poďakovanie patrilo aj mestu, za jeho pomoc.

Asfaltové ihrisko, na ktorom dievčatá trénujú je nebezpečné. Preto hádzanárski nadšenci, ktorí sa roky priam fanaticky obetujú v prospech bytčianskej mládeže a športu, dúfajú, že ich výsledky v súťažiach donútia poslancov MsZ uvažovať nad budúcnosťou tohto športu v meste. Snívajú o športovej hale, ktorú by samozrejme využívali aj futbalisti alebo rekreační športovci. Možnosti rozpočtu mesta sú obmedzené, ale hala Mestu veľmi chýba a jej využitie by bolo univerzálne.

Majstrovstvá SR v Michalovciach – staršie žiačky. Na tento turnaj sa kvalifikovali 8 víťazstvami v regionálnych kolách. Hralo sa náročným systémom – každý s každým. V priebehu 3 dní teda odohrali všetci účastníci 7 zápasov. Napriek 3 úvodným prehrám, skončili dievčatá tretie. Napokon vo finálovom zápase Bytča – Michalovce vyhrali naši 23 : 17. O pár dní dostali výbornú správu, že Danka Minarčíková bola vybraná do reprezentačného výberu Slovenska – do 15 rokov. V SD uvádzam všetky výsledky zápasov a konečnú tabuľku. Zvíťazilo Partizánske, druhý bol Močenok a tretia Bytča.

Majstrovstvá SR – ml. žiačky v Brezovej pod Bradlom. Mladšie žiačky podávali celú zimu veľmi dobré výkony v dlhodobej súťaži i na rôznych turnajoch. Najlepšou strelkyňou šampionátu sa stala Eva Minarčíková s 58 gólmi. Konečné umiestnenie bolo: 1. Brezová pod Bradlom, 2. Šurany a 3. Bytča.

Šachisti.

Posledné zápasy odohrali naši šachisti v II. lige východ a v IV. lige skupina C. 11. Šachisti z Liptova a Bytče vo svojich zápasoch vyhrali a sú bez prehry v čele aktuálnych tabuliek. Naši z 5 odohraných zápasov 5 vyhrali a získali tým víťazstvo s najvyšším počtom bodov 15.

Podrobnosti SD č.: 462 / 2005

14. IV. klesli naši v IV. lige na 4. m. Z 11 odohraných zápasov vyhrali 6; prehrali 2 a remizovali 3. Finále najvyššej súťaže sa hralo v apríli a za Bytču hrali: Vráblik, Ostrochovský, Dodek a Frolo.

Aerobik.

Väčšinou naň chodia cvičiť ženy. Práve pre ne ponúkla aj tento rok Iveta Adamčíková „ Hodiny Aerobiku“. Hodiny boli určené začiatčikom aj pokročilým. Cvičilo sa v telocvični ZŠ Lániho v pondelok a stredy v podvečer. Začali od 20. IX. 05.Iveta v reklamnom letáčku uvádza, že cvičenie posilňuje a formuje svaly celého tela, znižuje vznik srdcovo – cievnych ochorení, znižuje vznik osteoporózy, zlepšuje metabolické procesy a hlavne zlepšuje náladu.

Druhá ponuka prišla od cvičiteľky Adriany. Ponúkala kondičný aerobik pre každú vekovú a váhovou kategóriu. Pri cvičení sa stretali v telocvični E. Lániho každý utorok a štvrtok podvečer. Cvičiť začali tiež 20. IX. V reklamnom plagáte sa uvádza, že cvičenia pozostávajú z rozcvičky, zostavy krokových variácií, posilňovania svalov celého tela a vyťahovacích cvičení.

Podrobnosti SD č.: 463 a, b / 2005

Mestská liga malého futbalu – MLMF.

Rozšírenie súťaže. Výbor MLMF oznámil koncom februára všetkým záujemcom v okrese, že bude rozširovať svoje pôsobenie. Od tohto roka sa hralo v 2 divíziách. Pôvodných 14 mužstiev hralo divíziu A a nové prihlásené mužstvá začali hrať divíziu B. Novozvolená rada MLMF mala 5 členov: P. Bologa, M. Filek, M. Vrbka, O. Skotnický a M. Ciesarík. Prvé kolo sa odohralo už 1. IV. Týždenník MY ŽN z dňa 29. III. priniesol podrobný rozhovor s P. Bologom, v ktorom hovorí o budúcnosti 3. ročníka ligy, ale aj o tom, čo sa zmenilo a na čo sa fanúškovia i športovci môžu tešiť.

Podrobnosti SD č.: 464 a, b / 2005

Úvod ligy. V sobotu 1. IV. odštartovali 3. ročník MLMF. V slávnostnom úvode odovzdal P. Bologna Jozefovi Mužíkovi cenu pre najlepšieho strelca MLMF v Bytči za rok 2004. Po prvom odohranom zápase boli na čele tabuľky tímy LGS, Gáter Team, Aurora CF, B. Medvede, Roda 1101, Pšurnovice a Hliník mali rovnaký počet bodov 2. Koncom apríla sa poradie trochu zmenilo. Po 4 odohraných zápasoch bol na čele celok Roda 1101.

Podrobnosti SD č.: 465 a, b, c, d / 2005

Koncom mája po 9. odohraných zápasoch stál na čele tabuľky Gáter s 9 víťazstvami a 1 prehrou; s počtom bodov 17. Druhý bol LGS tím so 7 víťazstvami, 1 prehrou a 1 remízou; s počtom bodov 17. Tretie boli Biele medvede so 6 výhrami, 2 prehrami a 1 remízou; počet bodov 14.

V 12 bol stále na čele Gáter tím s počtom bodov 23. Biele medvede postúpili na 2. m. a tretí bol Hliník s 19 bodmi.

V sobotu 9. júla sa odohrala kvalifikácia o postup na majstrovstvá okresu. Zo 17 prihlásených mužstiev postúpilo 12 najlepších. Z dedín v okolí to boli: Kolárovice, M. Bytča, Pšurnovice, V. Rovné a Štiavnik. Konečné poradie majstrovstiev: 1. Arsenal Hliník, 2. M. Bytča, 3. B. medvede atď.

Podrobnosti SD č.: 466 a, b / 2005 (aj foto víťazov)

16. júla sa na hádzanárskom ihrisku začal II. ročník Majstrovstiev okresu Bytča. Úvodný zápas mal výkop ráno o 8,30 hod.

V auguste rozhodla rada MLMF, že po skončení prebiehajúcej sezóny 2005 posledné a predposledné mužstvo tabuľky vypadne priamo do II. ligy a 12. mužstvo bude hrať baráž o účasť v I. lige. Baráž bola dvojzápasová. I. ligu bude v roku 2006 hrať mužstvo, ktoré získa najviac bodov. V SD prikladám podrobný rozpis zápasov jesennej časti MLMF od 14. – 26. kola.

1.IX. bol na čele I. ligy Gáter a na čele II. ligy Inter Štiavnik.

10. X. sa víťazom II. ligy stalo opäť mužstvo Interu Štiavnik. Jeho kapitán prevzal po zápase pohár víťaza.

24. X. v SD prikladám rozpis zápasov za október a foto víťaza I. ligy, ktorým bol Gáter tím. Do II. ligy vypadli Hrabové a FC Rockstone.

Podrobnosti SD č.: 466 c, d, e, f / 2005

Hodnotenie ligy. MLMF v Bytči mala tento rok za sebou 3. ročník. Pri bilancovaní ich organizátori P. Bologna a M. Filek konštatovali, že na prvých dvoch priečkach sa pozície za tie 3 roky nezmenili. Ostatné mužstvá, najmä do 10 miesta sa vyrovnali. Podstatná zmena bolo spustenie II. ligy, ktorej víťazmi sa zaslúžene stali hráči Inter Štiavnik.

Okrem dlhodobej súťaže prebehli aj majstrovstvá okresu a zimný halový turnaj. Kvalita zápasov stúpila na všetkých úrovniach. Zo začiatku bol problém najmä s rozhodcami. Napokon organizátori dosiahli to, že väčšinu zápasov pískali profesionálni rozhodcovia.

Tlač priniesla 31. X. rozsiahly článok s vyhodnotením MLMF v Bytči s menovitým obsadením jednotlivých mužstiev, rady a funkcionárov. Uverejnili aj konečnú tabuľku 3. ročníka, v ktorej na 1. m. skončil Gáter tí, ; na 2. m. LGS; a 3. m. Biele medvede. Najlepší strelec 3. ročníka bol opäť Jozef Mužík z mužstva LGS.

Napokon vo vyhodnotení uviedli anketu, v ktorej vyjadrili svoj názor na úroveň súťaže a výkony družstiev predstavitelia tímov a prvý rozhodca Pavol Papaj.

Podrobnosti SD č.: 467 / 2005

Horolezci HK Direkt Bytča.

Od roku 1996 dodnes sa postupne v klube začali objavovať nové mená. Boli to : M. Dvoršťák, E. Kopásková, P. Gajdošík, J. Búšfy, Z. Búšfyová, A. Kamas, J. Praženica, J. Vajdová. Z mladších lezcov to boli bratia Klimovci (z Kolárovíc), z ktorých najmä Stanko podával čoraz lepšie výkony.

Naopak z klubu sa časom mnohé tváre vytratil. Dnes má klub iba 16 členov, ale kvalitné zázemie blízko do Súľova, Manína ale i Tatier. Pochvaľujú si vynikajúcu umelú „ stienku“, ako ju s láskou volajú sami lezci. Jediným nedostatkom, s ktorým sa potýkajú už od svojho vzniku je prekvapujúco málo mladých lezcov.

Podrobnosti SD č.: 468 a / 2005

Z internetu som si stiahla najvýraznejšie akcie, ktoré členovia HK absolvovali v tomto roku.

1. 25. III. – Vtáčnik – liezli viacerí členovia, na čele s J. Búšfym
2. 14. V. - Súľov - Miro Vajda zliezol svoj vlastný projekt v klasifikácii 8.
3. 3. VI. - Arco (Taliansko) , manželia Vajdovci si toto lezenie vychutnali. Miro v kronike píše: „ Za živa v Arcu a po smrti v nebi“.
4. 29. VIII. - Paklenica (Chorvátsko) – znovu manželia Vajdovci. Lezenie im zdá sa učarilo.
5. 4. IX. - Divá veža (Vysoké Tatry) – liezli J. Búšfy a J. Balala
6. 2. X. – Súľov – výkonnostne tu veľmi stúpol S. Klimov v klasifikácii 8 až 9. Začal už v septembri a stále bol lepší a úspešnejší.
7. 5. X. – Žabí kôň – (V. Tatry) – liezli J. Balala a V. Vričan
8. 30. X. – Kežmarský štít (V. Tatry) – s chuťou si zaliezli J. Balala, F. Bolík, J. Búšfy a V. Vričan.

V SD prikladám internetové – vtipné odpovede horolezcov na otázku prečo liezť, prečo to nie je nebezpečné, drahé, prečo vek nerozhoduje atď.

Vianočné preteky sa z dôvodu nevyhovujúcich dátumov, konali až 7. I. 2006. Teda by sa mali skôr volať trojkraľové ako vianočné. Napriek slabšej propagácii sa vyznačovali kvalitným priebehom, účasťou i organizáciou. Trate postavil Dano Uhliarik s Jankom Klimom. Pre ženy a juniorov boli postavené ľahšie varianty. Medzi ženami vyhrala tento rok Z. Šubíková za HK Manín Považská Bystrica. Medzi mužmi vyhral vyrovnaným výkonom J. Švuba a J. Repáš zo Žiliny. Výborným výkonom a húževnatosťou udivoval publikum najmladší z bratov Švubovcov.

Podrobnosti SD č.: 468 b, c / 2005

Podrobnosti SD č.: 468 d, e / 2005

Majstrovstvá SR. 11. júna sa konali v Bratislave v športovom lezení na umelej stene. Tento rok to už bolo 5. krát. Majstrovstvá boli zaradené do Slovenského pohára. Zúčastnila sa ich celá slovenská lezecká špička plus lezci z Čiech a Poľska. Víťazom sa stal ten, kto mal najviac úspešných pokusov. Medzi favoritov patrili Žilinčania Chrastina a Repčík, odchovanci bytčianskej umelej steny.

Podrobnosti SD č.: 468 f / 2005

Mont Blanc. Zo Žiliny vyrazili 30. augusta a ich cieľom bolo vyliezť francúzsky vrchol Mont Blancu. Na túto akciu sa vybralo 24 turistov zo Žiliny a Bytče. Cestovali autobusom cez Taliansko. V Turíne si pozreli historické pamiatky, potom prešli do Chamonix. Na výstup nemali sprievodcu a tak boli veľmi opatrní. Aj to, že dole zabudli slnečné okuliare a krém na opaľovanie ich stálo liečenie na chate. V SD prikladám foto, na ktorej je uprostred bez okuliarov a s čiernou čiapkou Bytčan Robo Midula.

Podrobnosti SD č.: 468 g / 2005

Telesne postihnutí športovci (TPŠ). Lyžiarske stredisko Vrátna sa stalo v marci organizátorom významného lyžiarskeho podujatia. Uskutočnil sa tam Európsky pohár (EP) v zjazdovom lyžovaní zdravotne postihnutých športovcov. Zúčastnilo sa ho 79 športovcov zo Slovenska a ďalších 9 štátov sveta. Napriek marcovému otepleniu pripravili organizátori trať, ktorú si všetci účastníci pochvaľovali. Pretekov sa zúčastnili aj telesne postihnutí z ŠK Kinex Bytča. Divákom sa predstavila celá špička , vrátane čerstvej víťazky Svetového pohára Ivety Chlebákovej a víťaza Európskeho pohára R. Dudáša s navádzačom M. Hudíkom.

Slalom v kategórii nevidiacich vyhral D. Cintula s navádzačom M. Červeňom; M. Krivoš bol druhý v kategórii sediacich. V obrovskom slalome nevidiacich si víťazstvo pripísali Norbert Holík s navádzačom Turčanom. V kategórii stojacich lyžiarov opäť zvíťazil M. France a R. Dudáš vyhral Super - G.

Väčšina spomenutých športovcov závodí za ŠK Kinex Bytča. V marci ešte čerstvá víťazka Svetového pohára v kateg. Stojacich žien Iveta Chlebáková (ŠK Kinex Bytča) potvrdila aj vo Vrátnej svoju vynikajúcu formu. S prehľadom a s náskokom takmer 2 sekúnd vyhrala obrovský slalom, ako druhá skončila v klasickom slalome, len tesne za nemeckou pretekárkou. Na druhý deň v Super – G opäť triumfovala. V článku novin MY hovorí o podmienkach tréningu, o svojich predsavzatiach a plánoch. Na snímke v SD je spolu s Karolom Mihokom (Bytča) – organizátor a funkcionár Slovenského zväzu zdravotne postihnutých športovcov.

Aj R. Dudášovi z ŠK Kinex spolu s jeho navádzačom sa v kategórii nevidiacich mimoriadne darilo. Najmä vo svetovom pohári. V celkovom hodnotení totiž obsadil 2. m. V EP dosiahol ešte lepší výsledok, pretože ho vyhral. Podobne vyhral aj Super – G. V SD prikladám postrehy a hodnotenia R. Dudáša a jeho foto s navádzačom Hudíkom. Ďalej je tam celkové vyhodnotenie našich TPŠ za rok 2004 a 2005, kde dominujú naši z ŠK Kinex Bytča.

Podrobnosti SD č.: 469 a, b / 2005

V apríli sa sezóna 2004 / 2005 pre TPŠ skončila finálovými pretekmi EP v Rakúsku. Potešili sme sa, že slovenskí reprezentanti, ktorí sú z veľkej časti bytčianski odchovanci v ňom nesklamali. Práve naopak 11 mesiacov pred paraolympiádou v Turíne sa darilo najmä I. Chlebákovej, ktorá s prehľadom vyhrala SP a v EP skončila druhá.

V opačnom poradí skončil R. Dudáš v kategórii nevidiacich. So svojím navádzačom napokon vyhrali EP a v SP skončili druhí. Úspešne sa umiestnili aj ostatní pretekári ako D. Cintula, M. Haraus a náš najmladší pretekár M. Kubačka. Trénoval ich B. Mažgút. Ten spomínal, že sa do budúcich olympijských hier zmenilo hodnotenie. Kategórie sa už ďalej nebudú rozdeľovať, ale hodnotiť sa budú len stojaci, sediaci a nevidiaci pretekári. V SD prikladám podrobné hodnotenie z finále EP s prihľadnutím na pretekárov ŠKL Kinex Bytča.

Podrobnosti SD č.: 469 c / 2005

V júni sa konal Európsky cyklistický pohár TPŠ. Súťaž bola v Terchovej po prvýkrát. Súťažili tu cyklisti z 8 krajín, v 3 kategóriách : stojaci, sediaci a zrakovo postihnutí. Spolu ich bolo 50.

V kategórii LC2 (amputované dolné končatiny) zvíťazil P. Chlebo. Tretí v časovke skončil M. Mikáč z ŠK Bytča. V kategórii LC1 (amputácia rúk) sa darilo R. Nosianovi a R. Marčekovi z ŠK Bytča. Tretie miesto v cestných pretekoch zrakovo postihnutých obsadil Marek Kubačka s vodičom Petrovičom tiež z ŠK Bytča.

Podrobnosti SD č.: 469 d / 2005

Lyžovanie.

Od začiatku kalendárneho roka pomocou reklám a článkov v novinách upozorňovali na svoje lyžiarske svahy majitelia lyžiarskych vlekov. V okolí Bytče je ich celá hromada.

14.III. sa ohlásili Petrovice, že im tohtoročná lyžiarska sezóna svedčí. Lyžiarsky oddiel Petrovice umožňuje záujemcom aj večerné lyžovanie. K dispozícii ponúkajú 2 vleky pre dospelých a 1 pre deti a k tomu kvalitne upravený svah. Môžem to potvrdiť. Všetci menej nároční milovníci lyžovania z Bytče si radi na pár hodín vybehne zalyžovať do Petrovic.

Podrobnosti SD č.: 470 a / 2005

V SD prikladám aj letáčik , v ktorom SKI Makov ponúkal super lyžovačku pre celú rodinu. V Makove je vleč dlhý 1200 m + 150 m detský vleč. Všetkým lyžiarom je k dispozícii parkovisko zadarmo s kapacitou 150 áut, ktoré je hneď pod vlečom. Na Makove sa veľmi dobre lyžuje, pretože svah a trate sú široké a dobre upravené, čo môžem potvrdiť tiež z vlastnej skúsenosti.

Podrobnosti SD č.: 470 b / 2005

23. ročný snoubordista a člen ŠK Kinex Bytča Radoslav Židek potvrdil vo finále pretekov SP v borderkrose vynikajúcu formu. Vo švédskom Tandalene skončil vo finále na 6. m. a v konečnom hodnotení SP na 9. m. Týmto umiestneniami si Rado zabezpečil účasť na zimných olympijských hrách v januári 2006 v Turíne. O svojej príprave hovorí, že sa predbežne dohodli na spoločnej spolupráci s Čechmi. Vo Švajčiarsku je celý rok postavený borderkros. Obrovský kros a slalom trénoval v Rakúsku.

Podrobnosti SD č.: 470 c / 2005

Cyklistika.

5.júna zorganizovali v Súľove 7. ročník Strážovského Bikemaratónu. Podujatie bolo súčasťou 4dielnej AUTHOR súťaže, prestížnej Československej prestížnej VELO série a bolo tiež 3. kolom Slovenského pohára. Štartovalo 600 pretekárov z 5 krajín. Povzbudiť ich prišlo množstvo divákov z nášho okolia. V pohotovosti bolo vyše 130 usporiadateľov aj z Bytče. Trať mala 93 km s prevýšením 2 700 m. V Súľove prebiehala aj predajná výstava s cyklistickými doplnkami, oblečením, výživou, literatúrou, suvenírmi a samozrejme s občerstvením. Pre deti pripravili zábavné súťaže. Preteky mali ideálne počasie. Zo žien vyhrala Žilinčanka K. Pialová. V SD prikladám foto s podrobnosťami o umiestnení a výsledkovou listinou.

Podrobnosti SD č.: 471 a, b / 2005

Na základe mnohých podnetov čitateľov novín MY priniesli tieto v čísle zo dňa 19. IX. prvú časť seriálu, v ktorom predstavili cykloturistické trasy v regiónoch. Trasy sú určené pre aktívnych športovcov, cyklistických nadšencov, ale aj pre nás – laickú verejnosť. Prvou, ktorú predstavili je trasa cez Súľovské sedlá. Tento stredne náročný okruh začína v Žiline, pokračuje cez Súľov do Lietavskej Lúčky a späť do Žiliny Závodie. Dĺžka trasy je 37 km a jej prevýšenie je + 630 m.

Podrobnosti SD č.: 472 a / 2005

Druhá trasa je cyklotúra po Javorníkoch. Na pomerne náročnom okruhu čaká na trase Nesluša – Turzovka – Dlhé Pole cyklistov romantika hôr s nečakanými výhľadmi a idylickými dolinami. Oblasť dodáva zvláštne čaro jej valašský a kopaničiarsky charakter. Trasa začína v Žiline, pokračuje cez Neslušu, Turzovku, Dlhé Pole do Svederníka a odtiaľ sa vracia do Žiliny. Jej dĺžka je 57 km a prevýšenie + 935 m.

Podrobnosti SD č.: 472 b / 2005

Kung – fu.

Už sa stalo tradíciou že Kung – fu Bytču preslávilo. Koncom mája mali možnosť zažiť priaznivci tohto športu netradičnú exhibíciu. Bytču totiž navštívil sifu Lam Chun Sing z Honkongu. Ešte predtým absolvoval európske turné po Holandsku, Taliansku a bol v Prahe. Na Slovensku navštívil iba Bytču, pretože práve tu pôsobí zakladateľ jeho školy u nás Ján Hrankay. Exhibíciu zorganizovali v telocvični Gymnázia Bytča. Zúčastnili sa jej aj jej žiaci z niektorých škôl v Čechách. Na záver vystúpil veľmajster a zacvičil formu „ Dva meče“. Diváci ho ocenili totálnym potleskom. Exhibície sa zúčastnilo 200 nadšených divákov.

Na záver všetci absolvovali spoločnú večeru. Dnes tento štýl vyučujú aj v Považskej Bystrici, v Žiline a najnovšie aj v Bratislave.

J. Hrankay hovorí: „ Ľudia sa o nás začínajú dozvedať, píšú e – maily, telefonujú, prihlasujú sa na cvičenia. O 2 týždne neskôr J. Hrankay s P. Kremeňom vystúpili na exhibícii v Čechách a zožali obrovský aplauz. Tento rok organizovali aj letné sústreďenia.

Obaja spomínaní zakladatelia školy Kung – fu u nás sú pozvaní do Honkongu na oslavu 95. narodenín zakladateľa Lam Cho. Je to veľká pocta, len si na cestu musia zohnať peniaze.

Podrobnosti SD č.: 473 / 2005

Tipovacia liga.

Aj tento rok si Bytčania zatipovali v novinách MY ŽN. V SD prikladám ako vyzeral Tiket v 1. kole Tipovacej ligy. Všetky ostatné boli rovnaké, iba číslo kola sa menilo.

Podrobnosti SD č.: 474 a / 2005

Víťazom 1. kola sa stal Jozef Matejčík z Bytče. Cenu jeho synovi odovzdal manažér M. Halienska. 1. cenou bol víkendový pobyt pre 2 osoby v slovenských liečebných kúpeľoch Turčianske Teplice s polpenziou a 6 liečebnými procedúrami. 4. cenu ponúkla predajňa Bent v Bytči a bola ňou poukážka v hodnote 1 500,- Sk na nákup obuvi.

Podrobnosti SD č.: 474 b / 2005

Víťazom 4. kola sa stal p. Karol Novotný a 9. kola Pavol Koniar obaja z Bytče.

Podrobnosti SD č.: 474 c, d / 2005

Noviny MY ŽN oslávili v lete svoje 5 – te narodeniny. S nimi oslavovala aj Tipovacia liga. Prvýkrát sa objavila na jeseň roku 2000. 12. júla tento rok sa v redakcii stretli víťazi a sponzori už 11. kola. V tomto kole sa zapojilo viac ako 300 tipujúcich. Spomínaný pán Novotný tipuje od samého začiatku. Manželka mu nakázala ako výhru zobrať luster. To ešte netušil, že k 5 – ramennému lustru od firmy ALADIN z Predmiera, mu pribalila aj výrobky z kameňa z kamenárstva v Čadci.

Podrobnosti SD č.: 474 e / 2005

V 7. kole ligy zvíťazil Ján Pánik z Bytče. V redakcii prevzala za neho futbalovú loptu a tričko jeho mama Anna.

V celkovom poradí po 8. kole na čele tabuľky kraľoval Michal Jurovec z Bytče. Získal 1. cenu : pobyt v Turčianskych Tepliciach.

Podrobnosti SD č.: 474 f, g / 2005

Tenis.

O pohár v Davis cupe bojovali naši slovenskí tenisti ako levy. My všetci sme ich boje prežívali spolu s nimi. Citujem z denníka SME (5. XII.) V tomto roku sa do pohára prihlásilo 134 krajín. Prekvapujúce bolo, že finále 94. ročníka zohralo Slovensko s Chorvátskom. V SD prikladám vyhodnotenie Slovenska v Davisovom pohári od r. 1994 dodnes s menami hráčov a výsledkami hier. Napokon turnaj vyhrali Chorváti na veľké sklamanie našich tenistov a nás všetkých. V SD prikladám foto víťaza i legendárneho pohára.

Podrobnosti SD č.: 475 a, b / 2005

Tenisový klub Bytča oznámil športovým fanúšikom, že 18. VI. v areály Tenisu klubu TK (pri futbalovom ihrisku) sa uskutoční 2. ročník exhibičného tenisového turnaja „ O pohár ŠK TPŠ Kinex Bytča“. Na pozvánke sú uvedení nielen účastníci turnaja a autogramiády, ale aj sponzori.

Podrobnosti SD č.: 476 a / 2005

5.VII. 05 sa uskutočnil 3. ročník turnaja jednotlivcov o „ Pohár primátora Bytče“. Turnaj bol v areály Tenisového klubu.

Ďalej TK oznámil deťom a mládeži do 15 rokov, že počas letných prázdnin môžu hrať tenis v dopoludňajších hodinách za poplatok 60,- Sk na 1 hod.

TK usporiadal letný kurz tenisu pre začiatočníkov a mierne pokročilých. Kurzy sa v Bytči začali 16. V. a trvali do 30. VI.

TK ďalej oznámil verejnosti, že od 1. V. otvoril tenisovú sezónu na tenisových kurtoch pri futbalovom ihrisku. K dispozícii boli 3 kurty od rána 8,00 hod. do večera 20,00 hod.

Iný tiež Bytčiansky tenisový klub Benet LTC oznámil tiež začiatok prázdninového letného kurzu pre deti a mládež. Kurz prebiehal na tenisových kurtoch za Gymnázium.

Podrobnosti SD č.: 476 b / 2005

Zvláštna ponuka.

17. II. vyhlásili v miestnom rozhlase oznam pre rodičov a ich deti, ktoré mali jedinečnú príležitosť povozit' sa na snežnom skútri. Cez víkend sa teda záujemcovia pri kaplnke . Jazda na skútri deťom rozžiarila očka. Rodičia zaplatili 8 ,- Sk / min.

Klub slovenských turistov (KST).

Táto organizácia združuje turistické kluby žilinského a bytčianskeho regiónu. Členovia klubu sa venujú turistike v niekoľkých odvetviach.

- a) Pešia turistika – je nenáročná forma, i keď často obsahuje i celodňové výstupy a túry
- b) Vysokohorská turistika – náročnejší pobyt v teréne. Turisti chodia na akcie i do zahraničia
- c) Lyžiarska turistika – väčšinou sú to prechody. V našom kraji je najznámejší Prechod Jánošíkovým krajom.
- d) Cykloturistika – jej členovia chodia na celoslovenské zrazy. Na bicykloch prešli nielen Slovensko, ale aj Poľsko a Ukrajinu. Na rok 2007 chystajú cykloturisti Medzinárodný zraz v Žiline.
- e) Vodácka turistika. V Žiline má veľmi silnú základňu.

Silvester sa stal už tradíciou organizovania niekoľkých akcií. Či je to už Silvestrovský výstup na Kľak, alebo Novoročný výstup na Lietavský hrad. Turisti z miestneho Fačkova vždy pripravia pre všetkých účastníkov guláš. Tento výstup je vždy slávnostnejší. Naozajstní turisti si nenechajú nikdy ujsť žiadnu z týchto akcií, či je sneh, poľadovica alebo dážď. Tieto výstupy sú verejné, takže sa ich môže zúčastniť každý , kto chce.

Podrobnosti SD č.: 477 / 2005

Nakoniec v SD prikladám prehľad športových udalostí v roku 2005 ako ich priniesli noviny MY ŽN. Z prehľadu som vybrala iba tie udalosti, ktoré sa týkali Bytče.

1. Jún: Do Bytče si prišli zahrať tenis hokejové hviezdy ako Róbert Petrovický, Ľubomír Sekeráš a hokejový tréner František Hossa.
2. Október : Snoubordista R. Žídek bodoval v pretekoch SP.
3. November : V tabuľke Tipovacej ligy získal 1. m. Michal Jurovec z Bytče.

Podrobnosti SD č.: 478 / 2008

XVI. kapitola

ĽUDIA MEDZI NAMI

Miroslav Svrček. Už viackrát som o ňom písala. Aj tento rok v októbri odpovedal na otázky čitateľov v čitateľskom servise MY ŽN. Na otázku ako prestať fajčiť, odporúčal dychové cvičenia z jogy. V článku pripomenul, že trendom Západu je, čo najviac obmedziť fajčenie – a to už aj v reštauráciách. Napokon aj cena za cigarety je u nás čoraz vyššia.

Podrobnosti SD č.: 479 / 2005

Jozef Práznovský. Mnohí milovníci výtvarného umenia ho veľmi dobre poznajú. Hoci je Žilinčan, často vystavuje v Bytči svoje práce, pretože je členom KMGS. Robí dobré grafiky, koláže, olejomaľby ale aj plastiky. Pred Vianocami vystavoval v Meste svoje miniatúrne Betlehemy. J. Práznovský sa netají, že jeho najväčšou láskou je výtvarníčenie. Má 50 rokov a veľmi rád pracuje s prírodnými materiálmi – s hlinou, pieskovcom alebo drevom. S betlehemcami začal v r. 1999, keď na skúšku jeden vyrezal z dreva. Neskôr ich začal miniaturizovať. Ako základ použil granátové jablko, mušle, ozdobné tekvičky, kokosový, vlašský ba dokonca i lieskový orech. Svoje dielka nepredáva, ale ich vždy daruje svojim blízkym.

Podrobnosti SD č.: 480 / 2005

Zuzana Smatanová. Ďalšou na celom Slovensku známou osobnosťou pochádzajúcou z nášho prostredia je Z. Smatanová. Tento rok povyhrávala na hudobnej scéne čo sa len dalo. Napr. súťaže ako: Coca Cola Pop star; Ex aequo s P. Adamovom, ; cenu OTO (osobnosť TV obrazovky); AUREL (ničo ako slovenská Grammy) až po Zlatého sláviku.

Zuzana sa netají svojím pôvodom - Súľov – Hradná, ani svojimi začiatkami. Piesne i texty si píše sama. Jej debutové album sa objavilo na trhu na jeseň r. 2003. Bolo na ňom 13 piesní, ktoré boli spočiatku naspievané po slovensky. Neskôr ich všetky prespievala po anglicky. Lenže stalo sa niečo podobné ako s Hviezdoslavom. Ľudia jej piesňam nerozumeli a dožadovali sa nášho jazyka. Ako sama povedala: „Ľudia chceli vedieť o čom spievam“.

Na jeseň 2005 jej vyšlo druhé CD s názvom „Svet mi stúpil na nohu“. Na tomto CD je väčšina textov znovu v slovenčine. Tento rok s veľkým úspechom účinkovala v Čechách ako predspeváčka známej českej skupiny Chinaski. Zuzana je nesmierne prirodzená, skromná, usmievavá a spontánna. Že je ozaj taká, svedčia aj jej slová: „Teším sa na život plný radosti. Všetko, čo robím, ma baví a som veľmi šťastná. Hudba pre mňa znamená odvahu, sebadisciplínu a odpovede na vlastné otázky“. Chráni si svoje súkromie pred zvedavými novinármi. Hovorí: „Moje súkromie sa týka iba mňa, je to moje teritórium, kam nemienim púšťať médiá...“

Podrobnosti SD č.: 481 a, b / 2005

Milan Mazúr. Noviny MY ŽN postupne v priebehu roka prinášali články pod titulom: „Kto je kto v regióne“. V máji v tejto rubrike predstavili Milana Mazúra – riaditeľa Považskej galérie umenia v Žiline. Má 50. rokov, je to rodák z Bytče, má 2 dcéry. Vyštudoval Dejiny výtvarného umenia na FF UK v Bratislave. Celý svoj doterajší život pracoval v oblasti kultúry. Od r. 1999 je riaditeľom galérie. Za najväčší životný úspech považuje život v rodinnej pohode.

Nenávidí nudu. Pomáha mladým ľuďom vo výtvarnej oblasti, v ich napredovaní. Veľmi rád maľuje , ale nemá na to čas.

Podrobnosti SD č.: 482 / 2005

Jozefína Lobotková. Je riaditeľkou Domova sociálnych služieb pre deti a dospelých v Žiline. V júni mala 55 rokov a je rodáčka z Bytče, kde aj býva. Má 3 synov. Svoju pedagogickú dráhu začala ako vychovávateľka vo vtedajšom Diagnostickom ústave. Popri zamestnaní vyštudovala vysokú školu - odbor liečebná pedagogika. Neskôr pracovala v Detskom domove a v Osobitnej škole v Bytči. Od roku 1991 pracuje v Domove sociálnych služieb v Žiline (ktoré má 3 pracoviská). Je to práca s obrovskou zodpovednosťou. Okrem toho pôsobí p. Lobotková v OZ – Ajhľa človek, ktoré zriadil Dom sociálnych služieb spolu s Domom dôchodcov Kľúč v Bytči.

P. Lobotková je veľmi aktívna a angažovaná. Miluje zvieratá. Bytčania o nej vedia, že má vo svojom byte 4 psov a 4 mačky. Má rada ľuďa a rada im pomáha. Rozumie si s Bohom a jeho výtvorom – prírodou.

Podrobnosti SD č.: 483 / 2005

Margaréta. Margaréta biela patrí medzi najbežnejšie kvety, ktoré kvitnú na našich lúkach. Na Slovensku žije v súčasnosti čoraz menej držiteľiek tohto pekného mena. Na hornom Považí blahoželali MY ŽN piatim z nich. Hneď prvou bola Margaréta **Galová** z Bytče. Povedala: „ Za celý život som inú ženu s týmto menom nestretla. Aj ja som mala byť pôvodne Gréta, ale prv sa toto meno u nás nedávalo“.

Podrobnosti SD č.: 484 / 2005

Rudolf Jurík. Zvonce – akustické rezonátory – jednoduché zariadenia na výrobu zvuku. Spreádzajú nás celý život – najprv ako hrkálky v rukách dieťaťa, potom pri vianočnom stromčeku až po vežu na kostolnej zvonici. Jedny z najkrajších ľudských piesní sú o zvončekoch. Pre Rudolfa Juríka , rodáka z Dlhého Poľa, ktorý dnes býva v Bytči boli tým najzaujímavejším na svete. Za celý svoj doterajší život dal okrem zbierky 8 heligóniek dovedna vyše stovky rozmanitých lesklých zvoncov.

Majiteľ zbierky hovorí, že zvonce vždy patrili aj k statku. Iné používali gazdovia na kone, iné na kravy, teliatka a iné na ovce. Zo začiatku p. Jurík zbieral zvonce sám, neskôr čosi priniesli priatelia, známi ale aj celkom neznámi ľudia. Kolekcia je veľmi pestrá a obsažná. Najstarší zvonec je z roku Pána 1816. Zvonce pochádzajú zväčša z okolia Bytčianska, ale mnohé má i z ďalekého sveta. Niektoré sú zdobené , iné hladké. Mnohé sú uliate zo zložitej zliatiny a pochádzajú z dielni starých majstrov – zvonárov.

Pán Jurík rozozná zvuky všetkých aj so zatvorenými očami. Vie rozoznať ich dušu, farbu, výšku a silu zvuku. Jeden z nich si zberateľ nadovšetko cení, pretože mu ho daroval v mladosti starší človek, ktorý už nevidel ani nepočul.

Keď zaznejú zvonce , pripomína mu to detstvo – zimu, kone. Keď sa spolu páslo viac kusov dobytky, bola to hotová symfónia zvukov. Počuli ste ich z jedného kopca na druhý. K nim sa niekedy pridala pieseň ľudí, s ozvenou hôr, lúk a strání.

Všade, kde p. Jurík vycestoval, všimol si okrem iných vecí najmä zvonce. Učarili mu najmä tie väčšie na vežiach. Bolo mu ľúto, koľko z nich skončilo roztavených na delá a delové gule. „ Lenže , načo sú už na tomto svete komu zbrane ? „ , pýta sa pán Jurík.

Podrobnosti SD č.: 485 / 2005

Teraz predstavím mladomanželov, novorodencov, jubilatov a zosnulých z Bytče a okolia, ako ich postupne uverejnili noviny MY ŽN – spolu s fotografiami. Novomanželia z Bytče nepovažovali za potrebné oznámiť verejnosti , že sa odhodlali k takému závažnému životnému kroku. Našla som iba 1 oznámenie o sobáši – hoci podľa záznamov z matriky ich bolo 79.

- 18. VI. si povedali „ áno“ Alica Miháliková a Marián Weber z Bytče

Podrobnosti SD č.: 486 / 2005

Oznámení o novorodencoch bolo podstatne viac, i keď podľa matriky ich pribudlo 147.

- 1. I. pribudla do rodiny Marčišovcov z Hvozdnice prvorozená dcéra Martina. V SD je tlačová chyba, kde ich premenovali na Parčišovcov.
- 14. I. sa šťastnej mamičke K. Saláškovej narodila dcéra Katka
- 24. I. do rodiny Leštinovcov pribudla dcérka Nikolka
- 28. I. sa Ivane a Milošovi Petrovským narodila prvorozená dcéra Vanesa

Podrobnosti SD č.: 487 a, b, c / 2005

- 4. II. sa A. a Š. Jakubíkovcom narodil syn Samko
- 2. II. sa S. a R. Wagnerovcom narodila prvorozená dcéra Sofia
- 7. II. sa manželom Pavlíkovcom narodila dcéra Gabika
- 10. II. sa Petre a Petrovi Dorčiakovcom narodila dcéra Kristínka
- 20. II. sa P. a B. Urbanovcom narodilo prvé dieťa – Sára
- 21. II. sa Anne a Štefanovo Majtánovcom z Bytče – Hrabového narodila dcéra Dominika
- 20. II. sa M. a D. Hundákovcom narodila dcéra Ema
- 20. II. sa Zdenke Varáčkovej a Rastislavovi Bočkovi narodila dcéra Sabína

Podrobnosti SD č.: 487 d, e, f, g, h / 2005

- 8. III. sa Gabriele a Jánovi Stolárovi narodil syn Janko
- 31. III. sa Eve a Jánovi Lokšíkovcom narodil prvorozený syn Ján
- 1. IV. sa Eve a Pavlovi Ninisovcom tiež narodil prvorozený syn Pavol
- 3. IV. sa Márii a Petrovi Kytkovcom zo Pšurnovic narodila dcéra Rebeka
- 14. IV. sa Dušane a Jaroslavovi Behříkovcom narodila dcéra Simona
- 25. IV. sa G. a M. Majtánovcom narodil syn Lukáš
- 2. V. sa Jozefe a Jozefovi Čebekovcom zo Pšurnovic narodila dcéra Alexandra

Podrobnosti SD č.: 487 ch, i, j, k / 2005

- 22. V. sa narodila Alžbete a Markovi Ondruškovcom z Hrabového prvorozená dcéra Ema
- 11. VI. sa Mirke a Milanovi Svitekovcom zo Pšurnovic narodila dcéra Nikolka
- 12. VI. sa Erike a Jozefovi Ďurikovcom narodila dcéra Sarah
- 14. VI. sa Darine Červencovej zo Štiavniky narodila dcéra Kristína (výnimočne o tom píšem preto, lebo p. Červencová je učiteľka na ZŠ Ul. Mieru , poznajú ju mnohí Bytčania, pretože ich deti učí chémiu.
- 20. VI. sa Ľubomíre a Vincentovi Chylovcom z Hliníka narodil syn Martin

Podrobnosti SD č.: 487 l, m / 2005

- 11. VII. sa Slavomíre a Martinovi Petrusovcom narodila prvorozená dcéra Michaela
- 15. VII. sa Michaele a Ľubomírovi Mahútovcom z Hlbokého narodil syn Tristan
- 15. VII. sa Slávke a Robertovi Sopócirovcom narodila dcéra Natália
- 18. VII. sa Janke a Júliusovi Kozákovcom z M. Bytče narodila dcéra Tamara
- 23. VII. sa Zdenke a Romanovi Butkovcom narodila dcéra Beáta
- 28. VII. sa Zuzane a Jaroslavovi Podhorským narodil syn Jaroslav

Podrobnosti SD č.: 487 n, o , p , r / 2005

- 11. VIII. sa Márii a Rastislavovi Mičienkovcom narodila dcéra Kristína
- 17. VIII. sa rodine Mikolášových z Hrabového narodila dcéra Klára
- 22. VIII. sa Daniele a Jánovi Ciesarikovi narodil syn Janko (Danka aj jej muž učia na ZŠ Ul. Mieru)
- 19 IX. sa rodine Mašinovcov narodila dcéra Annemária
- 23. IX. sa rodine Hujovcov narodila prvorozená dcéra Natália
- 27. IX. sa Eve a Petrovi Gališovcom z Hvozdnice narodil syn Peter
- 3. X. sa Janke a Jaroslavovi Bubicovcom narodila dcéra Lívia

- 24. X. sa Alene a Pavlovi Motyčíkovcom narodil syn Vratko
- 3. XI. sa Kataríne a Jaroslavovi Janičkovi narodil syn Bruno
- 26. XI. sa rodine Koscelanských narodil syn Peter Ján
- 28. XI. sa rodine Hollánovcom narodila dcéra Anička

Podrobnosti SD č.: 487 s, t, u, v, z / 2005

- 29. XI. sa Márii a Františkovi Kypúsovým zo Pšurnovic narodila prvorozená dcéra Alexandra
- 2. XII. sa Jane a Máriovi Motošickým narodil syn Adrián
- 4. XII. sa Silvii a Petrovi Hulínovcom narodil syn Jakub
- 8. XII. sa manželom Hudeczkovcom narodila dcéra Karolína
- 9. XII. sa rodine Hubockým z Hlbokého narodila dcéra Patrícia
- 12. XII. sa Martine a Jaroslavovi Luľákovcom narodil syn Matej (v SD je tlačová chyba kde miesto Luľákovci napísali Hulákovci).
- 29. XII. sa Anne a Pavlovi Holým narodila dcéra Darinka

Podrobnosti SD č.: 488 a, b, c, d / 2005

Noviny MY ŽN uverejňujú pravidelne gratulácie k meninám alebo k narodeninám. Z ich množstva som vybrala iba tie, ktoré sa týkajú Bytče.

- 6. I. oslávil svoje 35. narodeniny Ľuboš Bačík
- 9. I. oslávila 55. narodeniny Janka Mináriková
- 13. I. svoje 1. narodeniny Pavlínka Kurnocíková z M. Bytče
- 22. I. svoje 9. narodeniny Laura Randová
- 23. II. svoje 6. narodeniny Táňa Litvíková
- v marci tiež oslávil svoje 33. narodeniny Radoslav Dodek zo Pšurnovic

Podrobnosti SD č.: 489 a, b, c / 2005

- 7. III. oslávil svoje 65. narodeniny Dr. Viktor Hujík z osady Pláne
- 10. III. - 10. narodeniny Lacko Hrabovský z Hrabového
- 15. III. - 24. narodeniny Gabika Bátorková z Hrabového
- 11. IV. - 90. narodeniny Anna Hmirová
- 13. IV. - 15. narodeniny Sidónia Rosinová z Hrabového
- 16. IV. - 71. narodeniny Viktor Sakala z M. Bytče
- 19. IV. - 76. narodeniny Ľudmila Rástočná
- 19. IV. - 36. výročie svadby oslávili Anna a Ján Bačíkovci

Podrobnosti SD č.: 489 d, e, f, g / 2005

- 26. IV. oslávili svoj 1. rok a 26. narodeniny Petronela a Peter Bátorok
- v apríli oslávila svoje okrúhle narodeniny aj p. Hela Gettingová (v SD nie je uvedené jej priezvisko. Ale všetci ju dobre poznáme, pretože sa s ňou stretávame na katastrálnom úrade v Bytči)
- 7. V. oslávil 2. narodeniny Kristián Španihel
- 8. V. - 55. narodeniny Július Rástočný
- 12. V. - 7. narodeniny Natália Čičková z Bytče - Salaša
- 13. V. - 4. narodeniny Janko Škorvan z M. Bytče
- 22. V. - 2. narodeniny Mária Škorvanová z M. Bytče
- 22. V. - 85. narodeniny Jana Cedzová z Hvozdnice

Podrobnosti SD č.: 489 h, ch, i / 2005

- 29. V. - 10. narodeniny Lucia Golierová
- 29. VI. - 4. narodeniny Andrej Hujo
- v júni sa dožil životného jubilea 60. rokov Marián Reháč
- 8. VII. - 1. narodeniny Sabína Čičková z Jablonového a 9. nar. Marek Čička z Bytče – Salaša
- 9. VII. - 4. narodeniny Jurko Jalovičiar
- 29. VII. oslávila narodeniny Marta Mikolášová
- 31. VII. - 5. narodeniny Karin Mišutková

Podrobnosti SD č.: 489 j, k, l / 2005

- 18. VIII. - 50. nar. Helena Bernátová zo Pšurnovic
- v auguste oslávili 45. výročie sobáša manželja Magdaléna a Vladimír Bolečkovci zo Pšurnovic
- 29. VIII. oslávila svoje nar. Nikola Vozáriková z Hrabového
- v septembri oslávila svoje nar. Janka Šplhová
- 7. IX. - 7. nar. Patrik Mikolášik
- 12. XI. - 21. nar. Katarína Inšpektorová
- 30. XI. - 1. nar. Andrea Václavíková z Hrabového
- 8. XII. - 3. nar. Ferko Matúšek z Hrabového
- 25. XII. - 12. nar. Mirka Sedláková z Hrabového

Podrobnosti SD č.: 489 m, n, o, p / 2005

Súťaž. Okrem blahoželaní k narodeninám vyhlásila redakcia novín MY ŽN 7. XI. 1. kolo súťaže o najkrajšie dieťa roka v Žilinskom regióne. Súťažilo sa v dvoch kategóriách vo veku od 0 – 3 roky a vo veku od 3 – 6 rokov. Záujemci, ktorí sa súťaže chceli zúčastniť, vypísali kupón a doručili ho do redakcie spolu s fotografiou dieťaťa. Všetky deti, ktoré sa súťaže zúčastnili, dostali darčeky od sponzorov. Víťaz v oboch kategóriách získal celodenný pobyt vo Westernovom mestečku „Šiklúv mlýn“ v ČR, aj s rodičmi a súrodencami. Strieborní z oboch kategórií získali víkendový pobyt v Kunerade (ČR) – spolu s rodičmi a súrodencami. Bronzových obliekol detský textil MIKA.

Z Bytče a okolia sa súťaže zúčastnili Petronela Bátorová (17 mesiacov) – Hrabové; a z Bytče: Ľuboš Staríček (2 roky) ; Sofia Čikotová (2 roky) ; Tomáš Hromadík (2 roky) ; Nikola Hriceňáková (5 rokov). Všetci Bytčania postúpili do II. kola.

Po IV. kole čitateľskej súťaže Dieťa roka, našim najmenším neustále pribúdali hlasy. Vypadol len T. Hromadík.

Podrobnosti SD č.: 490 a, b / 2005

V Bytči a prímestských častiach zomrelo tento rok 102 občanov. MY ŽN uverejnili kondolencie niektorým z nich.

- 2. I. si pripomenuli blízki 7. výročie , čo ich opustila Anna Holáková
- 8. I. si pripomenuli 66. nedožitú nar. Antona Staríčka z M. Bytče
- 5. I. 1. výročie smrti Jozefa Jakubíka z Hliníka
- 7. I. 1. výročie nedožitých 60. nar. Pavla Šimúna z Hvozdnice
- 9. I. nedožitú 79. nar. Heleny Kukulíkovej (rod. Peškovej)
- 18. I. nedožitú 70. nar. Jozefa Kanisa z Hliníka

Podrobnosti SD č.: 491 a, b / 2005

- 19. I. 5. výročie úmrtia Júlie Drahňákovvej (rod. Gažovej).
- 3. II. vo veku 79 rokov opustila svojich blízkych Viktória Kubicová zo Setechova
- 11. II. uplynuli 4 roky, čo blízkych opustil Vladislav Turek
- 12. II. nedožitú nar. Štefana Zajaca z Hliníka
- 17. II. nedožitú 30. nar. Štefana Saláška
- 18. II. 1 rok , čo odišla navždy po ťažkej chorobe Mária Nešporová (rod. Motešická)
- 26. II. odišiel vo veku 77. rokov Štefan Mazúr
- 1. III. uplynulo 5 rokov od smrti Jozefa Hrabovského z Hrabového

Podrobnosti SD č.: 491 c, d, / 2005

- 9. III. zomrel mladučký Tibor Smatana z Bytče
- 16. III. 1., výročie smrti Ivan Ačjak z M. Bytče
- 28. III. 77. nedožitie nar. Ján Rosina z Hrabového
- 12. IV. 1. výročie smrti Jána Kadoru
- 13. IV. vo veku 49 rokov zomrela Hanka Jalovičárová
- 21. IV. 2. výročie smrti Jaroslava Sudu
- v apríli dotieklo srdce Pavlovi Korčekovi z Hliníka
- 19. V. 15. výročie smrti Albert Gajdoš z Hvozdnice
- 7. VI. uplynul 1 rok , čo navždy odišiel Emil Majerík
- 13. VI. 10. výročie úmrtia Jána Rumanu z Mikšovej
- 17. VI. 1. výr. Jána Sakalu z Bytče

Podrobnosti SD č.: 491 e, f, g / 2005

- 21. VI. 12. výr. úmrtia Jozefa Greguša z Hrabového
- 13. VII. 1. rok od smrti Anny Jánošíkovej (rod. Čanigovej) z Hvozdnice
- 16. VII. vo veku 85 rokov navždy odišiel Rudolf Michálek z Pšurnovic
- 21. VII. sa nedožila 50. rokov Oľga Micháľková zo Pšurnovic
- 1. VIII. 7. výr. nedožité nar. Vojtech Strašík

Podrobnosti SD č.: 491 h / 2005

- 2. VIII. 16. výr. smrti Jozef Hájek z Bytče
- 20. VIII. 10. výr. smrti Anna Kramarová z Mikšovej
- 4. IX. 10. nedožitie výr. Jaroslav Langer z Hliníka
- 11. XI. 1. výr. Albín Cedzo z Hvozdnice
- 27. XI. 3. výr. od smrti mladého 23. ročného Milana Jurovca
- 27. XI. 3. výr. smrti Jozefa Husára z M. Bytče
- 3. XII. 2. roky od smrti Márie Kypúsovej (rod. Marcišovej) a 1 rok Adama Kypúsa zo Pšurnovic
- 20. XII. 19. rokov už nežije Helena Hájková z Bytče

Podrobnosti SD č.: 491 ch, i, j, k / 2005

Pani Zuzana Reháková a Mária Holášová si v klube dôchodcov učiteľov zaspomínali na mená remeselníkov, ktorí pôsobili v Bytči za ich detstva.

Koncom 19. a v prvej polovici 20. storočia boli v meste :

- o Pekári : Petrovský, Dudek a Ďurdík
- o lahôdky: Marcišovci, Emil Grunbaum
- o cukrárne : Muco, Polák
- o obuvníci : Majzel, Sádecký, Štefún, Ševčík a Huljak
- o mäsiari : Mahdík, Grunbaum, Neumann, Tiso, Vítková a Krivoš
- o pílenie dreva na kúrenie : Huljakovci a Čuhárovci
- o krčmy a reštaurácie : hotel – Hološka, mamka, Getting, Brežínsky
- o cechy : zámočníci, plecháři , kováči a iné
- o hasiči : nacvičovali divadlá, organizovali plesy a majálesy
- o najmä mladí ľudia používali korzo, ktoré začalo na rohu, kde je dnes VÚB a skončilo dnešnou poliklinikou
- o kúpať sa Bytčania chodili na plaváreň, a na splavy na rieke – vtedy tam bola voda čistá, až priehľadná
- o staré ihrisko bolo pri družstve, vtedy nerozdeľoval Bytču ešte kanál
- o počet obyvateľov po II. sv . vojne mala Bytča 8 000; do druhej polovice 19. st. mala Bytča viac obyvateľov ako Žilina
- o pivo sa mohlo predávať každý deň
- o víno dovezli do mesta len 2 týždne pred jarmokom a predávať sa mohlo ešte 2 týždne po ňom

- o jarmoky sa konali 4 x do roka : - prvý bol 25. jan. Na Obrátenie Pavla
  - druhý bol 11. mája – na Filipa
  - tretí bol 25. júla – na Jakuba
  - štvrtý 1. novembra – Na Všetechsvätých
- o trhy boli v meste každý týždeň.
- o v 17. st. bolo v Bytči aj gymnázium
- o v roku 1774 bola v meste židovská škola
- o Ľudová škola vznikla v r. 1881 (neskôr bola premenená na katolícku školu)
- o v školách sa učilo po slovensky až do roku 1888. Neskôr nastala prísna maďarizácia
- o v roku 1878 vznikla súkromná reálka v dome pri zámku – mala 2 učebne a 3 profesorov. Táto škola trvala len 2 roky; potom sa z nej stala súkromná chlapčenská škola známa na celom Považí (pretože v nej učili učitelia výhradne s vysokoškolským vzdelaním. Z jazykov sa tam učila : francúzština, nemčina, angličtina a latinčina.

Peter Babic. Kto by v Bytči nepoznal Petra Babica – opravára televízorov. Iba v posledných rokoch sme ho ale spoznali ako vášnivého hubára. Hubám sa venuje od malička. Priviedol ho k tomu otec. Ako lesný pracovník ho vodil po lese a vštepoval mu lásku k prírode. Takže do lesa už chodí Peter 30 rokov. Od roku 1984 sa začal hubám venovať trochu odbornejšie. Je členom Slovenskej mikologickej spoločnosti a v rámci nej chodí ľuďom pomáhať aj do poradne, ktoré je v Žiline. Peter má totiž štátne skúšky na spracovanie, zber a predaj húb. Pozná z vlastnej skúsenosti všetky huby, ktoré rastú v okolí Bytče. Ale jeho najobľúbenejšia huba je plávka modrastá. Je najlepšia do polievky a keď ju nájde, poteší sa jej rovnako, ako keď nájde hríb pravý. Tvrdí, že keď sa človek začne zaujímať o huby, začne v lese zbierať aj také, ktoré predtým nezbieral. Peter dokonca niektoré, preňho neznáme huby, začal skúšať sám na sebe. Že by mal samovražedné chůtky, alebo je z neho taký zapálený učenec ?

Keď už zbieral huby vo veľkom, povedal si, že ich začne aj pestovať. Pestovanie húb v našich podmienkach ešte nie je rozšírené. P. Babic sa mu však venuje už niekoľko rokov a dosahuje pritom veľmi dobré výsledky. V čase, keď v prírode nie sú vhodné podmienky na rast húb, vytvoríte im ich vy. Vďaka tomu môžete mať chutné, jedlé huby doma v čase, keď sa v prírode nevyskytujú. Začal s hlivou ustricovou a po počiatočných neúspechoch, nazbieral časom peknú úrodu. Dnes pestuje aj exotické huby, napr. japonskú hubu ši – take. Jej slovenský názov je húževnatec jedlý a je to vynikajúca jedlá huba. V obchode je oveľa drahšia ako šampiňón. Bežne sa nepredáva, ani nepestuje. Peter si zohnal jej sadbu a začal ju pestovať. V týždenníku MY podrobne popisuje podmienky na spôsob dopestovania rôzneho druhu húb.

Peter Babic presne pozná najlepšie využitie jednotlivých húb. Ja s ním plne súhlasím, že na polievku sú najlepšie plávky a kúriatka. Každá pestovaná, alebo nájdená huba sa hodí na iné využitie. Šampiňón je veľmi dobrý vyprážaný a hoci sa na sušenie nehodí, má liečivé účinky. Húževnatec a hлива majú protirakovinové účinky a sú vhodné na bezlepkovú diétu a pre diabetikov.

V septembri sa mu podarilo vypestovať hubu, ktorej názov je Golierovka slamomilná. Pozoruhodné je, že táto huba sa v našich podmienkach bežne nevyskytuje. Petrovi jej dopestovanie ale nerobilo žiadne problémy. Veď už mal skúsenosti s pestovaním šampiňónov, šupinatky menlivej, húževnatca (ši – take) a hlivy ustricovej. Golierovka je veľmi zriedkavá huba a dorastá do veľkých rozmerov. Babic získal sadbu z Čiech. Huba sa podobá šampiňónu, ale má trochu inú chuť a vôňu. Možno ju vysmažiť, vyvariť v polievke, vysmažiť v praženici alebo sterilizovať v octe.

Podrobnosti SD č.: 492 a, b / 2005

Ľubomír Bulík. Mnohí naši občania vedia, že náčelník generálneho štábu Ozbrojených síl SR pochádza z Bytče. Generálmajor Ľ. Bulík navštívil v Žiline 5. pluk špeciálneho určenia. Novinárom povedal: „ K Žiline mám vrelý vzťah. Pochádzam z neďalekej Bytče a v Ža som chodil do školy“. Náčelník pochválil pripravenosť pluku po profesionálnej stránke. Jeho materiálna vybavenosť je zatiaľ primeraná, ale treba ju zlepšiť.

Medzi verejnosťou stále pretrváva záujem o tento pluk. Jeho velenie sa tento rok prioritne zameralo na profesionálov, ktorí slúžia v ozbrojených silách.

Podrobnosti SD č.: 493 / 2005

Miroslav Minarčík. Tento mladý futbalový rozhodca je už niekoľko rokov žilinskou krajskou jednotkou. Pred štartom najvyššej súťaže – vo februári – absolvoval seminár. Tento zimný doškoloňovací seminár absolvujú rozhodcovia každý rok. V slávnostnej časti dostali odznaky: „ FIFA – rozhodcovia a ich asistenti“. Tento rok absolvovali naši tréneri, ktorí boli tiež na školení, psychologickú prednášku o vzťahu tréner a rozhodca. Minarčík píska v skupine pre I. a II. ligu. Je to dobré, pretože zápasov v najvyššej súťaži je málo, a pre rozhodcu je lepšie, keď namiesto dvíhania tabúl v I. lige píska kvalitné stretnutia v II. lige.

M. Minarčík je zamestnaný na MsÚ na odd. životného prostredia a výstavby. Osobne ho veľmi teší záujem ľudí, ktorí ho stále sledujú ako rozhodcu. Tento rok sa mu darí, nemal ako rozhodca žiadne problémy.

Podrobnosti SD č.: 494 / 2005

XVII. kapitola

JUBILEJNÉ RETROSPEKTÍVY

Rozmach nášho mesta a jeho okolia nastal už v 16. a 17. storočí n. l. Veď už v 17. st. bolo v meste gymnázium.

r. 1250 (pred 755 rokmi) sa objavila prvá písomná zmienka o Bytči

r. 1415 (pred 590 rokmi) sa prvýkrát písomne spomínajú obce Mikšová, Beňov a Kotešová

Od roku 1770 do r. 1780 bol richtárom obce Ondrej Pavlušík

Od roku 1850 do 1861 bol richtárom mesta Jozef Lemeš

V r. 1875 bol v meste založený hasičský zbor lekárnikom Ladislavom Tomborom

V r. 1900 sa narodil a žil v meste Ladislav Treskoň – významný maliar a výtvarný umelec

V r. 1910 mala Bytča 3122 obyvateľov.

1920

- mala Štátna ľudová škola 165 žiakov v 3 triedach
- mala Rímskokatolícka škola 140 žiakov v III. oddeleniach
- mala Ľudová škola v M. Bytči 66 žiakov
- mala Židovská ľudová škola 49 žiakov
- 30. novembra odišiel z Bytče prednosta železničnej stanice Žídek a vystriedal ho Ján Wenda

1925

- mala Štátna ľudová škola 210 ž. v 5. triedach
- mala Rímskokatolícka škola 88 ž. v II. odd.
- mala Ľudová škola v M. Bytči 47 ž. (deti sem chodili až po 8. triedu – vtedy to bolo výnimočné
- mala Židovská ľudová škola 32 ž.

1930

- mala Štátna ľudová škola 223 ž. v 5. triedach
- mala Rímskokatolícka škola 95 ž. v II. odd.
- mala Židovská škola 37 ž.

1935

- bol zorganizovaný hladový pochod nezamestnaných z Bytče
- Zmenila sa Štátna ľudová škola na Meštiansku školu. Počet žiakov v nej bol 478. Učili v nej učiteľia: M. Malá, Š. Baláž, M. Dúhová a K. Matějka). Škola mala 10 tried a učil sa v nej nepovinne nemecký jazyk a stenografia. Tento rok mal prezident Masaryk 85. výr. narodenín. Z tejto príležitosti dostali 2 pamätné medaily najlepší žiaci: Peter Hvizdák a Sidónia Sakalová
- Tento rok bola otvorená Obecná ľudová škola v Hliníku. Spočiatku mala 2 triedy, neskôr otvorili aj tretiu. Učiteľia: J. Šutarík, V. Litterová, A. Minaroviech, V. Kudláček. 19. V. sa konala Stromková slávnosť na novom pozemku, kde vysadili malé lípy.

1940

- boli na námestí postavené 2 nové domy s č. 11 a č. 25
- 1. IV. 1940 sa stal predsedom Zväzu včelárov Jozef Podhorányi

1945

- bol prvý predseda Národného výboru Rudolf Šamánek (nar. 1912 , zomrel 1981), ešte ten istý rok ho vystriedal na MNV Ladislav Lang.
- Tento rok bol zlúčený Hliník nad Váhom s mestom Bytča a stal sa jeho prímestskou časťou
- Mestská knižnica sídlila v budove bývalého notariátu. Bolo v nej spolu 600 kníh.
- 5. augusta zasadala prvá povojnová schôdza Slovenského zväzu včelárov. Jeho predsedom sa stal František Šukala a tajomníkom R. Krátkoruký. Veľmi aktívnym členom bol Jozef Šucha.
- **Železničná stanica:**
- Niekoľko mesiacov pred skončením II. sv. vojny bola stanica obsadená nemeckým vojskom.
- V apríli nemeckí a maďarskí vojaci vyhodili do vzduchu a demolovali výhybky , návestidlá a 3 mosty v okolí Bytče
- 1. V. boli v okolí oslobodzovacie boje. Vojaci obnovili trať a mosty
- 25. V. prešiel po trati prvý vlak Žilina – Považská Bystrica. Vlak bol slávnostne vyzdobený.
- Prednostom stanice bol Anton Jelšina
- **Meštianska škola.**
- Od 20. V. 1945 bol jej riaditeľom Emil Tiso
- V zime sa prerušilo vyučovanie, lebo v škole sa ubytovalo nemecké vojsko. V máji sa opäť mohli učiť, ale budova po vojakoch bola veľmi zničená(vojaci ukradli: školský rozhlas, gramofón, šijacie stroje, rozbili nábytok). Škoda bola za 100 000,- korún.
- Školu vtedy navštevovalo 584 ž. Učiteľia: A. Brišková, J. Makovinská a F. Lengyelová.
- Od 3. XII. do Vianoc bola škola zatvorená a vyučovanie prerušené pre nedostatok kuriva, zamrznuté vodovodné potrubie. Podrobnosti viď. Kronika školy str. 335 – 339.
- **Okresný národný výbor (ONV)**
- Sídlil vtedy v Bytči
- Bytča bola koncom vojny obsadená nemeckým vojskom, ubytovaným v škole
- 1. V. Veľká Bytča bola oslobodená Československým armádnym zborom
- predsedom MNV sa stal Rudolf Šamánek a predsedom ONV Jozef Podhorányi
- **Obecná ľudová škola v Hliníku.**
- Jej riaditeľ bol Ján Pavelek a s ním učila J. Paveleková
- Počet ž. bol 97 v 2. triedach
- 21. novembra boli Pavelekovci preložený do Bytče a nový riaditeľ sa stal Viliam Fašang
- disciplína detí sa počas vojny veľmi zhoršila, aj úroveň ich vedomostí.
- V obci fungoval divadelný súbor „ Svoj“
- Pod vedením V. Fašanga založili bábkové divadlo
- V dedine vznikol po vojne MNV na jeho čele stál Imrich Čujdik

1955

- **Predseda** MNV bol Peter Kratochvíl .
- V decembri 1955 vznikol pri MNV 10 – členný aktív pre občianske záležitosti. Jeho členovia pomáhali pri organizovaní sobášov, uvítaní detí do života a pri pohreboch.
- V tomto roku vznikol **Dom osvetly** , ako centrum kultúrnej a osvetovej práce. Okrem kultúrnych podujatí, metodicky usmerňoval Osvetové besedy vznikajúce postupne v okolitých obciach.
- Koncom roka bolo v meste 659 domov a 3 581 obyvateľov. Spolu s prímestskými časťami - M. Bytča, Mikšová, Beňov a Hliník bolo v Bytči 1069 domov, v ktorých žilo 5 580 obyvateľov.
- Od tohto roku začal v meste pôsobiť **Štátny archív**. Od svojho začiatku začal zachraňovať, sprístupňovať a triediť archívny materiál. V prvej etape jeho činnosti bolo treba sústrediť do Bytče archívne celky roztrúsené po celom Slovensku.
- **Kínex** – vtedy ešte s názvom Mechanika n. p. vyrábala aj vojenskú techniku – napr. bubienkové revoly. Jej rozsah presahoval 30 % celkového objemu výroby. 24. I. 55 vydal medzinárodný úrad vo Švajčiarsku číslo registrácie na slovnú ochrannú značku Kínex, zároveň bol jej grafický znak zapísaný do medzinárodného registra pod č. 184869. Certifikát obsahoval zoznam tried a zoznam výrobkov, ktoré chránila slovná ochranná značka. Týmto aktom boli chránené výrobky n. p. Mechanika v štátoch Madridskej únie. Túto značku musel podnik užívať s dôvodov úspešného exportu. Dovtedy používal podnik ochrannú značku Prema.

- Kinex odovzdal do užívania rekreačné stredisko v Súľove. Stredisko malo stravovaciu kapacitu pre 100 ľudí a malo 40 ubytovní. Závod zriadil stanovú základňu v Rumunsku. Založili závodnú kapelu v klube ROH. Zanikol divadelný krúžok.
- **Včelári.** V Bytči sídlilo Okresné včelárske združenie . Svoju činnosť zameralo na udržanie a rozvoj včelstva a jeho zdravotný stav. Kronikárom združenia začal byť M. Bršiak. Tento rok nastala aj zmena v platení členského – 6,- Kčs od včelstva.
- V dôsledku reorganizácie vznikol v Bytči samostatný podnik **Drevoimpregna**, ku ktorému patril závod na výrobu čalúneného nábytku a rakiev v Žiline. Tiež závod v Kysuckom Novom Meste, kde sa nábytok reštauroval. V Bytči sa v 4 strediskách začali vyrábať lyže, sánky, hokejky, kajaky, pramice ale aj kuchynský nábytok.
- **MŠ.** V meste už fungovali 2 materské školy. Prvá bola otvorená 1. IX. 1946 a tú druhú otvorili tento rok pri závode ZVL Kinex, na pomoc zamestnaným matkám.
- **Nové domy.** V Bytči boli postavené nové budovy : na ul. Mierová č. 981, 982, 983,984 spolu to bolo 5 domov (tzv. štvorbytovky). Ešte v tom istom roku postavili ďalšie 3 domy z č. 988, 989, a 990. Domy boli majetkom bytovej správy MNV.
- **Hádzanársky oddiel.** Po víťazstve v krajskej súťaži vyhrali tento rok i II. ligu. Základný káder: Slaninková, Plechárová, Tomková, Kolárová, Čudeková, Slimáková, Čunderlíková a Harciníková. V oblastnej lige hrali vtedy len 2 slovenské družstvá (Bytča a Lokomotíva Bratislava), všetky ostatné boli české. Na ich stretnutia chodilo až 500 – 700 divákov.
- **ZDŠ na ul. Revolučná.** Táto jediná základná škola v meste mala 11 tried s 396 žiakmi na prvom stupni boli ročníky 1. – 5. Učili v nich : E. Poloníková, M. Poláková, J. Tisová, B. Pániková, M. Badíková, F. Lengyelová, S. Spišiaková, A. Polanová, Š. Václavíková, H. Hagedorfová a R. Badík. II. stupeň tvorili triedy 6. – 8. bolo ich 10 a chodilo do nich 409 ž.
- Učili tam : V. Stráňai, J. Pavlovčíková, B. Weinbergerová, M. Šalátová, Š. Šalát, Z. Kleinová, J. Badík, E. Gašparcová, P. Gajdošík, E. Tiso. Riaditeľom bol G. Jesenský; zástupcovia: R. Badík a O. Štefík. Okrem toho ešte patrili k škole 4 triedy roč.: 9. – 11.
- Škola mala svoj hádzanársky , basketbalový a šachový oddiel. V okrese i v kraji dosahovali výborné výsledky.
- Tento rok nacvičili okresné i krajské kolo Spartakiády. Zúčastnilo sa ho 180 ž. V Prahe na celoštátnom cvičení sa zúčastnilo 24 ž. – viedol ich B. Tiso. Podrobnosti viď. V kronike školy na str. 387 – 393.
- **ZŠ v Hliníku.** Jej riaditeľkou bola V. Fašangová, zástupkyňa: P. Kosonová , učili: M. Gašparcová, S. Martinický. Počet ž. 141 . Počas roka odišiel V. Fašang robiť inšpektora na ONV v Bytči.

1965

- **Predseda** MsNV bol Jozef Langer. Mesto viedol v rokoch 1960 – 1968.
- Bolo udelené čestné občianstvo mesta MUDr. Jánovi Červeňanskému – lekárovi, ortopédovi a vysokoškolskému učiteľovi
- **Byty.** V meste sa rozprúdila štátna, družstevná, podniková a individuálna bytová výstavba. Rovnaké pomenovanie a kategóriu bytov mali byty na novozaloženom sídlisku.
- **Poliklinika.** V decembri 1965 bola ukončená prestavba budovy na polikliniku, ktorú zdravotníctvo dostalo po zrušení okresu v meste od ONV, ktorý v nej predtým sídlil. Časom sa ukázalo, že budova na určený cieľ nestačí, hoci stále nebol dostatok lekárov. Zdravotné obvody aj na dedinách nebolí natrvalo obsadené, stále sa zastupovalo. Na krátke obdobie prichádzali lekári – brigádnici. Mladí lekári brali túto brigádu, aby sa mohli preukázať, že pracovali v teréne, na základe čoho im neskôr bola umožnená špecializácia v niektorom lekárskom odbore.
- **Železničná stanica.** Náčelníkom bol Emil Šulek. Zamestnanci stanice upravili budovu, zmenili jej estetický vzhľad, opravili ploty, vyviezli smeti (7 traktorových vlečiek), upratali sklady, znovu preverili inventár, zaobstarali nový nábytok do čakárne, vymenili nové vchodové dvere a stanica dostala novú fasádu.
- **Kinex.** Vyčlenenie n. p. Kinex z výrobnej hospodárskej jednotky Jána Švermu n. p. Brno a začlenenie pod ZVL – Považská Bystrica. Schválené vládou 7. IV. 1965. V čele riaditeľstva je generálny riaditeľ Valentovič..

- **9. VII.** prišiel do Kinexu na návštevu generálny riaditeľ Pragoexportu Ing. Jozef Gregor, aby zapísal do Pamätnej knihy ocenenie : „ za najlepší dodávateľský závod“ . Bola to súťaž.
- **24. XII.** 65 odovzdal Kinex výrobu športovej zbrane Revolveru ZKR do n. p. Uherský Brod. Tu sa do budúcnosti sústredila výroba všetkých druhov a ráží revolverov. Nový závod mohol uspokojiť 5 odberateľov aj s 15 tis. kusmi, zatiaľčo Bytča mohla vyrobiť najviac 5 tis. kusov.
- Z tabuľky rastu som vypísala: výroba tovaru – 56,5 mil. Kčs ročne, počet pracovníkov – 1111 osôb; priemerná mesačná mzda 1 383,- Kčs / osobu; vybavenosť závodu (stroje, materiál) 28 225 000,- Kčs.
- Od tohto roku závod postupne zavádzal do výroby špeciálne dvojradové ložiská pre textilné stroje a prístrojovú techniku, pre vodné čerpadlá spaľovacích motorov a pre uloženie stredy bicykla.
- **JRD** – Jednotné roľnícke družstvo. V rokoch 1960 – 65 sa v JRD venovala zvýšená pozornosť výrobe viacročných krmovín v suchom stave (seno, slama). Dopestovalo sa 55 q z hektára. Tento rok družstvo dodalo do štátnych fondov 640 q obilia, 15 vagónov zemiakov, 400 q mäsa, 203 000 litrov mlieka a 38 000 ks. vajec.
- Celková hodnota majetku družstva bola 4 250 000,- Kčs.
- **Šport.**
- Naši muži hrali II. hádzanársku ligu pod názvom Lokomotíva. Spomedzi viacerých dobrých jednotlivcov ako boli Badík, Behrík, Beníček, Košťal, Bielik, Školek, Rehák, Ficek, Chudý, Bučko, Hanulík, Sučanský a iní nadpriemerne vynikal bytčiansky odchovanec Anton Gregor. Neskôr sa stal členom majstrovského družstva ČSSR Tatran Prešov a člen reprezentačného družstva, ktoré v roku 1967 získalo vo Švédsku titul majstra sveta.
- Muži obnovili svoju činnosť a hrali v krajskej súťaži, kde skončili na 4.m.
- Ženy. Tento rok odišiel tréner Pick a na jeho miesto nastúpil Milan Ballay. Staršie hráčky prestali hrať, v II. lige ostali len 2 hráčky.
- Pioniersky dom – pod týmto názvom vznikla v meste organizácia, ktorá mala na starosti vyplňanie voľného času detí a mládeže. Jeho pôvodné sídlo bolo v areáli zámku.
- Školstvo.
- **ZŠ – ul. Revolučná.** Riaditeľ J. Kentoš. Prišli noví učitelia: M. Holášová, M. Smolková. Vydala sa Kristína Šefarová – Ďurajková. Odišla školníčka Kolková a prišla E. Raždíková. Piate triedy boli pre nedostatok miesta umiestnené v budove bývalej židovskej školy. Všetky ročníky 1. – 5- sa učili na 2 smeny. Počet ž. bol 606 v 18 triedach. ŠD mala 2 odd. – Mičietová a Ballalová.
- **ZŠ – ul. Mierová.** Riaditeľom bol aj naďalej V. Fašang a jeho zástupkyňa A. Zbýňovcová, ale M. Ivanková sa funkcie zástupkyne vzdala a odišla robiť na I. stupeň. Na jej miesto nastúpil J. Chribík. Zo školy odišla Ľ. Mičkáková a P. Boháčik nastúpil povinnú vojenskú službu. Z M. Bytče prešla sem robiť L. Moravanská.
- Na miestnej SVŠ došlo k havárii, takže budova nebola schopná prevádzky a preto jej žiaci dočasne chodili na Mierovú.
- Okolo školy vďaka pomoci MsNV boli vyasfaltované chodníky, aj školský dvor. Tu sa deti cez prestávky mohli začať prechádzať. Konečne začali oplocovať areál školy. Oplotenie robili starší žiaci v rámci hodín pracovného vyučovania spolu s učiteľmi. Národný podnik Kovoslužba urobil dielce podľa návrhu akademického sochára – profesora S. Bíroša. Oplotenie si vyžiadalo sumu 70 000,- Kčs.

1975

- **Predseda** MsNV bol Leopold Václavík (od r. 1975 – 1981)
- **Kaplán** pôsobiaci na fare bol Anton Kováčik
- Mestský rozpočet bol 15 mil. Kčs
- Na **poliklinike** začal na plný úväzok pracovať odborný lekár pre kožné, nosné a ušné choroby
- **Archív.** Podľa zákona o archívnictve boli premenované Štátne archívy na Oblastné archívy, pričom sa ich územná kompetencia nezmenila.
- **Hydroelektrárň.** V Mikšovej bola odskúšaná turbína Liptovskej Mary, ktorej chod bol možný aj vďaka úspešnému modelu Mikšová II.
- **Kinex.** Jeho rast a rozvoj za 10 rokov. Od r. 1965 – 1975.
- Výroba tovaru : 256 mil. Kčs, nárast za 10 rokov o 199, 5 mil. Kčs
- Počet zamestnancov : 1730 – nárast o 619 osôb; priemerná mzda (na 1 osobu mesačne) : 2053 ,- Kčs – nárast o 670,- Kčs ;

- 28. XI. 75 vedúci SVŠT v Bratislave spolupracoval z členmi racionalizačnej brigády ZVL Kinex, s Výskumným ústavom valivých ložísk v Brne a s katedrou elektrotechniky Českého vysokého učenia technického v Prahe. Otázkou spoločného výskumu bol prototyp demagnetizátora ložísk a problémy s tým spojené. Táto spolupráca závodu s výskumnými ústavmi bola prínosom pre kvalitu ložísk. Žiaľ dosiahnuté výsledky neboli pružne využité vo výrobe. Preto si všetci zainteresovaní (za Kinex Ing. Škuláš a J. Milučký) utvorili samostatnú jednotku – Komplexnú racionalizačnú brigádu. Podrobnosti SD č.: 496 a, b, c / 2005
- **Technické služby.**
- Počet pracovníkov : 70; priemerný mesačný plat : 1467,- Kčs ; investícia do strojového parku : 730 tis. ,- Kčs ; údržba miestnych komunikácií : 3764 tis. ,- Kčs ; rozloha miestnej zelene : 23 ha ; počet lúč lamp verejného osvetlenia : 872 ks ; poplatní na odpadky : 3108 ks.
- **JRD.**
- V roku 1975 sa pestovali na JRD obilniny na ploche 346 ha s priemerným hektárovým výnosom 43,5 q. Družstvo malo k dispozícii 2000 ha pôdy a chovalo 1520 ks hovädzieho dobytku a 80 prasníc. Chovali aj ovce. Priemerný ročný zárobok jedného pracovníka bol 19 000,- Kčs. V JRD sa prešlo na systém priameho riadenia v súvislosti s vnútro podnikovou špecializáciou výroby. Utworili sa tak na Slovensku závody s rastlinnou a živočíšnou výrobou, závody poľnohospodárskych prác, služieb a investičného rozvoja.
- Hrubá poľnohospodárska produkcia JRD za rok bola 11 159 000,- Kčs ; priemerný mesačný zárobok na osobu 1 586,- Kčs.
- **Železničná stanica.**
- V marci prevzal stanicu náčelník Š. Palatínus. Stanica mala 41 zamestnancov, na vlaky naložili 179 ton tovaru a vyložili 164 ton.
- 13. III. vyskakoval podnapitý cestujúci z idúceho vlaku a vlak mu po dopade odrezal obe nohy. Po 5 dňoch v nemocnici podľahol zraneniam.
- **Včelári.**
- Organizácia mala tento rok 245 členov. Výbor zisťoval mená neorganizovaných včelárov, kvôli evidencii chorôb včiel.
- 26. I. mal Dr. Gál prednášku o chorobe včelstiev.
- 23. III. sa konala výročná členská schôdza (93 prítomných), delegátom na nej bol L. Pauer odborný učiteľ včelárstva, ktorý kočuje so svojím včelstvom v doline Petrovská
- kolektivizácia včelárstva v JRD
- Členovia organizácie sa zúčastnili zájazdu do Kráľovej pri Senci, do závodu Medos v Galante
- 12. a 13. VII. 40 členov navštívilo skanzen včelárstva a Červený Kameň
- v októbri mala organizácia už 258 členov a 1 644 včelstiev
- Spolok dostal štátny príspevok na zazimovanie vo výške : 41 000,- Kčs
- 5. VI. pochovali svojho člena Vojtecha Križana – výskumníka, učiteľa
- Podrobnosti v Kronike SZV str.: 41 – 49
- **Rybári.**
- Ich predseda bol Ján Kočí st. Spolok mal úspechy v športovom rybolove až celoštátne, na základe nich si vytvorili aj B družstvo, ktoré sa prebojovalo až do II. ligy v love udicou
- Tento rok sa členka spolku Ľ. Randíková stala majsterkou Slovenska
- Vytvorili rybársky krúžok pri Dome pionierov. Deti v ňom viedol Štefan Harvánek, Ján Višňovský st. a Ján Vicena st.
- Bola vyhlásená súťaž Zručnosti mladých rybárov. V nej 18 členov vytvorilo 12 exponátov v oblasti pomôcok pri rybolove a preparátov ulovených rýb.
- 30 členov krúžkov sa cez prázdniny zúčastnilo letného sústredenia na Oravskej priehrade.
- Prvý rok , čo usporiadali Rybársky ples.
- **Požiarníci.**
- 6. I. sa začali oslavy 100. výročia vzniku Dobrovoľného hasičského zboru (DHS) v Bytči. K tejto príležitosti dali opraviť historický – 80. ročný prápor. Ako sprievodná akcia bola výstava historických písomností, plagátov a výstroja.
- Tento rok sa začala súťaž „ O pamätnú prilbu „.Vítazom tohto I. ročníka sa stali požiarníci z Čadce.
- Predsedom DHS bol J. Jalovičiar. 8 členov dostalo vyznamenanie za zásluhy a vernosť

- Odhalili pamätnú dosku zakladateľovi DHS L. Tomborovi
- Podrobnosti viď v kronike DHS str. 207 – 208

Šport.

Futbal. Po 17 rokoch futbalisti TJ ZVL Bytča opäť suverénne vyhrali Majstrovstvá Stredoslovenského kraja. Zo 16 kolektívov dali najviac gólov (55) a najmenej inkasovali (24). Obetaví funkcionári : predseda odd.: Ing. A. Medvedík ; tajomník : P. Demanko ; pokladník : Ing. J. Cigánik ; lekár : MUDr. A. Mičieta . Veľmi im pomáhal patronátny závod Kinex na čele s riaditeľom M. Slaninkom, ktorý mal pre futbal v Bytči veľké pochopenie.

Pri kormidle mužstva stáli tréneri : Alojz Boko a Jozef Leština (bývalí hráči). V bráne stál J. Kováčik, J. Šušolík a J. Gálik. Obrancovia boli : P. Manda, F. Pastierik, M. Tichý, V. Židek, J. Wieslera J. Hlavoň. Stredopoliari : J. Šimoník, I. Letrik, J. Raždík, I. Fuják, a p. Dodek. Útočníci : J. Mišút, M. Manda, J. Šúkala, Š. Školek a V. Lukáč.

Školstvo.

ZDŠ – ul. Mieru

Na vlastnú žiadosť sa vzdal miesta riaditeľa R. Badík a na jeho miesto bola dosadená M. Lipnická.

Na školu prišli noví učitelia: Š. Petrusová, Š. Adamčík, J. Ivanovičová a Ž. Mendelová.

Školu navštevovalo 799 ž. v 33 triedach. ŠD mala 3 odd. pre 76 ž.

Vyučovalo sa podľa novej koncepcie a experiment prebiehal vo vybraných triedach.

V škole sa zlepšilo materiálne vybavenie. Nakúpili nový nábytok do tried.

V decembri sa konečne začalo s výstavbou novej telocvične.

ZDŠ – ul. Revolučná

Nový riaditeľ : Karol Petrus, zástupkyňa K. Ďurajková

Škola mala 551 žiakov v 19 triedach

Nastúpili noví učitelia: E. Švarová, A. Richterová, M. Sedláková, J. Molčíková, M. Takáč a E.

Kocúrová ako vychovávateľka do ŠD.

Vedúca v školskej kuchyni bola V. Medvedíková

Kroniku školy zapisovala A. Družkovská.

25. V. bola Okresná Spartakiáda na ihrisku. Deti cvičili vo veľkej zime a daždi.

Gymnázium.

Riaditeľka: H. Kentošová, zástupca : M. Zelenka

Učiteľský zbor mal 15 členov

Noví : S.Cehlárik, S. Gaburiaková, J. Kováč a V. Kováčová

Účasť školy na brannom preteku v Kuneráde – III. m.

Nadviazala sa družba so školou v Havířově

Žiaci nacvičili svoju skladbu na Spartakiádu a v Prahe s ňou vystúpilo 6 cvičeníek v sprievode profesorky M. Senkovej

Ľudová škola umenia (ĽŠU).

Tento rok vzniklo na škole spevácke odd.

Počet ž. navštevujúcich hudobný odbor : 157

riaditeľ

Začali sa družobné styky s ĽŠU v Ostrave. V ich rámci sa uskutočňovali vzájomné návštevy, spoločné koncerty, výmeny skúseností medzi pedagógmi

Detský domov (DD).

10. XII. prišlo do DD 12 nových detí

Kroniku DD viedla vychovávateľka Dzurcová

V Strážnici na Morave sa konal v júli zraz detí z DD . Z Bytče tam bolo 12 detí z DD pod vedením vychovávateľiek Múdrej a Kolkovej.

1985

- **Predseda MsNV** bol Ing. Dušan Urban (1985 – 1986)
- **Kaplán** pôsobiaci vo farnosti bol Ivan Jaroš
- **Kinex**. V r. 1985 sa zmenila v podniku, ako i v celom národnom hospodárstve. Začali konečne riešiť otázku výroby počítačov v ČSSR a koncepciu ich jednotného použitia v hospodárskej činnosti. Ešte spracovávali len koncepcie – o počítačoch ani len nechyrovali.

- V závode bolo 206 mladých ľudí organizovaných v SZM
- Pracovníci ZVL Kinex utrpeli tento rok 191 pracovných úrazov
- Za splnenie podmienok : zníženie dovozu brúsnych kotúčov, bol odmenený Ing. J. Smatana finančnou odmenou 2000,- Kčs.
- Okresná odborová rada udelila podnikovému oddielu Diplom za III. m. v stolnom tenise. Súťaž bola o Putovný pohár v okresnom kole – hrali muži A. Podrobnosti SD č.: 497 a, b, c / 2005
- Generálny riaditeľ koncernu ZVL udelil podniku Čestné uznanie za 1. m. v socialistickej súťaži O najlepší podnik koncernu.
- 12. – 16. III 85 usporiadal výbor pobočky Československej vedeckej spoločnosti pri ZVL Kinex tematický zájazd na veľtrh v Lipsku. Počet vybraných účastníkov bol 44.
- **Včelári – SZV.**
- Zloženie výboru: predseda J. Slaninka, podpredseda V. Alakša, tajomník J. Chalupiansky, členovia R. Dóczy, Ing. J. Gaňa, L. Heško, J. Ohrádka, V. Šucha, J. Mikolášik a komisie.
- Do zväzu bolo prijatých 20 nových členov, naopak, pre malý záujem detí sa včelársky krúžok v Bytči zrušil
- Teraz mal zväz spolu 319 členov, 2115 včelstiev, neorganizovaných bolo cca 40 – 50 včelárov s 300 včelstvami
- Výkup medu bol 280 kg
- Príjmy zväzu : 68 127,- Kčs ; výdavky : 64 370,- Kčs . Výdavky boli použité na : odmeny členom výboru – 4 600,- ; administratívu – 1129,- ; Časopis Včelár – 54,- ; výplata štátneho príspevku na zazimovanie včiel – 43 898,- Kčs.
- Podrobnosti viď. Kronika SZV str.: 131 – 143
- **Rybári – SZR.**
- Predseda zväzu bol Ing. Jaroslav Harvánek
- Veľké znečistenie riek, najviac Váhu, keď sa spustila do prevádzky nedostavaná čistička odpadových vôd v H. Hričove. V dôsledku toho došlo k havárii a veľkému úhynu rýb
- Tento rok bola tuhá zima, silné mrazy, ryby hynuli vo veľkom množstve
- **Požiarníci – DHS.**
- Predseda : J. Litera, veliteľ : j. Daniš, tajomník : J. Jalovičiar
- Oslávili 110. výročie založenia DHS v Bytči
- Členská základňa bola 141 členov, z toho 28 žien
- V 14 kontrolných skupinách bolo zapojených 30 členov DHS . Ich úlohou boli preventívne prehliadky 430 obytných domov, 15 malých prevádzok a verejných budov (školy, škôlky...)
- DHS urobilo tento rok 15 zásahov z toho 4 priamo v meste, 6 lesných požiarov a 7 zásahov mimo obvodu mesta.
- Práca s mládežou v osobe učiteľa P. Baďuru, ktorý získal veľkú pomoc na ZŠ ul. Mieru
- Konal sa XI. ročník súťaže O pamätnú prilbu. Súťažilo 31 družstiev zo 7 okresov Slovenska. Vyhrali : dorastenci z Korne ; ženy z Kysuckého Nového Mesta ; tretie boli naše z Makyty ; muži ZVL Skalica
- Podrobnosti pozri v Kronike DHS str. 230 233
- **JRD .**
- Hrubá poľnohospodárska produkcia bola 18 347,-; pracovníkov malo JRD 392 ; priemerný mesačný plat bol 2 433,-
- **Klub dôchodcov učiteľov – KDU.**
- Klub začal svoju činnosť 16. I. 85 . Dôchodkyne inštalovali v Mestskom osvetovom stredisku svoje výšivky a ručné práce. Výstavu navštívilo celkom 218 ľudí.
- Predseda bol Ondrej Štefík, podpredseda : R. Baďík, tajomník: M. Zelenka a kronikár bol P. Gajdošík
- Klub mal 70 členov (z celého obvodu Bytča) – z toho 57 žien a 13 mužov, z nich 22 členov boli pracujúci dôchodcovia
- Spolu uskutočnili 43 spoločenských stretnutí : 10 prednášok ; 2 koncerty ; 4 besedy ; 1 výstavu svoju a 6 výstav navštívili ; 3 zájazdy . Jeho členovia boli na 4 rekreačných pobytoch.
- Podrobnosti viď.: Kronika klubu – rok 1985

- **Espresso – Jadran.**
- Vznikol na ul. Mičurovej č. 369. Jeho majiteľom bol Hasan Kurtovič – zamestnával 2 pracovníčky a 2 brigádníčky
- Hlavnou úlohou Espresa bola výroba a predaj zmrzliny – podotýkam veľmi kvalitnej, na ktorú si zvykli chodiť ľudia z blízkeho i vzdialenejšieho okolia.
- **Školstvo.**
- ZŠ na ul. Mieru vedenie školy: riaditeľka: PaedDr. J. Hariňová, zástupcovia : Kavec a Kultán
- Zo školy odišli na iné pracovisko: V. Patchová, M. Smoleňák, A. Ďuratný a Richterová. Do dôchodku: A. Kyššová
- Nastúpili noví učitelia: I. Roštárová, Z. Macáková, M. Holáčiková, D. Keblovská, O. Chybová
- 9. VI.86 zomrel Š. Adamčík
- na škole bolo 34 tried , v nich sa učilo 1 286 ž., aj naďalej sa učilo na 2 smeny
- školskú dochádzku ukončilo 115 žiakov.
- 29. V. navštívili školu spisovatelia Elena Čepčeková a Ján Beňo, ktorí do kroniky napísali: ...“ škola má však aj šikovné deti a pedagógov, ktorí nie sú ľahostajní a vedia sa starať o správnu vec. Beseda u nich človeka neubíja, ale povznáša zásluhou rozmyšľajúcich a bystrých žiakov.“
- podrobnosti vid'. Kronika školy
- ZŠ na ul. Revolučnej.
- Vedenie školy: riaditeľ : K. Petrus, zástupcovia: L. Kováčech a K. Ďurajková
- Učiteľský zbor mal 30 učiteľov a 5 vychovávateľiek v ŠD. Vedúcou PO bola Jana Hvorecká, kroniku školy písala: A. Gáliková
- Škola sa zúčastnila na mnohých súťažiach ale najviac sa jej darilo v hádzanej. Vyhrali okresné kolá chlapci aj dievčatá
- Školu ukončilo 112 žiakov.
- Detský domov.
- Tento rok bolo v ňom umiestnených 49 detí. Z toho : 6 chodilo do MŠ ; 26 do OŠI ; na stredné školy sa dostalo 17 detí a ostatné chodili na ZŠ.
- 23. I . stretnutie detí s vojakmi vo VÚ v Rašove
- 20. III. výlet do Púchova a Trenčína
- 22. III. karneval – súťaž o najlepšiu vlastnou rukou zhotovenú masku
- 24. – 25. V. súťaž DD v Istebnom - bol to branný pretek
- nácvik celoštátnej Spartakiády
- VI. Požiarna súťaž – v okresnom kole získali 4.m. 2. VII. XXII. Československý zraz mladých turistov v Tábore ; účasť 101 Detských domovov
- Podrobnosti vid'. : Kronika DD rok 1985

1995

- **Primátor** mesta Peter Lalinský
- **Kaplán** pôsobiaci na fare bol Martin Poživenec
- Náš rodák Štefan Vallo (nar.: 27.II.59 v Bytči) bol ordinovaný za kňaza 12. VI. 83 ; je čestným dekanom farnosti a v r. 1995 získal licenciát z teológie na Katolíckej univerzite v Lubline (Poľsko).
- Mestský úrad.
- 19. IV. pozvalo mesto verejnosť na slávnostné zasadnutie MsZ, ktoré sa konalo z príležitosti 50. Výročia oslobodenia Bytče a ukončenia II. sv. vojny
- Podrobnosti SD č.: 478 a / 2005
- V SD prikladám zápisnice z MsZ za rok 1995, v ktorých hlavnými bodmi rokovania boli:
- 10. II. MsZ schválilo:
- Všeobecné záväzné nariadenia mesta o podmienkach určovania a vyberania daní z nehnuteľnosti
- Doplniť štatút mesta
- Zvolili komisiu, ktorá mala vyradiť hnuťelný majetok mesta v zložení : MVDr. . Skotnický, Ing. S. Kramara a Ing. M. Greguš
- Platobný kalendár na úhradu daní s nehnuteľnosťí
- Bezplatný prevod majetku mesta plynovodu na SPP Ža v hodnote 147 932 000,- Sk
- Predaj domu č. 373 pre p. Nešpora

- Kúpenie pozemku , na ktorom je postavená autobusová zastávka pred závodom Kinex
- Stanovilo ceny odpredaných bytov súkromným osobám od závodu Makyta, na ul. Lúčnej (sídlisko)

Ceny bytov :

1. 1 izbový - 1 146,30,- Sk
2. 2. izbový - 2 124,- Sk
3. 3. izbový - 2120 ,- a 2698,- Sk
4. 4 izbový - 2694,- Sk

Na ulici Mieru č. 986:

1. 1 izbový - 45 665,-
2. 2 izbový - 56 118 ,-
3. 3 izbový - 67 837,- a 76 677,-

ďalej MsZ schválilo 10 . II.

- umiestnenie odborníka z USA na odd. ŽP pri MsÚ v Bytči
- úprava uznesenia o udržiavaní čistoty a ochrany zelene v meste
- splátkový kalendár J. Voloníkovi a K. Dadlíkovej

MsZ neschválilo:

- predaj pozemku – ovocný sad
- odpustenie poplatku za predaj alkoholických nápojov a tabakových výrobkov firme KVANTO
- odkúpenie polyfunkčného objektu od p. Kucharčíka (na námestí)

MsZ odvolalo z funkcie prednostu MsÚ JUDr. R. Čičku na vlastnú žiadosť

Podrobnosti SD č.: 499 / 2005 (12 strán)

10. III. MsZ schválilo :

- príjmovú časť rozpočtu na r. 1995 vo výške : 38 396 000,- Sk
- výdavkovú časť rozpočtu : 36 207 000,- Sk
- odmeny poslancom a členom komisii
- vymáhanie pokuty od Drevoindustrie Ža (za nepovolenú stavbu) vo výške : 194 455,- Sk
- termíny na splátkový kalendár firme MANEKO
- premenovanie ulice Malobyččianska späť na ulicu 1. mája
- prehodnotenie znaleckého posudku na dom č. 739 (Burk)
- zvolenie za člena komisie ŽP J. Kocúra a za člena komisie športu J. Laurenčíka

Podrobnosti SD č.: 500 / 2005 (7 strán)

7. IV. MsZ schválilo :

- vnútornú úpravu námestia firmou INPLAN. (Kamene vybrali a potom tie isté uložili na tom istom mieste lenže ináč).
- Osadenie 4 ks dopravných značiek v meste a na cyklotrasy
- Zmenu trhového poriadku
- Nariadenie o znečistení ovzdušia malým zdrojom znečistenia
- Odvolanie J. Kulíška a na jeho miesto dosadenie I. Rumanu vo funkcii tajomníka komisie výstavby
- Všestranná pomoc „ Hnutiu na vlastných nohách – stonožka „. Hnutie spolupracovalo s Nórskom, u nás ho viedla Mgr. G. Uhlíriková. Garantom za MsÚ bol určený p. Malina.
- Zavedenie plynovej prípojky do Detského domova

MsZ vzalo na vedomie :

- Správu o činnosti MsPolície

Podrobnosti SD č.: 501 / 2005 (6 strán)

9. VI. MsZ schválilo :

- projekt dobrovoľníka z USA, zameraný na tvorbu oddychovej zóny, mestskej zelene a jeho spolupráca s učiteľmi na našich školách (Nič sme o tejto činnosti nevedeli , ani sa nijako neodzkadlila na vzhľade mesta).
- Stavbu rampy k zadnému vchodu bytovky pre p. Kratochvíla – vozíčkára. Stavalo sa na Thurzovej ulici a mesto sa podieľalo na tejto výstavbe. Výsadba stromov poslancami mesta v rámci ozelenenia mesta
- Odpredaj pozemkov na Salaši a v Pšurnoviciach ; pozemku ihriska pre obec Petrovice

MsZ neschválilo :

- Udelenie povolenia na prestavbu MŠ na Hlinkovej ulici pre potreby elektrikárov
- Úhradu za platenie el. prúdu MŠ na ul. Hurbanova

Podrobnosti SD č.: 502 / 2005 (10 strán)

7. VII. MsZ schválilo :

- vymenovanie Ľubora Guniša do funkcie prednostu MsÚ v Bytči
- bezodplatný prevod majetku mesta štátnym podnikom : SPP, Slovenské kanalizácie a Okresnej správe ciest
- Začiatok zberu triedeného odpadu v našom meste
- Pomoc mesta pri rekonštrukcii školských priestorov na ZŠ ul. Lániho
- Realizácia podkrovných bytov na ul. : Mieru, Hlinická, Javorová, Gaštanová a Kollárova

Podrobnosti SD č.: 503 / 2005 (7 strán)

10. VIII. MsZ schválilo :

- navrhovaný zámer zmeny trasy diaľnice
- doplnok nájmovej zmluvy o prenájme autobusu medzi mestom a FO Kinex Bytča
- zmluvu medzi mestom a Telekomunikáciami o pripojení káblov firmy KTR

Podrobnosti SD č.: 504 / 2005 (3 strany)

10. XI. MsZ schválilo :

- opravu chodníkov na Pešej zóne s použitím 6 – uholníkovej dlažby
- JUDr. Školka ako zástupcu mesta pri výberových konaniach v zdravotníctve
- Opravu kanalizácie na ul. Kollárovej
- Menný zoznam záujemcov o podkrovné byty v meste
- Asanáciu budovy za Penziónom
- Postup pri vybavovaní občianskeho pohrebu
- Preverenie petície občanov Hlbokého, ktorí sa chcú odčleniť od Bytče
- Pomoc miestnemu Gymnáziumu pri výstavbe športového ihriska
- Podporu pri zriaďovaní 8 – ročného gymnázia
- Zmluvu z Urbariátom v Pšurnoviciach

MsZ vzalo na vedomie :

- Zloženie sľubu poslanca J. Kováča za volebný obvod M. Bytča
- Podmienky projektovej dokumentácie Územného plánu mesta
- Návrh rozpočtu na rok 1996
- Vylúčenie M. Sakalu a O. Meššovej zo spoločenstva bytového domu Burk za neplnenie si povinností voči spoločenstvu

Podrobnosti SD č.: 505 / 2005 (12 strán)

Predaj nehnuteľností mesta rôznym organizáciám :

Pozemky	262 tis.
Zásoby PS – Tezar	263 tis.
Technometal	4 784 tis.
Záhradníctvo	460 tis.

GEBA 1 283 tis.
Spolu za 7 mil. 52 tis. Sk

Počet obyvateľov mesta k 31. XII. 95 bol 12 277 (aj s prímestskými časťami).

Počet bytov : 3 812

Počet bytov dokončených v roku 95 : 2 (rodinné domy) ; začatých : 4 a rozostavaných 48.

Počet žiadateľov o komunálne byty 263 ; z toho 111 sa uchádzalo o 1 – izbový byt a garsónku, 107 o 2 – izbový byt a 45 o 3 – izbový byt. Všetko boli byty vo vlastníctve mesta.

Káblová televízia.

Z roka na rok spolu s výstavbou sietí KTR, rozširoval sa aj okruh jej účastníkov. V niektorých častiach mesta boli avizované vyššie nároky na kvalitu sietí. Preto začali zavádzať prenos signálu optickým káblom.

Železničná stanica.

- Železničné stanice rozdelili svoju činnosť na pracovisko dopravných ciest a na pracovisko obchodnej činnosti.
- Od 1. I. 95 bola k Bytči pridelená železničná stanica D. Hričov aj s jej obchodnými kancelármi
- 22. XI. 95 bolo zavedené nové automatické zariadenie medzi stanicami Bytča – Považská Teplá, čím sa zrušilo hradidlo v Rašove a jeho 4 pracovníci boli pridelení do Bytče
- medzi stanicami Bytča – D. Hričov boli usmrtení 3 ľudia vlastnou vinou
- na stanici tento rok naložili 31 451 ton tovaru a vyložili 62 328 ton

Hasiči.

- K 120. výročiu založenia DHS bol tlačou vydaný prehľad funkcionárov za uplynulé obdobie : 1949 – 51 : Ondrej Skotnický ; 1951 – 1956 : Š. Chlebina ; 1956 – 1962 : Jozef Kočí ; 1962 – 1972 : Ján Jalovičiar ; 1972 – 1973 : P. Korbaš ; 1973 – 1982 : Ján Jalovičiar ; 1982 – 1984 : J. Litera ; 1984 – 1986 : Stanislav Behrík ; 1986 -1988 : Ing. Stanislav Palko ; 1988 – 1991 : Pavol Baďura; napokon od r. 1992 dodnes (1995) ním je Tomáš Helmeš.

- 7. mája 95 pri príležitosti osláv sv. Floriána – patróna hasičov boli v meste oslavy, na ktorých boli okrem iného vyznamenaní za 50. ročnú vernosť 17 členovia ; 40 . ročnú vernosť 3 členovia ; za 30. ročnú vernosť 2 členovia ; za 20 ročnú vernosť 2 členovia a za 10 ročnú 5 členov.

- XX. Ročník „ Pamätnej prilby „Zúčastnilo sa ho 23 družstiev. Súťažilo sa pri Detskom domove. Vyhrali : Dorastenci z Bytče ; ženy z Pruského ; a muži zo Skalitého
- Novým predsedom bol, zvolený Ján Gärtner , veliteľ : Peter Jursík ; tajomník : J. Huljak
- DHS v Bytči dostalo štátne vyznamenanie Čestný prápor od Ústredného výboru Zboru Požiarnej ochrany v Bratislave

Horolezci. – HK Direkt Bytča.

- V tejto sezóne ostávali stáli členovia : Predseda : Rudo Bielik, M. Skatulok, M. Chudovský, D. Uhliarik, M. Vajda, bratia Langerovci, I. Fuljer., a mnoho začínajúcich členov.
- Rok začali 7. I. výstupom na Bradu
- Na jar rozšírili umelú stenu v telocvični Gymnázia
- Skúšky spôsobilosti urobili najmä pre nováčikov a menej skúsených lezcov
- Zorganizovali diskotéku, z ktorej výťažok bol určený na nové chyty
- Tento rok sa veľmi darilo Danovi Uhliarikovi, ktorý vyliezol v máji niekoľko obťažných ciest 7 + ; Imovi Fuljerovi sa podarila dokonca 8 + náročnosť ; Milanovi Chudovskému sa podarilo vyliezť 6 ciest s náročnosťou 8 +.
- 13. V. sa v Senici uskutočnilo II. kolo Slovenského pohára mladých lezcov. Bytču tu reprezentovali R. Sekáč (7. m.), F. Fuček (8. m.).
- 3. VI. Semifinále Súťaže na umelej stene v Prievidzi. Sekáč – 1.m.; Fuček – 6.m. Vo finále skončil Sekáč na 5.m.
- jún : Moravský kras : Uhliarik, Vajda
- 12. – 18. VIII. Vysoké Tatry – 71. sústredenie Jamesu. Za Bytču tu bolo 6 členov klubu. Vyliezli 4 steny.
- Vianočné preteky . Klub ich zorganizoval s pomocou sponzorov. Lezie sa štýlom „ jeden za druhým“. Prítomní boli aj lezci zo Žiliny, P. Bystrice a Bratislavy.

Rybári.

- Organizácia si po rôznych reštitúciách začala dávať do poriadku svoj majetok
- Uchádzali sa najmä o Hlinické rybníky, inventarizovali si auto, pozemky a iné

Školstvo.

ZŠ UL. Mieru

Vedenie školy : Anna Hešková, zástupcovia: Ž. Mendelová, S. Živná a B. Šurláková

- Zo školy odišli: J. Šmahajová, Š. Ragula a A. Bučová.
- Ku škole bola pričlenená málotriedka v Pšurnoviciach, ktorá bola súčasťou ZŠ Lániho. Učili na nej : Nemčeková, Gregušová a Šmidová
- Na konci šk. roka odišli do dôchodku: Hešková, Klacková, Košút.
- Tento rok na škole nebola otvorená 9. trieda
- Školská družina sa začala volať Školský klub . Navštevovalo ho 118 detí v 4 odd. O deti sa tam starali Krajíčková, Galanská, Dančíková a Chvíľová
- Školu navštevovalo 850 žiakov, školskú dochádzku skončilo 125 ž.
- Školu reprezentovali doma i vo svete najmä : Hnutie na vlastných nohách – Nórsko. Spolu namaľovali a poslali do sveta 9 565 vianočných pohľadníc, za peňažný výtlačok z nich kúpilo detské odd. v Žilinskej nemocnici prístroj.
- Okrem výtvarných súťaží boli deti úspešné aj na speváckych a iných

ZŠ E. Lániho.

- V máji 1995 v rámci reštitúcie bola vrátená židovskej obci budova na Hurbanovej ulici, kde mala ZŠ Lániho svoje ročníky, z ktorých sa museli vysťahovať.
- Aj následkom toho sa musela spraviť nová rajonizácia oboch ZŠ v meste
- Vedenie školy: riaditeľ: PaeDr. Viktor Kultán ; zástupkyne: Mária Haľamová, Emília Šuvarová
- Zo školy odišli : L. Kovačech, Klapitová, Piačková
- Do dôchodku: Kremeňová Gmitterová
- Tajomníčku školy robila: M. Gajdošíková
- Deti 3. a 4. ročníkov boli na plaveckom výcviku
- Siedmici absolvovali lyžiarsky výcvik v škole prírody v Kolárovinciach – Škoruby

Základná umelecká škola – ZUŠ.

- Tento rok sa tu deti učili hrať na 6 hudobných nástrojoch a spev. Na začiatku škol. roka pribudla hra na organ , hru učil J. Lalinský.
- Vedenie školy: riaditeľka: E. Harvaníková, zástupkyňa : Vaňoučková,
- Vyučujúci: HO – Harvaníková, Vaňoučková, Talagová, Hlubina, P. Lalinský, J. Lalinská, Harvancová, Ostrochovská,
- TO – Zagatová
- VO – Molčíková
- 15. V. 95 usporiadala ZUŠ Regionálnu tanečnú súťaž, kde naši žiaci získali 3.m.
- na vysunutom pracovisku v Dlhom Poli vyučovali: Halačová, Sedlická, Šalagová, Lalinská a Zagatová.
- Počet žiakov na škole: HO : 229 ; TO: 103 ; VO . 82.

Detský domov.

- Veľký úspech získali deti DD v 3. ročníku celoštátnej súťaže o najkrajšiu slohovú prácu. Práca sa volala Alena a 40 detí. Získala hlavnú cenu a ako jediná aj cenu poroty.
- 19. IX. bolo v N. Zámkoch slávnostné odovzdanie ceny za spomínanú slohovú prácu. Cenu prevzali A. Čuláková a M. Jendrísková. Úspech bol o to väčší, že bojovali v konkurencii 6 tisíc prác 498 škôl Slovenska a 16 škôl zo zahraničia (Česko, Rumunsko, Maďarsko, Juhoslávia a Ukrajina).
- V DD bolo tento rok 39 detí ; 2 odišli do života ako dospelé.

Zdravotníctvo.

Poliklinika.

Nový riaditeľ polikliniky sa stal MUDr. Vladimír Radolec.

Lekáreň.

Začiatkom roka bola privatizovaná lekáreň na Námestí SR č. 11. Majiteľkou sa stala Mgr. Chúrová Jozefína. V lekárni pracovalo 6 zamestnancov.

SAUER – DANFOS – priemysel.

- 14. III. bola v Bytči založená priemyselná prevádzka nemeckej a dánskej firmy SAUER – DANFOS. Firma sídlila na ulici 1. mája, vyrábala hydraulické súčiastky.
- Generálny riaditeľ bol: Ing. M. Kraus, finančná riaditeľka: Ing. E. Kramáriková, obchod mal na starosti Ing. Ján Ďurajka
- Firma zamestnávala 46 zamestnancov – vyvážali cez Nemecko do celého sveta.

Reštaurácia GÓL.

- V januári a februári po prvýkrát privítala reštaurácia Gól žiakov zo ZŠ okresu Dunajská Streda. V areáli boli deti ubytované počas svojho lyžiarskeho výcviku.
- Učiteľ školy hovoril: "Tam, kde žijeme, nie sú žiadne podmienky na lyžovačku. Skúsili sme už veľa regiónov Severného Slovenska, kde sme hľadali vhodné podmienky, teda: vhodný lyžiarsky terén, ubytovanie, stravovanie. Práve v Bytči sme našli najvhodnejšie podmienky. Nielenže sú tu skvelé podmienky na lyžovanie, ale aj výborné ubytovanie a skvelá kuchyňa. Navyše je to blízko do mesta.

XVIII. kapitola

POČASIE

Január.

- 1. I. Nový rok začal mrholením. V noci bolo iba $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$ a cez deň $+3\text{ }^{\circ}\text{C}$, bezvetrie.
- 8. I. ráno nás privítala hustá hmla, zasahovala nad našu oblasť tlaková výš. Bolo $0\text{ }^{\circ}\text{C}$
- 9. I. Ráno bol slabý mráz $-1\text{ }^{\circ}\text{C}$; na poludnie bolo jasno, slnečno a neuveriteľne teplo na toto ročné obdobie $+7\text{ }^{\circ}\text{C}$, bezvetrie.
- 10. I. Meteorológovia zaznamenali rekordné teploty. Na juhu Slovenska bolo až $+14\text{ }^{\circ}\text{C}$, čo bolo typické tak pre stred marca a nie pre začiatok januára. Samozrejme aj u nás bolo teplo $+9\text{ }^{\circ}\text{C}$. Takto teplo bolo naposledy v roku 1991.
- 15. I. Konečne začalo snežiť. V noci sa len slabo ochladilo.
- 16. I. Ráno bolo $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$, cez deň tesne nad nulou.
- 17. I. Ráno o 8,00 hod. sa ochladilo na $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$, jasno, bezvetrie, nádherný snečný deň.
- 22. I. Snežilo až do 26. I. V noci mráz $-7\text{ }^{\circ}\text{C}$; cez deň $-4\text{ }^{\circ}\text{C}$.
- 26. I. fúkal suchý nárazový vietor, silná fujavica
- 30. I. Stále sa ochladzovalo. V noci $-19\text{ }^{\circ}\text{C}$; cez deň bolo zamračené, vytrvalo snežilo.

Prvá polovica januára bola úplne bez snehu, nemrzlo. Až od 15. I. sa začalo ochladzovať a západný vietor priniesol sneh, ktorý potom padal takmer bez prestania až do konca januára. Lenže zima na celej čiare sklamala najmä žiakov a študentov. Nielenže si nezalyžovali, ale nemali ani mimoriadne zimné prázdniny, pretože nebolo chladno, teda sa nemuselo šetriť kúrenie. Do škôl museli teda nastúpiť už 3. I.

Zimná sezóna v mnohých turistických strediskách okolo Bytče naplno bežala len vďaka umelému zasnežovaniu.

Február.

- 7. II. neprestajne mrzlo; ráno bolo $-18\text{ }^{\circ}\text{C}$, na poludnie $-4\text{ }^{\circ}\text{C}$; jasno, slnečno, bezvetrie
  - Od 7. do 10. II. nádherné snečné dni, ako stvorené na lyžovačku. Ranné mrazy $-22\text{ }^{\circ}\text{C}$, ale cez deň slniečko prehrialo vzduch na $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Bezvetrie.
  - Od 10. do 12. II. zamračené, sneží, na cestách je poľadovica, na poludnie bolo $0\text{ }^{\circ}\text{C}$.
  - Od 13. II. Ráno sme sa zobudili do bielej zasneženej krajiny. V noci totiž napadlo vyše 40 cm snehu. Aj keď bol dopoludnia odmäk a pršalo, neskoro popoludní opäť začal padať sneh – ťažký, vlhký. Všetci obyvatelia rodinných domov odhadzovali z rovných striech ťažký sneh. V záhradách trčali stromčekovým egrešom zo snehu iba špičky korún. Padali obrovské vločky – takmer na pol dlane.
  - 16. II. Z našich miest hlásia všade snehové kalamity. Aj letisko Praha bolo mimo prevádzky. Vodohospodári prijali krízové opatrenie proti možným povodniam, ktoré hrozili z topiaceho sa snehu. Až do 26. II. stále husto snežilo, ale padal mokry sneh. Teploty cez deň boli od $0\text{ }^{\circ}\text{C}$ do $-2\text{ }^{\circ}\text{C}$.
  - 26. II. začalo sa ochladzovať. Suchý severný vietor, teplota $-7\text{ }^{\circ}\text{C}$
  - 28. II. ráno $-11\text{ }^{\circ}\text{C}$, cez deň slnečno, mráz
- Február bol vlhký, zasnežený ťažkým snehom.

Marec.

- 1.III. Marec začal nádherným slnečným dňom, teplota – 8 °C.
- 2. III. stále sa ochladzovalo, ráno o 7,00 hod. bolo – 16 °C. Chladno bolo v celej Európe. V Holandsku ešte nikdy nebolo - 30 °C ako dnes.
- 4. III. stále bolo chladno , začalo snežiť, slabý vietor 10 m / sek.
- 8. III. Stále bolo rovnako. Miesto toho, aby sa otepľovalo, je stále chladnejšie. Poľnohospodári mali hlavy v smútku, pretože bolo treba siať včasné plodiny a nedalo sa. V našej záhrade je pol metra snehu a pribúda ďalší.
- 10. III. stále snežilo, mrzlo, fúkal nepríjemný severný vietor. Popoludní bola teplota -2 °C a o 19, 00 hod. bolo – 6 °C.
- 11. III. ráno bolo -10 °C cez deň + 3 °C, riedko snežilo. Večer začal fúkať SZ vietor, ktorý vzbudzoval dojem, akoby bol oveľa silnejší mráz.
- 12. III. cez noc napadlo 15 cm ťažkého, vlhkého snehu. MsÚ nariadil zhadzovať zo striech budov na námestí sneh a cencúle, ktoré nebezpečne viseli nad chodníkmi a ohrozovali chodcov. MsÚ oznámil občanom nariadenie, v ktorom sa hovorí, že majitelia budov, ktoré stoja pri mestských komunikáciách a chodníkoch, si musia povinne dať namontovať na strechy zachytávače snehu. V noci bola hustá metelica, fúkal stále SZ vietor.
- Od 13. III. sa začalo otepľovať. Cez deň už bolo + 5 °C . Meteorológovia hlásili zo dňa na deň väčšie oteplenie, hydrológovia a my s nimi sme sa báli povodní.
- 16. III. teplota sa cez deň vyšplhala až na + 12 °C , v noci ešte stále mrzlo . Vtáčence sa nám za starostlivosť cez zimu teraz odmenili vytrvalým spevom.
- 19. III. Je Jozefa. Po teplých dňoch začal fúkať silný S vietor 10 m / sek. Slabo snežilo, v noci – 11 °C, cez deň 0 °C. Mrazy zastavili povodne.
- 22. III. sa začalo výrazne otepľovať. Cez deň bolo + 11 až + 15 °C . V noci stále mrzlo – 3 °C.
- 24. III. Už ani v noci nemrzlo. Cez deň pršalo, zamračené, bezvetrie , + 10 °C
- Až do 31. III. boli nádherné slnečné dni, aj keď večer fúkal silný nárazový S vietor. Denné teploty + 15 °C.

Marec bol veľmi rozpačitý. V podstate bol vlhký. Dni už boli teplé, ale v noci bol ešte stále mráz. V noci z Bielej soboty na Veľkonočnú nedeľu (z 26. na 27. III) sa zmenil čas. Posunuli sme si ručičky hodiniek o 2 hod. stredoeurópskeho času na 3. hod. O zavedení tohto letného času rozhodla vláda 13. XII. 2001. Myšlienky na zmeny času sa prvýkrát objavili v r. 1784 z pera Benjamína Franklina. Dnes je rozhodujúcim argumentom na striedanie času ekonomický faktor. Jeho oponentmi sú najmä zdravotníci. Tvrdia, že narúša biorytmus človeka , čo spôsobuje poruchy spánku a únavu. Na našom území prvýkrát zaviedli túto zmenu v priebehu I. sv. vojny (1915 a 1916) , potom znovu v r. 1940 – 1949. Od roku 1979 sa zmena uplatňuje každý rok.

Apríl.

- 1.IV– 6. IV. rovnaké dni, slnečno, večer 6. IV. spáchlo a začal fúkať prudký vietor.
- 7. IV. Stále fúka silný nárazový vietor 10 – 20 m / sek. Cez deň slnečno, teplota + 19 °C.
- 10. IV. výrazne sa ochladilo, ráno + 6 °C, fúkal studený S vietor, pršalo. Zem napriek horám topiaceho sa snehu vôbec nie je premočená – voda stačí vsiaknuť.
- 13. IV. typicky aprílové počasie. Ráno jasno, doobeda dážď a popoludní takmer tropické horúčavy. Záhradkári, ktorí ešte nestihli postriekať stromy proti škodcom , si nevedia rady, pretože sa na počasie nedá spoľahnúť.
- 14. IV. ráno hmla, + 6 °C, S vietor 15 km / min. Cez deň teploty + 21 °C.
- 18. IV. pršalo, slnko svietilo, ale bolo teplo. Cez deň + 20 °C , ráno o 7,00 hod. bolo + 11 °C.
- 20. IV. Od rána lialo, fúkal SV vietor, o 11,00 hod. + 9 °C, o 17, 00 hod. + 6 °C, ve večer + 5 °C
- 21. IV. Od rána fúkal silný ľadový vietor. V záhradách boli ovocné stromy napučané do kvetu, lenže meteorológovia hlásia nočné mrazy
- 22. IV. Stalo sa. Nad ránom bolo – 4 °C, všetky t ulipány, ktoré sa chystali rozkvitnúť, si bezmocne políhali na zem. Ráno o 8, 00 hod. bola 0 °C a cez deň slniečko prehrialo vzduch na +.
- 24. – 27. IV. lialo ako z krhly, ale otepľovalo sa.
- 28. IV. cez deň prehánky, slnečno, ; 12 °C, SZ vietor 8 km / hod.
- 30. IV. slnečno , teplo, bezvetrie, + 22 °C

Pre tohtoročný apríl bolo typické, že bol veľmi veterný. Ms rozhlas začiatkom mesiaca upozornil občanov, že podľa predpovedí počasia môže dôjsť v popoludňajších hodinách k prudkému vetru. Mesto preto doporučilo občanom, aby si doma spravili potrebné opatrenia, aby zabránili škodám na majetku (najmä v rodinných domoch). Noviny MY ŽN priniesli anketu, v ktorej sa pýtali respondentov, či ich vyláka jarné slniečko do prírody. Väčšina z nich odpovedala, že áno, ale do prírody radi chodia, či je teplo alebo chladno.

Podrobnosti SD č.: 506 / 2005

V SD prikladám predpovede počasia v dňoch 21. – 30. IV. v ktorých je uvedená mapka SR a aktuálne počasie, východ a západ slnka, fázy mesiaca, sila vetra, počasie na horách, v mestách Slovenska a v mestách Európy.

Podrobnosti SD č.: 507 / 2005

Máj.

- 3. V. Bol máj, ale akoby bol august. Dnes boli na toto ročné obdobie rekordné horúčavy. V Bytči sa teplomer vyšplhal takmer na + 30 °C, pre pá ľavu sa nedalo vonku nič robiť. Podvečer bola silná búrka z tepla.
- 4. V. Od noci lialo ako z krhly, všetko je presiaknuté vodou. Napršalo až 40 cm zrážok. Na poludnie + 15 °C bezvetrie, ve čer + 13 °C.
- 8. V. Vrátili sa zmrznutí svätí, ráno + 6 °C, SZ vietor 15m / sek., na horách snežilo
- 9. V. ráno bolo už len + 2 °C, bezvetrie, zamračené. Kto by uveril, že pred 5 dňami tu boli tropické horúčavy. Pranostika na toto obdobie hovorí: „ Májová kvapka za dukát stojí „. Tentoraz by sme za májové kvapky mali mať celé hory dukátov a to je ešte len začiatok mája.
- 12. V. Každé ráno od 1. V. až dodnes bolo veľmi chladno + 3 °C, naš ľastie namrzlo. Hovorí sa :“ že svätá Sofia stromy rozvíja, ale nemá rada kvety“. Čiže tie rozkvitnuté zmrznú. Vraj býva sv. Sofia aj „ počúraná“, tento rok je teda počúraná riadne.
- 15. – 18. V. prestali dažde, teplo, slnečno
- 19. V. ráno + 10 °C, fúkal silný SV vietor 15 m / sek., zamračené. Pranostika hovorí, že: „ keď máj býva chladný, daždivý – jún nás teplým letok navštívi“. Prvá polovica pranostiky sa splnila, máj bol presne taký (žiaľ jún nebol teplý).
- 21. V. konečne teplejší deň, hoci keď je slnko pod mrakom, je chladno pretože fúka S vietor. Ráno + 10 °C, cez deň + 19 °C
- 22., 23. V. boli horúce takmer letné dni.
- 24. V. začalo pršať, bol to riadny lejak – aspoň sme nemuseli v záhrade polievať priesady. Ráno o 8,00 hod. bola teplota + 16 °C.
- 27. – 30. V. letné, tropické horúčavy - + 30 °C. Nebo bolo bez mráčka.
- 31. V. posledný májový deň sa rozlúčil tichým neprestajným dažďom, teploty okolo + 16 °C, fúkal S vietor.

Prvé májové dni a koniec mája bol teplotne rekordný. Posledný májový víkend bol tropický s teplotami nad + 30 °C. Náhle horú čavy spôsobili mnohým ľuďom zdravotné problémy, ťažkosti mali najmä kardiaci, astmatici a ľudia s vysokým krvným tlakom. V Bytči sa teplotný rekord vyšplhal z bývalých 27,6 °C na terajších 30 °C. V SD prikladám znovu obrázkové predpovede počasia z niektorých dní mája.

Podrobnosti SD č.: 508 / 2005 a 509 a – g / 2005

Jún.

- 2. VI. Bolo sucho, pofukoval studený vietor, zamračené, ranné teploty + 14 °C.
- 6. – 8. VI. Ochladilo sa, ráno + 10 °C, popoludní + 12 °C, zamračené, cez deň búrky so studeným dažďom.
- 9. VI. fúkal silný SZ vietor 15 km. / hod., na horách snežilo, čo sme aj my pociťovali. Ranné teploty boli iba + 8 °C.
- 11. VI. Je Medarda. Nie je výnimočné, keď je jún chladnejší, ale dnes dosiahol rekordný chlad + 6 °C v Bytči, v Kolároviaciach vo vrchoch padal sneh.

- 13. VI. Konečne sa trochu oteplilo. Ráno bola hmla, bezvetrie, oblačno, teploty + 12 °C, popoludní fúkal JV vietor 10 – 15 m / sek.
- 14. – 15. VI. slnečno, jasno od rána + 18 °C.
- 16. VI. Od rána bolo horúco, až + 30 °C ; o 14, 00 hod. prišla prudká búrka s krupobitím, fúkal JV vietor, trvalo to 1 hodinu. Keď prestali padať krúpy . opäť vyšlo horúce slnko.
- 19. VI. na slniečku bolo + 28 °C, ale fúkal SZ vietor, polooblačno.
- 21. VI. bol prvý letný deň. Slnečno , jasno, teploty + 24 °C, pofukoval jemný vetrík
- 22. VI. popoludní fúkal silný vietor 15 – 20 m / hod. , po ňom sa spustil silný lejak, po ňom ochladenie na + 19 °C.
- 24. VI. na to, že bolo leto, boli rána dosť chladné + 12 °C, bolo bezvetrie, jasno , slnečno
- 30. VI. Koniec školského roka , začali sa prázdniny. Dnes slabo pršalo, ale iba listy orosilo, zem nebola vôbec mokrá. Popoludní teplota + 20 °C, bezvetrie, zamračené. V západnej Európe boli extrémne búrky a v Grécku horúčavy.

U nás bol jún zo začiatku veľmi veterný a chladný. Od 13. VI: sa oteplilo až na tropické horúčavy a koniec mesiaca bol opäť chladný.

V SD prikladám podrobné obrázkové predpovede počasia z 2 dní júna.

Podrobnosti SD č.: 510 a, b / 2005

Júl.

- 1.VII. začal ochladením, bolo + 20 °C, fúkal SZ vietor 20 m / sek., bolo zamračené- toto ochladenie trvalo 7 dní.
  - 2. VII. opäť sa oteplilo až na tropické horúčavy.
  - 2. – 6. VII. na Cyrila – Metoda bolo do 15, 00 hod. horúco viac ako 30 °C. O 15,00 hod. začal duť prudký vietor, zamračilo sa, ochladilo sa. Večer bolo + 15 °C. Ochladenie trvalo 2 dni.
  - 7. VII. Oteplilo sa, polojasno, bezvetrie, teploty + 20 °C.
  - 7. – 17. VII. polojasno, búrky, teploty + 20 °C
  - 25. VII. bolo Jakuba. Júlová pranostika hovorí, že:“ Ak je na Jakuba hrmavica, žalude a orechy spíchnu zo stromov“. Na Jakuba spíchno, ale orechov vôbec nebolo.
  - 26. VII. bola extrémne vysoká vlhkosť vzduchu, ráno boli teploty + 16 °C, popoludní + 25 °C.
  - 26. – 28. VII. sa otepľovalo každý deň o 1 stupeň, bolo bezvetrie, jasno. Udreli zas tropické horúčavy + 33 °C, bolo bezvetrie, maximálna vlhkosť vzduchu – na zadusenie. V Čechách znovu búrky ohrozovali ľudí na životoch. Takto bolo až do posledného júlového dňa.
- Júl začal chladom ale od 1 týždňa sa opäť oteplilo, na naše pomery až moc. Slováci radi cestujú za teplom na juh, ale posledný júlový týždeň prišli horúčavy sem za nami. Najvyššia teplota vzduchu v Bytči bola 28. a 29. VII. , keď ortuť na teplomeroch vystúpila na 33 °C. Média i Ms rozhlas prinášali mnoho upozornení, čo robiť , aby nám horúčavy neublížili. Lekári zaznamenali kolapsy najmä u mladých ľudí, ktorí to podcenili. Starší pili veľa tekutín a držali sa v chládku. V reštauráciách ľudia viac pili ako jedli. Tohtoročné letné počasie sa s nami zahrávalo. Prudko sa striedali teploty. Mladým a zdravým ľuďom tieto výkyvy nevadili, horšie to znášali prázdninujúci školáci, dovolenkári a starší chorí ľudia. V SD prinášam anketu, v ktorej ľudia toto počasie hodnotia. Ďalej predpovede počasia.
- Podrobnosti SD č.: 511 a, b, c / 2005 a 512 a, b, / 2005

August.

- 3. VIII. po zadušajúcom vlhku bola tento deň popoludní búrka, teplota klesla na + 25 °C, spočiatku vial slabý JZ vietor, ktorý postupne zosilnel na prudký, o 17, 00 hod. sa vietor utíšil a začalo pršať. Ochladilo sa cez deň na + 20 °C a v noci na + 12 °C
- 4. – 10. VIII. stále pršalo, bolo zamračené, ráno + 10 °C a cez deň + 15 – 17 °C
- 11. VIII. Zuzana opäť priniesla teplo. Bolo polojasno , doobeda + 25 °C , fúkal slabý Z vietor. Teplo trvalo 4 dni.
- 15. – 18. VIII. ochladilo sa na + 15 °C, pršalo.
- 19. – 21. VIII. sa zas oteplilo na + 27 °C, bolo polojasno, vial slabý vánok.
- 22. – 28. VIII. začalo pršať, doslova liať. Teploty cez deň boli + 22 °C.
- 29. , 30. VIII. teplo + 27°C, jasno, slnečno

- 31. VIII. stále bolo + 30 °C , hoci bol Bartolomej dávno za nami, deti sa na plavárni kúpali ostošest'. Pranosťka hovorí, že :“ Bartolomej všetky hlavy zlomí – kúpaniu, klasom aj letu.“ 24. VIII. je teda v počasí prelom. Tento rok to ale neplatilo, pretože počasie sa prelomilo až v strede septembra.

September.

- 1.IX. bolo stále veľmi príjemne, od rána teplo a slnečno. Deti nastúpili do školy s nechuťou, lebo vonku bolo krásne ako v lete a v triedach na zadusenie teplo. Cez deň vystúpili teploty na + 27 °C , bolo jasno slnečno. Ľudia oslávili štátny sviatok Deň ústavy na výletoch, v záhradkách a pri vode.
- 1. – 9. IX. bolo stále teplo + 29 °C , popoludní sa spustil silný nárazový JV vietor
- 9. – 11. IX. cez deň bolo + 24 °C , bezvetrie, zamračené nízkou oblačnosťou. Teplotné rekordy pripadajúce na tento deň boli naposledy v r. 1954, keď bolo u nás nameraných + 30 °C , najchladnejšie naopak bolo 11. IX. 2001, keď boli v Poprade namerané + 2 °C
- 18. – 27. IX sa začalo výrazne ochladzovať. Ráno bolo + 8 °C fúkal SV vietor 30 km / hod.
- 28. IX. bolo Michala a pranosťka k tomuto dňu hovorí, že :“ keď na Michala prší, nebude na Vianoce snehu.“ V Bytči boli búrky, bolo zamračené, teploty nadránom + 6 °C cez deň + 10 °C ,bezvetrie.
Takmer celé leto pršalo, ale september bol suchý, teplý a väčšinou slnečný. Pranosťka hovorí, že :“ ak na Máriu (12. IX.) nezaprší, bude celá jeseň suchá „: September naozaj taký bol.

Október.

- 1.X.– 5. X. Doobeda bolo ešte ako – tak; polojasno. Od 13,00 hod. nastalo prudké ochladenie, zamračené, fúkal SV vietor, začalo pršať. Cez deň bolo na slniečku + 12 °C
- 6. – 16. X. krásne dni, teplúčko na krátke rukávy. Cez deň boli teploty + 22 °C , jasno, bezvetrie. Pranosťka hovorí, že :“ mnoho dažďa v októbri, mnoho vetrov v novembri „. Podľa nej by nebol v novembri žiadny vietor, pretože až do 16. X. v Bytči nepršalo. Okrem 13. X. , keď lialo celý deň , ale už na druhý deň bolo slnečno a bez dažďa.
- 17. X. na horách snežilo, čo sme hneď pocítili. Začal viať surový S vietor 35 – 40 km / hod. V dôsledku toho sa rapídne ochladilo, zamračené, doobeda bol dážď.
- 18. X. v noci a nad ránom mrzlo. Tým, ktorí vopred nezakryli chryzantémy – omrzli. V skleníku (nevykurovanom)až doteraz rástli a dozrievali papriky. V záhrade narástlo kopa kôpru, ktorý vyrástol z toho, čo sa v lete vysemenil.
- 19. X. nádherný slnečný deň, bezvetrie, jasno.
- 20. X. v noci bolo – 2 °C ; ráno 0°C ; hmla, bez vetrie, cez deň slnečno + 10 °C
- 22. – 28. X. sa oteplilo. Nadránom bolo + 8 °C , cez deň zamračené, vial JZ vánok – cez deň + 17 °C . Na mape po časia bolo teraz najteplejšie u nás , ako inde na Slovensku. V SD prikladám predpovede počasia .
Podrobnosti SD č. : 513 / 2005
Október bol mimoriadne teplý. Len v noci bol sem – tam slabý mráz alebo pršalo. Odborníci tvrdili, že takto teplo ako bolo túto jeseň nebolo najmenej 50 rokov. Pranosťka hovorí, že :“ na Všetechsvätých trvá Babie leto alebo 3 hodiny , alebo 3 týždne.“ Podľa starých kroník toto pekné počasie okolo Dušičiek , nie je nič výnimočné.

November.

- 1.XI. – 6. XI. bol sviatok Všetechsvätých. Ľudia na cintorínoch si vychutnávali slnečné počasie, aj keď im na hrobch chryzantémy pomrzli. Bolo sucho, bezvetrie, teploty + 13 °C.
- 6. XI. stále bolo teplo, prestali aj nočné mrazy aj hmly. Ráno bolo + 6 °C , cez deň + 13 °C
- 7. XI. V USA vyčíňalo tornádo, ktoré prevrhlo ľudí v spánku, takže nepočuli varovné sirény. 22 mŕtvych, 230 ranených.
- 8. XI. v r. 1908 bola v Ža zaznamenaná teplota – 19 °C n na rozdiel tej dnešnej, keď bolo nameraných + 13 °C.

- 11. XI. „Ak na Martina list zo stromu neopadol, môžeme čakať tuhú zimu“. A veru tento rok prišiel Martin na zlatom koni. Všade okolo bolo zlatožlté lístie a po snehu ani stopy. Práve naopak na toto ročné obdobie bolo teplo. Na stromoch sa nalievali a kvitli puky.
- Pani Almužniakovej zakvitol zlatý dážď. Aj v ostatných záhradách kvitli papuľky a aksamietnice.
Kríky staré aj 25 rokov rozkvitli v novembri prvýkrát v živote.

Podrobnosti SD č.: 514 a / 2005

- 16. XI. Po dlhej dobe pršalo. Naposledy pred 16. dňami. Ochladilo sa na + 4 °C
- 17. XI. Kvety na stromoch a kríkoch zamrzli a zapadli hustým snehom. Behom 1 hodiny bolo všetko biele. Bolo zamračené, teplota 0 °C , bezvetrie, zo severu prúdil arktický vzduch. Teplota vzduchu rapídne klesala.
- 20.XI. ráno bolo – 4 °C cez noc napadlo 5 cm snehu, cez deň bolo 0 °C .
- 23. XI. v noci bola teplota vzduchu – 14 °C , cez deň – 4 °C , všade bolo snehobielo, ďalej snežilo
- 25. – 27. XI. Katarína bola tento rok na ľade, Vianoce by mali byť na blate, ale tento rok sa pranostika nesplnila. Pretože neprestajne snežilo. Snežilo v celej Európe, dokonca aj v Grécku a na juhu Francúzska. Spôsobilo to tam dopravné nehody, zatvorili letiská a železničné trate boli neprejazdné.
- 28. – 30. XI. boli krásne slnečné dni. V noci teploty – 4 °C, polojasno. Celú noc snežilo. Bytča je pod snehovou perinou. V Nemecku napadlo toľko snehu ako za posledných 100 rokov nie. Tisíce ľudí ostalo bez elektrickej energie, bez dopravy. U nás sa katastrofy nediali. Sme na sneh zvyknutí. November bol až do 17. nezvyčajne teplý a suchý. V polovici mesiaca sa prudko ochladilo a napadlo enormné množstvo snehu. V SD prikladám podrobné predpovede počasia na celý mesiac. Vybrala som dni, v ktorých sa počasie zmenilo, alebo bolo neobyčajné na túto ročnú dobu.

Podrobnosti SD č.: 514 b / 2005 ; 515 a – f / 2005

Hurikány u nás našťastie nevyčítajú, ale prostredníctvom médií sme boli všetci svedkami otrasných záberov so zničených miest a ľudských osudov v USA. Séria hurikánov od 1. – 30. XI. bola pre Američanov prijateľná, ale tohtoročná séria prekonala všetky doterajšie rekordy. Bola najhoršia za posledných 150 rokov , odkedy sa o počasí začali viesť záznamy. Najhorší z nich bol hurikán Katrina, ktorý koncom augusta spustošil 3 štáty na JV pobreží USA. Katrina spôsobila nesmierne škody a vyžiadala si 1 300 ľudských životov.

Podrobnosti SD č.: 516 / 2005

December.

- 1.XII. začal mrazivo, ráno bolo – 8 °C, jasno, slnečno, bezvetrie
- 4. XII. Barbora ťahá sane do dvora, ale cez deň sa jej oteplilo a dotiahla ich do dvora na blate.
- 6. XII. Na sv. Mikuláša celý deň lialo, až večer sa dážď zmenil na veľké snehové vločky, snežilo celú noc. Mikuláš vytešeným deťom priniesol veľa sladkostí a hračiek, ale dospelým na horách okolo Bytče iba ťažký , mokrý sneh. Ten postříhal el. vedenie, polámal stromy a strhol strechy na starších budovách. V osadách okolo Petrovíc a na Kysuciach boli ľudia niekoľko dní bez el. prúdu, svetla a vody .
- 16. XII. bola veľká oblačnosť, fúkal silný SZ nárazový vietor 70 – 90m / h. (bola to rýchlosť pri ktorej padali a lámali Teploty boli v noci – 1 °C a cez deň ,+ 3 °C husto snežilo.
- 17. XII. Celú noc husto snežilo, u nás napadlo 20 cm snehu, na cestách boli snehové jazyky, rýchliky meškali až 300 min
- . Podrobnosti SD č.: 517 a / 2005
- 19. XII. neprestalo snežiť, teploty ráno – 9 °C, cez deň – 3 °C. Na celom strednom Slovensku ostalo bez elektriny 120 – tisíc domácností (najmä pod Tatrami). Snehová kalamita bola najväčšia za posledných 20 rokov. Na cestách sa vytvorila kolóna áut 18 km dlhá. Cesty boli neprejazdné až 7 hodín. Vodiči v autách mrzli. Podrobnosti SD č.: 517 / 2005
- 20. – 22. XII. od rána fúkal SV vietor ; cez deň 0 °C , všade bielo, ešte napadlo ďalších 15 cm snehu.
- 23. XII. stále padá ľahký, sypký sneh. Ráno sme sa zobudili do trblietavej rozprávky. Tí, ktorí bývali v rodinných domoch si hneď z rána urobili rannú rozčvičku pri odhadzovaní toho veľkého množstva snehu. Celý deň bolo zamračené, bezvetrie, bol odmäk 0 °C.

- 24. XII. Aj na Štedrý sneh štedro snežilo, fúkal slabý Z vietor, 0 °C
- 25. XII. Všetko, čo napadlo sa začalo topiť. Zo striech priam liala voda. Teplota + 4 °C, zamračené, bezvetrie.
- 26. XII. Na Štefana začalo mrznúť. Všetka tá roztopená voda zase zmrzla, takže po cestách sa takmer nedalo prejsť. Chodníky vyzerali, akoby človek išiel po oráčine. Cez deň bolo – 6 °C a v noci – 8 °C., bezvetrie a jasno.
  - 28. XII. Znovu snežilo. Padal intenzívne suchý sneh, teplota – 4 °C.
  - 30. XII. neprestalo snežiť. Dnes od skorého rána do poludnia napadalo u nás 20 cm snehu. Teploty v noci – 3 °C a cez deň tiež. Veľká časť Európy mala problémy so snehom. Záveje, silný vietor, mráz, poľadovica komplikovali situáciu na cestách a spôsobili dopravné nehody. U nás cestári nestačili odhŕňať z ciest sneh. Na horskom priesmyku Makov boli spriečené kamióny, lietadlá nelietali, vlaky a autobusy vracajúci sa z Martina, museli v autách čakať 2 hodiny. Naši cestári majú málo techniky a ešte aj tá, ktorú majú je zastaralá. Podrobnosti SD č.: 518 a, b, c / 2005
  - 30. XII. sa na diaľnici medzi Trnavou a Bratislavou stala úplná snehová apokalypsa. Došlo tam k sériovej havárii, kde bolo mnoho osobných áut rozmliaždených nákladnými. Tak dopadla aj sanitka, ktorá odchádzala s ranenými pacientmi. Havarovalo viac ako 40 áut, 6 ľudí prišlo o život, 20 bolo ťažko ranených. Média neprestajne vyzývali ľudí, aby ak nemusia, radšej nikam necestovali.
  - Na Kysuciach zasahovala armáda, pretože mnoho dedín bolo úplne odrezaných od sveta. Boli bez jedla, elektriny a lekárskej pomoci.
  - Koniec kalendárneho roka sa teda prejavil katastrofálnym počasím. V zime má snežiť, ale táto nádielka bola až príliš bohatá. Našťastie v Bytči to nebolo až také vážne.
  - Podrobnosti SD č.: 519 a – f / 2005

Vyhodnotenie: Rok 2005 bol mimoriadne bohatý na prírodné katastrofy súvisiace s počasím.

- Bolo dlhotrvajúce sucho – Afrika, Ázia, Austrália a Brazília
- Povodne a záplavy v mnohých častiach sveta, vrátane USA, kde zaznamenali sezónu s najväčším počtom hurikánov v dejinách krajiny
- Tento rok sa vytvorila svojou veľkosťou najväčšia ozónová diera nad Antarktídou a ozón začal povážlivo miznúť aj nad Arktídou
- Za posledných 10 rokov bol tento najhorší, čo sa týkalo vrtochov a výkyvov počasia na celej zemi. Pred rokmi nás ekológovia varovali pred týmto všetkým. Neverili sme im, zdalo sa nám, že zveličujú a chcú byť dôležití. Dnes iba slepí nevidia dôsledky nerozumnej ľudskej činnosti, ktorá ničí atmosféru Zeme.
- Posledný týždeň pred Vianocami sa začali na strednom a severnom Slovensku prejavovať následky hustého sneženia a prudkého nárazového vetra. Bez el. energie ostalo asi 120 – tis. odberateľov. Podľa slov pracovníčky Stredoslovenskej energetiky v Ža vypadlo 23. XII. okolo 8,00 hod. večer viac ako 1000 trafostaníc. Hneď sa na všetkých postihnutých územiach začalo s nepretržitým odstraňovaním škôd. Väčšinu trafostaníc a drôtov el. vedenia poškodili padajúce stromy, ktoré sa lámali pod ťarchou mokrého snehu. Na záchranné a likvidačné práce bolo nasadených 193 pracovníkov energetických závodov.

VYSVETLENIE SKRATIEK

MsÚ - Mestský úrad
MsZ - Mestské zastupiteľstvo
MsR - Mestská rada
MsP - Mestská polícia
KTV - Káblová televízia
KTR - Káblový televízny rozvod
TKO - Tuhý komunálny odpad
FO - fyzická osoba
PO - právnická osoba
VZN - Všeobecne záväzné nariadenia
KD - Kultúrny dom
FOZ - Fond organizačného zabezpečenia
MK - mestské komunikácie
VPP - verejno - prospešné práce
FOZ - Fond pre občianske záležitosti
SD - Sprievodná dokumentácia
OÚ - Okresný úrad
DÚ - Daňový úrad
SP - Sociálna poisťovňa
ŽSK - Žilinský samosprávny kraj
KÚ - krajský úrad
VÚC - vyšší územný celok
OÚP - Okresný úrad práce
Ing. Arch. – inžinier architekt
Mgr. - Magister
EN - evidovaní nezamestnaní
CO - Civilná obrana
PZ SR - Policajný zbor Slovenskej republiky
Sk - Slovenská koruna
Kč - Koruna česká
USD - Americký dolár
TS - Technické služby
SOPK - Slovenská obchodná a priemyselná komora
ŽROK - Žilinská regionálna a obchodná komora
SPP - Slovenský plynárenský priemysel
FNM - Fond národného majetku
Resp. - respektíve
EÚ - Európska únia
ČR - Česká republika
SEZ - Slovenské energetické závody
SeVaK - Severoslovenské vodárne a kanalizácie
SAD - Slovenská autobusová doprava
NDS - Národná diaľničná spoločnosť
ČSA - České aerolínie
D. a H. Hričov - Dolný a Horný Hričov
ŠPZ - Štátna poznávací značka
ŽP - Životné prostredie
MŠ - Materská škola
ZŠ - Základná škola
ZDŠ - Základná deväťročná škola

SVŠ - Stredná všeobecnovzdelávacia škola (predchodca Gymnázia)
 SPoŠ – Stredná poľnohospodárska a odborná škola
 CVČ - Centrum voľného času
 DD - Detský domov
 ZUŠ - Základná umelecká škola
 ĽUŠ - Ľudová umelecká škola (bývalý názov)
 ŠŠI - Špeciálna škola internátna
 ŠKD – Školský klub detí
 OPP – Okresná pedagogická poradňa
 SOŠ – Stredná odborná škola
 SOU – Stredné odborné učilište
 SOČ – stredoškolská odborná činnosť
 SČK - Slovenský Červený kríž
 SNP - Slovenské národné povstanie
 OB - Občianska beseda
 CD - Kompakt disk
 NR SR - Národná rada Slovenskej republiky
 FPC - Farské pastoračné centrum
 MC - Materské centrum
 KMGS - Klub muzeálnej a galerijnej spoločnosti
 KZPCCH – klub zdravotne postihnutých civilizačnými chorobami
 KDU - klub dôchodcov učiteľov
 KTPO - klub telesne postihnutých občanov
 KSŽ - klub spoločenského života
 DHS - Dobrovoľný hasičský zbor
 DPZ - Dobrovoľný požiarny zbor (bývalý názov)
 SZZ - Slovenský zväz záhradkárov
 SZR - Slovenský zväz rybárov
 SPZ - Slovenský poľovný zväz
 TV - televízia
 NATO - politicko vojenské zoskupenie štátov
 KDH – Kresťansko – demokratické hnutie (politická strana)
 SDKÚ – Strana demokratickej únie
 OSN - Organizácia spojených národov
 MŠK - Mestský športový klub
 TPŠ - telesne postihnutí športovci
 FIFA - medzinárodná futbalová organizácia
 TZOB - Telovýchovné združenie organizácií Bytča
 FC - Futbalový celok
 FO - Futbalový oddiel
 HBK - Hokejbalový klub
 LOH - Letné olympijské hry
 LPH - Letné paraolympijské hry
 ZPH - Zimné paraolympijské hry
 MLMF - Mestská liga malého futbalu
 MNV, MsNV - bývalé názvy Mestského národného výboru
 JRD - Jednotné roľnícke družstvo
 OÚNZ - Okresný ústav národného zdravia (bývalý názov polikliniky).
 SNFL - Slovenská národná futbalová liga
 ZVL - Závody valivých ložísk

Súčasťou kronikárskeho zápisu je aj sprievodná dokumentácia vedená ku kronike. Pozostáva z písomností, letákov, brožúr, plagátov , regionálnej tlače, podkladov jednotlivých inštitúcií a fotografií. Kronikársky zápis za rok 2003 obsahuje odvolanie sa na sprievodnú dokumentáciu a opačne.

Kronikársky zápis vypracovaný za kalendárny rok 2003 bol dňa .....prerokovaný.....a schválený, dňa.....uznesením č.:

.....
prednosta MsÚ
Ing. Ľ. Guniš

.....
primátor mesta Bytča
Ing. P. Korec

.....
Kronikár mesta Bytča
Mgr. G. Uhliariková

O B S A H

Názov kapitoly:	číslo strán:
I. Samospráva	1 - 16
II. Štátna správa	17 - 31
III. Priemysel, obchod, podnikanie	32 - 44
IV. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo	45 - 48
V. Výstavba	49 - 52
VI. Doprava	53 - 62
VII. Životné prostredie	63 - 74
VIII. Zdravotníctvo	75 - 89
IX. Školstvo	90 - 110
X. Kultúra	111 - 130
XI. Návštevy	131
XII. Cirkev	132 - 136
XIII. Kluby, spolky, organizácie	137 - 143
XIV. Politika	144 - 153
XV. Šport	154 - 164
XVI. Ľudia medzi nami	165 - 172
XVII. Jubilejné retrospektívy	173 - 185
XVIII. Počasie	186 - 192
Vysvetlenie skratiek	193 - 194
Prehlásenie	195
Obsah	196